

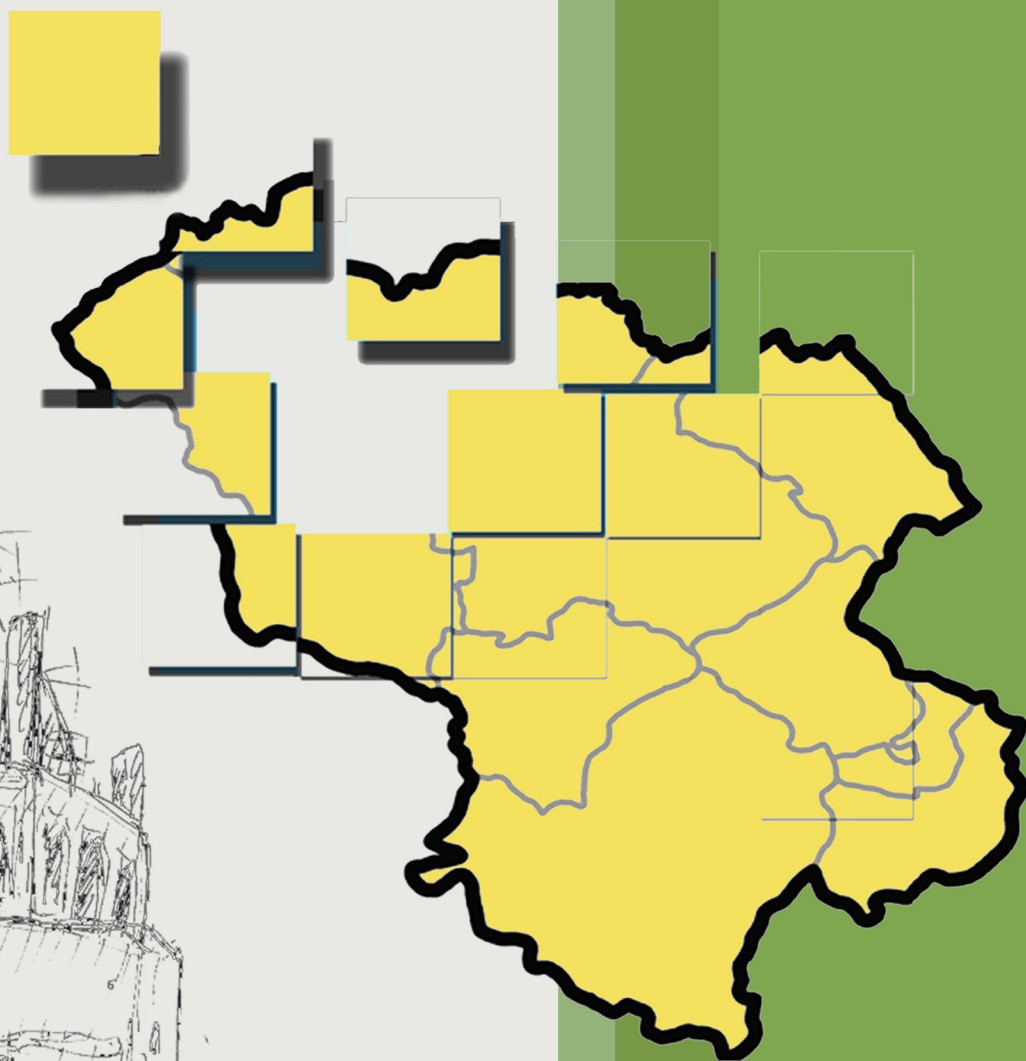
مطالعات برنامه‌ی آمایش اسفان زنجان

بخش دوم: برنامه ریزی و سپاسگذاری

فصل هشتم: نظام اجرایی و مدیریت آمایش اسفان

۸.۱. نظام جرایی آمایش اسفان

۸.۲. نظام ارزپایی و پایش آمایش اسفان

ریاست جمهوری

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان زنجان

مطالعات برنامه آمایش استان زنجان

(جلد هجدهم - ویرایش نخست)

بخش دوم: برنامه ریزی و سیاستگذاری

فصل هشتم: نظام اجرایی و مدیریت آمایش استان

دفتر برنامه ریزی و بودجه

بهار ۱۳۹۵

مطالعات تدوین برنامه آمایش استان زنجان

عنوان گزارش:

مجری طرح: دفتر برنامه‌ریزی و بودجه

همکاران: دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط مطالعات آمایش استان

مشاور: دانشگاه زنجان (دکتر محسن کلانتری)

ویراستار: -

ناشر: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان زنجان

تاریخ انتشار: بهار ۱۳۹۵ تیراژ: محدود فروست:؟

آدرس: زنجان بلوار دارالقرآن، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان زنجان

سایت الکترونیکی: www.ostandari-zn.ir پست الکترونیکی: info@ostandari-zn.ir

تمام حقوق این اثر متعلق به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان زنجان می‌باشد.

فهرست مطالب

شماره صفحه	عنوان
۱۸.....	۱. نظام اجرایی آمایش استان.....
۱۸.....	۱.۱. تحلیل وضعیت سازمان اجرایی و مدیریت آمایش استان.....
۲۲.....	۱.۱.۱. بخش دولتی.....
۲۵.....	۱.۱.۱.۱. ترکیب نیروی انسانی فعال در سازمان‌های استان زنجان.....
۶۱.....	۱.۱.۱.۲. نهادها و سازمان‌های استان زنجان.....
۱۵۴.....	۱.۱.۲. بخش خصوصی.....
۱۵۴.....	۱.۱.۲.۱. شبکه سازمانی شرکت‌های خصوصی.....
۱۵۶.....	۱.۱.۲.۲. شبکه سازمانی شرکت‌های غیر دولتی و تعاونی.....
۱۵۹.....	۱.۱.۲.۳. شبکه سازمان‌های مردم نهاد (NGO).....
۱۷۷.....	۲. طراحی نظام مدیریت آمایش استان.....
۱۷۷.....	۲.۱. نقاط ضعف حاکم بر نظام مدیریت آمایش استان.....
۱۸۳.....	۲.۲. راهبردهای طراحی نظام مدیریت آمایش استان.....
۱۸۷.....	۳.۱. سطح‌بندی نقش هر یک از دستگاه‌های اجرایی در تحقق اهداف برنامه آمایش استان.....
۱۹۰.....	۳.۲. تدوین برنامه اجرایی ارتقاء وضعیت و کارایی سازمان اجرایی آمایش استان.....
۲۰۳.....	۲. نظام ارزیابی و پایش آمایش استان.....
۲۰۵.....	۲.۱. طراحی نظام پایش و ارزشیابی برنامه آمایش استان زنجان.....
۲۰۵.....	۲.۱.۱. ضرورت‌های ارزیابی و پایش آمایش استان.....
۲۰۶.....	۲.۱.۲. اهداف ارزیابی و پایش آمایش استان.....
۲۰۷.....	۳.۱. مفاهیم مرتبط با نظام پایش و ارزیابی استان زنجان.....
۲۱۲.....	۴.۱. عناصر اصلی نظام ارزشیابی و پایش طرح آمایش.....
۲۱۳.....	۵.۱. ویژگی‌های نظام ارزشیابی و پایش آمایش.....
۲۱۳.....	۶.۱. اصول اساسی پایش و ارزشیابی.....
۲۱۴.....	۷.۱. مراحل نظام پایش و ارزشیابی.....
۲۱۵.....	۸.۱. الگوهای ارزشیابی و پایش.....
۲۱۷.....	۹.۱. الگوی ارزشیابی سیپ.....
۲۲۸.....	۱۰.۱. چارچوب راهنمای پایش و ارزشیابی برنامه آمایش استان زنجان.....
۲۲۹.....	۱۱.۱. خروجی‌های مورد انتظار از اجرای برنامه پایش و ارزشیابی.....
۲۲۹.....	۲.۲. تدوین چارچوب شاخص‌های ارزیابی برنامه آمایش.....
۲۲۹.....	۱.۲. چشم‌انداز توسعه و مأموریت‌های آن.....
۲۳۱.....	۲.۲. پرسش‌های راهنمای ارزشیابی.....
۲۳۱.....	۱.۲.۲. پرسش‌های ارزشیابی زمینه.....
۲۳۲.....	۲.۲.۲. پرسش‌های ارزشیابی نهاده‌های برنامه.....
۲۳۲.....	۳.۲. ارزشیابی فرآیندهای برنامه.....
۲۳۲.....	۱.۳.۲. ارزشیابی میزان بهره‌مندی از برنامه آمایش استان زنجان.....
۲۳۳.....	۲.۳. ارزشیابی میزان اثربخشی برنامه آمایش استان زنجان.....
۲۳۳.....	۴.۲. ذینفعان برنامه آمایش استان زنجان.....

- ۸ .۲ .۳. طراحی و پیاده‌سازی نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات مکانی و روندهای توسعه استان ۲۴۹
- ۸ .۲ .۳. ۱. اهداف طراحی و پیاده‌سازی نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات مکانی ۲۵۰
- ۸ .۲ .۳. ۲. چالش‌های نظام جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات مکانی برنامه‌ی آمایش ۲۵۲
- ۸ .۲ .۳. ۳. عناصر و اجزای نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات مکانی پایش و ارزیابی آمایش ۲۵۳
- ۸ .۲ .۳. ۴. سطوح و دسترسی به نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات مکانی ۲۶۱
- ۸ .۲ .۴. تدوین چارچوب گزارش‌های نظارتی برنامه آمایش استان ۲۶۲
- فهرست منابع ۲۷۰

فهرست جداول

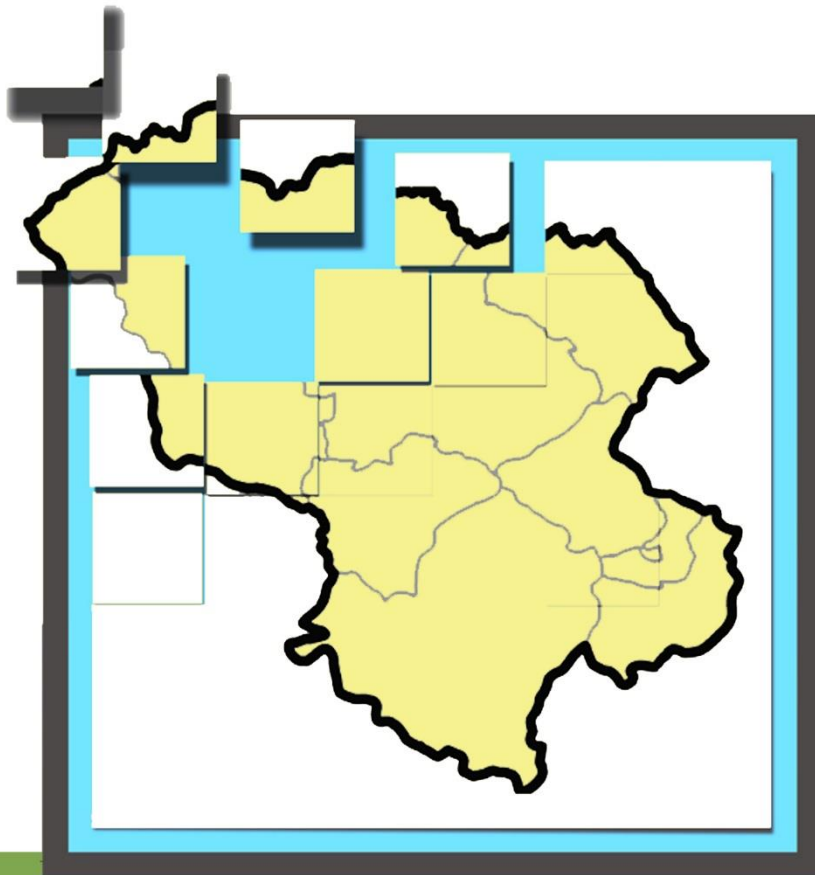
عنوان	شماره صفحه
جدول شماره‌ی ۱: کارکنان دستگاه‌های استان زنجان برحسب جنسیت	۲۷
جدول شماره‌ی ۲: کارکنان دستگاه‌های اداری استان برحسب مدرک تحصیلی	۲۸
جدول شماره‌ی ۳: مدرک تحصیلی کارکنان دستگاه‌های اداری استان	۲۹
جدول شماره‌ی ۴: مدرک تحصیلی کارکنان دستگاه‌های اداری استان به تفکیک کمترین و بیشترین افراد دارای هر مدارک تحصیلی	۳۱
جدول شماره‌ی ۵: ترکیب گروه‌های کارکنان دستگاه‌های استان برحسب سنوات خدمتی	۳۴
جدول شماره‌ی ۶: کارکنان استان برحسب نوع استخدام به تفکیک جنسیت	۳۵
جدول شماره‌ی ۷: ترکیب انواع استخدام کارکنان در دستگاه‌های اداری استان	۳۸
جدول شماره‌ی ۸: ترکیب کل کارکنان استان زنجان برحسب جنسیت به تفکیک سطح پست سازمانی	۴۳
جدول شماره‌ی ۹: کارکنان دستگاه‌های اجرایی به تفکیک پست‌های با تصدی و بلا تصدی	۴۴
جدول شماره‌ی ۱۰: تعداد مدیران بومی و غیربومی دستگاه‌های اجرایی استان زنجان از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸	۴۸
جدول شماره‌ی ۱۱: طبقه‌بندی درصد مدیران بومی در مجموعه دستگاه‌های اجرایی استان زنجان از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸	۵۲
جدول شماره‌ی ۱۲: طبقه‌بندی درصد مدیران غیربومی در مجموعه دستگاه‌های اجرایی استان زنجان از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸	۵۳
جدول شماره‌ی ۱۳: مقایسه ماندگاری مدیران بومی و غیربومی دستگاه‌های اجرایی استان از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸	۵۵
جدول شماره‌ی ۱۴: متوسط ماندگاری مدیران بومی دستگاه‌های اجرایی استان از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸	۵۸
جدول شماره‌ی ۱۵: متوسط ماندگاری مدیران غیربومی دستگاه‌های اجرایی استان از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸	۵۹
جدول شماره‌ی ۱۶: شرکت‌های خصوصی استان زنجان	۱۵۴
جدول شماره‌ی ۱۷: شرکت‌های تعاونی موجود در استان زنجان	۱۵۷
جدول شماره‌ی ۱۸: مشخصات تشکلهای غیردولتی استان زنجان	۱۶۰
جدول شماره‌ی ۱۹: ادارات عضو در کارگروه‌های استان	۱۶۸
جدول شماره‌ی ۲۰: سطح‌بندی نقش هریک از دستگاه‌های اجرایی در تحقق اهداف برنامه آمایش استان	۱۸۷
جدول شماره‌ی ۲۱: ماتریس راهنمای شاخصهای کلیدی پایش و ارزشیابی برنامه آمایش بخش بر مبنای مدل سیپ	۲۳۴
جدول شماره‌ی ۲۲: ماتریس شاخصهای کلیدی پایش و ارزشیابی برنامه آمایش بخش بر مبنای مدل سیپ	۲۳۷
جدول شماره‌ی ۲۳: شاخصهای پایش و ارزشیابی سند برنامه آمایش بخش استان زنجان	۲۳۸

فهرست اشکال

شماره صفحه	عنوان
۲۶.....	شکل شماره ۱: ترکیب جنسیتی کارکنان استان زنجان (درصد).....
۲۹.....	شکل شماره ۲: ترکیب تحصیلی کارکنان دستگاه‌های اداری استان.....
۳۲.....	شکل شماره ۳: میزان برخورداری دستگاه‌های استان از نیروهای دارای مدارک تحصیلی.....
۳۲.....	شکل شماره ۴: کل کارکنان استان به تفکیک میزان تحصیلات.....
۳۳.....	شکل شماره ۵: میزان تحصیلات به تفکیک جنسیت.....
۳۴.....	شکل شماره ۶: ترکیب گروه‌های کارکنان دستگاه‌های استان برحسب سنوات خدمتی.....
۳۵.....	شکل شماره ۷: ترکیب انواع استخدام کارکنان در دستگاه‌های اداری استان.....
۳۶.....	شکل شماره ۸: ترکیب استخدامی زنان در دستگاه‌های اداری استان.....
۳۷.....	شکل شماره ۹: ترکیب استخدامی مردان در دستگاه‌های اداری استان.....
۳۷.....	شکل شماره ۱۰: ترکیب انواع استخدام کارکنان در دستگاه‌های اداری استان.....
۴۳.....	شکل شماره ۱۱: ترکیب سطح پست سازمانی برحسب جنسیت.....
۴۶.....	شکل شماره ۱۲: پست‌های با تصدی و بدون تصدی در استان زنجان.....
۴۸.....	شکل شماره ۱۳: درصد مدیران بومی و غیربومی در مجموعه دستگاه‌های اجرایی استان زنجان از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸.....
۵۲.....	شکل شماره ۱۴: طبقه‌بندی درصد مدیران بومی در مجموعه دستگاه‌های اجرایی استان زنجان از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸.....
۵۳.....	شکل شماره ۱۵: طبقه‌بندی درصد مدیران غیربومی در مجموعه دستگاه‌های اجرایی استان زنجان از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸.....
۵۹.....	شکل شماره ۱۶: متوسط ماندگاری مدیران بومی دستگاه‌های اجرایی استان از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸.....
۶۰.....	شکل شماره ۱۷: متوسط ماندگاری مدیران غیربومی دستگاه‌های اجرایی استان از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸.....
۱۶۷.....	شکل شماره ۱۸: کارگروه‌های شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان.....
۱۷۰.....	شکل شماره ۱۹: مقایسه کارگروه‌ها از حیث تعداد اعضاء.....
۱۷۲.....	شکل شماره ۲۰: ساختار شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان.....
۱۷۴.....	شکل شماره ۲۱: ساختار قدرت در استان زنجان.....
۱۷۵.....	شکل شماره ۲۲: چارت سازمانی استانداری زنجان.....

۸.۱. نظام اجرایی آمایش استان

- تحلیل وضعیت سازمان اجرایی و مدیریت آمایش استان
- طراحی نظام مدیریت آمایش استان
- تدوین برنامه اجرایی ارتقاء وضعیت و کارایی سازمان اجرایی آمایش استان

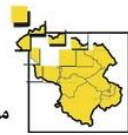

فصل هشتم: نظام اجرایی و مدیریت آمایش استان

طراحی نظام مدیریت و پایش آمایش استان، آخرین مرحله از مطالعات برنامه آمایش استان است. نهادهای توسعه‌ای در پیشبرد مقوله‌ی توسعه بسیار حائز اهمیت هستند و وجود نهادهای کارآمد یا ناکارآمد بر پیشبرد توسعه‌ی سرزمینی بسیار مؤثر است. این موضوع بر ضرورت طراحی نظام اجرایی و مدیریت آمایش استان در چارچوب این برنامه تأکید می‌کند. طراحی این نظام که وظیفه آن پیشبرد توسعه‌ی فضایی در استان است، به هیچ‌وجه به مفهوم ایجاد یک سازمان جدید در استان نیست، بلکه هدف از مطالعات این بخش بازبینی ترتیبات نهادی موجود در استان و اصلاح آن باهدف ایجاد ترتیبات نهادی کارآمد هم سو با اهداف آمایش استان است.

از سوی دیگر نظارت و پایش اقدامات و ارزیابی سیاست‌های به کار گرفته‌شده و همچنین میزان دستیابی آن‌ها به اهداف توسعه‌ی استان یکی از مهم‌ترین وظایف نظام اجرایی و مدیریت آمایش در استان است؛ بنابراین نیاز است تا شاخص‌های مناسبی برای ارزیابی و پایش تحولات توسعه‌ی فضایی استان تعیین شود و بر اساس آن یک نظام مناسب جمع‌آوری اطلاعات توسعه در نظر گرفته شود تا امکان ارزیابی‌های دقیق و به هنگام از اقدامات توسعه‌ای در سطح استان فراهم شود.

گزارش حاضر از دو بخش تشکیل شده است. در بخش نخست با عنوان نظام اجرایی آمایش استان در ابتدا وضعیت سازمان اجرایی و مدیریت آمایش استان مورد تحلیل قرار می‌گیرد و در ادامه به طراحی نظام مدیریت آمایش استان پرداخته می‌شود. سومین مبحث این بخش نیز به تدوین برنامه اجرایی ارتقاء ظرفیت و کارایی سازمان اجرایی آمایش استان اختصاص دارد. عنوان بخش دوم این گزارش نظام ارزیابی و پایش آمایش استان است. در این بخش در ابتدا به طراحی نظام پایش و ارزشیابی برنامه آمایش در استان پرداخته شده است و سپس چارچوب شاخص‌های ارزیابی برنامه آمایش سرزمین تدوین گردیده است. در ادامه به طراحی و پیاده‌سازی نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات مکانی و روندهای توسعه استان پرداخته شده است و در پایان چارچوب گزارش‌های نظارتی برنامه آمایش استان زنجان تدوین گردیده است.

۸.۱. نظام اجرایی آمایش استان

۸.۱.۱. تحلیل وضعیت سازمان اجرایی و مدیریت آمایش استان

قبل از نمایش و بیان ساختار فعلی سازمان‌های استان و توصیف وضعیت آن‌ها ضروری است شناختی از برخی واژه‌ها و اصطلاحات در رابطه با مفاهیم سازمان‌های عمومی ارائه گردد تا در ضمن بیان وضع موجود مؤسسات از ابهامات احتمالی پرهیز گردد.

• سازمان

تعاریف مختلفی از سازمان توسط نظریه‌پردازان و نویسندگان مختلف در این زمینه در کتب علمی آورده شده است، در این بخش به مرور اجمالی برخی از این مفاهیم پرداخته می‌شود:

سازمان یک نهاد اجتماعی است که دارای هدف می‌باشد و سیستمی است که به سبب داشتن یک ساختار آگاهانه فعالیت‌های خاصی را انجام می‌دهد و دارای مرزهای شناخته شده‌ای است. این تعریف دارای ۴ رکن اساسی است: ۱- نهاد اجتماعی ۲- هدف ۳- سیستم با ساختار آگاهانه ۴- مرزهای مشخص (ال دفت، ۱۳۷۴: ۱۶).

در تعریفی دیگر چنین آمده است: یک سازمان آرایش سیستماتیک از افرادی است که به منظور دستیابی به اهدافی خاص گرد هم آمده‌اند. به بیان دیگر سازمان به مؤسسه‌ای اطلاق می‌شود که دارای اهدافی مشخص، افراد یا اعضا و یک ساختار سیستماتیک باشد (رابینز و دی سنزو، ۱۳۷۹: ۱۷). رابینز برای سازمان‌ها سه ویژگی مشترک قائل است: اهداف، افراد و ساختار. وی همچنین معتقد است یکی از ابعاد اصلی سازمان یعنی ساختار می‌تواند شامل این موارد باشد: ایجاد مقررات و دستورالعمل‌ها، اعطای اختیار مدیریت و سرپرستی برای برخی اعضا برای کنترل اعضای دیگر، تشکیل تیم‌های کاری، کار شکافی و تبیین شرح شغل و شرح راهنمای سازمان. در واقع مفهوم اساسی طراحی سازمان را که نویسندگان مدیریت در اوایل این قرن به کار گرفته‌اند، استفاده از ساختار سازمانی، کارها را به صورت رسمی، تقسیم، گروه‌بندی و هماهنگ می‌کند (رابینز، ۱۳۷۶: ۲۹۲). غالباً نمود ساختار سازمانی در نمودار سازمانی نمایان می‌گردد. نمودار سازمانی یک نماد قابل‌رؤیت از کل فعالیت‌ها و فرآیندهای سازمان است.

در تعریف ساختار سازمانی به سه رکن اساسی اشاره می‌شود (ال دفت، ۱۳۷۴: ۳۴۹):

- ساختار سازمانی تعیین‌کننده روابط رسمی گزارشگری در سازمان است و آن نشان‌دهنده سطوحی است که در سلسله‌مراتب اداری وجود دارد و نیز حیطة کنترل مدیران یا سرپرستان را مشخص می‌نماید.
 - ساختار سازمانی تعیین‌کننده افرادی است که به‌صورت گروهی در دواير کار می‌کنند و گروه‌بندی یا تقسیم‌بندی دوائری است که در کل سازمان وجود دارد.
 - ساختار سازمانی دربرگیرنده طرح سیستم‌ها است که به‌وسیله‌ی آن‌ها فعالیت‌های همه دوائر هماهنگ و یکپارچه می‌گردد و در نتیجه سیستم ارتباط مؤثر، در سازمان تضمین خواهد شد.
- در مطالعه ساختار سازمانی به موارد زیادی باید توجه کرد زیرا این مهم تحت تأثیر عوامل زیادی قرار می‌گیرد. هنگامی که مدیران در مورد طرح‌ریزی ساختار سازمانی برمی‌آیند باید به ارکان شش‌گانه اصلی آن شامل ۱- تقسیم‌کار و تخصصی شدن ۲- زنجیره فرماندهی ۳- حیطة نظارت و کنترل ۴- اختیار و مسئولیت‌پذیری ۵- واحد سازی و رسمی بودن سازمان ۶- تمرکز یا عدم تمرکز توجه کنند.

• تقسیم‌کار و تخصصی شدن^۱

منظور از تقسیم‌کار این است که به‌جای اینکه تمام کار به‌وسیله‌ی یک فرد انجام گیرد باید آن را به مراحل مختلف تقسیم کرد و هر مرحله را به عهده فردی خاص گذاشت. درواقع افراد تنها در انجام بخش محدودی از کار تخصص پیدا می‌کنند (رابینز، ۱۳۷۶: ۲۹۳). فایده این امر سرعت بخشی به انجام فعالیت‌ها و کاهش اتلاف منابع در فرایندها خواهد بود و کارایی را افزایش خواهد داد.

تخصصی شدن کار امکان کاربرد کافی انواع مهارت‌های کارکنان را میسر می‌سازد؛ اما بنا به نظری دیگر تخصصی شدن کار باعث می‌شود ضایعات غیراقتصادی انسانی بیش از فرصت‌های اقتصادی آن باشد.

در دهه ۱۹۶۰ مدارک و شواهدی به دست آمد که نشان می‌داد انجام تقسیم‌کار موجب کاهش کارایی در فعالیت‌های کارکنان می‌شوند و این مسئله به‌صورت خستگی، کسالت، تنش، کاهش تولید، کیفیت ضعیف، افزایش میزان غیبت و جابجایی زیاد کارکنان در محیط‌های کاری و سازمانی متجلی گردید که عوارض این امر بیش از صرفه‌جویی‌های اقتصادی بود. در چنین حالتی می‌توان بهره‌وری را با کنترل دامنه‌ی فعالیت‌های کاری بالا برد. مثلاً ادامه انواع

1. Division of work and specialization

فعالیت‌ها، مجاز شمردن انجام کامل یک قسمت از کار و به انجام رساندن آن در قالب یک تیم می‌تواند باعث افزایش بهره‌وری گردد (رابینز و دی سنزو، ۱۳۷۹: ۱۸۴). به عبارت بهتر با غنی‌سازی مشاغل می‌توان کار را از حالت تکراری و ملال‌آوری از بین برد و نوعی چالش را در کارها ایجاد نمود تا فرد تلاش مضاعفی را از خود بروز دهد.

• زنجیره فرماندهی^۱

مقصود از زنجیره فرماندهی یک خط ناگسسته از اختیارات سازمانی است که از هرم سازمان به پایین‌ترین سطوح کشیده می‌شود و به روشنی مشخص می‌شود که افراد در برابر چه کسانی مسئول هستند و گزارش کار خود را باید به چه کسانی بدهند (رابینز، ۱۳۷۶: ۲۹۸).

با گذشت زمان این رکن دستخوش تغییراتی می‌گردد و وحدت فرماندهی و اختیارات سازمانی دارای اعتبار، همانند گذشته به تدریج اهمیت خود را در برابر تیم‌های کاری چندمنظوره و خودمدار (خودگردان) و یا طرح‌های ساختاری نوین از دست می‌دهد.

البته ذکر این نکته مهم به نظر می‌آید که این تغییرات در سازمان‌های کشور ما نمود چندانی نیافته است و سلسله‌مراتب مدیریت در ایران همچنان دارای اعتبار است و کمتر سعی شده تا از شیوه‌ها و روش‌های نوین و مدرن در سازمان‌دهی و ساختاربخشی به سازمان‌ها استفاده گردد. از این رو لازم است متناسب با تغییرات و تحولات محیطی، مهندسی مجدد در سازمان‌ها و ساختارها برای هماهنگی با فناوری‌های صورت گرفته معمول گردد.

• حوزه/حیطه کنترلی^۲

بسیاری از سازمان‌ها حیطه کنترل خود را گسترش می‌دهند. امروزه حیطه کنترل به نحوه روز افزونی با نگرش به متغیرهای احتمالی تعیین می‌شود. روشن است که هر چه آموزش و تجربه کارکنان بیشتر باشد نیاز به نظارت و کنترل و هدایت و تفسیر کمتری در راستای وظایف و مأموریت‌های آنان وجود دارد. متغیرهای دیگری که در این زمینه تعیین‌کننده هستند عبارتند از: مشابهت وظایف کارکنان، پیچیدگی وظایف، مجاورت فیزیکی کارکنان، درجه

1. Chain of command
2. Span of control

دستورالعمل‌های استاندارد موجود در عمل، پیچیدگی نظام اطلاعات مدیریت سازمان استحکام نظام ارزشی موجود در سازمان و در نهایت سبک مدیریت موردپسند مدیر (رابینز و دی سنزو، ۱۳۷۹: ۱۸۵).

• اختیار و مسئولیت‌پذیری

اختیار^۱ به حقوق ذاتی مقام مدیریت اطلاق می‌شود تا دستور دهد و متوقع باشد دستورات وی توسط زیردستان موردپذیرش قرار گرفته و به‌موقع اجرا گذارده می‌شود. وقتی مدیر تفویض اختیار می‌کند باید مسئولیت^۲ متناسب با آن را نیز اختصاص دهد تا فرصت مورد استفاده هم برایش فراهم شود. قدرت یکی از اصول اولیه و عمده نویسندگان اولیه مدیریت در این رابطه بود. قدرت به‌مثابه چسبی نگریسته می‌شد که اجزای سازمان را به یکدیگر می‌چسباند. قدرت می‌توانست به مدیران مطلع پایین تفویض شود (رابینز و دی سنزو، ۱۳۷۹: ۱۸۶).

اساساً تفویض اختیار که با واگذاری قدرت به مدیران سطوح پایین صورت می‌گیرد از راهبردهای اساسی سرعت بخشی به انجام فرآیندها در سازمان‌ها تلقی می‌شود و انجام صحیح آن در ارتقای کارایی و اثربخشی سازمان‌ها تأثیرگذار خواهد بود.

• تمرکز و عدم تمرکز^۳

تمرکز کارکردی است در مورد اینکه قدرت تصمیم‌گیری تا چه حد به سطوح پایین سازمان واگذار شده است (رابینز و دی سنزو، ۱۳۷۹: ۱۹۱). به‌بیان دیگر مقصود از تمرکز، میزان یا درجه‌ای از تصمیم‌گیری است که در نقطه‌ی خاصی از سازمان متمرکز می‌باشد (رابینز، ۱۳۷۶: ۳۰۱).

توجه به این نکته ضروری به نظر می‌رسد که تمرکز یا عدم تمرکز امری اختیاری نیست بلکه کاملاً اجباری است اما دارای درجات مختلفی است. اصل تمرکز تنها در مورد اختیارات رسمی سازمان صدق می‌کند و اختیارات غیررسمی را شامل نمی‌شود.

سازمان‌های سنتی ساختاری کاملاً مخروطی داشته و قدرت و اختیار در نزدیکی رأس سازمان متمرکز شده بود اما امروزه سازمان‌ها پیچیده‌تر شده‌اند و باید در مقابل تغییرات پویا در محیط واکنش نشان دهند؛ از این رو لازم است که

1. Authority
2. Responsibility
3. Centralization

تصمیمات را افرادی بگیرند که به مشکلات موجود نزدیک‌ترند، بدون اینکه به سطح سازمانی آن‌ها توجه شود. در واقع روند تصمیم‌گیری جهانی در سه دهه گذشته به‌سوی عدم تمرکز در سازمان‌ها پیش رفته است (رابینز و دی سنزو، ۱۳۷۹: ۱۹۲).

• رسمی بودن

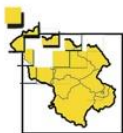
منظور از رسمی بودن درجه یا میزان استاندارد بودن کارهای سازمان است. اگر کاری بسیار رسمی باشد در آن صورت فردی که آن را انجام می‌دهد دارای اختیارات بسیار اندکی است و باید کار به همان شیوه که مشخص شده با روش خاص و در زمان معین انجام یابد. در چنین حالتی شرح وظایف مشخص می‌شود. ولی اگر میزان رسمیت کارها کم باشد رفتار کارگر یا کارمند تا حدی برنامه‌ریزی نشده خواهد بود و فرد آزادی عمل بیشتری خواهد داشت. در این مرحله پس از بررسی ارکان ساختارهای سازمانی به متغیرهایی می‌پردازیم که سازمان تحت تأثیر آن‌ها قرار می‌گیرد. این متغیرها عبارتند از: ۱- محیط ۲- تکنولوژی ۳- اندازه ۴- اهداف سازمان و استراتژی سازمان.

با بررسی ساختار فعلی سازمان‌های استان مشخص می‌شود دو دسته شبکه‌های سازمانی در استان زنجان قابل شناسایی و تجزیه و تحلیل است. این نوع شبکه‌های سازمانی عبارتند از:

- بخش دولتی یا شبکه سازمان‌های دولتی که بیشتر تحت عنوان دستگاه‌های اجرایی از آن‌ها یاد می‌شود.
- بخش خصوصی شامل شبکه شرکت‌های خصوصی همچون شرکت‌های تولیدی یا اتحادیه‌ها و صنوف، شبکه شرکت‌های غیردولتی و تعاونی و شبکه سازمان‌های مردم‌نهاد (NGO).

۸. ۱. ۱. ۱. بخش دولتی

در این بخش در ابتدا برخی واژه‌ها و اصطلاحات در رابطه با مفاهیم سازمان‌های دولتی ارائه می‌شود و در ادامه شبکه سازمان‌های دولتی استان مورد بررسی قرار می‌گیرد:

• ساختار سازمانی

روابط میان واحدهای سازمانی، حدود اختیارات، سلسله‌مراتب، سطوح فرماندهی و نحوه تقسیم و توزیع وظایف میان واحدها را نشان می‌دهد که شامل شرح وظایف، نمودار سازمانی و پست‌های سازمانی و شبکه روابط رسمی بین واحدها است که از آن به ساختار تعبیر می‌شود.

• اداره

اداره یک سطح سازمانی است که عهده‌دار انجام چندوظیفه از وظایف اداره کل و مدیریت یک مجموعه سازمانی می‌باشد. وجه غالب وظایف اداره عموماً، اجرایی است. اداره فاقد واحد تابعه است و در رأس آن رییس اداره قرار می‌گیرد. اداراتی که عهده‌دار امور اجرایی یا پشتیبانی می‌باشند، بر اساس تنوع و تعداد فعالیت‌ها حداقل با ۱۵ پست سازمانی ایجاد می‌شوند.

• اداره کل

سطح سازمانی‌ای است که عهده‌دار انجام بخشی از وظایف متجانس معاونت و یا دستگاه می‌باشد و وجه غالب وظایف آن اجرایی است. در رأس اداره کل، مدیرکل قرار می‌گیرد. برخی از مشخصه‌های اصلی اداره کل را می‌توان به ترتیب زیر برشمرد:

- وظایف اداره کل در قالب اداره سازمان‌دهی می‌شود.
- برای هماهنگی و نظارت بر فعالیت‌های ادارات، برای حداقل ۵ اداره، یک اداره کل پیش‌بینی می‌شود.
- در هر اداره کل ۲ پست معاونت پیش‌بینی می‌شود.

• سازمان

برخی مؤسسات دولتی را در مرکز استان اداره کل نامیده و برخی دیگر به سازمان شهرت دارند، حال سؤال این است چرا عناوین مختلف به سازمان‌های عمومی داده شده و علت تفاوت در این امر چیست؟ در واقع عامل این تفاوت در عنوان به دلیل تنوع در وظایف و مأموریت‌های هر موسسه است. اگر مجموعه‌ای از چند وظیفه و مأموریت را یک سازمان عهده‌دار باشد از نظر قانون‌گذار و قانون ایجاد آن موسسه به سازمان شهرت دارد. برعکس اگر وظایف و

مأموریت‌ها معین و مشخص و در یک محدوده معین باشد مرکز چنین موسسه به اداره کل نامیده می‌شود همانند اداره راه و ترابری و یا سازمان جهاد کشاورزی.

ضوابط طبقه‌بندی مؤسسات دولتی

برای طبقه‌بندی مؤسسات در بخش عمومی غالباً از ضوابط و معیارهایی استفاده می‌گردد که برخی از مهم‌ترین آن عبارت‌اند از:

- مجری قانون خاص به‌صورت فراگیر در پهنه جغرافیایی کشور باشد.
- ایفای وظایف موسسه تابعی از وضعیت و شرایط اجتماعی، اقتصادی یا سیاسی کشور باشد.
- در سطح ملی به‌عنوان یک دستگاه مرجع شناخته شود.
- انجام یک یا چند امر حاکمیتی در کشور را عهده‌دار باشد.
- حداقل در یک موسسه معتبر بین‌المللی عضویت داشته باشد.
- حائز موقعیت راهبردی، هدایتگر و جهت دهنده باشد.
- گستره جغرافیایی فعالیت‌ها در سطح کشور باشد.

معیار تفکیک مؤسسات دولتی در گروه‌های سه‌گانه به شرح زیر است:

- الف) مؤسسات دولتی که دارای حداقل ۵ ویژگی از معیارهای هفتگانه فوق باشند، در گروه «الف» جای می‌گیرند.
- ب) مؤسسات دولتی که دارای حداقل ۴ ویژگی فرعی از معیارهای فوق باشند، در گروه «ب» قرار خواهند داشت.
- ج) سایر مؤسسات دولتی که فاقد شرایط گروه الف و ب باشند، در گروه ج قرار خواهند داشت.

• مؤسسات دولتی موضوع گروه «الف» برای انجام امور مطالعاتی، تحقیقاتی و آموزش مربوط، می‌توانند از سطح سازمانی دفتر و انجام امور اجرایی مربوط از سطح اداره کل استفاده نمایند.

• سطوح سازمانی برای انجام امور مطالعاتی، تحقیقاتی و آموزشی و اجرایی مؤسسات دولتی گروه «ب»، مدیریت می‌باشد.

• سطوح سازمانی برای انجام امور مطالعاتی، تحقیقاتی و آموزشی و اجرایی مؤسسات دولتی گروه «ج»، مدیریت و یا گروه و اداره می‌باشد.

• تعداد معاونت‌های مؤسسات گروه «الف» حداکثر ۴، گروه «ب» حداکثر ۳ و گروه «ج» حداکثر ۲ معاونت تعیین می‌گردد.

• هر معاونت حداقل از ۳ واحد سازمانی در سطوح تعیین شده تشکیل می‌شود.

• مؤسسات دولتی گروه «ج» به شرط رعایت برخی موارد ذکر شده در مقررات و قوانین اداری و استخدامی، چنانچه

از یک سطح سازمانی معاونت استفاده نماید، با سطح مدیریت سازمان‌دهی می‌شود، در صورت ایجاد ۲ سطح

معاونت، سطوح اداره و گروه بر حسب ماهیت وظایف در تشکیلات داخلی آن‌ها قابل پیش‌بینی است.

شبکه سازمان‌های دولتی تقریباً چهل سازمان عمده هستند، شامل نماینده وزارتخانه‌ها در استان، سرپرستی شعب

بانک‌های دولتی در استان و واحدهای دیگر نهادهای دولتی مستقر در استان همچون سازمان تأمین اجتماعی،

هلال‌احمر، تربیت‌بدنی، سازمان انتقال خون و بنیاد شهید.

از نظر اندازه یعنی تعداد پرسنل بزرگ‌ترین اعضای شبکه سازمان‌های دولتی استان عبارت‌اند از: سازمان

آموزش و پرورش با حدود ۴۵ درصد کل کارکنان دولتی استان، سازمان جهاد کشاورزی، سازمان دارایی و امور اقتصادی،

استانداری (حدود ۷۰۰ نفر)، سازمان بازرگانی و سازمان صنایع و معادن استان.

بر اساس معیار گروه مشاوران بوستون، یک‌دهم اعضای شبکه سازمان‌های دولتی استان زنجان متوسط (۵۰۰ نفر

تا ۲۵۰۰ نفر)، یک‌چهارم آن‌ها کوچک و بقیه جزو سازمان‌های بسیار کوچک هستند.

در ادامه و پیش از پرداختن به شبکه سازمان‌های دولتی استان زنجان برخی ویژگی‌های منابع انسانی این دستگاهها

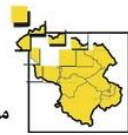
مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۸.۱.۱.۱.۱. ترکیب نیروی انسانی فعال در سازمان‌های استان زنجان

در این بخش ترکیب منابع انسانی سازمان‌های دولتی مستقر در استان زنجان بر اساس هفت متغیر ترکیب جنسیتی،

ترکیب تحصیلی، ترکیب سنوات خدمتی، ترکیب نوع استخدام و ترکیب توزیع پست سازمانی، وضعیت بومی و غیر

بومی بودن مدیران استان و دوره ماندگاری مدیران مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند:

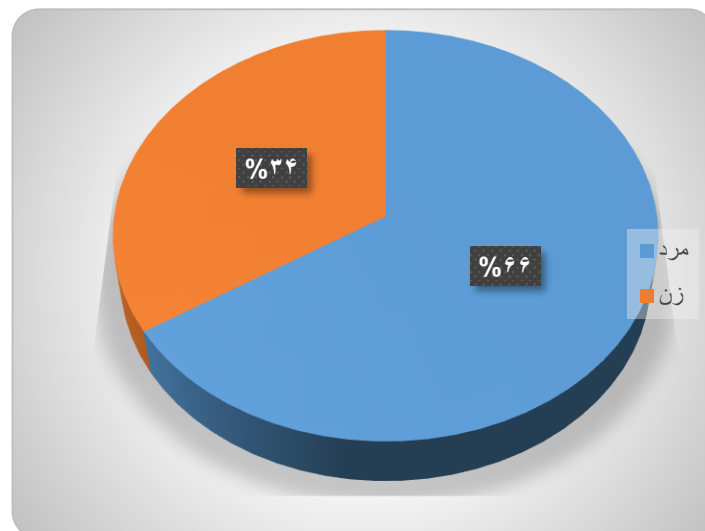

الف) ترکیب جنستی کارکنان سازمان‌های استان زنجان

کارکنان استان زنجان طبق آمارهای منتشره در اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۸۹، بالغ بر ۳۶۴۰۵ نفر می‌باشند که از این تعداد ۲۳۸۶۷ نفر مرد و ۱۲۵۳۸ نفر زن هستند (استانداری زنجان، ۱۳۸۹: ۷). اداره کل آموزش و پرورش استان زنجان با ۷۷۲۴ نفر کارکن مرد و ۶۹۶۳ نفر کارکن زن، بیشترین تعداد کارکنان مرد و زن را بین تمامی دستگاه‌های اداری استان دارا می‌باشد. همچنین بانک صنعت و معدن و اداره کل جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی با ۷ نفر کارکن مرد و شرکت دخانیات، اداره کل جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی و شرکت قطارهای مسافربری رجا بدون داشتن کارکن زن، کمترین کارکنان زن را از بین دستگاه‌های اداری استان دارا می‌باشند.

در ضمن باید افزود که نسبت مردانگی کارکنان استان که حاصل تعداد کارکنان مرد استان به تعداد کل کارکنان استان است، عبارت است از ۰/۶۵ و نسبت زنانگی کارکنان استان که حاصل تعداد کارکنان زن استان به تعداد کل کارکنان استان می‌باشد، عبارت است از ۰/۳۴.

شکل شماره ۱: ترکیب جنسیتی کارکنان استان زنجان (درصد)

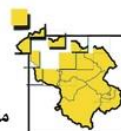

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۹

جدول شماره‌ی ۱: کارکنان دستگاه‌های استان زنجان برحسب جنسیت

جنسیت	تعداد کارکنان	نام سازمان/اداره	جنسیت		تعداد کارکنان	نام سازمان/اداره
			زن	مرد		
زن	۲۵	شرکت دخانیات	۳۳	۴۴	۴۷	آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک
مرد	۲۶۹	راه‌آهن شمال غرب	۱۱۷	۲۳۳	۳۵۰	اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای
زن	۴۰۴	اداره کل راه و شهرسازی	۱۰	۱۷	۲۷	اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی
مرد	۱۷۵	اداره کل زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی	۶۳	۲۲۹	۲۹۲	اداره کل امور مالیاتی
زن	۲۷	فرودگاه استان	۴	۳۴	۳۸	اداره کل اوقاف و امور خیریه
مرد	۶۵	اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی	۲۰	۱۱۶	۱۳۶	بنیاد شهید و امور ایثارگران
زن	۳۷۴	کمیته امداد امام	۴	۱۴۰	۱۴۴	بنیاد مسکن انقلاب اسلامی
مرد	۲۷	اداره کل گمرک	۲۰۳	۱۹۵	۳۹۸	اداره کل بهزیستی
زن	۱۸۷	اداره کل منابع طبیعی	۴۰	۴۴	۸۴	اداره کل بیمه خدمات درمانی
مرد	۶۵	اداره کل نوسازی و تجهیز مدارس	۱۷	۲۴	۴۱	پایگاه منطقه‌ای انتقال خون
زن	۳۳	اداره کل هواشناسی	۱۵	۳۱	۴۶	پزشکی قانونی
مرد	۱۳۵	اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری	۲۲	۱۶۶	۱۸۸	شرکت پست
زن	۴۵۱	استانداری	۷	۶۱	۶۸	اداره کل تبلیغات اسلامی
مرد	۱۸۹	بانک رفاه کارگران	۲۵	۱۱۲	۱۳۷	اداره کل ورزش و جوانان
زن	۷	بانک صنعت و معدن	۳	۴۸	۵۱	اداره کل تعاون روستایی
مرد	۵۴۹	بانک ملی	۶	۲۶	۳۲	اداره کل تعزیرات حکومتی
زن	۱۴۰	جمعیت هلال احمر	۲۹	۸۸	۱۱۷	اداره کل ثبت‌احوال
مرد	۹۵	دانشگاه پیام نور	۴۵	۱۲۱	۱۶۶	اداره کل ثبت اسناد و املاک
زن	۶۵	دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه	۱۸	۹۳	۱۱۱	اداره کل حفاظت محیط‌زیست
مرد	۱۲	دانشگاه جامع علمی کاربردی	۸	۳۸	۴۶	اداره کل حمل‌ونقل پایانه‌ها
زن	۴۶۹	دانشگاه زنجان	۴	۱۲۷	۱۳۱	اداره کل دامپزشکی
مرد	۲۷۶۸	دانشگاه علوم پزشکی	۵	۳۹	۴۴	دیوان محاسبات
زن	۴۲۹	شرکت گاز	۶۹۶۳	۷۷۲۴	۱۴۸۶۷	اداره کل آموزش و پرورش
مرد	۶۴۴	شرکت مخابرات	۲۹	۵۹	۸۸	اداره کل امور اقتصادی و دارایی
زن	۲۰۹۵	شهرداری زنجان	۵۶	۲۲۱	۲۷۷	اداره کل صنعت، معدن و تجارت
مرد	۱۱۹	صداوسیما	۵۴	۷۲۴	۷۷۸	اداره کل جهاد کشاورزی
زن	۹	صندوق مهر امام رضا	۴۶۳	۴۴۸	۹۱۱	اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی
مرد	۳۵	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	۱۵	۶۶	۸۱	سازمان همباری شهرداری
زن	۱۳۸	بانک سپه	۴۰	۱۷۱	۲۱۱	شرکت سهامی آب منطقه‌ای
مرد	۲۲۴	بانک کشاورزی	۲۷	۱۵۷	۱۸۴	شرکت آب و فاضلاب روستایی
زن	۱۷۰	بانک مسکن	۴۵	۲۷۹	۳۲۴	شرکت آب و فاضلاب شهری
مرد	۴۱	پست‌بانک	۹	۱۹۷	۲۰۶	شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی

۴	۲۰	۲۴	حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی	۵۱	۴۸۶	۵۳۷	شرکت توزیع نیروی برق
۰	۷	۷	اداره کل جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی	۵	۳۰	۳۵	شرکت خدمات حمایتی کشاورزی
۱	۱۷	۱۸	بنیاد ۱۵ خرداد	۴	۲۰	۲۴	شرکت بیمه آسیا
۴۶	۴۶	۹۲	امور کتابخانه‌های عمومی	۲	۱۰	۱۲	شرکت بیمه البرز
۲۰	۸۰	۱۰۰	آموزشکده فنی و حرفه‌ای الغدیر	۶	۱۷	۲۳	شرکت بیمه دانا
۰	۲۰	۲۰	شرکت قطارهای مسافربری رجا	۳۲	۴۳۰	۴۶۲	شرکت سهامی برق منطقه‌ای
۶	۵۱	۵۷	غله و خدمات بازرگانی منطقه ۱۴	۲	۶۶	۶۸	شرکت شهرک‌های صنعتی

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۹: ۵۲

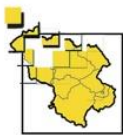
ب) ترکیب تحصیلی کارکنان سازمان‌های استان زنجان

از میان مجموع کارکنان دستگاه‌های اداری استان زنجان که ۳۶۴۰۵ نفر می‌باشند، بیشتر کارکنان دارای مدرک تحصیلی لیسانس هستند که تعداد آنها ۱۳۷۲۵ نفر می‌باشد، پس از آن افراد دارای مدرک فوق‌دیپلم با ۷۰۹۴ نفر کارمند، بیشترین میزان کارکنان دستگاه‌های استان را برحسب مدرک تحصیلی آنان تشکیل می‌دهد. باید خاطر نشان نمود که هنوز تعداد قابل توجهی از کارکنان استان زنجان فاقد مدرک تحصیلی دانشگاهی می‌باشند و تعداد این دسته از کارکنان ۱۳۲۱۴ نفر هستند که اگر تخصص را برحسب مدرک تحصیلی دانشگاهی بسنجیم باید گفت که ۳۶/۳۰ درصد کارکنان فاقد تخصص هستند. در ادامه باید افزود که ۱۴۰۰ نفر از کارکنان دارای مدرک فوق‌لیسانس و ۹۷۲ نفر نیز دارای مدرک تحصیلی دکترا هستند. در انتها باید عنوان نمود که با توجه به اینکه ۶۳/۷۰ درصد کارکنان استان زنجان دارای مدرک تحصیلی دانشگاهی می‌باشند، دستگاه‌های اداری استان زنجان به سمت تحصیل کرده شدن پیش می‌روند و دارای نیروهایی متخصص می‌شوند.

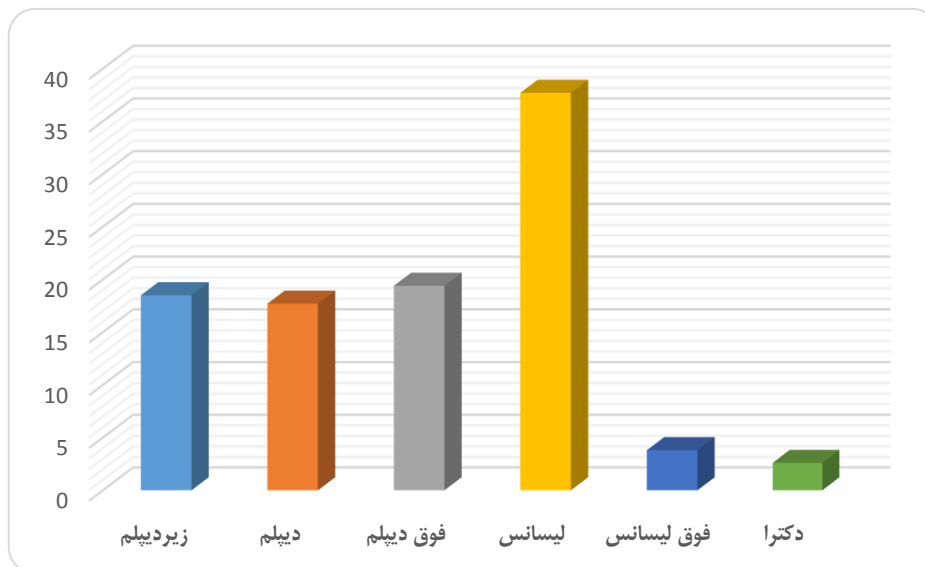
جدول شماره ۲: کارکنان دستگاه‌های اداری استان برحسب مدرک تحصیلی

ردیف	عنوان مدرک تحصیلی	تعداد	درصد
۱	زیردیپلم	۶۷۶۷	۱۸/۵
۲	دیپلم	۶۴۴۷	۱۷/۷
۳	فوق دیپلم	۷۰۹۴	۱۹/۴
۴	لیسانس	۱۳۷۲۵	۳۷/۷
۵	فوق لیسانس	۱۴۰۰	۳/۸
۶	دکترا	۹۷۲	۲/۶

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۹: ۱۷

شکل شماره ۲: ترکیب تحصیلی کارکنان دستگاه‌های اداری استان

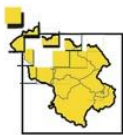
مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۹: ۱۷

جدول شماره ۳: مدرک تحصیلی کارکنان دستگاه‌های اداری استان

ردیف	نام سازمان/اداره	زیر دیپلم	دیپلم	فوق دیپلم	لیسانس	فوق لیسانس	دکترا	جمع کل
۱	آموزشکده فنی و حرفه‌ای الغدير	۴۳	۸	۵	۳۴	۱۰	۰	۱۰۰
۲	آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک	۱۴	۶	۸	۱۷	۲	۰	۴۷
۳	اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای	۴۸	۹۶	۸۷	۱۰۳	۱۵	۱	۳۵۰
۴	اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی	۳	۴	۳	۱۳	۴	۰	۲۷
۵	اداره کل امور مالیاتی	۲۸	۴۱	۵۳	۱۶۳	۷	۰	۲۹۲
۶	اداره کل اوقاف و امور خیریه	۶	۱۱	۴	۱۵	۱	۱	۳۸
۷	امور کتابخانه‌های عمومی	۱۱	۲۱	۷	۵۲	۱	۰	۹۲
۸	اداره کل بهزیستی	۱۳۱	۸۳	۱۶	۱۵۴	۶	۸	۳۹۸
۹	اداره کل بیمه خدمات درمانی	۷	۱۹	۵	۴۸	۰	۵	۸۴
۱۰	اداره کل تبلیغات اسلامی	۵	۱۵	۷	۳۹	۲	۰	۶۸
۱۱	اداره کل ورزش و جوانان	۴۳	۲۵	۱۶	۴۶	۷	۰	۱۴۷
۱۲	اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۱۲۱	۲۸۷	۸۸	۲۹۱	۱۳	۱۱۱	۹۱۱
۱۳	اداره کل تعاون روستایی	۵	۱۷	۹	۱۹	۱	۰	۵۱
۱۴	اداره کل تعزیرات حکومتی	۳	۷	۳	۱۷	۲	۰	۳۲
۱۵	اداره کل ثبت‌احوال	۱۰	۳۳	۱۵	۴۵	۴	۰	۱۱۷
۱۶	اداره کل ثبت اسناد و املاک	۹	۴۱	۱۸	۹۵	۳	۰	۱۶۶
۱۷	اداره کل حفاظت محیط‌زیست	۰	۴	۱	۱	۱	۰	۷
۱۸	اداره کل حمل‌ونقل پایانه‌ها	۶	۱۰	۴	۲۳	۳	۰	۴۶
۱۹	اداره کل دامپزشکی	۳۸	۳۱	۳۰	۶	۰	۲۶	۱۳۱
۲۰	اداره کل زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی	۱۰	۹۹	۲۴	۵۲	۰	۱۳	۱۹۸

۹۰	۰	۵	۳۴	۱۰	۲۱	۲۰	اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی	۲۱
۴۴۹	۰	۲۰	۱۲۰	۴۵	۸۲	۱۸۲	اداره کل راه و شهرسازی	۲۲
۲۵	۰	۰	۲۳	۲	۱۰	۰	اداره کل گمرک	۲۳
۱۹۸	۰	۱۰	۷۰	۳۶	۲۶	۵۶	اداره کل منابع طبیعی	۲۴
۱۸۰	۰	۱۰	۴۷	۱۵	۷۴	۳۴	اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری	۲۵
۷۳	۰	۵	۳۴	۹	۱۱	۱۴	اداره کل نوسازی و تجهیز مدارس	۲۶
۱۴۶۸۷	۸	۶۸۸	۷۵۶۰	۴۴۳۰	۱۰۳۲	۹۶۹	اداره کل آموزش و پرورش	۲۷
۸۸	۰	۸	۴۴	۱۴	۱۲	۱۰	اداره کل امور اقتصادی و دارایی	۲۸
۲۷۷	۰	۱۴	۱۳۲	۳۰	۷۲	۲۹	اداره کل صنعت، معدن و تجارت	۲۹
۷۷۸	۰	۶۰	۲۵۱	۱۰۲	۱۴۷	۲۱۸	اداره کل جهاد کشاورزی	۳۰
۳۶	۰	۲	۱۲	۱۵	۴	۳	اداره کل هواشناسی	۳۱
۵۵۷	۱۰	۷۰	۲۲۱	۶۱	۱۲۴	۷۱	استانداری زججان	۳۲
۱۲	۰	۲	۷	۱	۱	۱	بانک صنعت و معدن	۳۳
۵۷۰	۰	۷	۱۵۴	۶۵	۳۰۳	۴۱	بانک ملی	۳۴
۱۶۴	۰	۴	۵۹	۶	۶۷	۲۸	بانک سپه	۳۵
۲۶۸	۱	۵	۷۴	۴۵	۱۳۱	۱۲	بانک کشاورزی	۳۶
۱۸۹	۰	۰	۶۹	۵	۸۹	۲۶	بانک مسکن	۳۷
۲۲۴	۰	۴	۸۶	۴۵	۶۴	۲۵	بانک رفاه کارگران	۳۸
۵۲	۰	۱	۳۶	۳	۱۱	۱	پست بانک	۳۹
۱۸	۰	۱	۲	۰	۱۲	۳	بنیاد ۱۵ خرداد	۴۰
۱۳۶	۲	۱۰	۴۰	۹	۵۰	۲۵	بنیاد شهید و امور ایثارگران	۴۱
۱۴۴	۰	۵	۳۹	۱۹	۲۷	۵۴	بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	۴۲
۴۱	۵	۱	۱۴	۲	۱۰	۹	پایگاه منطقه‌ای انتقال خون	۴۳
۴۶	۹	۱	۱۱	۹	۱۰	۶	پزشکی قانونی	۴۴
۷	۰	۱	۱	۱	۴	۰	جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی	۴۵
۱۷۸	۴	۴	۳۶	۱۹	۵۷	۵۸	جمعیت هلال‌احمر	۴۶
۲۴	۰	۰	۵	۴	۳	۱۲	حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی	۴۷
۱۴۳	۰	۹	۷۳	۱۶	۲۳	۲۲	دانشگاه پیام نور استان	۴۸
۹۹	۱	۶	۳۵	۱۸	۷	۳۲	دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه	۴۹
۱۳	۰	۵	۴	۲	۲	۰	دانشگاه جامع علمی کاربردی	۵۰
۶۱۲	۲۰۲	۷۵	۱۴۲	۳۹	۹۳	۶۱	دانشگاه زججان	۵۱
۵۷۱۲	۵۶۱	۱۱۰	۱۵۸۶	۷۱۶	۱۲۷۹	۱۴۶۰	دانشگاه علوم پزشکی	۵۲
۴۴	۰	۷	۲۳	۴	۱۰	۰	دیوان محاسبات	۵۳
۲۷۴	۰	۲	۵۴	۲۸	۱۲۳	۶۷	راه‌آهن شمال غرب	۵۴
۸۱	۱	۲	۱۵	۸	۲۰	۳۵	سازمان همیاری شهرداری	۵۵
۱۸۸	۰	۱	۳۴	۲۱	۱۰۴	۲۸	شرکت پست	۵۶
۲۵	۰	۰	۹	۳	۵	۸	شرکت دخانیات	۵۷
۲۱۱	۰	۱۵	۷۷	۲۸	۴۶	۴۵	شرکت سهامی آب منطقه‌ای	۵۸
۱۸۴	۰	۴	۴۳	۳۱	۵۵	۵۱	شرکت آب و فاضلاب روستایی	۵۹
۳۲۴	۰	۶	۸۶	۳۸	۸۱	۱۱۳	شرکت آب و فاضلاب شهری	۶۰
۲۰۶	۰	۲	۳۳	۱۷	۱۰۰	۵۴	شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی	۶۱
۵۳۷	۰	۱۱	۱۰۸	۱۱۷	۱۸۰	۱۲۱	شرکت توزیع نیروی برق	۶۲
۳۵	۰	۲	۱۳	۱	۹	۱۰	شرکت خدمات حمایتی کشاورزی	۶۳
۲۴	۰	۰	۷	۲	۱۱	۴	شرکت بیمه آسیا	۶۴
۱۲	۰	۰	۵	۰	۶	۱	شرکت بیمه البرز	۶۵
۲۳	۰	۰	۱۰	۴	۸	۱	شرکت بیمه دانا	۶۶
۴۶۲	۰	۳۶	۱۲۹	۱۴۴	۴۰	۱۱۳	شرکت سهامی برق منطقه‌ای	۶۷
۶۸	۰	۴	۲۹	۸	۷	۲۰	شرکت شهرک‌های صنعتی	۶۸
۵۷	۰	۴	۱۹	۵	۱۳	۱۶	غله و خدمات بازرگانی منطقه ۱۴	۶۹
۲۰	۰	۱	۴	۰	۵	۱۰	شرکت قطارهای مسافری رجا	۷۰

۴۵۸	۰	۹	۹۷	۹۹	۲۰۰	۵۳	شرکت گاز	۷۱
۷۷۵	۰	۳۵	۲۴۵	۱۱۲	۱۸۹	۱۹۴	شرکت مخابرات	۷۲
۲۱۷۳	۰	۱۲	۱۴۱	۶۸	۲۶۲	۱۶۹۰	شهرداری زنجان	۷۳
۲۱۱	۱	۱۳	۹۰	۲۶	۴۹	۳۲	صداوسیما استان	۷۴
۱۲	۰	۰	۸	۱	۳	۰	صندوق مهر امام رضا	۷۵
۲۸	۰	۰	۷	۲	۱۴	۵	فرودگاه استان	۷۶
۷۹	۰	۲	۲۵	۱۷	۲۲	۱۳	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	۷۷
۳۹۸	۰	۲	۱۲۷	۸۳	۱۴۵	۴۱	کمیته امداد امام خمینی	۷۸

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۹: ۵۷

جدول شماره ۴: مدرک تحصیلی کارکنان دستگاه‌های اداری استان به تفکیک کمترین و بیشترین افراد دارای

هر مدارک تحصیلی

بیشترین	کمترین	تعداد / مدرک
شهرداری (۱۶۹۰) دانشگاه علوم پزشکی (۱۴۶۰)	حفاظت محیط‌زیست، گمرک، دانشگاه جامع علمی کاربردی، دیوان محاسبات، صندوق مهر امام رضا (همه صفر هستند)	زیر دیپلم
دانشگاه علوم پزشکی (۱۲۷۹) آموزش و پرورش (۱۰۳۲)	صنعت، معدن و تجارت (۱) دانشگاه جامع علمی کاربردی (۲)	دیپلم
آموزش و پرورش (۴۴۳۰) دانشگاه علوم پزشکی (۷۱۶)	بنیاد ۱۵ خرداد، بیمه البرز، قاهره‌ای مسافربری رجا (همه صفر)	فوق دیپلم
آموزش و پرورش (۷۵۶۰) دانشگاه علوم پزشکی (۱۵۸۶)	حفاظت محیط‌زیست (۱) بنیاد ۱۵ خرداد (۲)	لیسانس
آموزش و پرورش (۶۸۸) دانشگاه علوم پزشکی (۱۱۰)	بیمه خدمات درمانی، دامپزشکی، حوزه هنری، زندان‌ها، دخانیات، فرودگاه، گمرک، بیمه آسیا، بیمه البرز، بیمه دانا، صندوق مهر امام رضا، بانک مسکن (همه صفر)	فوق لیسانس
دانشگاه علوم پزشکی (۵۶۱) دانشگاه زنجان (۲۰۲)	۵۸ اداره استان صفر هستند	دکترا

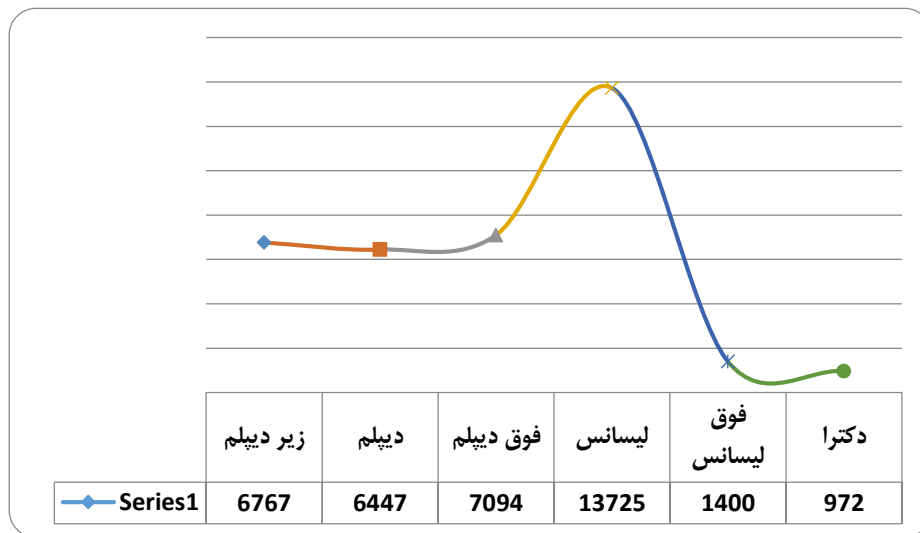
مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۹

- اگر مدرک تحصیلی دانشگاهی را برابر با داشتن تخصص دانست، از طریق جداول فوق می‌توان نتیجه‌گیری نمود که از میان تمامی ادارات و سازمان‌های استان اداره کل آموزش و پرورش (۱۲۶۸۶) و دانشگاه علوم پزشکی (۲۹۷۳ نفر) بیشترین نیروی دارای مدرک تحصیلی دانشگاهی و در نتیجه بیشترین نیروی متخصص را دارا هستند.
- با توجه به نمودار خطی ترسیم شده برای برخورداری دستگاه‌های استان از نیروهای دارای مدرک تحصیلی، روند مثبتی از حیث دارای مدرک تحصیلی دانشگاهی شدن وجود دارد و دستگاه‌های استان به سمت تحصیل کرده‌تر شدن پیش می‌روند.
- از کل ۳۶۴۰۵ نیروی کارکن موجود در دستگاه‌های استان، نیروهای زیر دیپلم ۱۹ درصد، دیپلم ۱۸ درصد، فوق دیپلم ۱۹ درصد، لیسانس ۳۸ درصد، فوق لیسانس ۴ درصد و دکترا ۳ درصد را تشکیل می‌دهند.

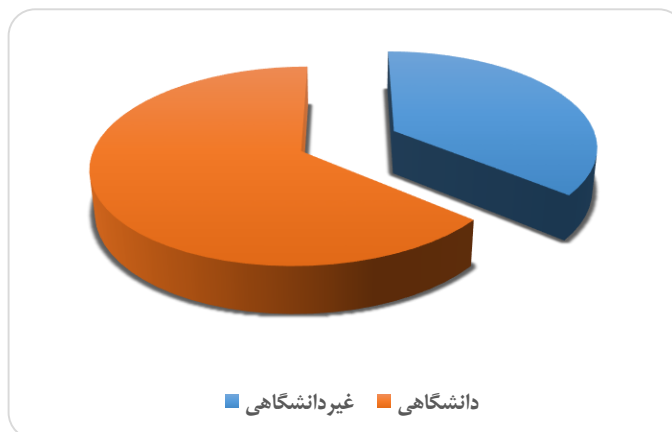
- در میان کل نیروهای اداری استان، ۱۳۲۱۴ نفر (۳۶ درصد) دارای تحصیلات غیردانشگاهی و ۲۳۱۹۱ نفر (۶۴ درصد) دارای تحصیلات دانشگاهی هستند.

شکل شماره ۳: میزان برخورداری دستگاه‌های استان از نیروهای دارای مدارک تحصیلی

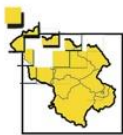
مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۹

شکل شماره ۴: کل کارکنان استان به تفکیک میزان تحصیلات

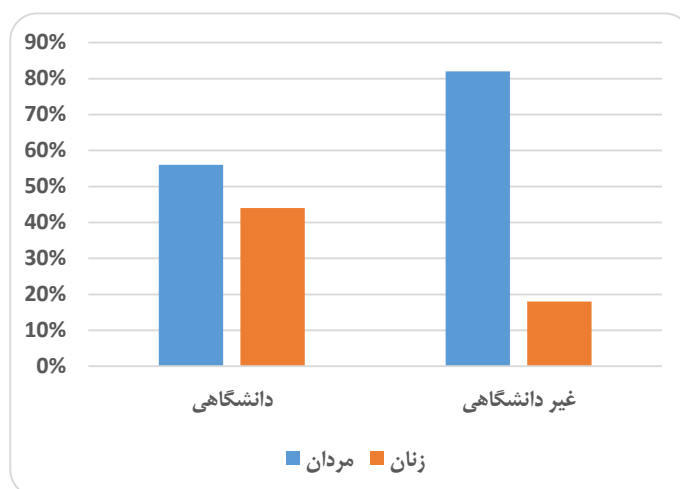
مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۹

- با تفکیک میزان تحصیلات برحسب جنس، ۵۶ درصد مردان و ۴۴ درصد از زنان در استان دارای تحصیلات دانشگاهی بوده و ۸۲ درصد مردان و ۱۸ درصد زنان فاقد تحصیلات دانشگاهی هستند؛ و این گویای آن است

که هرچند که درصد مردان با تحصیلات دانشگاهی بیشتر از زنان است اما درصد مردان درزمینه‌ی تحصیلات غیردانشگاهی بسیار بیشتر از زنان است و از این حیث تفاوتی فاحش وجود دارد و با توجه به اینکه ۸۲ درصد نیروهای مرد استان فاقد تحصیلات دانشگاهی هستند پس باید سیاست‌هایی خاص در جهت افزایش تحصیلات آنان در پیش گرفته شود تا این نیروها بتوانند خود را به افرادی دارای تحصیلات دانشگاهی تبدیل کنند (استانداری زنجان، ۱۳۸۹: ۸).

شکل شماره ۵: میزان تحصیلات به تفکیک جنسیت

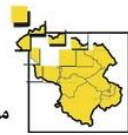

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۹

- بیشترین تناسب تحصیلی میان دو جنس در گروه دارندگان سطح تحصیلات کارشناسی است.
- سهم دارندگان تحصیلات دیپلم و زیر دیپلم هنوز بسیار بالاست. به‌ویژه سهم افراد با تحصیلات زیر دیپلم نگران‌کننده است.

ج) ترکیب سنوات خدمتی کارکنان سازمان‌های استان زنجان

بیشترین سهم از کل کارکنان سازمان‌های دولتی استان زنجان را کارکنان دارای ۱۵ تا ۱۹ سال سابقه خدمتی تشکیل می‌دهند (با تعداد ۷۳۹۸ نفر معادل ۲۱/۸ درصد). کمترین سهم از نظر میزان سنوات خدمتی، مربوط به کارکنان دارای سابقه بیش از ۳۰ سال است (با تعداد ۳۱۱ نفر معادل ۰/۹ درصد کل کارکنان). نکته حائز اهمیت اینکه جمعیت اداری استان زنجان در حال جوان شدن است و از جمعیت سنوات خدمتی کاسته می‌شود.

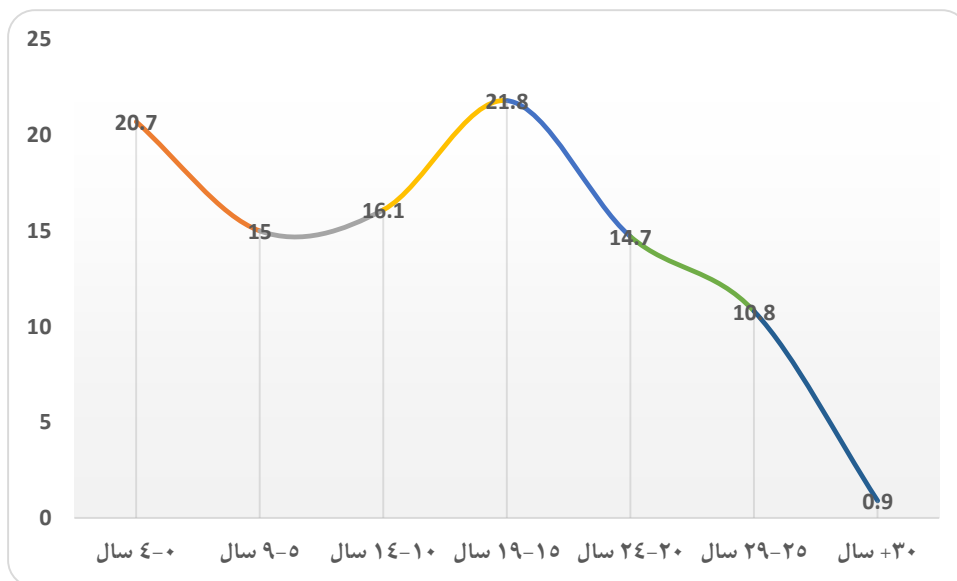

جدول شماره ۵: ترکیب گروه‌های کارکنان دستگاه‌های استان برحسب سنوات خدمتی

سنوات خدمت	تعداد کارکنان	درصد کارکنان
۰-۴ سال	۷۵۶۷	۲۰,۷
۵-۹ سال	۵۴۹۰	۱۵
۱۰-۱۴ سال	۵۸۷۲	۱۶,۱
۱۵-۱۹ سال	۷۹۳۸	۲۱,۸
۲۰-۲۴ سال	۵۳۲۳	۱۴,۷
۲۵-۲۹ سال	۳۹۰۴	۱۰,۸
۳۰+ سال	۳۱۱	۰,۹

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۹

شکل شماره ۶: ترکیب گروه‌های کارکنان دستگاه‌های استان برحسب سنوات خدمتی

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۹

د) ترکیب نوع استخدام کارکنان سازمان‌های استان زنجان

در استان زنجان کارکنان دستگاه‌های اداری در قالب ۷ نوع استخدام شامل رسمی، پیمانی، کارگر دائمی، کارگر موقت، قراردادی، شرکتی و سایر مشغول به کار هستند. از میان ۳۶۴۰۵ نیروی کارکن این استان در دستگاه‌های اداری، به تفکیک جنسیت افراد در قالب‌های استخدامی زیر می‌گنجند.

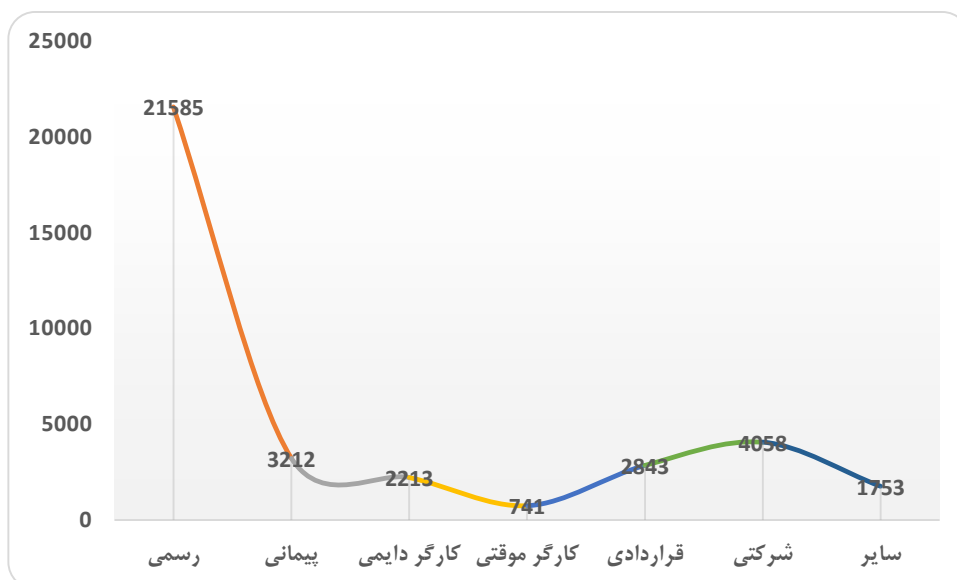

جدول شماره‌ی ۶: کارکنان استان برحسب نوع استخدام به تفکیک جنسیت

نوع جنسیت	رسمی	پیمانی	کارگر دائمی	کارگر موقتی	قراردادی	شرکتی	سایر
مرد	۱۳۱۹۴	۲۰۰۶	۲۱۰۰	۶۶۶	۱۵۵۲	۳۵۲۵	۸۲۴
زن	۸۳۹۱	۱۲۰۶	۱۱۳	۷۵	۱۲۹۱	۵۳۳	۹۲۹
جمع کل	۲۱۵۸۵	۳۲۱۲	۲۲۱۳	۷۴۱	۲۸۴۳	۴۰۵۸	۱۷۵۳
درصد مرد	۶۱	۶۲	۹۵	۹۰	۵۵	۸۷	۴۷
درصد زن	۳۹	۳۸	۵	۱۰	۴۵	۱۳	۵۳

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۹: ۱۲

شکل شماره‌ی ۷: ترکیب انواع استخدام کارکنان در دستگاه‌های اداری استان

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۹

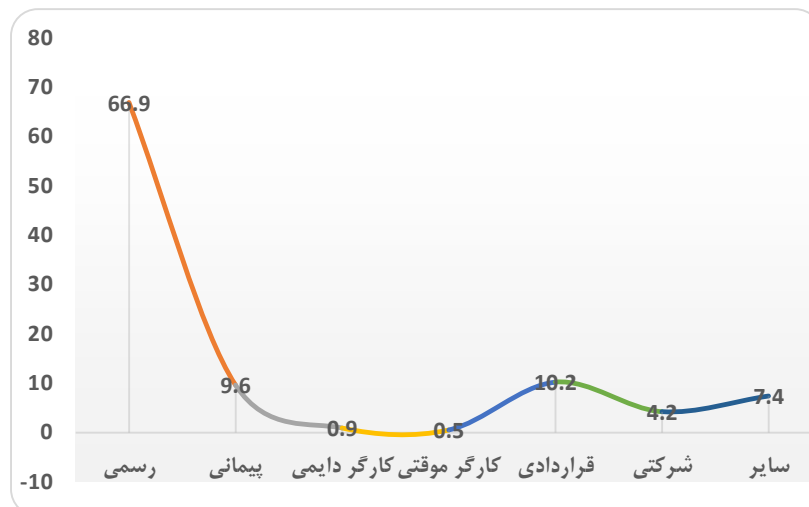
- تغییر در نحوه‌ی به‌کارگیری و استخدام نیروها در سازمان‌ها و چرخش آن از استخدام رسمی به‌سوی انواع دیگر استخدام شاید بیش از آنکه محصول نگرش مدیران میانی در استان باشد، حاصل سیاست‌های مدیران سطح بالا در سطح وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مرجع و مادر است. همان‌گونه که از شکل قابل‌درک است، نحوه‌ی استخدام نیروها از نوع رسمی به سمت انواع دیگر استخدام‌ها شیب نزولی پیدا کرده و میان استخدام پیمانی، کارگر دائمی و موقتی، قراردادی، شرکتی و سایر در نوسان است. در ضمن باید اضافه نمود که استخدام‌های شرکتی استخدام‌هایی هستند که در آن‌ها حقوق کارکنان به‌وضوح زیر پا گذاشته می‌شوند و حاشیه‌ی امنیت شغلی این

دسته از نیروها بسیار کمتر از سایر انواع استخدام‌ها می‌باشد و افزایش این دسته از نیروها در دستگاه‌ها بخصوص از سوی نهادهای دولتی جای سؤال دارد.

- بیشترین نوع استخدام نیروها در دستگاه‌های استان بعد از استخدام رسمی، از نوع شرکتی است که طی آن نیروهای موردنیاز دستگاه‌ها از سوی شرکت‌های خصوصی تأمین می‌گردند. البته پس از مصوبات دولت در زمینه ی ممنوع بودن به‌کارگیری نیروهای شرکتی و همچنین تبدیل وضعیت این نیروها باید شاهد آن باشیم که سایر گزینه‌ها بخصوص استخدام قراردادی با فراز بیشتری مواجه گردد.
- بیشترین نوع استخدام زنان در دستگاه‌های استان مربوط به استخدام رسمی با ۶۶/۹ درصد است و پس از آن کارکنان قراردادی با ۱۰/۲ درصد در رده دوم قرار می‌گیرند؛ اما تعداد زنانی که به‌صورت کارگر موقتی اشتغال به کار دارند کمتر از بقیه‌ی دیگر استخدام‌ها است که ۰/۵ درصد می‌باشد.

شکل شماره‌ی ۸: ترکیب استخدامی زنان در دستگاه‌های اداری استان

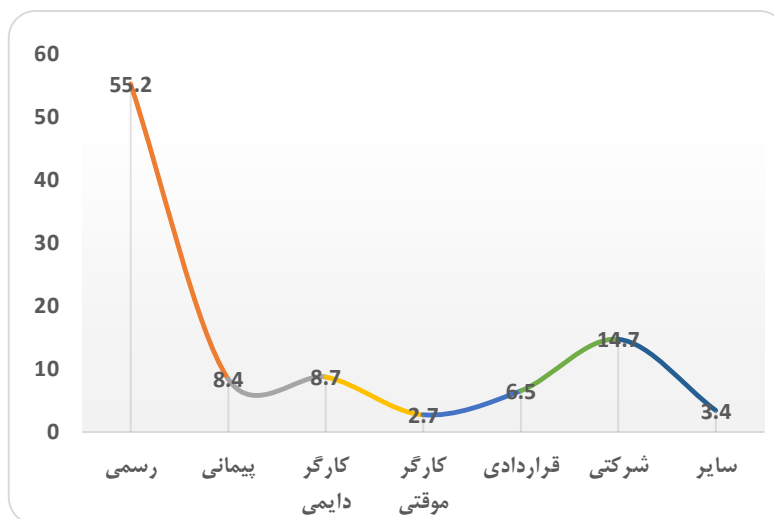

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۹

- بیشترین نوع استخدام مردان در دستگاه‌های استان به ترتیب مربوط به استخدام رسمی (۵۵/۲ درصد) و شرکتی (۱۴/۷ درصد) است و کمترین آن‌ها نیز کارگر موقتی با ۲/۷ درصد می‌باشد.

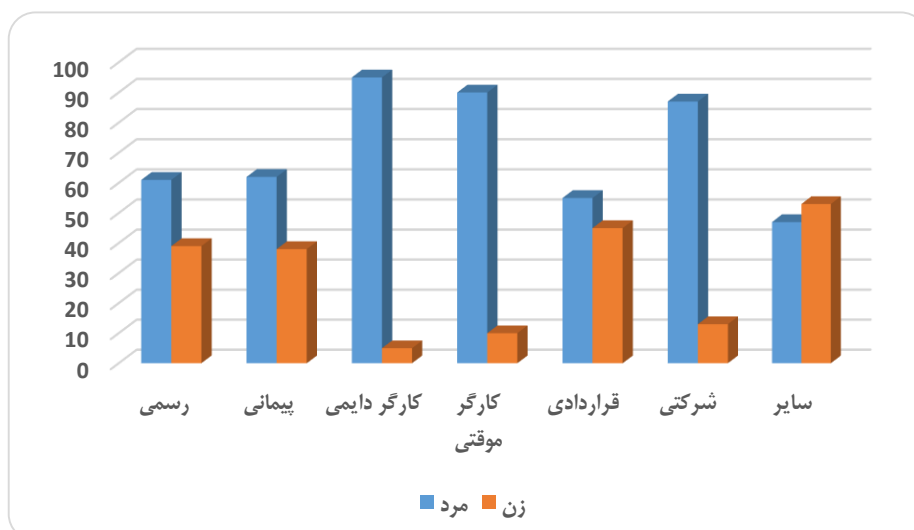
شکل شماره ۹: ترکیب استخدامی مردان در دستگاه‌های اداری استان

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۹

- در مقایسه‌ی ترکیب استخدامی بین زنان و مردان شاهد هستیم که در تمامی انواع استخدام نیروها به‌استثنای نوع سایر که وضعیتی مبهم دارند و تعداد زنان بیشتر از مردان است، تعداد نیروهای زن کمتر از مردان است. به‌علاوه باید اذعان کرد که بین تعداد زنان و مردان در زمینه‌ی استخدام به‌صورت کارگر دائمی و موقتی که مربوط به امور یدی و بدنی است تفاوتی فاحش وجود دارد و زنان بسیار کمتر از مردان هستند.

شکل شماره ۱۰: ترکیب انواع استخدام کارکنان در دستگاه‌های اداری استان

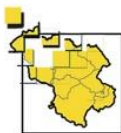

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۹

جدول شماره ۷: ترکیب انواع استخدام کارکنان در دستگاه‌های اداری استان

ردیف	نام دستگاه	رسمی	پیمانی	کارگر دائمی	کارگر موقتی	قراردادی	شرکتی	سایر	جمع
۱	آموزشکده فنی و حرفه‌ای الغدير	۵۲	۰	۰	۰	۷	۴۱	۰	۱۰۰
۲	آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک	۴	۶	۰	۰	۳۷	۰	۰	۴۷
۳	اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای	۹۵	۳۴	۰	۰	۴۵	۳۷	۱۳۹	۳۵۰
۴	اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی	۱۰	۴	۰	۰	۱۱	۰	۲	۲۷
۵	امور کتابخانه‌های عمومی	۰	۴۹	۰	۰	۰	۰	۴۳	۹۲
۶	اداره کل امور مالیاتی	۱۶۶	۸۱	۰	۰	۴	۳	۰	۲۸
۷	اداره کل اوقاف و امور خیریه	۱۶	۱۵	۰	۰	۴	۳	۰	۳۸
۸	بنیاد ۱۵ خرداد	۰	۰	۱۲	۶	۰	۰	۰	۱۸
۹	بنیاد شهید و امور ایثارگران	۹۹	۲۱	۰	۰	۳	۱۳	۰	۱۳۶
۱۰	بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	۴۰	۷۳	۰	۰	۰	۳۱	۰	۱۴۴
۱۱	اداره کل بهزیستی	۱۲۶	۳۶	۱۰۰	۳	۶۵	۶۲	۶	۳۹۸
۱۲	اداره کل بیمه خدمات درمانی	۳۰	۱۸	۰	۰	۳۰	۶	۰	۸۴
۱۳	پایگاه منطقه‌ای انتقال خون	۱۵	۵	۰	۰	۱۱	۶	۴	۴۱
۱۴	پزشکی قانونی	۱۱	۱۶	۰	۰	۸	۱۰	۱	۴۶
۱۵	شرکت پست	۵۶	۲۱	۰	۲۶	۷۲	۱۳	۰	۱۸۸
۱۶	اداره کل تبلیغات اسلامی	۲۱	۳۳	۰	۰	۱	۱۳	۰	۶۸
۱۷	اداره کل ورزش و جوانان	۳۶	۱۴	۶	۴۴	۳۴	۳	۰	۱۳۷
۱۸	اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۴۴۹	۲۳۷	۱۰	۷۵	۶۶	۶	۶۸	۹۱۱
۱۹	اداره کل تعاون روستایی	۴۱	۱	۰	۰	۳	۰	۶	۵۱
۲۰	اداره کل تعزیرات حکومتی	۱۴	۰	۰	۰	۴	۰	۱۴	۳۲
۲۱	اداره کل ثبت‌احوال	۷۸	۲۷	۰	۰	۸	۴	۰	۱۱۷
۲۲	اداره کل ثبت‌اسناد و املاک	۶۲	۷۴	۰	۰	۲۰	۶	۴	۱۶۶
۲۳	اداره کل حفاظت محیط‌زیست	۴۳	۴۰	۰	۰	۲۸	۰	۰	۱۱۱
۲۴	اداره کل حمل‌ونقل پایانه‌ها	۱۰	۱۹	۰	۰	۸	۹	۰	۴۶
۲۵	اداره کل دامپزشکی	۷۸	۳۲	۰	۰	۳	۲	۱۶	۱۳۱
۲۶	شرکت دخانیات	۳	۰	۱۲	۱	۷	۰	۲	۲۵
۲۷	راه‌آهن شمال غرب	۱۶۲	۲۹	۷۷	۰	۴	۰	۲	۲۷۴
۲۸	اداره کل راه و شهرسازی	۱۶۲	۱۳۳	۷	۰	۳۸	۷۱	۳۸	۴۴۹
۲۹	اداره کل زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی	۹۷	۲۷	۰	۰	۳۲	۱۱	۳۱	۱۹۸
۳۰	فرودگاه استان	۸	۱	۰	۰	۱۰	۹	۰	۲۸
۳۱	اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی	۲۸	۷	۰	۳	۴۹	۰	۳	۹۰
۳۲	کمیته امداد امام خمینی	۲۴۴	۰	۰	۰	۰	۱۵۴	۰	۳۹۸
۳۳	اداره کل گمرک	۱۹	۱۲	۰	۰	۴	۰	۰	۳۵
۳۴	اداره کل منابع طبیعی	۱۲۴	۵۰	۰	۱۱	۴	۹	۰	۱۹۸
۳۵	اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری	۲۱	۱۴	۱	۰	۸۵	۶	۵۳	۱۸۰

جدول شماره‌ی ۷: ترکیب انواع استخدام کارکنان در دستگاه‌های اداری استان

ردیف	نام دستگاه	رسمی	پیمانی	کارگر دائمی	کارگر موقتی	قراردادی	شرکتی	سایر	جمع
۳۶	اداره کل نوسازی و تجهیز مدارس	۲۲	۴	۰	۰	۵	۸	۳۴	۷۳
۳۷	اداره کل هواشناسی	۲۲	۷	۰	۰	۶	۱	۰	۳۶
۳۸	استانداری زنجان	۲۷۶	۱۱۸	۰	۰	۹۰	۶۵	۸	۵۵۷
۳۹	بانک رفاه کارگران	۱۶۳	۳۲	۰	۰	۰	۲۹	۰	۲۲۴
۴۰	بانک صنعت و معدن	۷	۴	۰	۰	۰	۱	۰	۱۲
۴۱	بانک ملی	۵۷۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۵۷۰
۴۲	جمعیت هلال احمر	۱۲۲	۱۷	۱۰	۰	۱۳	۱۳	۳	۱۷۸
۴۳	حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی	۰	۶	۸	۳	۰	۰	۷	۲۴
۴۴	دانشگاه پیام نور استان	۲۵	۱۸	۰	۰	۸۸	۱۲	۰	۱۴۳
۴۵	دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه	۲۳	۷	۰	۰	۳۴	۳۵	۰	۹۹
۴۶	دانشگاه جامع علمی کاربردی	۹	۰	۰	۰	۳	۱	۰	۱۳
۴۷	دانشگاه زنجان	۱۴۰	۳	۲۳	۰	۱۹۵	۰	۲۵۱	۶۱۲
۴۸	دانشگاه علوم پزشکی	۲۳۰۳	۹۴۴	۰	۰	۱۱۳۶	۸۴۲	۴۸۷	۵۷۱۲
۴۹	دیوان محاسبات	۳۵	۶	۰	۰	۰	۱	۱	۴۴
۵۰	اداره کل آموزش و پرورش	۱۳۲۴۹	۴۲۶	۰	۰	۴۸	۵۲۴	۴۴۰	۱۴۶۸۷
۵۱	اداره کل امور اقتصادی و دارایی	۵۶	۱۷	۰	۰	۴	۹	۲	۸۸
۵۲	اداره کل صنعت، معدن و تجارت	۱۴۱	۴۹	۰	۰	۶۰	۲۶	۱	۲۷۷
۵۳	اداره کل جهاد کشاورزی	۵۶۲	۱۳۸	۰	۰	۳۱	۴۷	۰	۷۷۸
۵۴	سازمان همیاری شهرداری	۰	۰	۲۴	۵۲	۵	۰	۰	۸۱
۵۵	شرکت سهامی آب منطقه‌ای	۵۸	۱۶	۲۲	۱۳	۱۶	۵۷	۲۹	۲۱۱
۵۶	شرکت آب و فاضلاب روستایی	۶۴	۳۴	۰	۰	۲۶	۶۰	۰	۱۸۴
۵۷	شرکت آب و فاضلاب شهری	۱	۰	۱۹۳	۶۸	۰	۶۲	۰	۳۲۴
۵۸	شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی	۵۷	۸	۳	۰	۰	۱۳۸	۰	۲۰۶
۵۹	شرکت توزیع نیروی برق	۱	۰	۲۴۹	۰	۴۶	۲۱۱	۳۰	۵۳۷
۶۰	شرکت خدمات حمایتی کشاورزی	۹	۱۳	۹	۰	۱	۳	۰	۳۵
۶۱	شرکت بیمه آسیا	۱۷	۰	۰	۰	۷	۰	۰	۲۴
۶۲	شرکت بیمه البرز	۱۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱۲
۶۳	شرکت بیمه دانا	۹	۰	۰	۵	۴	۳	۲	۲۳
۶۴	شرکت سهامی برق منطقه‌ای	۲۱۶	۱۰۲	۱۳۷	۰	۷	۰	۰	۴۶۲
۶۵	شرکت شهرک‌های صنعتی	۰	۰	۱۷	۴	۲۰	۲۷	۰	۶۸
۶۶	غله و خدمات بازرگانی منطقه ۱۴	۲۶	۲	۸	۰	۱۱	۱۰	۰	۵۷
۶۷	شرکت قطارهای مسافری رجا	۲	۰	۰	۰	۴	۱۴	۰	۲۰
۶۸	شرکت گاز	۱۴۰	۲۶	۰	۰	۰	۲۹۱	۱	۴۵۸
۶۹	شرکت مخابرات	۰	۰	۳۸۰	۰	۰	۳۹۵	۰	۷۷۵

جدول شماره ۷: ترکیب انواع استخدام کارکنان در دستگاه‌های اداری استان

ردیف	نام دستگاه	رسمی	پیمانی	کارگر دائمی	کارگر موقتی	قراردادی	شرکتی	سایر	جمع
۷۰	شهرداری زنجان	۱۲۰	۰	۹۰۵	۴۲۷	۱۶۷	۵۵۴	۰	۲۱۷۳
۷۱	صداوسیما استان	۱۵۶	۲	۰	۰	۴۳	۰	۱۰	۲۱۱
۷۲	صندوق مهر امام رضا	۰	۰	۰	۰	۷	۵	۰	۱۲
۷۳	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	۱۰	۴	۰	۰	۳۸	۱۵	۱۲	۷۹
۷۴	بانک سپه	۱۳۹	۱	۰	۰	۰	۲۴	۰	۱۶۴
۷۵	بانک کشاورزی	۲۲۷	۴۱	۰	۰	۰	۰	۰	۲۶۸
۷۶	بانک مسکن	۱۶۵	۲	۰	۰	۰	۲۲	۰	۱۸۹
۷۷	پست بانک	۹	۳۵	۰	۰	۰	۸	۰	۵۲
۷۸	جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی	۲	۰	۰	۰	۴	۱	۰	۷

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۹: ۷۲

- بیشترین نیروهای رسمی در میان سازمان‌های استان زنجان از آن بزرگ‌ترین تشکیلات اداری در کل ایران یعنی، آموزش و پرورش است که با ۱۳۲۴۹ نفر در صدر قرار دارد و پس از آن نیز دانشگاه علوم پزشکی با ۲۳۰۳ نفر قرار دارد. کمترین نیروهای کارکن رسمی نیز به امور کتابخانه‌های عمومی، حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی، شرکت مخابرات، شرکت شهرک‌های صنعتی، صندوق مهر امام رضا، سازمان همیاری شهرداریها و بنیاد ۱۵ خرداد هستند که فاقد هرگونه نیروی رسمی می‌باشند. رسمی بودن یک نیرو در نظام اداری کشور باعث ایجاد بیشترین حاشیه‌ی امنیت برای فرد می‌گردد و حقی نیز از او پایمال نمی‌گردد، اما از منظری دیگر باید توجه داشت که رسمی بودن انگیزه و کارایی او را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد و ممکن است از آن بکاهد، چراکه فرد با این تصور که دیگر هیچ نیرویی نمی‌تواند او را تهدید کند ممکن است چندان در خدمت اهداف سازمانی قرار نگیرد.
- در میان نیروهای پیمانی، دانشگاه علوم پزشکی با ۹۴۴ نفر و اداره کل آموزش و پرورش با ۴۲۶ نفر بیشترین نیرو را از این حیث دارند. نیروهایی که به این صورت هستند معمولاً پیمانی ۵ یا ۱۰ ساله هستند که بعد از طی این مدت تبدیل وضعیت شده و به نیروهای رسمی تغییر می‌یابند. در واقع این نوع به کارگیری از حیث درجه امنیت شغلی در رده دوم قرار دارد؛ اما در میان دستگاه‌های اداری استان سازمان‌هایی نیز هستند که هیچ نیرویی از آن‌ها پیمانی نمی‌باشند مانند، بانک ملی، کمیته امداد امام خمینی، شهرداری زنجان، آموزشکده فنی و حرفه‌ای الغدیر، شرکت بیمه آسیا، اداره کل تعزیرات حکومتی، شرکت بیمه دانا، دانشگاه جامع علمی کاربردی، شرکت دخانیات،

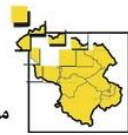

شرکت قطارهای مسافری رجا، جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی، شرکت توزیع نیروی برق، شرکت آب و فاضلاب شهری، شرکت مخابرات، شرکت شهرک‌های صنعتی، صندوق مهر امام رضا، سازمان همیاری شهرداری، بنیاد ۱۵ خرداد که مشتمل بر ۱۸ اداره و سازمان هستند.

● در سطح استان زنجان سازمان‌ها و دستگاه‌هایی که با امور خدمات شهری در ارتباط هستند و خدمتی خاص را به مردم ارائه می‌دهند برای انجام امور خدمت‌رسانی از نیروهای کارگر استفاده می‌نمایند که با امور یدی و فیزیکی در ارتباط هستند مانند شهرداری که برای کارهایی چون رفت‌و‌رو و نظافت خیابان‌ها و محیط شهری از این نیروها بهره می‌گیرند. قابل ذکر است که کم‌تخصص‌ترین نیروها در میان کلیه انواع استخدامی به کارگران دائمی و موقتی مربوط می‌گردد که تحصیلات آن‌ها در پایین‌ترین سطح قرار دارند و در ضمن از نظر جنسیتی نیز تعداد مردان در آن بسیار بیشتر از زنان است. در بین دستگاه‌های استان بیشترین نیروهای کارگر دائمی مربوط به شهرداری زنجان و شرکت مخابرات با ۹۰۵ و ۳۸۰ نفر می‌باشد و ۵۶ دستگاه استانی نیز فاقد این نوع نیرو هستند. دانشگاه علوم پزشکی، اداره کل آموزش و پرورش، اداره کل جهاد کشاورزی، استانداری زنجان، اداره کل امور مالیاتی، اداره کل ثبت‌اسناد و املاک، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، اداره کل صنعت، معدن و تجارت و ... از جمله‌ی این سازمان‌ها هستند.

● شهرداری زنجان با ۴۲۷ نفر و اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی با ۷۵ نفر بیشترین کارگر موقتی را دارند. قابل ذکر است که دستگاه‌ها برحسب نیاز و موارد خاص دست به استخدام این‌چنین نیروهایی می‌زنند. تعداد نیروهای کارگر موقتی ۶۳ ارگان نیز صفر می‌باشد.

● نیروهای قراردادی نیروهایی هستند که به‌صورت قراردادهای کوتاه‌مدت معمولاً یک‌ساله استخدام می‌گردند و در صورت نیاز قرارداد آن‌ها تمدید می‌شود و همواره سایه‌ی اخراج شدن را به دنبال خویش می‌بینند. دانشگاه علوم پزشکی با ۱۱۳۶ نفر و دانشگاه زنجان با ۱۹۵ نفر بیشترین نیروی قراردادی را در سطح استان دارا می‌باشند. ۱۸ دستگاه استان مانند شرکت آب و فاضلاب شهری بنیاد ۱۵ خرداد حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی شرکت مخابرات شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی امور کتابخانه‌های عمومی بانک کشاورزی پست بانک، بانک رفاه کارگران شرکت گاز دیوان محاسبات بانک صنعت و معدن بانک مسکن بانک

سپه شرکت بیمه البرز بانک ملی کمیته امداد امام خمینی از جمله‌ی دیتگاههایی هستند که تعداد نیروهای قراردادی آنان صفر است.

- در بین دستگاه‌های اداری استان، دانشگاه علوم پزشکی با ۸۴۲ نفر و شهرداری زنجان با ۵۵۴ نفر بیشترین نیروی موسوم به شرکتی را دارند. نیروهای شرکتی نیروهایی هستند که از سوی شرکت‌های بخش خصوصی بنا بر نیاز دستگاه‌های اداری تأمین می‌شوند. شاید بتوان گفت بیشترین استثمر در حق این نیروها صورت می‌گیرد. در ضمن ۲۰ دستگاه اداری استان فاقد نیروی شرکتی هستند.

- در میان سایر انواع استخدام‌ها، دانشگاه علوم پزشکی با ۴۸۷ نفر و اداره کل آموزش و پرورش استان نیز با ۴۴۰ نفر بیشترین نیرو را دارا هستند و ۴۵ دستگاه اداری استان نیز فاقد این نوع نیروی استخدامی هستند. در انتها باید عنوان نمود که ادارات و سازمان‌های استان به سمت استخدام نیروهای غیررسمی حرکت می‌کنند.

۵) ترکیب توزیع پست سازمانی دستگاه‌های اداری استان

بررسی ترکیب توزیع پست سازمانی دستگاه‌های اداری استان حائز نکات زیر است:

- زنان بیشترین سهم را در گروه پزشکان استان زنجان با ۴۵/۸ درصد به خود اختصاص داده‌اند. جامعه پزشکان استان زنجان از لحاظ جنسیتی در وضعیت تعادل نسبی قرار دارد.

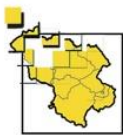
- زنان کمترین سهم را از مدیران ارشد استان زنجان با ۱/۴ درصد به خود اختصاص داده‌اند.

- سهم زنان از حرفه‌های حوزه خدمات در مشاغل زیر بیشتر از مردان است: الف. پرستاری و مامایی ب. بهداشتی و بهورزی پ. مشاوره در مدارس، ت. دبیری، ج. آموزگاری.

- زنان در مشاغل تربیتی سهم بیشتری به خود اختصاص داده و از مردان پیشی گرفته‌اند. این امر با ارزش‌های مقبول جامعه متناسب به نظر می‌رسد.

- بیشترین سهم زنان در حرفه پرستاری و مامایی است (با ۸۸/۹ درصد).

- زنان در همه‌ی حرفه‌ها در استان سهم و نقش دارند. ترکیب جنسیتی در هر حرفه و در هر صنعت در استان به گونه‌ای خاص است و با دیگر حرفه‌ها متفاوت است اما در هیچ زمینه‌ای ترکیب جنسیتی کاملاً یک‌سویه نیست.

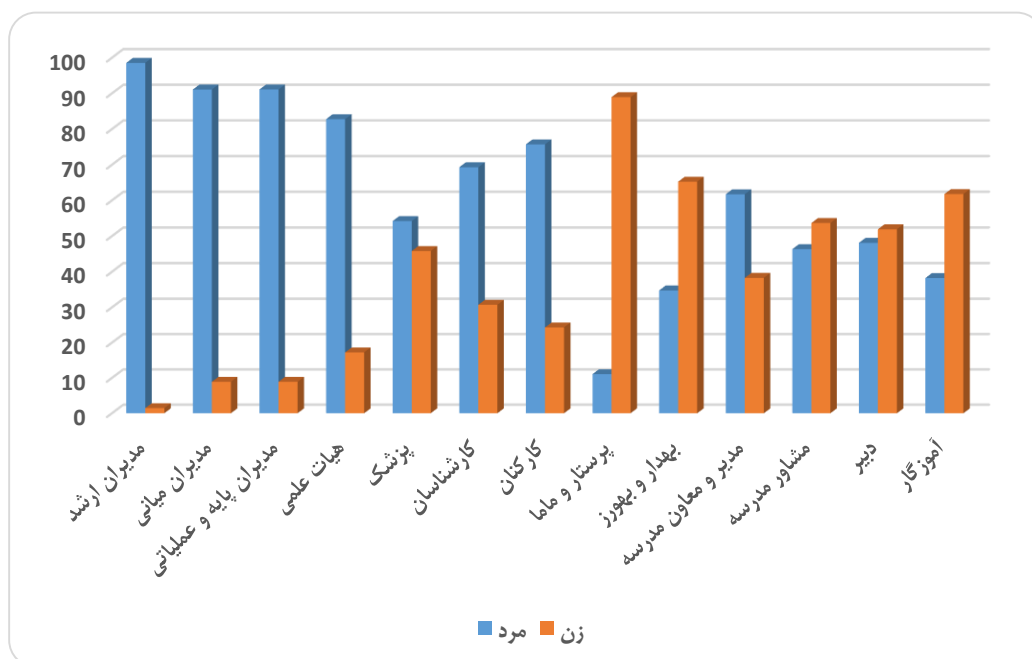
- حرکت جامعه دستگاه‌های خدماتی استان در مسیر دگرگونی سهم جنسیت‌ها از حرفه‌هاست و حرکت روند معمولاً به سمت افزایش میزان سهم زنان است.

جدول شماره ۸: ترکیب کل کارکنان استان زنجان برحسب جنسیت به تفکیک سطح پست سازمانی

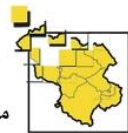
جنسیت	مدیران ارشد	مدیران میانی	مدیران پایه و عملیاتی	هیئت علمی	پژشک	کارشناسان	کارکنان	پرستار و ماما	بهدار و بهورز	مدیر و معاون مدرسه	مشاور مدرسه	دبیر	آموزگار
مرد	۶۸	۲۸۶	۷۷۸	۳۸۴	۲۲۶	۲۶۵۸	۸۴۲۸	۱۰۵	۳۵۱	۱۵۱۲	۵۷	۳۰۳۸	۱۷۷۰
درصد	۹۸/۵	۹۱	۹۱/۱	۸۲/۷	۵۴/۱	۶۹/۲	۷۵/۷	۱۱	۳۴/۷	۶۱/۷	۴۶/۳	۴۸/۱	۳۸/۲
زن	۱	۲۸	۷۶	۸۰	۱۹۱	۱۱۷۸	۲۷۰۵	۸۴۴	۶۵۹	۹۳۸	۶۶	۳۲۷۸	۲۸۶۰
درصد	۱/۴	۸/۹	۸/۸	۱۷/۲	۴۵/۸	۳۰/۷	۲۴/۲	۸۸/۹	۶۵/۲	۳۸/۲	۵۳/۶	۵۱/۸	۶۱/۷

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۹

شکل شماره ۱۱: ترکیب سطح پست سازمانی برحسب جنسیت

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۹

جدول شماره‌ی ۹: کارکنان دستگاه‌های اجرایی به تفکیک پست‌های با تصدی و بلا تصدی

ردیف	نام دستگاه	تعداد پست‌های مصوب	پست‌های با تصدی	پست‌های بلا تصدی
۱	اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای	۱۶۶	۱۲۱	۴۵
۲	اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی	۲۳	۱۸	۵
۳	اداره کل امور مالیاتی	۳۰۶	۲۴۷	۵۹
۴	اداره کل اوقاف و امور خیریه	۵۴	۴۳	۱۱
۵	بنیاد شهید و امور ایثارگران	۲۰۹	۱۲۲	۸۷
۶	اداره کل بهزیستی	۳۷۴	۱۵۸	۲۱۶
۷	اداره کل بیمه خدمات درمانی	۶۸	۴۷	۲۱
۸	پایگاه منطقه‌ای انتقال خون	۳۲	۲۰	۱۲
۹	پزشکی قانونی	۳۹	۲۸	۱۱
۱۰	شرکت پست	۲۳۲	۱۶۷	۶۵
۱۱	اداره کل تبلیغات اسلامی	۴۸	۳۸	۱۰
۱۲	اداره کل ورزش و جوانان	۸۵	۴۸	۳۷
۱۳	اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۱۳۰۴	۱۰۱۲	۲۹۲
۱۴	اداره کل تعاون روستایی	۱۱۹	۴۵	۷۴
۱۵	اداره کل تعزیرات حکومتی	۴۱	۳۳	۸
۱۶	اداره کل ثبت‌احوال	۱۳۷	۱۰۲	۳۵
۱۷	اداره کل ثبت‌اسناد و املاک	۱۷۹	۱۳۷	۴۲
۱۸	اداره کل حفاظت محیط‌زیست	۹۸	۸۴	۱۴
۱۹	اداره کل حمل‌ونقل پایانه‌ها	۴۲	۲۹	۱۳
۲۰	اداره کل دامپزشکی	۱۵۱	۱۱۰	۴۱
۲۱	راه‌آهن شمال غرب	۳۴۴	۲۵۲	۹۲
۲۲	اداره کل راه و شهرسازی	۴۵۹	۲۱۸	۲۴۱
۲۳	اداره کل زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی	۱۶۱	۱۳۳	۲۸
۲۴	اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی	۵۷	۲۷	۳۰
۲۵	کمیته امداد امام خمینی	۲۹۱	۲۴۳	۴۸
۲۶	اداره کل گمرک	۳۹	۲۹	۱۰
۲۷	اداره کل منابع طبیعی	۲۴۴	۱۷۶	۶۸
۲۸	اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری	۷۲	۳۷	۳۵
۲۹	اداره کل نوسازی و تجهیز مدارس	۳۹	۲۷	۱۲
۳۰	اداره کل هواشناسی	۶۴	۲۹	۳۵
۳۱	استانداری زنجان	۵۶۰	۳۹۱	۱۶۹
۳۲	جمعیت هلال‌احمر	۳۶۵	۱۵۹	۲۰۶
۳۳	دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه	۲۳۰	۶۵	۱۶۵
۳۴	دانشگاه جامع علمی کاربردی	۳۴	۳۴	۰
۳۵	دانشگاه زنجان	۷۹۶	۲۹۸	۴۹۸
۳۶	دانشگاه علوم پزشکی	۵۸۱۹	۳۷۴۲	۲۰۷۷
۳۷	دیوان محاسبات	۸۱	۳۷	۴۴
۳۸	اداره کل آموزش و پرورش	۹۱۹	۸۳۴	۸۵
۳۹	اداره کل امور اقتصادی و دارایی	۹۶	۷۵	۲۱
۴۰	اداره کل صنعت، معدن و تجارت	۱۷۶	۱۱۲	۶۴
۴۱	اداره کل جهاد کشاورزی	۱۱۴۱	۶۹۶	۴۴۵

جدول شماره ۹: کارکنان دستگاه‌های اجرایی به تفکیک پست‌های با تصدی و بلا تصدی

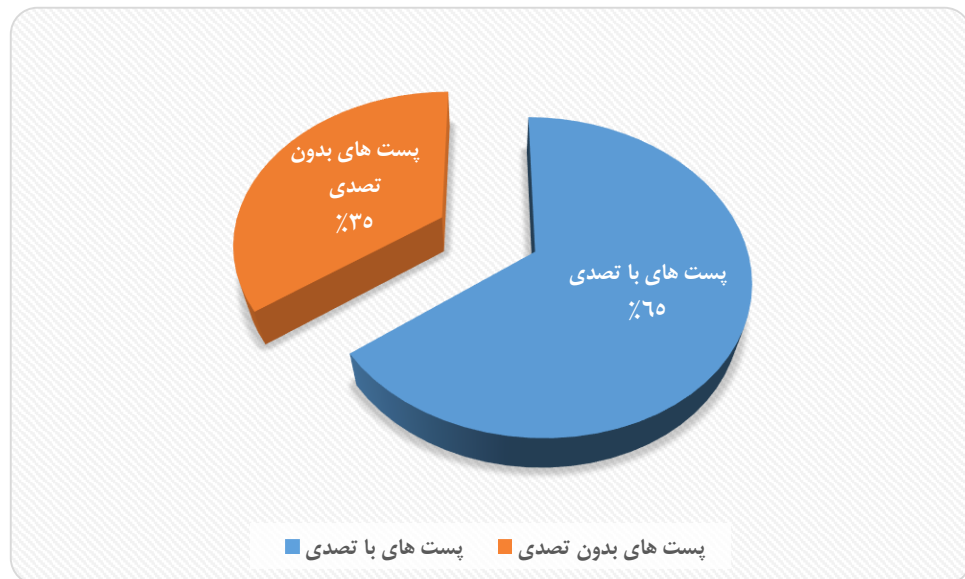
ردیف	نام دستگاه	تعداد پست‌های مصوب	پست‌های با تصدی	پست‌های بلا تصدی
۴۲	شرکت سهامی آب منطقه‌ای	۱۵۵	۷۵	۸۰
۴۳	شرکت آب و فاضلاب روستایی	۱۹۳	۹۱	۱۰۲
۴۴	شرکت خدمات حمایتی کشاورزی	۲۲	۱۳	۹
۴۵	شرکت شهرک‌های صنعتی	۳۴	۳۴	۰
۴۶	غله و خدمات بازرگانی منطقه ۱۴	۸۶	۱۸	۶۸
۴۷	شرکت گاز	۱۴۱	۱۲۸	۱۳
۴۸	شهرداری زنجان	۴۷۷	۱۲۴	۳۵۳
۴۹	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	۳۲	۲۴	۸
۵۰	بانک سپه	۱۳۸	۱۳۳	۵
۵۱	بانک کشاورزی	۲۸۹	۲۶۸	۲۱
۵۲	بانک مسکن	۱۶۷	۱۶۷	۰
۵۳	پست بانک	۴۷	۴۷	۰
۵۴	بیمه ایران	۵۰	۴۰	۱۰
۵۵	حج و زیارت	۶	۶	۰
۵۶	اداره کل بازرسی	۲۸	۰	۲۸
	جمع کل	۱۷۵۵۹	۱۱۳۹۱	۶۱۶۸

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۹: ۷۹

- بیشترین پست‌های مصوب در میان سازمان‌ها و ادارات استان متعلق به دانشگاه علوم پزشکی با ۵۸۱۹ پست (۳۳/۱ درصد) و اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی با ۱۳۰۴ پست (۷/۴ درصد) می‌باشد. همچنین کمترین پست‌های مصوب متعلق به اراده حج و زیارت با ۶ پست (۰/۰۶ درصد) است.
- بیشترین پست‌های با تصدی در استان مربوطه به دانشگاه علوم پزشکی است که با دارا بودن ۳۷۴۲ پست (۳۲/۸ درصد) و اداره کل بازرسی استان با صفر پست کمترین پست با تصدی را دارا هستند.
- در میان دستگاه‌های اداری استان، دانشگاه علوم پزشکی با ۲۰۷۷ پست (۳۳/۶ درصد) بیشترین پست‌های بلا تصدی و سازمان‌های حج و زیارت، دانشگاه جامع علمی کاربردی، شرکت شهرک‌های صنعتی، پست‌بانک و بانک مسکن بدون داشتن هرگونه پست بلا تصدی از تمام ظرفیت‌های اختصاص داده شده به آن‌ها استفاده می‌نمایند. وجود پست‌های بلا تصدی در یک سازمان به معنای آن است که آن دستگاه نیازمند به کارگیری نیروی انسانی جهت پر نمودن خلأهای خویش است، امری که از سوی دانشگاه علوم پزشکی صورت نگرفته است. هرچند که می‌توان این امر را در راستای تلاش این دانشگاه جهت کوچک‌سازی خویش نیز تعبیر نمود.
- در مجموع در استان زنجان ۶۱۶۸ پست معادل ۳۵ درصد از ۱۷۵۵۹ پست مصوب، بلا تصدی هستند.

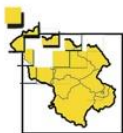
شکل شماره‌ی ۱۲: پست‌های با تصدی و بدون تصدی در استان زنجان

و) وضعیت بومی و غیربومی بودن مدیران استان

چنانچه مدیریت تحت عنوان فرایند تصمیم‌گیری شامل طرح‌ریزی، سازمان‌دهی، بسیج منابع، رهبری و کنترل تعریف شود، بنابراین بومی یا غیربومی بودن تصمیم‌گیرنده یا مدیر و سایر مشخصات این فرد در این فرایند تصمیم‌گیری تأثیر بسزایی خواهد داشت.

در خصوص به‌کارگیری مدیران بومی و غیربومی در حوزه‌های مختلف جغرافیایی نقطه نظرات مختلفی مطرح است، برخی معتقدند چنانچه مدیر ساکن و بومی محل مدیریت خود باشد، با توجه به اینکه نسبت به نیازها، مشکلات، معضلات، نارسایی‌ها، توان‌ها و ظرفیت‌های بومی و محلی محل زندگی و سکونت خود آگاهی بیشتری دارد، قادر خواهد بود تا تصمیمات بهتری اخذ نماید. از سوی دیگر به دلیل ارتباطات محلی و منطقه‌ای، بهتر قادر است با افراد تحت امر و سایر افراد اجتماع ارتباط برقرار نماید و از سوی آن‌ها مردم و افراد تحت امر خود پذیرفته شود. همچنین یک مدیر بومی به دلیل تعلقات اجتماعی، فرهنگی و محلی بهتر با فرهنگ‌ها و سنن و باورهای محل مدیریت خود آشناست و با توجه به این آشنایی بیشتر، پیوند فرهنگی و اجتماعی بهتری با افراد آن جامعه برقرار می‌کند؛ اما برخی صاحب‌نظران معتقدند که انتخاب مدیر تنها با ملاک بومی بودن معنا پیدا نمی‌کند، بلکه در حوزه‌های تخصصی و اجرایی بایستی

انتصاب افراد بر اساس تخصص، قدرت اجرایی، سابقه و تجربه آن‌ها انجام گیرد و در این خصوص قومیت‌گرایی و پایبندی به برخی از تعصبات محلی چاره‌ساز نیست.

معتقدین به رویکرد اخیر نقدی که بر انتخاب مدیران بومی می‌گیرند این است که احتمال فسادپذیری مدیران بومی نسبت به مدیران غیربومی بیشتر است، چراکه گاهی پاره‌ای روابط نسبی و سببی یا خویشاوندی سبب می‌شود تا مدیران به زد و بندهای غیرقانونی و سوسه شوند و یا از طریق روابط یادشده به استفاده از راه‌های غیرقانونی گرایش پیدا نمایند. این طرز تلقی باعث شده است تا عده‌ای بکوشند در انتخاب مدیران خود کمتر بر تعلقات سببی و نسبی تکیه نمایند؛ اما در تحلیل دو نگرش فوق آنچه حائز اهمیت است اینکه، در انتخاب نیروهای بومی و غیربومی در سطوح مدیریتی و اجرایی باید اساس و ملاک اصلی انتخاب، شایستگی فرد و اجرای بهینه امور بدون هرگونه افراط و تفریط توسط افراد باشد و در صورتی مدیریت در یک سازمان یا در یک محدوده جغرافیایی موفق خواهد بود که فرد مدیر ضمن سازگاری با شرایط بومی، با توان و تجربه بالای خود منشأ تحولات مثبت اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و کالبدی در حوزه جغرافیایی مدیریت خود باشد. در واقع برای مدیریت دگرگونی‌ها در سطوح خرد و کلان باید همه اصول، فنون و روش‌های علم مدیریت به کار گرفته شود. از این رو ضروری است تا مدیریت بومی یا غیربومی بر پایه شایسته‌سالاری باشد، چراکه اگر صرفاً نگاه بومی‌نگر باشد و بر شایسته‌سالاری تأکید نماید تبعات منفی بسیاری خواهد داشت و به‌عکس عدم توجه به توان مدیریت افراد بومی، مفید و مؤثر نخواهد بود، چراکه باعث خواهد شد انتخاب مدیران شایسته با محدودیت‌های زیادی مواجه باشد و به‌رحال وجود تعادل و توازن در شایستگی و بومی بودن راهکار بهتری خواهد بود.

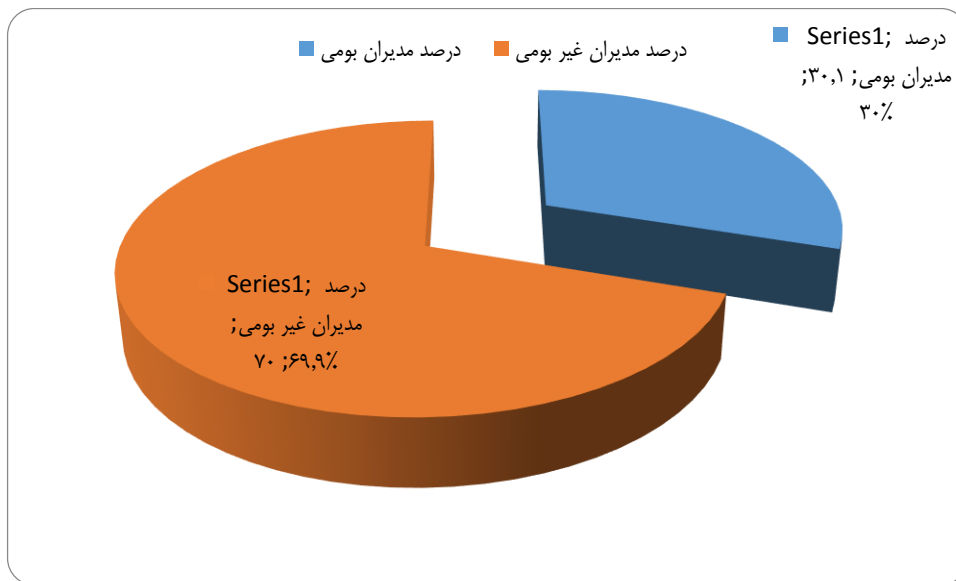
بر اساس پژوهشی که توسط معاونت پشتیبانی و توسعه منابع انسانی استانداری استان زنجان انجام شده است، تعداد و درصد مدیران بومی و غیربومی ۷۸ دستگاه اجرایی استان زنجان (۶۰۷ نفر) از سال‌های ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸ (۳۱ سال) در جدول شماره ۱۰ گنجانده شده است. همان‌گونه که ملاحظه می‌گردد، از مجموع ۶۰۲ مدیر ارشد موجود در استان طی دوره سی‌ساله سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸، ۱۸۱ نفر (۳۰/۱ درصد) بومی و ۴۲۱ نفر (۶۹/۹ درصد) غیربومی بوده‌اند که از غلبه افراد غیربومی در سطح مدیریت ارشد ۷۸ دستگاه اجرایی در استان زنجان خبر می‌دهد. چراکه حدود ۷۰

درصد مدیران ارشد استان طی این سال‌ها غیربومی استان بوده‌اند. در جدول شماره ۱۰ تعداد مدیران بومی و غیربومی دستگاه‌های اجرایی استان زنجان طی سال‌های ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸ ذکر شده است.

شکل شماره ۱۳: درصد مدیران بومی و غیربومی در مجموعه دستگاه‌های اجرایی استان زنجان از سال

۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۸

جدول شماره ۱۰: تعداد مدیران بومی و غیربومی دستگاه‌های اجرایی استان زنجان از سال ۱۳۵۸ تا

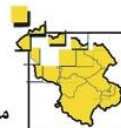
۱۳۸۸

ردیف	دستگاه‌های اجرایی	تعداد مدیران	مدیران بومی		مدیران غیربومی	
			تعداد	درصد	تعداد	درصد
۱	سازمان جهاد کشاورزی	۱۸	۹	۵۰.۰	۹	۵۰.۰
۲	بهبودی	۱۶	۴	۲۵.۰	۱۲	۷۵.۰
۳	سازمان آموزش و پرورش	۱۵	۷	۴۶.۷	۸	۵۳.۳
۴	شهرداری	۱۵	۷	۴۶.۷	۸	۵۳.۳
۵	اداره کل محیط زیست	۱۴	۱	۷.۱	۱۳	۹۲.۹
۶	بنیاد مسکن	۱۳	۳	۲۳.۱	۱۰	۷۶.۹
۷	استانداری	۱۳	۱	۷.۷	۱۲	۹۲.۳
۸	سازمان تعاون روستایی	۱۳	۴	۳۰.۸	۹	۶۹.۲
۹	دانشگاه علوم پزشکی	۱۳	۲	۱۵.۴	۱۱	۸۴.۶
۱۰	اداره کل نوسازی و تجهیزیات مدارس	۱۲	۲	۱۶.۷	۱۰	۸۳.۳

جدول شماره‌ی ۱۰: تعداد مدیران بومی و غیربومی دستگاه‌های اجرایی استان زنجان از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸

ردیف	دستگاه‌های اجرایی	تعداد مدیران	مدیران بومی		مدیران غیربومی	
			تعداد	درصد	تعداد	درصد
۱۱	اداره کل امور جانبازان	۱۲	۴	۳۳.۳	۸	۶۶.۷
۱۲	اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای	۱۲	۱	۸.۳	۱۱	۹۱.۷
۱۳	آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک	۱۲	۲	۱۶.۷	۱۰	۸۳.۳
۱۴	پایگاه انتقال خون	۱۲	۳	۲۵.۰	۹	۷۵.۰
۱۵	سازمان امور اقتصادی و دارایی	۱۲	۱	۸.۳	۱۱	۹۱.۷
۱۶	دانشگاه زنجان	۱۱	۲	۱۸.۲	۹	۸۱.۸
۱۷	بانک کشاورزی	۱۱	۰	۰.۰	۱۱	۱۰۰.۰
۱۸	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی	۱۰	۴	۴۰.۰	۶	۶۰.۰
۱۹	راه و ترابری	۱۰	۱	۱۰.۰	۹	۹۰.۰
۲۰	دخانیات	۱۰	۳	۳۰.۰	۷	۷۰.۰
۲۱	اداره کل ثبت‌احوال	۱۰	۱	۱۰.۰	۹	۹۰.۰
۲۲	جمعیت هلال‌احمر	۱۰	۹	۹۰.۰	۱	۱۰.۰
۲۳	سازمان همیاری شهرداری‌ها	۱۰	۸	۸۰.۰	۲	۲۰.۰
۲۴	سازمان تبلیغات اسلامی	۱۰	۳	۳۰.۰	۷	۷۰.۰
۲۵	سازمان قضایی نیروهای مسلح	۹	۱	۱۱.۱	۸	۸۸.۹
۲۶	شرکت غله و بازرگانی منطقه ۱۴	۹	۰	۰.۰	۹	۱۰۰.۰
۲۷	اداره کل تربیت‌بدنی	۹	۳	۳۳.۳	۶	۶۶.۷
۲۸	اداره کل منابع طبیعی	۹	۴	۴۴.۴	۵	۵۵.۶
۲۹	اداره کل کار و امور اجتماعی	۹	۲	۲۲.۲	۷	۷۷.۸
۳۰	اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی	۹	۵	۵۵.۶	۴	۴۴.۴
۳۱	اداره کل پست	۹	۱	۱۱.۱	۸	۸۸.۹
۳۲	شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی	۹	۰	۰.۰	۹	۱۰۰.۰
۳۳	بانک ملت	۸	۰	۰.۰	۸	۱۰۰.۰
۳۴	مرکز پزشکی قانونی	۸	۱	۱۲.۵	۷	۸۷.۵
۳۵	بانک تجارت	۸	۰	۰.۰	۸	۱۰۰.۰
۳۶	بیمه ایران	۸	۳	۳۷.۵	۵	۶۲.۵
۳۷	سازمان میراث فرهنگی و گردشگری	۸	۳	۳۷.۵	۵	۶۲.۵
۳۸	سازمان صنایع و معادن	۷	۰	۰.۰	۷	۱۰۰.۰
۳۹	شرکت مخابرات	۷	۳	۴۲.۹	۴	۵۷.۱
۴۰	مسکن و شهرسازی	۷	۶	۸۵.۷	۱	۱۴.۳
۴۱	دیوان محاسبات	۷	۲	۲۸.۶	۵	۷۱.۴
۴۲	اداره کل گمرک	۷	۰	۰.۰	۷	۱۰۰.۰
۴۳	مدیریت درمان تأمین اجتماعی	۷	۵	۷۱.۴	۲	۲۸.۶

جدول شماره‌ی ۱۰: تعداد مدیران بومی و غیربومی دستگاه‌های اجرایی استان زنجان از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸

ردیف	دستگاه‌های اجرایی	تعداد مدیران	مدیران بومی		مدیران غیربومی	
			تعداد	درصد	تعداد	درصد
۴۴	اداره کل اوقاف و امور خیریه	۷	۳	۴۲.۹	۴	۵۷.۱
۴۵	سازمان بازرگانی	۷	۴	۵۷.۱	۳	۴۲.۹
۴۶	بنیاد شهید انقلاب اسلامی	۷	۶	۸۵.۷	۱	۱۴.۳
۴۷	دادگستری	۷	۳	۴۲.۹	۴	۵۷.۱
۴۸	بانک صادرات	۷	۰	۰.۰	۷	۱۰۰.۰
۴۹	کمیته امداد امام خمینی	۷	۱	۱۴.۳	۶	۸۵.۷
۵۰	شرکت شهرک‌های صنعتی	۶	۴	۶۶.۷	۲	۳۳.۳
۵۱	اداره کل تأمین اجتماعی	۶	۱	۱۶.۷	۵	۸۳.۳
۵۲	شرکت آب و فاضلاب	۶	۳	۵۰.۰	۳	۵۰.۰
۵۳	شرکت توزیع نیروی برق	۶	۴	۶۶.۷	۲	۳۳.۳
۵۴	حج و زیارت	۶	۴	۶۶.۷	۲	۳۳.۳
۵۵	بیمه البرز	۵	۱	۲۰.۰	۴	۸۰.۰
۵۶	بانک سپه	۵	۰	۰.۰	۵	۱۰۰.۰
۵۷	اداره کل تعاون	۵	۳	۶۰.۰	۲	۴۰.۰
۵۸	شرکت برق منطقه‌ای	۵	۰	۰.۰	۵	۱۰۰.۰
۵۹	سازمان زندان‌ها و اقدامات امنیتی	۵	۰	۰.۰	۵	۱۰۰.۰
۶۰	شرکت لوله و مخابرات نفت ایران	۵	۱	۲۰.۰	۴	۸۰.۰
۶۱	اداره کل هواشناسی	۴	۳	۷۵.۰	۱	۲۵.۰
۶۲	اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی	۴	۳	۷۵.۰	۱	۲۵.۰
۶۳	آب و فاضلاب روستایی	۴	۲	۵۰.۰	۲	۵۰.۰
۶۴	اداره کل بیمه خدمات درمانی	۴	۱	۲۵.۰	۳	۷۵.۰
۶۵	سازمان حمل‌ونقل و پایانه‌ها	۴	۲	۵۰.۰	۲	۵۰.۰
۶۶	بنیاد پانزده خرداد	۴	۳	۷۵.۰	۱	۲۵.۰
۶۷	حوزه هنری استان زنجان	۴	۴	۱۰۰.۰	۰	۰.۰
۶۸	بانک مسکن	۴	۰	۰.۰	۴	۱۰۰.۰
۶۹	اداره کل ثبت‌اسناد و املاک	۳	۱	۳۳.۳	۲	۶۶.۷
۷۰	شرکت سهامی سازمان آب	۳	۱	۳۳.۳	۲	۶۶.۷
۷۱	فرودگاه‌ها	۳	۰	۰.۰	۳	۱۰۰.۰
۷۲	اداره کل دامپزشکی	۳	۰	۰.۰	۳	۱۰۰.۰
۷۳	شرکت گاز	۲	۰	۰.۰	۲	۱۰۰.۰
۷۴	کانون پرورش فکری کودکان	۲	۰	۰.۰	۲	۱۰۰.۰
۷۵	نمابندگی سازمان بازنشستگی	۲	۱	۵۰.۰	۱	۵۰.۰
۷۶	مدیریت شیلات	۱	۰	۰.۰	۱	۱۰۰.۰

جدول شماره‌ی ۱۰: تعداد مدیران بومی و غیربومی دستگاه‌های اجرایی استان زنجان از سال ۱۳۵۸ تا

۱۳۸۸

ردیف	دستگاه‌های اجرایی	تعداد مدیران	مدیران بومی		مدیران غیربومی	
			درصد	تعداد	درصد	تعداد
۷۷	دانشگاه تحصیلات تکمیلی	۱	۱	۱۰۰.۰	۰	۰.۰
۷۸	فرمانداران	-	-	-	-	-
۷۹	مجموع	۶۰۲	۱۸۱	۳۰.۱	۴۲۱	۶۹.۹

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۸

در جدول شماره ۱۱ درصد مدیران بومی در مجموعه دستگاه‌های اجرایی استان زنجان از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸ (دوره سی‌ساله) در چهار طبقه آورده شده است، نتیجه این طبقه‌بندی نشان می‌دهد، بیشترین تعداد دستگاه‌های اجرایی به شرح جدول فوق (۳۹ دستگاه) دارای کمترین مدیر بومی در سطح استان بوده‌اند به گونه‌ای که از کل ۷۷ دستگاه اجرایی مورد مطالعه در بیش از نیمی از آن‌ها (۵۱ درصد) کمتر از ۲۵ درصد مدیران آن‌ها بومی استان بوده‌اند. به سخنی دیگر بیش از ۷۵ درصد مدیران استان زنجان در بیش از نیمی از دستگاه‌های اجرایی استان غیربومی بوده‌اند. این موضوع نشان از غلبه مدیریت غیربومی در دستگاه‌های دولتی استان طی سال‌های پس از پیروزی انقلاب تاکنون دارد. به نظر می‌رسد نزدیکی به مادر شهرهای تهران و قزوین و تبریز و استفاده از مدیران این شهرها در استان زنجان یکی از دلایل این رخداد باشد. از سوی دیگر سیاست‌های مدیریت در سطح فرادست استان زنجان که در انتصاب مدیران استان، مدیریت غیربومی را بر مدیریت بومی ترجیح داده است، در این امر بی‌تأثیر نبوده است. همچنین نکته حائز اهمیت اینکه تنها در ۶ دستگاه اجرایی استان (حدود ۸ درصد) شامل حوزه هنری استان زنجان، دانشگاه تحصیلات تکمیلی، جمعیت هلال احمر، سازمان مسکن و شهرسازی، بنیاد شهید انقلاب اسلامی و سازمان همیاری شهرداری‌ها بیش از ۷۵ درصد مدیران آن بومی بوده‌اند. گفتنی است حدود ۲۸ درصد دستگاه‌های اجرایی دارای ۲۵ تا ۵۰ درصد مدیر بومی بوده‌اند و تنها حدود ۱۳ درصد دستگاه‌های اجرایی استان ۵۰ تا ۷۵ درصد مدیر بومی داشته‌اند. مشخصات هر یک از دستگاه‌های اجرایی و درصد مدیران بومی و غیربومی آن‌ها در جداول شماره‌ی ۱۱ و ۱۲ آمده است.

جدول شماره‌ی ۱۱: طبقه‌بندی درصد مدیران بومی در مجموعه دستگاه‌های اجرایی استان زنجان از سال

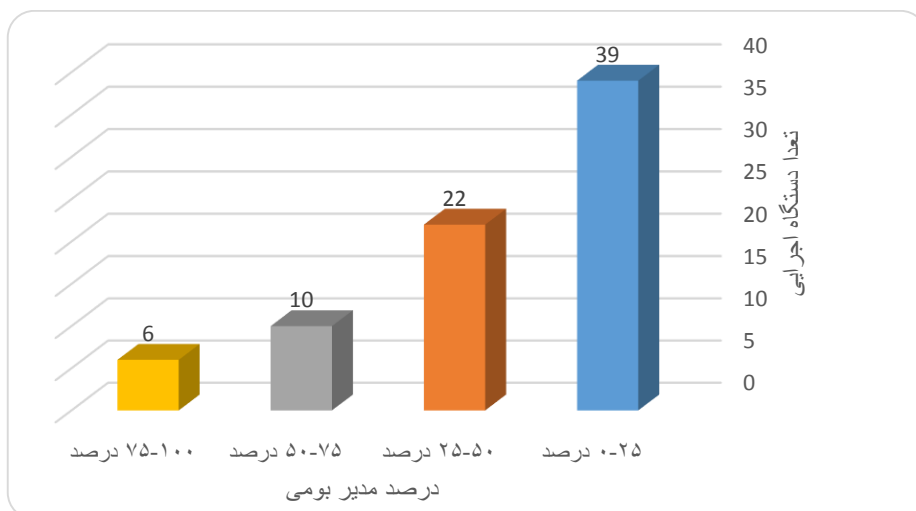
۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸

نام دستگاه‌های اجرایی	تعداد دستگاه‌های اجرایی	درصد مدیر بومی
بهبیستی، پایگاه انتقال خون، اداره کل بیمه خدمات درمانی، بنیاد مسکن، اداره کل کار و امور اجتماعی، بیمه البرز، شرکت لوله و مخابرات نفت ایران، دانشگاه زنجان، اداره کل نوسازی و تجهیزیات مدارس، آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک، اداره کل تأمین اجتماعی، دانشگاه علوم پزشکی، کمیته امداد امام خمینی، مرکز پزشکی قانونی، سازمان قضایی نیروهای مسلح، اداره کل پست، راه و ترابری، اداره کل ثبت‌احوال، اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای، سازمان امور اقتصادی و دارایی، استانداری، اداره کل محیط‌زیست، بانک کشاورزی، شرکت غله و بازرگانی منطقه ۱۴، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی، بانک ملت، بانک تجارت، سازمان صنایع و معادن، اداره کل گمرک، بانک صادرات، بانک سپه، شرکت برق منطقه‌ای، سازمان زندان‌ها و اقدامات امنیتی، بانک مسکن، فرودگاه‌ها، اداره کل دامپزشکی، شرکت گاز، کانون پرورش فکری کودکان، مدیریت شیلات	۳۹	۰-۲۵
سازمان جهاد کشاورزی، شرکت آب و فاضلاب، آب و فاضلاب روستایی، سازمان حمل‌ونقل و پایانه‌ها، نمایندگی سازمان بازنشستگی، سازمان آموزش و پرورش، شهرداری، اداره کل منابع طبیعی، شرکت مخابرات، اداره کل اوقاف و امور خیریه، دادگستری، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، بیمه ایران، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، اداره کل امور جانبازان، اداره کل تربیت‌بدنی، اداره کل ثبت‌اسناد و املاک، شرکت سهامی سازمان آب، سازمان تعاون روستایی، دخانیات، سازمان تبلیغات اسلامی، دیوان محاسبات	۲۲	۲۵-۵۰
اداره کل هواشناسی، اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی، بنیاد پانزده خرداد، مدیریت درمان تأمین اجتماعی، شرکت شهرک‌های صنعتی، شرکت توزیع نیروی برق، حج و زیارت، اداره کل تعاون، سازمان بازرگانی، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی	۱۰	۵۰-۷۵
حوزه هنری استان زنجان، دانشگاه تحصیلات تکمیلی، جمعیت هلال احمر، مسکن و شهرسازی، بنیاد شهید انقلاب اسلامی، سازمان همیاری شهرداری‌ها	۶	۷۵-۱۰۰

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۸

شکل شماره‌ی ۱۴: طبقه‌بندی درصد مدیران بومی در مجموعه دستگاه‌های اجرایی استان زنجان از سال

۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۸

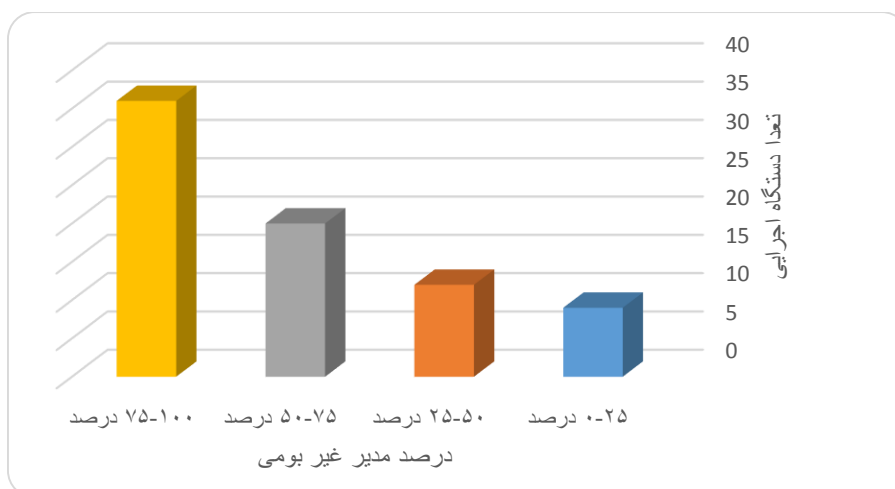

جدول شماره‌ی ۱۲: طبقه‌بندی درصد مدیران غیربومی در مجموعه دستگاه‌های اجرایی استان زنجان از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸

نام دستگاه‌های اجرایی	تعداد دستگاه‌های اجرایی	درصد مدیر غیربومی
حوزه هنری استان زنجان، دانشگاه تحصیلات تکمیلی، جمعیت هلال احمر، مسکن و شهرسازی، بنیاد شهید انقلاب اسلامی، سازمان همیاری شهرداری‌ها، اداره کل هواشناسی، اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی، بنیاد پانزده خرداد	۹	۰-۲۵
مدیریت درمان تأمین اجتماعی، شرکت شهرک‌های صنعتی، شرکت توزیع نیروی برق، حج و زیارت، اداره کل تعاون، سازمان بازرگانی، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان جهاد کشاورزی، شرکت آب و فاضلاب، آب و فاضلاب روستایی، سازمان حمل‌ونقل و پایانه‌ها، نمایندگی سازمان بازنشستگی	۱۲	۲۵-۵۰
سازمان آموزش و پرورش، شهرداری، اداره کل منابع طبیعی، شرکت مخابرات، اداره کل اوقاف و امور خیریه، دادگستری، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، بیمه ایران، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، اداره کل امور جانبازان، اداره کل تربیت بدنی، اداره کل ثبت اسناد و املاک، شرکت سهامی سازمان آب، سازمان تعاون روستایی، دخانیات، سازمان تبلیغات اسلامی، دیوان محاسبات، بهزیستی، پایگاه انتقال خون، اداره کل بیمه خدمات درمانی	۲۰	۵۰-۷۵
بنیاد مسکن، اداره کل کار و امور اجتماعی، بیمه البرز، شرکت لوله و مخابرات نفت ایران، دانشگاه زنجان، اداره کل نوسازی و تجهیزات مدارس، آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک، اداره کل تأمین اجتماعی، دانشگاه علوم پزشکی، کمیته امداد امام خمینی، مرکز پزشکی قانونی، سازمان قضایی نیروهای مسلح، اداره کل پست، راه و ترابری، اداره کل ثبت احوال، اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای، سازمان امور اقتصادی و دارایی، استانداری، اداره کل محیط زیست، بانک کشاورزی، شرکت غله و بازرگانی منطقه ۱۴، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی، بانک ملت، بانک تجارت، سازمان صنایع و معادن، اداره کل گمرک، بانک صادرات، بانک سپه، شرکت برق منطقه‌ای، سازمان زندان‌ها و اقدامات امنیتی، بانک مسکن، فرودگاه‌ها، اداره کل دامپزشکی، شرکت گاز، کانون پرورش فکری کودکان، مدیریت شیلات	۳۶	۷۵-۱۰۰

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۸

شکل شماره‌ی ۱۵: طبقه‌بندی درصد مدیران غیربومی در مجموعه دستگاه‌های اجرایی استان زنجان از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۸

ز) دوره ماندگاری مدیران بومی و غیربومی استان زنجان

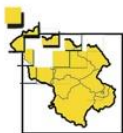
یکی از مسائل مربوط به مدیریت در نظام اداری ایران عدم ثبات کافی مدیران در پست‌های خود می‌باشد. هر مدیر پس از انتصاب ابتدا دوره آموزشی غیر مؤثری را می‌گذراند و سپس نسبت به انجام امور مؤثر اقدام می‌نماید. در برخی موارد نیز مجبور هستند زمان زیادی را برای اتمام طرح‌های نیمه‌تمام مدیران قبلی اختصاص دهند. مدیران زمانی می‌توانند طرح‌های بلندمدت را برنامه‌ریزی و پیگیری نمایند که احساس کنند حداقل تا اتمام طرح می‌توانند حضور داشته باشند. حال اگر مدیر ماندگاری لازم را در پست خود نداشته باشد، بعید به نظر می‌رسد که بر روی اهداف بلندمدت، طرح‌های کلان و مفید سرمایه‌گذاری کند.

البته مدیریت ثابت دراز مدت نیز ممکن است دچار روزمرگی شده و از خلاقیت و ابتکار کمتری برخوردار باشد اما ثبات مدیریت در یک دوره مشخص، کارایی، اثربخشی و انگیزه کافی برای برنامه‌ریزی و انجام اقدامات استراتژیک و بلندمدت را به همراه خواهد داشت.

مشکل عدم ثبات مدیریت در استان‌های کمتر توسعه‌یافته کشور به لحاظ برخی ویژگی‌های فرهنگی حادث است. در این استان‌ها وجود برخی شرایط و ویژگی‌های خاص از جمله محرومیت، گستردگی جغرافیایی، کمبود مراکز آموزشی، فرهنگ و شیوه زیست مردم، شرایط اقتصادی، اجتماعی و اقلیمی و... ثبات مدیریت از اهمیت دوچندان برخوردار می‌باشد.

طبق اطلاعات جمع‌آوری شده توسط معاونت پشتیبانی و توسعه منابع انسانی استانداری استان زنجان، میانگین دوره عمر ماندگاری مدیران در طی سال‌های ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸ برای هر مدیر ارشد به طور متوسط ۳۷ ماه (تقریباً ۳ سال) می‌باشد که کمترین میانگین دوره عمر ماندگاری مربوط به بانک مسکن و گمرک (با ۱۷ ماه)، سازمان همیاری شهرداری‌ها (با ۱۹ ماه)، فرمانداری (با ۲۰ ماه) و بهزیستی (با ۲۱ ماه) بوده است و حاکی از بی‌ثباتی مدیریت در این دستگاه می‌باشد.

بیشترین میانگین دوره عمر ماندگاری نیز مربوط به دانشگاه تحصیلات تکمیلی در علوم پایه (با ۲۱۰ ماه)، کانون پرورش فکری کودکان (با ۱۱۱ ماه)، شیلات (با ۱۰۷ ماه)، تعاون روستایی (با ۹۱ ماه) و شرکت سهامی آب منطقه‌ای (با ۷۵ ماه) بوده است که این دستگاه‌ها باثبات‌ترین دستگاه‌های اجرایی استان می‌باشند.

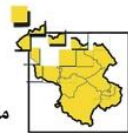

نکته قابل توجه در این خصوص آن است که میانگین ماندگاری دوره مدیریت برای مدیران بومی دستگاه‌های اجرایی استان ۴۵ ماه بوده است، این در حالی است که مدیران غیربومی استان ۳۲ ماه ثبات مدیریت داشته‌اند. اطلاعات مربوط به میانگین ماندگاری مدیران بومی و غیربومی دستگاه‌های اجرایی استان در جدول شماره ۱۳ گنجانده شده است.

جدول شماره ۱۳: مقایسه ماندگاری مدیران بومی و غیربومی دستگاه‌های اجرایی استان از سال ۱۳۵۸

تا ۱۳۸۸

ردیف	دستگاه‌های اجرایی	متوسط ماندگاری (ماه)	
		مدیران بومی	مدیران غیربومی
۱	سازمان قضایی نیروهای مسلح	۶۸	۲۰
۲	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی	۱۷	۴۴
۳	اداره کل هواشناسی	۲۱	۱۱۲
۴	شرکت شهرک‌های صنعتی	۴۳	۲۵
۵	شرکت گاز	۰	۶۰
۶	بانک ملت	۰	۴۱
۷	اداره کل تأمین اجتماعی	۶	۵۹
۸	بیمه البرز	۹۲	۱۸
۹	راه و ترابری	۷۰	۳۴
۱۰	اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی	۳۱	۵۱
۱۱	مرکز پزشکی قانونی	۱۰۸	۳۶
۱۲	سازمان صنایع و معادن	۰	۴۷
۱۳	اداره کل نوسازی و تجهیزیات مدارس	۳۵	۳۰
۱۴	سازمان آموزش و پرورش	۲۱	۲۷
۱۵	شرکت مخابرات	۵۹	۴۷
۱۶	مدیریت شبلیات	۰	۱۰۷
۱۷	بانک سپه	۰	۲۴
۱۸	شرکت غله و بازرگانی منطقه ۱۴	۳۱	۴۰
۱۹	دخانیات	۳۱	۳۹
۲۰	مسکن و شهرسازی	۴۸	۵۴
۲۱	دیوان محاسبات	۷۶	۲۸
۲۲	اداره کل تربیت بدنی	۳۶	۳۴
۲۳	بنیاد مسکن	۳۰	۲۵
۲۴	اداره کل امور جانبازان	۲۱	۲۷
۲۵	آب و فاضلاب روستایی	۵۳	۱۷
۲۶	اداره کل گمرک	۰	۱۷
۲۷	اداره کل تعاون	۶۰	۲۰
۲۸	اداره کل منابع طبیعی	۵۶	۲۷
۲۹	اداره کل کار و امور اجتماعی	۶۸	۳۱
۳۰	کانون پرورش فکری کودکان	۰	۱۱۱

جدول شماره‌ی ۱۳: مقایسه ماندگاری مدیران بومی و غیربومی دستگاه‌های اجرایی استان از سال ۱۳۵۸

تا ۱۳۸۸

متوسط ماندگاری (ماه)		دستگاه‌های اجرایی	ردیف
مدیران غیربومی	مدیران بومی		
۴۴	۳۲	مدیریت درمان تأمین اجتماعی	۳۱
۰	۲۱۰	دانشگاه تحصیلات تکمیلی	۳۲
۳۲	۳۳	دانشگاه زنجان	۳۳
۴۱	۶۱	شرکت آب و فاضلاب	۳۴
۴۹	۰	شرکت برق منطقه‌ای	۳۵
۱۷	۳۵	بهبه‌یستی	۳۶
۲۸	۴۰	اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی	۳۷
۳۲	۶	اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای	۳۸
۴۲	۵۶	اداره کل اوقاف و امور خیریه	۳۹
۳۳	۰	بانک کشاورزی	۴۰
۶۸	۵۳	اداره کل ثبت‌اسناد و املاک	۴۱
۲۷	۹۲	اداره کل بیمه خدمات درمانی	۴۲
۲۴	۰	بانک تجارت	۴۳
۳۴	۴۵	اداره کل ثبت‌احوال	۴۴
۳۶	۴۷	سازمان بازرگانی	۴۵
۴۶	۱۳۲	شرکت سهامی سازمان آب	۴۶
۳۶	۳۷	جمعیت هلال‌احمر	۴۷
۲۰	۴	آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک	۴۸
۳۰	۵۷	سازمان حمل‌ونقل و پایانه‌ها	۴۹
۲۷	۵۸	استانداری	۵۰
۳۰	۱۲۵	اداره کل پست	۵۱
۴۱	۰	سازمان زندان‌ها و اقدامات امنیتی	۵۲
۳۸	۰	فرودگاه‌ها	۵۳
۳۶	۱۲۶	شرکت لوله و مخبرات نفت ایران	۵۴
۱۲	۵۴	بنیاد شهید انقلاب اسلامی	۵۵
۳۶	۵۸	بیمه ایران	۵۶
۳۵	۳۱	سازمان میراث فرهنگی و گردشگری	۵۷
۱۵	۵۱	پایگاه انتقال خون	۵۸
۹	۲۱	سازمان همیاری شهرداری‌ها	۵۹
۳۷	۳۰	شرکت توزیع نیروی برق	۶۰
۱۵	۱۰۰	دادگستری	۶۱
۲۵	۰	بانک صادرات	۶۲
۶۰	۷۲	نمایندگی سازمان بازنشستگی	۶۳
۳۹	۰	شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی	۶۴
۲۸	۲۸	سازمان تعاون روستایی	۶۵
۶۴	۰	اداره کل دامپزشکی	۶۶
۲۹	۳۳	سازمان امور اقتصادی و دارایی	۶۷

جدول شماره‌ی ۱۳: مقایسه ماندگاری مدیران بومی و غیربومی دستگاه‌های اجرایی استان از سال ۱۳۵۸

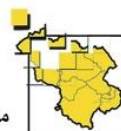
تا ۱۳۸۸

ردیف	دستگاه‌های اجرایی	متوسط ماندگاری (ماه)	
		مدیران بومی	مدیران غیربومی
۶۸	فرمانداران	-	-
۶۹	بنیاد پانزده خرداد	۸۵	۲۷
۷۰	حج و زیارت	۷۱	۴۲
۷۱	سازمان جهاد کشاورزی	۵۴	۵۰
۷۲	کمیته امداد امام خمینی	۱۲۸	۴۰
۷۳	دانشگاه علوم پزشکی	۳۰	۲۸
۷۴	سازمان تبلیغات اسلامی	۴۱	۳۰
۷۵	حوزه هنری استان زنجان	۴۰	۰
۷۶	شهرداری	۱۳	۳۰
۷۷	بانک مسکن	۰	۱۷
۷۸	اداره کل محیط‌زیست	۱۲	۲۵
۷۹	مجموع	۳۲۶۱	۲۷۵۶

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۸

در جداول شماره ۱۴ و ۱۵ و شکل‌های شماره ۱۶ و ۱۷ متوسط ماندگاری مدیران بومی و غیربومی در مجموعه دستگاه‌های اجرایی استان طی سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۸۸ طبقه‌بندی شده است. همان‌گونه که ملاحظه می‌گردد، میزان ماندگاری مدیران انتصابی بومی استان در بیشترین دستگاه‌های اجرایی استان کمتر از ۲۵ ماه بوده است، یعنی مدیران بومی حدود ۳۵ درصد دستگاه‌های اجرایی استان در دوره سی‌ساله مورد مطالعه کمتر از دو سال در پست خود باقی‌مانده‌اند با توجه به تعداد قابل توجه مدیران بومی دستگاه‌های اجرایی که این وضعیت را داشته‌اند و مدت‌زمان کوتاه ماندگاری آن‌ها این موضوع جای تعمق و تأمل دارد. در این خصوص شایان ذکر است، این وضعیت برای مدیران غیربومی تا حدی بهتر است چراکه تنها مدیران غیربومی ۲۱ دستگاه معادل ۲۵ درصد مجموعه دستگاه‌های اجرایی استان مدت‌زمان ماندگاری کمتر از دو سال را تجربه کردند.

در تعداد ۲۱ دستگاه اجرایی استان معادل ۲۷ درصد مجموع دستگاه‌های اجرایی استان، دوره ماندگاری مدیران بومی بین ۲۵ تا ۵۰ ماه بوده است که با توجه به دوره مدیریت ۲ تا ۴ ساله این مدیران تا حدی می‌توان گفت عدم ثبات در مدیریت مدیران بومی دیده می‌شود. گفتنی است، در خصوص مدیران غیربومی استان این وضعیت مناسب‌تر

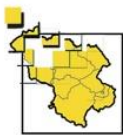

بوده است، چراکه مدیران غیربومی بیش از ۶۱ درصد مجموعه دستگاه‌های اجرایی استان معادل ۴۷ دستگاه بین ۲ تا ۴ سال در سمت خود باقی مانده‌اند.

در خصوص دوره ماندگاری مدیران بین ۵۰ تا ۷۵ ماه معادل ۴ تا ۶ سال، وضعیت مدیران بومی بهتر از مدیران غیربومی استان بوده است، به گونه‌ای که مدیران بومی ۱۸ دستگاه معادل ۲۳/۴ درصد از کل دستگاه‌ها اجرایی استان دوره مدیریتی ۴ تا بیش از ۶ سال داشته‌اند، در صورتی که تنها مدیران غیربومی ۷ دستگاه اجرایی معادل ۹ درصد دوره مدیریتی بین ۴ تا ۶ سال داشته‌اند. نکته جالب توجه اینکه تنها در میان مدیران ۳ دستگاه اجرایی، شامل اداره کل هواشناسی، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و مدیریت شیلات استان دوره مدیریت مدیران غیربومی بیش از ۷۵ ماه یعنی بیش از ۶ سال بوده است، این میزان برای مدیران بومی به مراتب بهتر است، چراکه در خصوص مدیران بومی ۱۱ دستگاه اجرایی (معادل ۱۵ درصد) دوره مدیریت، بیش از ۶ تا ۱۷/۵ سال استمرار داشته است. از این گفته چنین می‌توان نتیجه گرفت که مدیران بومی برای دوره‌های مدیریت طولانی‌مدت یعنی بین ۶ تا ۱۰ سال، ماندگاری بهتری نسبت به مدیران غیربومی داشته‌اند.

جدول شماره ۱۴: متوسط ماندگاری مدیران بومی دستگاه‌های اجرایی استان از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸

نام دستگاه اجرایی	تعداد دستگاه اجرایی	متوسط ماندگاری (ماه)
اداره کل هواشناسی، سازمان آموزش و پرورش، اداره کل امور جانبازان، سازمان همیاری شهرداری‌ها، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، شهرداری، اداره کل محیط‌زیست، اداره کل تأمین اجتماعی، اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای، آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک، شرکت گاز، بانک ملت، سازمان صنایع و معادن، مدیریت شیلات، بانک سپه، شرکت غله و بازرگانی منطقه ۱۴، اداره کل گمرک، کانون پرورش فکری کودکان، شرکت برق منطقه‌ای، بانک کشاورزی، بانک تجارت، سازمان زندان‌ها و اقدامات امنیتی، فرودگاه‌ها، بانک صادرات، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی، اداره کل دامپزشکی، بانک مسکن	۲۷	۰-۲۵
مسکن و شهرسازی، سازمان بازرگانی، اداره کل ثبت‌احوال، شرکت شهرک‌های صنعتی، سازمان امور اقتصادی و دارایی، سازمان تبلیغات اسلامی، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، حوزه هنری استان زنجان، جمعیت هلال‌احمر، اداره کل تربیت بدنی، اداره کل نوسازی و تجهیز مدارس، بهزیستی، دانشگاه زنجان، مدیریت درمان تأمین اجتماعی، اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی، دخانیات، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، بنیاد مسکن، شرکت توزیع نیروی برق، دانشگاه علوم پزشکی، سازمان تعاون روستایی	۲۱	۲۵-۵۰
نمایندگی سازمان بازنشستگی، حج و زیارت، راه و ترابری، سازمان قضایی نیروهای مسلح، اداره کل کار و امور اجتماعی، شرکت آب و فاضلاب، اداره کل تعاون، شرکت مخبرات، استانداری، بیمه ایران، سازمان حمل‌ونقل و پایانه‌ها، اداره کل منابع	۱۸	۵۰-۷۵

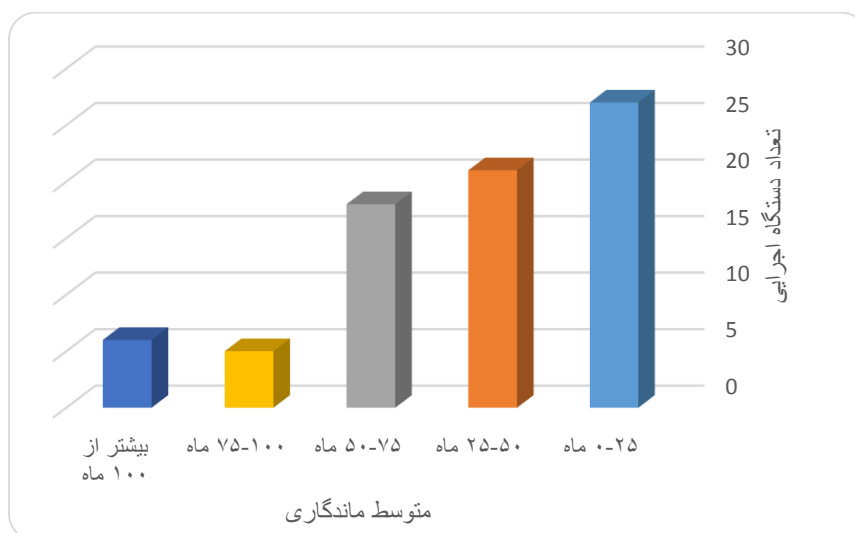

جدول شماره‌ی ۱۴: متوسط ماندگاری مدیران بومی دستگاه‌های اجرایی استان از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸

نام دستگاه اجرایی	تعداد دستگاه اجرایی	متوسط ماندگاری (ماه)
طبیعی، اداره کل اوقاف و امور خیریه، بنیاد شهید انقلاب اسلامی، سازمان جهاد کشاورزی، آب و فاضلاب روستایی، اداره کل ثبت اسناد و املاک، پایگاه انتقال خون		
دادگستری، بیمه البرز، اداره کل بیمه خدمات درمانی، بنیاد پانزده خرداد، دیوان محاسبات	۵	۷۵-۱۰۰
دانشگاه تحصیلات تکمیلی، شرکت سهامی سازمان آب، کمیته امداد امام خمینی، شرکت لوله و مخبرات نفت ایران، اداره کل پست، مرکز پزشکی قانونی	۶	+۱۰۰

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۸

شکل شماره‌ی ۱۶: متوسط ماندگاری مدیران بومی دستگاه‌های اجرایی استان از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸

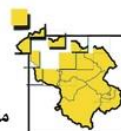

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۸

جدول شماره‌ی ۱۵: متوسط ماندگاری مدیران غیربومی دستگاه‌های اجرایی استان از سال ۱۳۵۸ تا

۱۳۸۸

نام دستگاه اجرایی	تعداد دستگاه اجرایی	متوسط ماندگاری (ماه)
شرکت شهرک‌های صنعتی، بنیاد مسکن، اداره کل محیط‌زیست، بانک صادرات، بانک سپه، بانک تجارت، سازمان قضایی نیروهای مسلح، اداره کل تعاون، آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک، بیمه البرز، آب و فاضلاب روستایی، بهزیستی، اداره کل گمرک، بانک مسکن، دادگستری، پایگاه انتقال خون، بنیاد شهید انقلاب اسلامی، سازمان همیاری شهرداری‌ها، دانشگاه تحصیلات تکمیلی، حوزه هنری استان زنجان	۲۰	۰-۲۵
سازمان جهاد کشاورزی، شرکت برق منطقه‌ای، شرکت مخبرات، سازمان صنایع و معادن، شرکت سهامی سازمان آب، مدیریت درمان تأمین اجتماعی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، حج و زیارت، اداره کل اوقاف و امور خیریه، شرکت آب و فاضلاب، بانک ملت، سازمان زندان‌ها و اقدامات امنیتی، کمیته امداد	۴۷	۲۵-۵۰

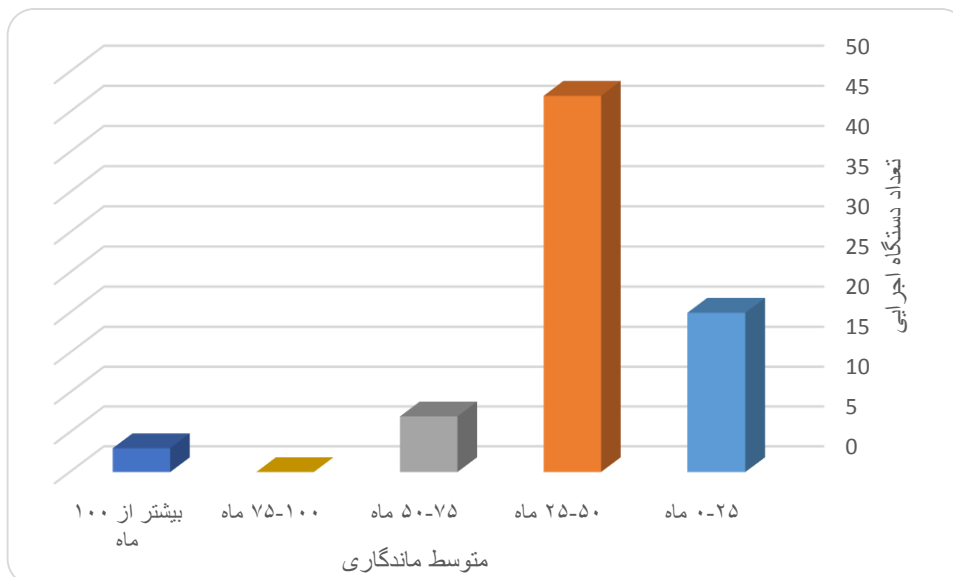

جدول شماره ۱۵: متوسط ماندگاری مدیران غیربومی دستگاه‌های اجرایی استان از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸

نام دستگاه اجرایی	تعداد دستگاه اجرایی	متوسط ماندگاری (ماه)
امام خمینی، شرکت غله و بازرگانی منطقه ۱۴، دخانیات، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی، فرودگاه‌ها، شرکت توزیع نیروی برق، شرکت لوله و مخابرات نفت ایران، مرکز پزشکی قانونی، بیمه ایران، سازمان بازرگانی، جمعیت هلال احمر، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، راه و ترابری، اداره کل ثبت‌احوال، اداره کل تربیت‌بدنی، بانک کشاورزی، دانشگاه زنجان، اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای، اداره کل کار و امور اجتماعی، اداره کل پست، سازمان حمل‌ونقل و پایانه‌ها، سازمان تبلیغات اسلامی، اداره کل نوسازی و تجهیزات مدارس، شهرداری، سازمان امور اقتصادی و دارایی، دیوان محاسبات، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، دانشگاه علوم پزشکی، سازمان تعاون روستایی، اداره کل بیمه خدمات درمانی، بنیاد پانزده خرداد، استانداری، اداره کل منابع طبیعی، سازمان آموزش و پرورش، اداره کل امور جانبازان		
اداره کل ثبت‌اسناد و املاک، اداره کل دامپزشکی، نمایندگی سازمان بازنشستگی، شرکت گاز، اداره کل تأمین اجتماعی، مسکن و شهرسازی، اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی	۷	۵۰-۷۵
-	۰	۷۵-۱۰۰
اداره کل هواشناسی، کانون پرورش فکری کودکان، مدیریت شیلات	۳	+۱۰۰

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۸

شکل شماره ۱۷: متوسط ماندگاری مدیران غیربومی دستگاه‌های اجرایی استان از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸

مأخذ: استانداری زنجان، ۱۳۸۸

۸. ۱. ۱. ۱. ۲. نهادها و سازمان‌های استان زنجان

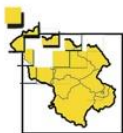
در این بخش به معرفی مهم‌ترین نهادها و سازمان‌های دولتی استان زنجان و شرح اهداف و وظایف آن‌ها پرداخته می‌شود:

۱) اداره کل تبلیغات اسلامی استان زنجان: سازمان تبلیغات اسلامی از جمله نهادهایی است که باهدف اعتلای فرهنگ نغز و پر بار اسلام راستین و تبلور حیات معنوی و تعیین و ترویج شاخص‌های اعتقادی، بنیاد نهاده شده. مهم‌ترین اهداف این نهاد عبارت است از:

- سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، هدایت، سازمان‌دهی، پشتیبانی و نظارت بر تبلیغات دینی - مردمی.
- زمینه‌سازی برای یافتن نیروهای مؤمن و تشکیل انجمن‌های اسلامی و جمعیت‌های مشابه و نظارت بر فعالیت آن‌ها.
- تلاش در جهت احیاء و اشاعه معارف، فرهنگ و تاریخ تشیع از همه راه‌های ممکن، با تأکید بر وحدت تمام مذاهب اسلامی و حراست از آن، با همکاری مراجع و نهادهای ذی‌ربط.
- تحقیق و بررسی در خصوص تبلیغات سو و تهاجم فرهنگی دشمنان و شناسایی و تحلیل ترفندهای تبلیغی علیه انقلاب اسلامی با هماهنگی سایر دستگاه‌های ذی‌ربط و ارائه سیاست‌های لازم در جهت خنثی‌سازی آن‌ها و تنویر افکار عمومی.
- انجام مطالعات راهبردی و بررسی‌های کاربردی در زمینه‌ی نیازهای فرهنگی اقشار مختلف جامعه به‌ویژه جوانان و طراحی برنامه‌ها و شیوه‌های تبلیغی نوین و اصلاح و احیای روش‌های سنتی در تبلیغات اسلامی.
- تدوین و انتشار کتب و نشریات مناسب و ضروری به‌منظور معرفی فرهنگ و تمدن اسلامی و تبیین مواضع انقلاب اسلامی و انجام پژوهش‌های لازم به‌ویژه در زمینه‌ی نظام تربیتی و مبانی سیاسی، اقتصادی و فرهنگی حکومت اسلامی و حمایت از پژوهشگران متعهد.
- تلاش جهت هدایت افکار عمومی با استفاده از رسانه‌های همگانی و فعالیت مستقیم رسانه‌ای در صورت لزوم.

- شناسایی و معرفی آثار نمونه فرهنگی و هنری، افراد و شبکه‌های تبلیغی - مردمی جامعه اسلامی و تهیه و عرضه فرآورده‌ها و آثار نمونه فرهنگی - هنری، در جهت ارائه الگوهای مناسب هنرمندان متعهد و انقلابی و حمایت از آنان.
- برنامه‌ریزی، زمینه‌سازی و انجام اقدامات لازم برای هرچه فعال‌تر شدن افراد تأثیرگذار مانند روحانیون، دانشگاهیان، معلمان و هنرمندان در جهت رشد فرهنگ اسلامی و مقابله با آثار نامطلوب فرهنگ‌های بیگانه.
- برنامه‌ریزی، نظارت و هماهنگی در برگزاری هرچه بهتر مراسم و شعائر انقلابی و دینی در کشور با مشارکت کلیه نهادهای مردمی و دولتی.
- همکاری با وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های دولتی و وابسته به دولت و نهادهای انقلابی به منظور تعمیق و گسترش فرهنگ و معارف اسلامی در محیط سازمان‌های دولتی و نهادهای انقلابی.
- تأسیس و اداره مؤسسات آموزشی و مراکز دانشگاهی در جهت تربیت مبلغان کارآمد و هنرمندان متعهد و مریبان دینی.
- تأسیس مراکز اطلاع‌رسانی تخصصی، تبلیغی و دینی.
- سازمان‌دهی و اعزام مبلغ در سراسر کشور به‌ویژه مناطق محروم با همکاری روحانیت و مردم.
- سازمان‌دهی و اعزام مبلغ و مربی دینی به خارج از کشور با همکاری مراجع ذی‌ربط.
- هدایت و حمایت انجمن‌های اسلامی و تشکل‌های اسلامی - مردمی و نظارت بر آنها.
- برنامه‌ریزی فرهنگی و تبلیغی جهت علاقه‌مندان به فرهنگ فارسی در کشور با تأکید بر خدمات متقابل اسلام و ایران، با همکاری و هماهنگی مراجع ذی‌صلاح.
- برگزاری کنفرانس‌ها، جشنواره‌ها و نمایشگاه‌های بین‌المللی مردمی در کشور به منظور تعمیق و گسترش معارف اسلامی و فراهم کردن زمینه شرکت هنرمندان و شبکه‌های تبلیغی - مردمی در کنفرانس‌ها، نمایشگاه‌ها و جشنواره‌های فرهنگی.

● انجام همکاری‌های فرهنگی - تبلیغی با مراکز اسلامی و فرهنگی داخل کشور در راستای اهداف سازمان و به‌منظور تأمین ارتباط افراد و مراکز اسلامی و فرهنگی - مردمی برای تألیف قلوب آنان با هماهنگی سایر مراجع ذیصلاح.

● نظارت بر ترجمه متون دینی و تعیین ضوابط و مقررات مربوط به تهیه، ترجمه و انتشار این متون جهت بهره‌برداری در کشور.

● نظارت بر چاپ و نشر قرآن کریم و انجام فعالیت‌های قرآنی از طریق تربیت مربی، تدوین جزوات آموزشی و همکاری با وزارتخانه‌های ذی‌ربط جهت گسترش آموزش و معارف قرآن.

مهم‌ترین وظایف این نهاد عبارت است از:

● اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های ابلاغی از مرکزیت سازمان و بررسی راهکارهای مناسب به‌منظور حسن اجرای آن در راستای گسترش کمی و کیفی تبلیغات دینی.

● ایجاد زمینه‌های مناسب جهت ارتباط و سازمان‌دهی نیروهای مؤمن و هدایت و حمایت از تشکل‌های دینی مردمی شامل هیئات مذهبی - انجمن‌های اسلامی و مراکز فرهنگی و برنامه‌ریزی به‌منظور حضور قوی‌تر آنان در صحنه‌های فرهنگی - سیاسی و اجتماعی استان.

● گسترش فرهنگ و معارف اسلامی و احیاء سنت‌های دینی در بین اقشار مختلف مردم و زدودن خرافات و مقابله با بدعت‌ها و سنت‌های جاهلی و مخالف با فرهنگ دینی جامعه از طریق هماهنگی و همکاری با مراجع و نهادها و مراکز فرهنگی استان.

● جمع‌آوری اطلاعات از وضعیت فرهنگی و انجام مطالعات و تحقیقات در خصوص تهدیدات خاص فرهنگی در سطح استان.

● انجام مطالعات و پژوهش‌های کاربردی و راهبردی و برآورد نیازهای فرهنگی تبلیغی در سطح استان به‌ویژه نسل جوان.

● جمع‌آوری آمار و اطلاعات در خصوص شاخص‌های فرهنگی استان در ابعاد کمی و کیفی و تجزیه و تحلیل ارقام و آمار موجود.

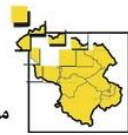
- شناسایی و معرفی آثار نمونه فرهنگی و هنری در سطح استان در راستای معرفی الگوهای مناسب به اقشار مختلف مردم.
- زمینه‌سازی برای فعال‌تر شدن اقشار اجتماعی تأثیرگذار مانند روحانیون - دانشگاهیان - معلمان و هنرمندان در جهت رشد فرهنگ اسلامی و مقابله با آثار نامطلوب فرهنگ‌های بیگانه.
- برنامه‌ریزی جهت برگزاری هر چه بهتر مراسم و شعائر انقلابی و دینی با مشارکت و همکاری آحاد مردم و نهادها و ارگان‌های مردمی و دولتی.
- اطلاع‌رسانی در جهت تقویت آگاهی دینی و فرهنگی مردم.
- ارائه خدمات مشاوره‌ای فرهنگی دینی جهت پاسخگویی به سؤالات و شبهات به‌ویژه نسل جوان.
- برگزاری جشنواره‌ها - سمینارها و نمایشگاه‌های استانی به‌منظور تعمیق و گسترش معارف اسلامی و فراهم کردن زمینه شرکت هنرمندان و تشکل‌های تبلیغی مردم در مجامع و نمایشگاه‌های مذکور.
- انجام فعالیت‌های تبلیغی به‌منظور تشویق و ترغیب مردم و مراکز قرآنی و هدایت و حمایت از آنان به‌منظور گسترش آموزش و انس با قرآن کریم و آشنایی با مفاهیم و معارف کتاب ... سبحانه و تعالی.
- ایجاد زمینه‌های لازم جهت حضور بیشتر نسل جوان و نوجوان در فعالیت‌ها و برنامه‌های سازمان در خصوص غنی‌سازی اوقات فراغت و تربیت دینی آنان.
- برنامه‌ریزی جهت حمایت و نظارت بر فعالیت‌های فرهنگی و کانون‌های مساجد و رسیدگی به امور ائمه جماعت مساجد در سطح استان.
- انجام فعالیت‌های تبلیغی جهت تقویت مشارکت مردم در ساخت‌وساز و توسعه و تجهیز مساجد در سطح استان و حمایت و نظارت بر عملکرد آنان.
- سازمان‌دهی و اعزام در سطح استان به‌ویژه مناطق محروم با مشارکت مردم.
- برنامه‌ریزی جهت برقراری ارتباط مستمر و مؤثر با شخصیت‌های فرهنگی - دینی و علمی سطح استان به‌منظور ارائه اطلاعات لازم در خصوص وضعیت فرهنگی استان و کسب نظرات و راهنمایی‌های آنان.

۲) کمیته امداد امام خمینی استان زنجان: کمیته امداد امام به‌منظور تحقق بخشیدن به اهداف نظام جمهوری

اسلامی ایران و ولایت‌فقیه در حمایت و امداد محرومان و مستضعفان و خودکفا کردن آنان، تأسیس گردید. مهم‌ترین هدف این نهاد ارائه‌ی خدمات حمایتی، معیشتی و فرهنگی برای نیازمندان و محرومان داخل و خارج کشور به‌منظور تأمین خوداتکایی، تقویت و رشد ایمانی با حفظ کرامت انسانی است. وظایف این نهاد به شرح زیر است:

- بررسی و شناخت انواع محرومیت‌های مادی و معنوی نیازمندان و تبیین و تأمین نیازهای حمایتی، معیشتی، فرهنگی و ارتقای سطح زندگی آن‌ها در حد امکان و شناسایی افراد و خانواده‌های لازم‌الحمایه در شهر و روستا و عشایر
- بررسی و ارائه‌ی پیشنهاد خط‌مشی‌ها، سیاست‌های اجرایی، طرح‌ها، برنامه‌ها و روش‌های مناسب برای رفع محرومیت‌های نیازمندان در ابعاد مختلف به مراجع ذی‌ربط و انجام اقدامات و پیگیری‌های لازم جهت تحقق آن‌ها
- فراهم آوردن امکانات لازم به‌منظور خود‌اتکاء نمودن افراد و خانواده‌های تحت پوشش و سایر نیازمندان از طریق ایجاد اشتغال، اعطای وام، آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و ارائه‌ی خدمات لازم در حد امکان
- ایجاد تسهیلات لازم جهت ارائه‌ی خدمات بهداشتی و درمانی و اقدام به بیمه‌های درمانی و اجتماعی اقشار آسیب‌پذیر در حد امکانات و چارچوب قوانین و مقررات مربوطه
- پرداخت مستمری کمک‌های نقدی و غیر نقدی، اعطای قرض‌الحسنه ضروری، کمک به تعمیر و تهیه‌ی مسکن، ازدواج و جهیزیه‌ی نیازمندان.
- ارائه‌ی خدمات فرهنگی به افراد و خانواده‌های نیازمندان و انجام فعالیت‌های فرهنگی و آموزشی و تأمین وسایل آموزشی و کمک‌آموزشی لازم و تعمیق باورهای دینی.
- حمایت موردی از افراد و خانواده‌های نیازمند در برابر مشکلات ناشی از بروز حوادث و بلایای طبیعی و غیرطبیعی.
- ارائه‌ی خدمات مشاوره و مددکاری و حمایت‌های لازم حقوقی و قضایی به افراد و خانواده‌های نیازمند.
- حمایت نیازمندان خارج از کشور بر اساس سیاست‌های نظام جمهوری اسلامی ایران، در حد امکانات.

- تمهیدات لازم به‌منظور احیای فرهنگ انفاق و ایثار، نشر سنت‌های حسنه‌ی اسلامی و هدایت امکانات و کمک‌های مردمی خصوصاً کمک‌های اشخاص خیر و نیکوکار و همچنین امکانات و کمک‌های بخش‌های دولتی و غیردولتی جهت حمایت از افراد و خانواده‌های نیازمند.
- ارتباط با مؤسسات خیریه، انجمن‌ها و تشکل‌های عام‌المنفعه‌ی مردمی داخل و خارج از کشور به‌منظور تبادل تجربه و بهره‌گیری هرچه مطلوب‌تر از ظرفیت‌های بالقوه و بالفعل آن‌ها و پرهیز از انجام کارهای موازی و غیرضروری در جهت انجام حمایت‌های مادی و معنوی و تقویت و گسترش این‌گونه هسته‌های مردمی در حد توان.
- انجام هرگونه تکلیف قانونی پس از تخصیص اعتبار لازم.

۳) مرکز صداوسیما‌ی زنجان: این نهاد مأموریت مدیریت و هدایت فرهنگ و افکار عمومی جامعه را بر اساس اهداف کلان زیر بر عهده دارد:

- تعمیق و ارتقای معرفت و ایمان روشن‌بینانه، اخلاق فاضله و رفتار دینی خالصانه آحاد جامعه و حفظ و اعتلای فرهنگ و هویت ایرانی - اسلامی
- ریشه‌دار کردن شناخت و باور عمومی به ارزش‌ها و بنیان‌های فکری انقلاب و نظام اسلامی و ولایت‌فقیه
- مصونیت بخشیدن به اذهان عمومی جامعه در قبال تأثیرپذیری از موج مخرب تهاجم فرهنگی و فکری بیگانه به‌ویژه سکولاریسم، گرایش‌های الحادی و مادی و فرهنگ لیبرالیسم غربی
- افزایش باور عمومی نسبت به اصالت و پایگاه مردمی و کارآمدی نظام جمهوری اسلامی ایران در داخل و خارج از کشور
- ایجاد انگیزه ملی، همگرایی و همکاری عمومی در جهت افزایش اقتدار، وحدت و امنیت ملی
- ایجاد امید، نشاط و خودباوری ملی در جهت نهضت نرم‌افزاری و تولید علم و رشد و توسعه‌ی فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی کشور

• روشنگری همه‌جانبه در خصوص استعمار فرانو و ایجاد همگرایی و همبستگی عمومی در میان مسلمانان جهان در راستای حفظ منافع جهان اسلام و مقابله با تبلیغات مخرب رسانه‌های بیگانه در جهت تضعیف چهره اسلام و نظام جمهوری اسلامی در سطح برون‌مرزی

۴) اداره کل بازرسی استان زنجان: سازمان بازرسی به‌منظور نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات مصوب مراجع قانون‌گذاری و زیر نظر قوه قضائیه ایجاد گردیده و از جمله مؤسسات مفاد ماده سوم قانون محاسبات عمومی اطلاق می‌گردد. مهم‌ترین هدف این نهاد نظارت بر حسن جریان امور و اجرای صحیح قوانین در دستگاه‌های اداری در راستای اجرای اصل ۱۷۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران است. مهم‌ترین وظایف سازمان بازرسی کل کشور در قالب فعالیت‌های منظم و هدف‌دار بر اساس مأموریت قانونی سازمان نسبت به نظارت و بازرسی از دستگاه‌های مشمول بازرسی، طی سه نوع بازرسی مستمر، فوق‌العاده و موردی انجام می‌پذیرد.

۵) سازمان قضایی نیروهای مسلح استان زنجان: این سازمان یگانه مرجعی است که به جرائم خاص نظامی – انتظامی اعضای ارتش، سپاه و بسیج، کمیته‌های انقلاب اسلامی، ژاندارمری، شهربانی و پلیس قضایی و هر نیروی مسلح قانونی دیگر رسیدگی می‌کند. مهم‌ترین اهداف این نهاد عبارت است از:

- بهبود اجرای عدالت
 - تحکیم نظم و انضباط در نیروهای مسلح
 - بهبود وضعیت پیشگیری از وقوع جرم
 - ارتقاء وضعیت رسیدگی‌های قضایی
 - توسعه اقدامات قضایی در کشف جرم و نظارت بر ضابطین
 - ارتقاء کارایی و اثربخشی نظارت و بازرسی
 - توسعه مدیریت منابع
 - توسعه فناوری‌های اطلاعات و اداری
 - توسعه آموزش و پژوهش‌های کاربردی
- مهم‌ترین وظایف این نهاد عبارت است از:

- رسیدگی به جرایم خاص نظامی و انتظامی اعضاء نیروهای مسلح
- رسیدگی به جرایم مرتبط با وظایف پرسنل وزارت اطلاعات
- رسیدگی به جرایمی که در حین تحقیقات و رسیدگی به جرایم خاص نظامی کشف می‌شود
- رسیدگی به جرایم اسرای ایرانی و اسرای بیگانه در کشور

۶) اداره کل زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی استان زنجان: مهم‌ترین اهداف این نهاد در قالب اجرای

مجازات سلب آزادی عبارت است از:

- سزادهی و مجازات: این هدف موردنظر مکاتب عدالت مطلقه‌ی حقوق جزاست.
- انتقام، کفاره‌ی جرم و تشفی خاطر زیان‌دیده: این کارکرد نیز به‌طور سنتی موردتوجه نظام‌های جزایی و خصوصاً نیروهای پلیس بوده است.

- اصلاح و تربیت و بازسازگاری اجتماعی: این هدف از رویکردهای مدرن اجرای کیفر سلب آزادی و اهداف اصلی زندان‌هاست.

- پیشگیری: که خود شامل پیشگیری اولیه‌ی سایرین (ارعاب)، پیشگیری دومین یا پیشگیری از تکرار جرم

مهم‌ترین وظایف این نهاد عبارت است از:

- نگهداری متهمان تحت قرار و محکومان به حبس، بنا بر دستور کتبی مقام‌های قضایی و به‌موجب مقررات و قوانین مربوط

- اداره‌ی کلیه‌ی امور زندان‌های مراکز حرفه‌آموزی و اشتغال، بازداشتگاه‌ها و مراکز تأمینی و تربیتی کشور و موسسه‌های صنعتی، کشاورزی و خدماتی و سایر مراکز وابسته؛

- ایجاد مراکز حرفه‌آموزی و اشتغال، زندان‌ها، بازداشتگاه‌ها و موسسه‌های صنعتی، کشاورزی و خدماتی و سایر موسسه‌های لازم برای نگهداری، بازپروری، حرفه‌آموزی و اشتغال به کار متهمان و محکومان.

- انجام تحقیقات و پژوهش‌های نوین کیفر شناسانه به‌منظور بهبود شیوه‌ها و خدمات زندانبانی؛

- تعیین خط‌مشی، اداره و نظارت بر اجرای کلیه‌ی امور مربوط به زندان‌ها و موسسه‌ها و مراکز وابسته به آن؛

- تهیه‌ی پیش‌نویس قوانین و مقررات موردنیاز و پیشنهاد آن به مراجع قضایی صلاحیت‌دار؛

- ایجاد امکانات و تسهیلات لازم و مناسب به منظور تصدی امور بازپروری نظیر اصلاح، ارشاد، آموزش و بازسازی محکومان؛
- انجام خدمات مشاوره‌ای و نیز کمک و مساعدت مردمی، موسسه‌های خیریه و برنامه‌ریزی در جهت به‌کارگیری صحیح این‌گونه کمک‌ها باهدف بهبود امور زندان‌ها و مساعدت به محکومان و یا خانواده‌ی آنان؛
- جذب هرگونه کمک از قبیل کمک‌های مردمی، موسسه‌های خیریه و برنامه‌ریزی در جهت به‌کارگیری صحیح این‌گونه کمک‌ها باهدف بهبود امور زندان‌ها و مساعدت به محکومان و یا خانواده‌ی آنان؛
- سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی کلیه‌ی امور مربوط به اشتغال و حرفه‌آموزی محکومان و خودکفایی مراکز حرفه‌آموزی و اشتغال زندان‌ها و موسسه‌های وابسته؛
- تهیه‌ی آمار و اطلاعات موردنیاز از محکومان و متهمان تحت نظارت به روش‌های علمی به منظور استفاده در امور اجرایی، سیاست‌گذاری‌ها و مطالعات کیفر شناسانه و انتشار آن‌ها به صورت سالنامه‌ی آمار کیفری؛
- تهیه و پیشنهاد اسامی محکومان واجد شرایط عفو و ارائه‌ی آن به هیئت عفو؛
- برنامه‌ریزی برای مراقبت بعد از خروج محکومان با همکاری دستگاه‌های مربوط؛ و سرانجام؛
- آموزش کارکنان، همسو با موازین کیفرشناسی نوین و سیاست‌های توسعه‌ی قضایی قوه‌ی قضاییه.

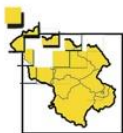
۷) اداره کل ثبت اسناد و املاک استان زنجان: سازمان ثبت چهار معاونت شامل معاونت امور ستاد، معاونت امور املاک و کاداستر، معاونت طرح و برنامه و معاونت اداری، مالی و پشتیبانی است. مهم‌ترین هدف این نهاد تثبیت، استحکام و حفظ حقوق و مالکیت مشروع افراد و تضمین اعتبار رسمی برای اسناد از طریق قوانین و مقررات ذی‌ربط و ثبت شرکت‌های تجاری و غیرتجاری و ثبت علائم و اختراعات و مالکیت صنعتی و حمایت قانونی از آن‌ها و اجرای مفاد اسناد رسمی است.

مهم‌ترین وظایف این نهاد عبارت است از:

- اجرای تمامی قوانین و مقررات و ضوابط مربوط به ثبت اسناد و املاک در سطح کشور و کلیه‌ی وظایفی که مطابق قوانین و مقررات سایر وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی در جهت همکاری با آن‌ها به عهده‌ی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور محول گردیده است.

- تنظیم روابط حقوقی افراد و ختم دعاوی و استقرار مالکیت و جلوگیری از دعاوی ناشی از روابط مالی و تأمین حقوق صاحبان اموال از طریق اجرای قوانین و مقررات مربوط.
 - ثبت شرکت‌های تجاری و مؤسسات غیرتجاری داخلی و خارجی در ایران بر اساس مقررات موضوعه.
 - ثبت علائم تجاری و اختراعات داخلی و خارجی در ایران طبق ضوابط قانونی.
 - حمایت از اسناد رسمی تنظیمی در قالب اجرای مفاد اسناد رسمی با توجه به مقررات و آئین‌نامه‌های مربوط و حل و فصل اختلافات ناشی از روابط مالی آن‌ها با یکدیگر و اعتبار بخشیدن به عقود و اسناد رسمی تنظیمی در دفاتر و حمایت و نظارت بر امور مربوط به مشاورین املاک و خودرو.
 - فراهم نمودن موجبات اجرای کامل طرح تهیه نقشه‌های بزرگ‌مقیاس (کاداستر) و تطبیق و تکمیل نقشه‌های مذکور با مدارک ثبتی در سطح کشور به منظور افزایش دقت در تعیین حدود املاک و برقراری سیستم مرقومی به جای سیستم دستی و توصیفی، ثبت اسناد و املاک و نگهداری اطلاعات و پرونده‌های ثبتی به طریق مکانیزه با استفاده از امکانات کامپیوتری در سطح کشور.
 - جمع‌آوری و نگهداری آمار و اطلاعات مربوط به وصول و ابطال عواید و درآمدهای قانونی سازمان و فعالیت‌های مربوط به ثبت اسناد و املاک و شرکت‌ها در سطح کشور و تعداد و مبلغ معاملات و اسنادی که به مرحله صدور اجرائیه رسیده است با به کارگیری روش‌های مناسب و پیشرفته
- ۸) اداره کل پزشکی قانونی استان زنجان:** مهم‌ترین اهداف این نهاد عبارت است از:
- تلاش در جهت تحقق بخشیدن به ارزش‌های عالییه اسلامی در کلیه امور پزشکی.
 - تلاش در جهت پیشبرد و اصلاح امور پزشکی.
 - مشارکت در جهت ارتقای سطح دانش پزشکی.
 - حفظ و حمایت از حقوق بیماران.
 - حفظ و حمایت از حقوق صنفی شاغلان حرف پزشکی.
 - تنظیم روابط شاغلین حرف پزشکی با دستگاه‌های ذی‌ربط در جهت حسن اجرای موازین و مقررات و قوانین مربوط به امور پزشکی

مهم‌ترین وظایف این نهاد عبارت است از:

- اظهارنظر در امور پزشکی قانونی و کارشناسی آن، کالبدشکافی و انجام امور آزمایشگاهی و پاراکلینیکی به دستور مراجع ذیصلاح قضایی.
- پاسخ به استعلامات ادارات و سازمان‌های وابسته به قوه قضاییه و سایر دستگاه‌های دولتی.
- اجرای برنامه‌های کارآموزی پزشکی قانونی و بررسی صلاحیت علمی داوطلبان خدمت پزشکی قانونی در سازمان.
- همکاری علمی و انجام امور آموزشی و پژوهشی مورد نیاز دانشگاه‌ها که برای پیشبرد اهداف سازمان و دانشگاه‌ها مفید می‌باشد.
- تبادل اطلاعات علمی مورد نیاز با مراکز آموزشی و پژوهشی داخل و خارج کشور.

۹) دیوان محاسبات استان زنجان: مطابق قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و مقررات جاری مربوط،

اهداف دیوان محاسبات کشور عبارت‌اند از:

- اعمال کنترل و نظارت مستمر مالی به‌منظور پاسداری از بیت‌المال.
 - عدم تجاوز هرگونه هزینه از اعتبارات مصوب در بودجه کل کشور.
 - مصرف هرگونه وجهی از بودجه کل کشور در محل مصرف قانونی تعیین‌شده.
 - کنترل عملیات و فعالیت‌های مالی کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات شرکت‌های دولتی و سایر دستگاه‌هایی که به نحوی از انحاء از بودجه کل کشور استفاده می‌کنند.
 - بررسی و حسابرسی وجوه مصرف‌شده و درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار در ارتباط با سیاست‌های مالی تعیین‌شده در بودجه‌ی مصوب با توجه به گزارش عملیاتی و محاسباتی مأخوذه از دستگاه‌های مربوطه.
 - تهیه و تدوین گزارش تفریق بودجه بانضمام نظرات خود و ارائه آن به مجلس شورای اسلامی.
- همچنین وظایف و اختیارات دیوان محاسبات کشور بر اساس مقررات جاری مربوط عبارت است از:
- حسابرسی یا رسیدگی کلیه حساب‌های درآمد و هزینه و سایر دریافت‌ها و پرداخت‌ها و نیز صورت‌های مالی دستگاه‌ها از نظر مطابقت با قوانین و مقررات مالی و سایر قوانین مربوط و ضوابط لازم‌الاجرا، اعم از وزارتخانه‌ها، مؤسسات، شرکت‌های دولتی و سایر واحدها که به نحوی از انحاء از بودجه کل کشور استفاده می‌نمایند و هرگونه

واحد اجرایی که بر طبق اصول ۴۴ و ۴۵ قانون اساسی مالکیت عمومی بر آن‌ها مترتب است و یا واحدهایی که شمول مقررات عمومی در مورد آن‌ها مستلزم ذکر نام است.

- بررسی وقوع عملیات مالی در دستگاه‌ها به‌منظور اطمینان از حصول و ارسال صحیح و به‌موقع درآمد و یا انجام هزینه و سایر دریافت‌ها و پرداخت‌ها

- رسیدگی به موجودی حساب اموال و دارائی‌های دستگاه‌ها

- بررسی جهت اطمینان از برقراری روش‌ها و دستورالعمل‌های مناسب مالی و کاربرد مؤثر آن‌ها در جهت نیل به اهداف دستگاه‌های مورد رسیدگی

- اعلام نظر در خصوص لزوم وجود مرجع کنترل‌کننده داخلی و یا عدم کفایت مرجع کنترل‌کننده موجود در دستگاه‌های مورد رسیدگی با توجه به گزارشات حسابرسی‌ها و رسیدگی‌های انجام شده جهت حفظ حقوق بیت‌المال

- رسیدگی به حساب کسری ابواب‌جمعی و تخلفات مالی و هرگونه اختلاف حساب مأمورین ذی‌ربط دولتی در اجرای قوانین و مقررات مربوط

- اقدام در حفظ حقوق بیت‌المال در حدود قوانین و مقررات مالی

- تنظیم دادخواست علیه مسئول یا مسئولین خاطی از مقررات مالی و طرح در هیئت‌های مستشاری

- رسیدگی به مورد کسری ابواب‌جمعی مسئولین و طرح دادخواست علیه آن‌ها و صدور آراء متناسب با موضوع مطروحه

- اجرای آراء دیوان محاسبات کشور و اعلام گزارش موارد بلااجراء به مجلس شورای اسلامی

- درخواست تأمین خواسته و یا محکوم به

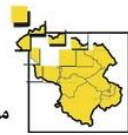
- ایجاد هماهنگی و وحدت رویه در انجام وظایف هیئت‌های مستشاری

- صدور رأی در خصوص تفریغ بودجه و گزارش نهائی آن

- حسابرسی و رسیدگی به حساب‌های درآمد و هزینه، صورت‌های مالی، اسناد و مدارک مربوط به دستگاه‌ها

- تهیه دستورالعمل مربوط به مدت و نحوه نگهداری، حفظ اسناد دفاتر، صورت حساب‌های مالی و مدارک مزبور که توسط دستگاه‌ها به دیوان محاسبات کشور ارسال می‌شود و یا مدارکی که توسط دیوان محاسبات کشور تهیه می‌گردد به صورت عین و همچنین طرز تبدیل آن‌ها به عکس یا فیلم و یا میکروفیلم و یا میکروفیش یا نظایر آن و همچنین طریقه محو اسناد و مدارک مزبور
- تعیین نحوه حفظ و نگهداری و بایگانی صورت حساب‌های مالی و اسناد و مدارک مربوط در دستگاه‌ها
- رسیدگی به موضوعاتی که حسب مورد از طرف مجلس شورای اسلامی ارجاع می‌شود.
- تحقیق و تفحص در کلیه امور مالی کشور.
- عضویت در سازمان‌های بین‌المللی مربوط نظیر سازمان بین‌المللی مؤسسات عالی حسابداری (اینیتوسای) و سازمان آسیائی مؤسسات عالی حسابداری (آسوسای).
- رسیدگی و انشاء رأی نسبت به
 - عدم ارائه صورت‌های مالی — حساب درآمد و هزینه -دفاتر قانونی و صورت حساب کسری و یا اسناد و مدارک در موعد مقرر به دیوان محاسبات کشور.
 - تهیه زائد بر اعتبار و یا عدم رعایت قوانین و مقررات مالی.
 - عدم واریز به موقع درآمد و سایر منابع تأمین اعتبار منظور در بودجه عمومی به حساب مربوط و همچنین عدم واریز وجوهی که به عنوان سپرده یا وجه الضمان و یا وثیقه و یا نظایر آن‌ها دریافت می‌گردد.
 - عدم پرداخت به موقع تعهدات دولت که موجب ضرر و زیان به بیت‌المال می‌گردد.
 - سوءاستفاده و غفلت و تسامح در حفظ اموال و اسناد و وجوه دولتی و یا هر خرج یا تصمیم نادرست که باعث اتلاف یا تضییع بیت‌المال شود.
 - گزارش‌های حسابرسی و گواهی حساب‌های صادره توسط دیوان محاسبات کشور.
 - پرونده‌های کسری ابواب جمعی مسئولین ذی‌ربط.
 - ایجاد موانع و محظورات غیرقابل توجیه از ناحیه مسئولین ذی‌ربط دستگاه‌ها در قبال ممیزین و یا حسابرس‌ها و سایر کارشناسان دیوان محاسبات کشور در جهت انجام وظایف آنان

- پرداخت و دریافت‌هایی که خلاف قوانین موجود به دستور کتبی مقامات مسؤل صورت گیرد.
- تأیید و یا صدور رأی نسبت به گزارشات حسابرسان داخلی و خارجی شرکت‌ها و مؤسسات و سازمان‌های مربوط.
- اعمال مجازات اداری متخلفین علاوه بر صدور رأی نسبت به ضرر و زیان وارده به بیت‌المال.
- ارسال پرونده‌های مربوط به وقوع جرم به مراجع قضائی جهت تعقیب متهمین.
- پرونده‌های مسؤلین امر که بدون سوءنیت ضرری به بیت‌المال وارد کرده‌اند.
- تخلفات ناشی از دستور رئیس‌جمهوری و معاون اول و وزرا و صدور حکم مبنی بر جبران ضرر وارده و اعلام گزارش نحوه تخلف به مجلس شورای اسلامی.
- تعقیب جرائم عمومی از طریق مراجع قضائی

۱۰) اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری استان زنجان: مهم‌ترین اهداف این نهاد عبارت است از:

- انجام پژوهش به‌منظور حفظ و احیا و حل مسائل و مشکلات و تنگناهای میراث فرهنگی کشور و سایر اهداف مندرج در قانون تشکیل و قانون اساسنامه اداره کل مصوب مجلس شورای اسلامی.
- حفظ و احیا و بهبود کمی و کیفی صنایع‌دستی کشور
- ازدیاد و تولید و درآمد صنعتگران و جلوگیری از کم‌کاری و بیکاری و افزایش سطح اشتغال
- توسعه فروش و صادرات صنایع‌دستی ایران

مهم‌ترین وظایف معاونت میراث فرهنگی این نهاد عبارت است از:

- انجام طرح‌های پژوهشی بنیادی. کاربردی و توسعه‌ای در زمینه‌های مربوط
- انجام خدمات مشاوره علمی و فنی در ارتباط با برنامه‌های تحقیقاتی موردنظر
- بررسی و شناسایی نیازهای گوناگون برنامه‌های تحقیقاتی موردنظر در زمینه‌های مختلف علمی تحقیقاتی و بهره‌گیری مطلوب از امکانات موجود
- انجام فعالیت‌های ضروری در جهت بکارگیری نتایج تحقیقات
- فراهم آوردن امکانات لازم و متناسب با برنامه‌ها و طرح‌های تحقیقاتی مربوط
- بررسی و شناسایی و رفع نیازهای تحقیقاتی بخش‌های تولیدی خدماتی و اجرایی

- ایجاد ارتباط فعال و سازنده با سایر مؤسسات و جوامع علمی و پژوهشی داخل و خارج از کشور
- سایر وظائف مندرج در قانون تشکیل و قانون اساسنامه اداره کل مصوب مجلس شورای اسلامی
- برنامه‌ریزی، تقسیم کار و آموزش کارکنان تحت سرپرستی
- برنامه‌ریزی به منظور حفظ، مرمت و احیاء بناها، محوطه‌ها، بافت‌ها و اموال تاریخی فرهنگی موجود در استان در چارچوب سیاست‌های تعیین شده و نظارت بر اجرای آن‌ها
- برنامه‌ریزی و انجام اقدامات لازم جهت ثبت آثار تاریخی منقول و غیرمنقول واجد شرایط در فهرست آثار ملی و جهانی
- نظارت بر اجرای قوانین و مقررات، آیین‌نامه‌ها، کنوانسیون‌های ملی در خصوص حفظ، مرمت و احیاء بناها، محوطه‌ها و بافت‌های تاریخی استان
- فراهم آوردن زمینه‌های لازم برای جلب مشارکت بخش خصوصی جهت انجام امور مربوط ب اموال منقول و غیرمنقول و انجام حمایت‌های لازم در این زمینه
- برنامه‌ریزی به منظور رفع مسائل و مشکلات اجرایی پایگاه‌های میراث فرهنگی استان
- همکاری لازم به منظور بهره‌گیری از قابلیت‌های پایگاه‌های استان در توسعه گردشگری
- تعامل و برقراری ارتباط و انجام همکاری‌های لازم با سایر معاونت‌های سازمان و یا پایگاه‌های میراث فرهنگی استان و پژوهشگاه میراث فرهنگی
- ارزشیابی عملکرد کارکنان و هدایت و راهنمایی آن‌ها
- مهم‌ترین وظایف معاونت گردشگری این نهاد عبارت است از:
 - نظارت بر فعالیت مراکز اقامتی و پذیرایی
 - صدور مجوز اجرای دوره به مراکز آموزش، پیش‌بینی نیازهای آموزشی، نظارت بر فعالیت مراکز آموزشی، طراحی دوره‌های آموزشی، برگزاری آزمون‌های ورودی، برگزاری آزمون‌های پایان دوره، صدور گواهینامه پایان دوره
 - تهیه و چاپ اقلام تبلیغاتی
 - تهیه آمار ورود مسافری به اماکن اقامتی

- نظارت مستمر بر تأسیسات گردشگری
 - صدور پروانه بهره‌برداری و اخذ استعلام‌های لازم، تمدید پروانه‌های بهره‌برداری، توزیع جزوات استانداردسازی و پیگیری استانداردسازی تأسیسات گردشگری، نظارت بر عملکرد بازسازی و توسعه تجهیزات تأسیسات گردشگری، انجمن‌های صنفی و تشکل‌های غیردولتی
 - اطلاع‌رسانی و راهنمایی مسافرین
- وظایف معاونت صنایع‌دستی این نهاد عبارت است از:
- تحقیق و بررسی درباره صنایع‌دستی جمع‌آوری اطلاعات و آمار لازم و تهیه و اجرای طرح‌های بهبود و توسعه صنایع‌دستی
 - ترویج هنرهای دستی و ایجاد تحول و تنوع در طرح‌ها و تولیدات صنایع‌دستی با حفظ اصالت ملی و محلی و توسعه موارد مصرف آن
 - آموزش فنی و افزایش سطح مهارت و کارایی صنعتگران صنایع‌دستی کشور
 - ایجاد و توسعه کارگاه‌ها و مراکز تولید. تولید و فروش صنایع‌دستی ایران از طریق طرح‌های سرمایه‌گذاری و ناحیه‌ای
 - فراهم نمودن تسهیلات برای ایجاد و توسعه شرکت‌های تعاونی صنایع‌دستی کارگاه‌ها و واحدهای تولیدی این‌گونه صنایع در سراسر کشور.
 - اعطای وام و اعتبار به شرکت‌های تعاونی صنایع و صنعتگران مربوط به منظور خرید مواد اولیه تهیه و تغییر ابزار کار و توسعه و نوسازی کارگاه‌ها و ایجاد یا توسعه مراکز فروش صنایع‌دستی در داخل و خارج کشور
 - ایجاد نمایشگاه در داخل و خارج کشور و همچنین شرکت در نمایشگاه‌های داخلی و خارجی درزمینه‌ی صنایع‌دستی
 - بازاریابی و کمک به توسعه مراکز فروش فرآورده‌های دستی در داخل و خارج از کشور
 - همکاری با سازمان‌های بین‌المللی صنایع‌دستی و قبول عضویت آن‌ها با رعایت مقررات مربوطه

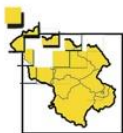
- نظارت در حسن انجام وظائف شرکت سهامی فروشگاه مرکز صنایع‌دستی و راهنمایی و ارشاد در فعالیت‌های مربوط و عرضه خدمات فنی جهت پیشبرد و گسترش فعالیت‌های آن
- اجرای مصوبات شورای صنایع‌دستی ایران
- انجام هرگونه فعالیتی که در نیل به هدف‌های سازمان کمک می‌کند.
- برنامه‌ریزی در جهت توسعه صنایع‌دستی و هنرهای سنتی استان در امور حمایتی، توسعه و ترویج
- تهیه و تدوین شیوه‌نامه‌های مربوط به راهنمایی واحدهای تولیدی
- بهره‌گیری از فناوری اطلاعات به‌منظور بهینه‌سازی صنایع‌دستی و هنرهای سنتی استان
- آشنا سازی سازمان‌ها و دستگاه‌های مختلف استان با اهداف صنایع‌دستی و هنرهای سنتی
- نظارت بر تشکیل بانک اطلاعاتی جامع در امور مربوط به صنایع‌دستی و هنرهای سنتی استان
- نظارت بر تهیه گزارش از اقدامات انجام شده در امور صنایع‌دستی و هنرهای سنتی در سطح استان
- حمایت از سرمایه‌گذاری و کارآفرینی در رشته‌های مختلف صنایع‌دستی و هنرهای سنتی استان
- شناسایی صادرکنندگان استان در زمینه‌ی صنایع‌دستی و هنرهای سنتی استان
- برنامه‌ریزی برای شناسایی صنعتگران و هنرمندان صنایع‌دستی و هنرهای سنتی استان
- ایجاد مراکز اسناد و مدارک صنایع‌دستی و هنرهای سنتی استانی
- نظارت مستمر بر اجرای طرح‌های آموزشی در رشته‌های مختلف صنایع‌دستی و هنرهای سنتی
- بهره‌گیری از توان علمی دانشگاه و مؤسسات آموزش عالی و ایجاد ارتباط این مؤسسات با تولیدکنندگان صنایع‌دستی و هنرهای سنتی
- تلاش در جهت توسعه و ترویج صنایع‌دستی و هنرهای سنتی استان با بهره‌گیری از مشارکت‌های مردمی
- برنامه‌ریزی به‌منظور تشویق و ترغیب جوانان به انجام و ادامه تحصیل در رشته‌های شغلی در صنایع‌دستی و هنرهای سنتی
- مشارکت در تهیه طرح‌های حمایتی در جهت حمایت از مالکیت فکری هنرمندان صنایع‌دستی و هنرهای سنتی
- شرکت در گردهمایی‌ها و دوره‌های آموزش تخصصی

- برنامه‌ریزی و تقسیم‌کار بین کارکنان تحت سرپرستی
- ارزیابی عملکرد کارکنان تحت سرپرستی و هدایت و راهنمای آنان
- گردآوری اطلاعات لازم در خصوص آثار هنرمندان و صنعتگران استان
- گردآوری اطلاعات موردنیاز در رشته‌های مختلف صنایع‌دستی و هنرهای سنتی در استان
- نیازسنجی آموزشی در رشته‌های مختلف صنایع‌دستی و هنرهای سنتی استان
- بررسی و پیشنهاد سرفصل‌های دروس هنرستان‌ها و مؤسسات آموزش عالی در زمینه‌ی صنایع‌دستی و هنرهای سنتی به سازمان مرکزی
- نظارت مستمر بر فعالیتهای آموزشی در کارگاه‌های تولیدی
- همکاری در ایجاد نمایشگاه‌های ملی و منطقه‌ای و محلی
- همکاری در تهیه طرح‌های حمایتی در جهت بهبود محصولات صنایع‌دستی و هنرهای سنتی
- راهنمایی واحدهای تولیدی در جهت ترویج و بهبود کیفیت تولید
- تشکیل بانک اطلاعاتی از هنرمندان، آثار، اقدامات، معرفی صنایع‌دستی و...
- ایجاد ارتباط مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی استان با تولیدکنندگان صنایع‌دستی و هنرهای سنتی
- همکاری در تهیه طرح‌های مناسب به‌منظور توسعه و ارتقاء کمی و کیفی صنایع‌دستی و هنرهای سنتی استان
- شرکت در همایش‌ها و دوره‌های آموزشی به‌منظور ارتقاء دانش شغلی
- مطالعه نشریات، مقالات و کتب علمی در زمینه‌ی رشته‌های تخصصی موردنیاز
- راهنمایی و هدایت کارکنان تحت سرپرستی

۱۱) اداره کل حفاظت محیط زیست استان زنجان: مهم‌ترین هدف این نهاد تحقق اصل پنجاهم قانون

اساسی جمهوری اسلامی ایران به‌منظور حفاظت از محیط‌زیست و تضمین بهره‌مندی صحیح و مستمر از محیط‌زیست به‌نحوی که ضمن حفظ تعادل مناسبات زیستی موجبات توسعه پایدار و بهبود، رشد و اعتلای کیفی انسان‌ها فراهم آید.

مهم‌ترین وظایف این نهاد عبارت است از:

- حفاظت از اکوسیستم‌های طبیعی کشور و ترمیم اثرات سوء گذشته در محیط‌زیست
- پیشگیری و ممانعت از تخریب و آلودگی محیط‌زیست
- ارزیابی ظرفیت قابل تحمل محیط در جهت بهره‌وری معقول و مستمر از منابع محیط‌زیست
- نظارت مستمر بر بهره‌برداری از منابع محیط‌زیست
- برخورد فعال با زمینه‌های بحرانی محیط‌زیست شامل آلودگی‌های بیش از ظرفیت قابل تحمل محیط
- بررسی، مطالعه و تحقیق به منظور دستیابی یا حصول شناسایی در زمینه‌های زیر:
 - عوامل آلوده‌کننده و مخرب محیط‌زیست در زمینه‌ی آب، هوا، خاک، مواد زائد، آفت‌کش‌ها، کودهای شیمیائی، سروصدا و نظایر آنها
 - چگونگی استقرار پدیده‌های عمرانی و توسعه کشور مانند واحدهای صنعتی، نیروگاه‌ها، سدها، مجتمع‌های کشاورزی و عمرانی و سکونت‌گاه‌های انسانی و نظایر آن
 - استفاده از تکنولوژی سازگار با محیط
 - مناطقی که دارای ویژگی‌های خاص و منحصر به فرد اکولوژیک می‌باشند و تعیین حدود آنها
 - مسائل زیست‌محیطی منطقه‌ای با استفاده از همکاری کشورهای هم‌جوار و همکاری بین‌المللی
- تهیه و تدوین ضوابط و استانداردهای زیست‌محیطی در زمینه‌های زیر:
 - هوا شامل هوای آزاد، حد مجاز تخلیه‌کننده‌ها، طبقه‌بندی منابع و عوامل آلوده‌کننده آب و تغییر و تخریب مسیر رودخانه‌ها و انهدام تالاب‌ها و دگرگونی اکولوژیک دریاچه‌ها و دریاها
 - منابع خاک شامل آلوده‌کننده و فرساینده خاک
 - سروصدا شامل حد مجاز و تعیین ضوابط مکانی، زمانی و نوعی
 - مواد زائد و جامد شامل جمع‌آوری، حمل، دفع یا تبدیل و بازیافت مواد زائد و جامد از منابع روستایی، شهری، معدنی، کشاورزی و غیره در مناطق مختلف کشور

– آفت‌کش‌ها و کودهای شیمیائی شامل حد مجاز باقیمانده در محیط، دفع یا معدوم نمودن و ممنوعیت مکانی، زمانی، نوعی، کمی و کیفی

– پوشش گیاهی و جانوران وحشی آلودگی‌های مواد نفتی، فلزات سنگین، سموم کشاورزی، فاضلاب انسانی و ... در محیط‌های دریایی (آب، رسوب، آبزیان)

• آموزش زیست‌محیطی به منظور اشاعه و ارتقاء سطح دانش و بینش زیست‌محیطی افراد جامعه برای ایجاد علاقه، حس مسئولیت و مشارکت عمومی مردم کشور در حفاظت از محیط‌زیست با همکاری مراکز آموزشی و پژوهشی و رسانه‌های گروهی، تشکل‌های غیردولتی و بهره‌گیری از کلیه امکانات داخل کشور و در سطح بین‌المللی

• ارزیابی و نظارت به منظور حصول اطمینان از کاربرد و کارآئی ضوابط و استانداردهای زیست‌محیطی

• ایجاد موزه و نمایشگاه به منظور جمع‌آوری و نگهداری و نمایش نمونه‌ها و گونه‌های گیاهی و جانوران وحشی با توجیه جنبه‌های آموزشی و تحقیقاتی آن‌ها و تاکسیدرمی جانوران وحشی جهت استفاده در نمایشگاه و موزه‌ها

• ایجاد توسعه و گسترش مراکز آموزش علمی و کاربردی زیست‌محیطی به منظور تأمین و تربیت نیروی انسانی مورد نیاز محیط‌زیست کشور با هماهنگی و همکاری وزارت فرهنگ و آموزش عالی و سایر مراجع ذی‌ربط

• مطالعه و بررسی اکویولوژی دریا و آلودگی‌های دریایی و تالاب‌های ساحلی

• مطالعه و ارزیابی وضعیت کمی و کیفی اجزای تنوع زیستی و ذخایر ژنتیکی کشور

• تدوین طرح‌ها و پروژه‌های تحقیقاتی و پژوهشی منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی در زمینه‌ی مسائل زیست‌محیطی

• ارزش‌گذاری اقتصادی منابع طبیعی و هزینه‌های زیست‌محیطی ناشی از توسعه

• مطالعه و زمینه‌سازی جهت دستیابی به توسعه پایدار

۱۲) بنیاد شهید و امور ایثارگران استان زنجان: مهم‌ترین اهداف و وظایف این بنیاد به شرح زیر است:

• توسعه و تداوم راه و رسم عزت و فداکاری در بین ملت و امت اسلامی

• «اعتلای» معرفت و «توانمندی» و ارتقای احساس عزت، منزلت، خودباوری و تعهد در «جامعه هدف» نسبت به

ارزش‌ها، شأن و قابلیت‌های خویش و در قبال فرهنگ ایثار، جهاد و شهادت و دستاوردهای شکوهمند آن

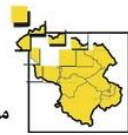

به‌نحوی که قادر و مایل باشند، ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی را: الف) در منش و رفتار خود، «اظهار» نمایند، ب) در محیط پیرامون خود «بسط» دهند.

- «اعتلا» معرفت و «ارتقا» احساس مسؤولیت و تعهد «آحاد و اقشار مختلف کشور» نسبت به «پاسداشت» «فرهنگ» ایثار، جهاد و شهادت، «حق» عظیم شهیدان، ایثارگران و رزمندگان، «حرمت» میراث شکوهمند آنان، «منزلت» فرزندان و خانواده‌های آن‌ها و «تمسک» به اسوه‌ها و «پویش» راه و رسم عزت و فداکاری به‌نحوی که «تأثیر اساسی» در «اقتدار فرهنگی» و تداوم «هویت اصیل دینی – ملی» کشور داشته باشد.
- «تأمین و ارائه» خدمات «لازم به کافی» به جامعه هدف از طریق به‌کارگیری منابع و توان مشترک بنیاد و جامعه هدف به‌نحوی که از «سطح مطلوب» مراقبت، بهداشت و سلامت روانی و «بهبود وضعیت» جسمی بوده و «قادر» برخوردار باشند و «کیفیت زندگی» خود را معادل «سطح متوسط» جامعه معیار حفظ کنند.

۱۳) اداره کل ورزش و جوانان استان زنجان: مهم‌ترین اهداف و وظایف این نهاد عبارت است از:

- نظارت و ایجاد هماهنگی در فعالیتهای ورزشی استان در چهارچوب ضوابط و دستورالعمل‌های سازمان متبوع.
- اجرای طرح‌ها و برنامه‌های مصوب سازمان تربیت‌بدنی مربوط به اداره کل تربیت‌بدنی استان.
- تهیه و تنظیم برنامه‌های توسعه کمی و کیفی تربیت‌بدنی و ورزش در سطح استان.
- کوشش در جهت ارائه فرهنگ اسلامی و رعایت ضوابط و معیارهای اسلامی و اصول بهداشتی در فعالیتهای ورزشی واحدها و اماکن ورزشی تابعه و حسن بهره‌برداری از امکانات ورزشی.
- برنامه‌ریزی و تعیین نحوه استفاده صحیح و عموم مردم از ورزشگاه‌ها و امکانات ورزشی موجود.
- بررسی شرایط اجتماعی – جغرافیائی و بومی مناطق مختلف استان و علایق و گرایش‌های مردم به ورزش‌های خاص متناسب با شرایط اقلیمی و انعکاس آن به واحدهای ذی‌ربط سازمان.
- برنامه‌ریزی در جهت ایجاد امکانات و تأسیسات ورزشی جدید در مناطق نیازمند استان با هماهنگی با واحدهای ذی‌ربط سازمان و مسئولین استان.
- اداره امور ورزش بانوان و کوشش در آماده‌سازی آنان جهت شرکت در مسابقات ورزشی.

- نظارت و همکاری با هیئت‌های ورزشی استان در تهیه و تنظیم تقویم ورزشی سالیانه و برنامه‌های آموزشی زمان‌بندی شده آن‌ها.
- گردآوری آمار و اطلاعات موردنیاز و تجزیه و تحلیل آن‌ها جهت استفاده پیش‌نویس تقویم فعالیت سالیانه هیئت‌ها.
- بررسی و ارزیابی عملکرد هیئت‌های ورزشی و بهره‌مندی از آن در تدوین برنامه‌های هیئت‌های ورزشی.
- همکاری و هماهنگی با سازمان‌ها، ارگان‌ها، نهادها و دوائر دولتی مستقر در استان به منظور اجرای مسابقات ورزشی واحدهای مذکور.
- بررسی امکانات و نیازهای مربوط به اجرای مسابقات ورزشی در استان در کلیه رشته‌ها.
- نظارت بر اجرای مسابقات باشگاه‌های سراسر استان.
- تنظیم برنامه‌های ورزشی ویژه معلولین و جانبازان با همکاری هیئت‌های ورزشی استان.
- کوشش در برقراری ارتباط صحیح با مردم و جلب مشارکت آنان در توسعه و گسترش ورزش به منظور دستیابی به هدف‌های سازمان.
- ایجاد زمینه‌های مناسب برای بهره‌گیری از خدمات صاحب‌نظران و متخصصان امر ورزش قهرمانی.
- کشف و جذب استعداد‌های درخشان ورزشی در سطح استان و پرورش آن‌ها.
- هماهنگی و برقراری ارتباط مستمر با مقامات استان به‌ویژه استانداری‌ها و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان
- ...
- هماهنگی با واحدهای ستاد به منظور ایجاد پایگاه ورزش قهرمانی در نقاط مستعد استان و تجهیز آن‌ها به امکانات علمی.
- مطالعه و بررسی نحوه فعالیت باشگاه‌های ورزشی استان و امکانات و نیازهای آن‌ها.
- بررسی عملکرد باشگاه‌ها و مکان‌های ورزشی و تهیه گزارش و انجام اقدامات لازم.
- ایجاد زمینه‌های لازم به منظور مشارکت هر چه بیشتر بخش خصوصی در امر ورزش.
- برقراری ارتباط با بخش‌های مختلف جامعه و تلاش در جهت عمومی کردن ورزش (ورزش همگانی).
- مطالعه و بررسی فضاهای ورزشی نقاط مختلف استان با نگرشی بر استعداد‌های منطقه‌ای.

- جمع‌آوری آمار و اطلاعات علمی ورزشی و سایر امور موردنیاز و ارائه آن به واحدهای ذی‌ربط سازمان.
- ایجاد هماهنگی با دفتر آمار و اطلاعات و خدمات رایانه‌ای سازمان به‌منظور اخذ راهنمایی‌های لازم.
- تشکیل کمیته‌های تخصصی در زمینه‌ی پژوهشی و فرهنگی.
- برقراری ارتباط و هماهنگی با مراکز علمی و پژوهشی در سطح استان و سازمان.
- برنامه‌ریزی در برگزاری دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت مربیگری و داوری با هماهنگی فدراسیون‌های ورزشی ذی‌ربط و مرکز آموزش و تربیت مربی.
- برنامه‌ریزی و هماهنگی با مرکز آموزش و تربیت مربی به‌منظور معرفی کارکنان جهت دوره بازآموزی کارافزایی به دانش‌افزایی ضمن خدمت به‌منظور ارتقاء سطح کارایی کارکنان.
- تهیه و تنظیم طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی در سطح استان و نظارت بر حسن اجرای آن.
- انجام امور فنی و مهندسی و بازدید از طرح‌های عمرانی و ارائه طریق جهت بالا بردن کیفیت اجرای کارها.
- گزارش پیشرفت فیزیکی طرح‌های در دست اجرا و میزان جذب اعتبارات و ارائه گزارشات لازم به سرپرستی سازمان.
- همکاری و مساعدت فنی به اشخاص حقیقی و بخش خصوصی که قصد سرمایه‌گذاری و ایجاد تأسیسات ورزشی دارند در حد مقدورات.
- نظارت بر انجام کلیه امور اداری و مالی، خدمات و جمع‌آوری اطلاعات و آمار موردنظر در سطح استان.
- نظارت بر درآمدهای اختصاصی واحدهای تحت پوشش اداره کل و نحوه مصرف اعتبارات تخصیصی در چهارچوب مقررات مربوطه
- پیش‌بینی و تأمین نیازهای واحدهای تابعه بر اساس امکانات و اولویت‌ها و ارزشیابی عملکرد آن‌ها.
- رسیدگی به امور ثبتی و حقوقی واحدهای تحت سرپرستی و همچنین بررسی و اقدام مقتضی در خصوص شکایات
واصله

۱۴) اداره کل پست استان زنجان: مهم‌ترین اهداف این نهاد عبارت است از:

- افزایش دسترسی عمومی به خدمات پایه پستی و مالی استاندارد

- توسعه خدمات خرده‌بانکداری
 - ارتقای کیفیت خدمات در حد استاندارد (امنیت، سرعت، دقت)
 - افزایش سهم کشور از بازار جهانی ارتباطات پستی
 - عرضه خدمات نوین پستی
 - تثبیت نقش مؤثر کشور در ترانزیت محمولات پستی منطقه و بین‌المللی
- مهم‌ترین وظایف این نهاد عبارت است از:
- بررسی و مطالعه در جهت شناخت هرچه بیشتر نیازهای پستی جامعه و تأمین آن‌ها
 - تهیه و تنظیم برنامه‌های جامع به‌منظور انجام خدمات پستی (قبول، حمل، مبادله و توزیع مرسولات، امانات پستی، قبوض آب، برق، تلفن و ...) در سراسر کشور و نظارت و هماهنگی در حسن اجرای آن‌ها.
 - تأسیس، تجهیز و گسترش واحدهای پستی و بهره‌برداری از آن‌ها
 - تهیه طرح و انتشار تمبر و اوراق بهادار پستی برای مصارف جاری و یادبود، هماهنگ با فرهنگ و آرمان‌های انقلاب اسلامی ایران، در جهت نشر و بیان مواضع آن در داخل و خارج کشور با استفاده از زبان خاص تمبر و قبول اشتراک آن
 - صدور اجازه استفاده از ماشین‌های نقش تمبر در امور پستی و اعمال نظارت بر کلیه‌ی امور مربوط به آن‌ها
 - واگذاری صندوق‌های پستی شخصی و ایجاد پست رستانت در مراکز پستی
 - توزیع روزنامه، نشریات دوره‌ای و سایر مرسولات پستی
 - بررسی، تنظیم و حفظ رابطه با اتحادیه‌های جهانی و منطقه‌ای پست و مشارکت در تدوین، دستورالعمل و توصیه‌های بین‌المللی مربوطه و پیشنهاد به مراجع ذی‌صلاح
 - شرکت در مجامع و اتحادیه‌های جهانی و منطقه‌ای پست به‌منظور تبادل نظر در مسائل پستی و جلب مشارکت‌های بین‌المللی در زمینه‌ی بهینه‌سازی شبکه پستی
- ۱۵) شرکت مخابرات استان زنجان:** هدف از تشکیل این شرکت، ساماندهی فعالیت‌های تصدی دولت در زمینه‌ی بهره‌برداری و توسعه مخابرات و ایجاد بسترهای فناوری اطلاعات در حوزه وظایف و چارچوب سیاست‌های

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، راهبری شرکت‌های زیرمجموعه، افزایش بازدهی و بهره‌وری و استفاده مطلوب از امکانات شرکت و شرکت‌های زیرمجموعه و در صورت لزوم کارگزاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات برای انجام نظارت‌ها می‌باشد. مهم‌ترین وظایف این شرکت عبارت است از:

- بررسی و تدوین پیشنهادهای لازم در زمینه‌ی راهبردها و سیاست‌ها و برنامه‌های بلندمدت و میان‌مدت مخابرات و فناوری اطلاعات و ارائه آن در چارچوب تعیین شده توسط وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
- تصویب طرح‌های جامع مخابرات و فناوری اطلاعات در حوزه وظایف شرکت.
- نظارت بر شرکت‌های زیرمجموعه و ارزیابی عملکرد شبکه‌های مخابراتی مربوطه.
- تدوین ضوابط و استانداردهای مربوط به طراحی، تأسیس، توسعه، نگهداری و بهره‌برداری از شبکه‌های مخابراتی در شرکت‌های زیرمجموعه و نظارت بر حسن اجرای آن‌ها.
- تدوین و پیشنهاد نرخ تعرفه‌های خدمات مخابراتی به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات.
- اخذ هرگونه وام و تسهیلات مالی از منابع داخلی و خارجی، عرضه اوراق مشارکت داخلی و اتخاذ سایر روش‌های تأمین منابع مالی با اخذ مجوز از مراجع قانونی ذی‌ربط.
- مدیریت، توسعه و تأمین منابع مالی مخابرات و فناوری اطلاعات و استفاده بهینه از این منابع از طریق برقراری تسهیلات و گردش منابع مالی فی‌مابین شرکت و شرکت‌های زیرمجموعه.
- بررسی، مطالعه و سایر اقدامات لازم برای توسعه فناوری، انتقال دانش فنی و اطلاع‌رسانی در زمینه‌ی مخابرات و فناوری اطلاعات در حوزه وظایف شرکت.
- حمایت از توسعه فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی در زمینه‌های تخصصی مرتبط با مخابرات و فناوری اطلاعات و پشتیبانی از برنامه‌های تربیت متخصصان مورد نیاز.
- حمایت از تحقیقات و فعالیت‌های علمی و توسعه منابع انسانی و سایر عوامل مؤثر در بهبود مدیریت و بهره‌وری مخابرات و فناوری اطلاعات
- حمایت از ایجاد و توسعه نظام فنی، مهندسی و اجرائی بخش (مشاوره‌ای، پیمانکاری و مدیریت پیمان)
- نظارت بر امور مدیریت و نظام مالی شرکت‌های زیرمجموعه و انجام بازرسی و حسابرسی‌های لازم.

- آماده‌سازی شرکت‌های زیرمجموعه قابل‌واگذاری، تعیین قیمت و برنامه زمان‌بندی فروش سهام آن‌ها
- انحلال، واگذاری، تجدید سازمان و انتقال وظایف و نیروی انسانی شرکت‌های زیرمجموعه در چارچوب قوانین و مقررات مربوط.
- اقدام به هر نوع مشارکت و سرمایه‌گذاری در داخل و خارج از کشور در رابطه با وظایف و مأموریت‌های محوله در چارچوب قوانین و مقررات مربوط.
- عضویت و مشارکت در مجامع و نهادهای تخصصی منطقه‌ای و بین‌المللی با رعایت قوانین و مقررات مربوط.
- مبادرت به هرگونه فعالیت که باهدف شرکت مرتبط باشد.

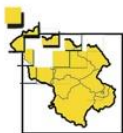
۱۶) پست بانک استان زنجان: این بانک با سودآوری و توسعه بانکداری الکترونیک است دارای وظایفی به شرح

زیر است:

- انجام خدمات مربوط به حوالجات داخلی و بین‌المللی
- افتتاح و انجام خدمات مربوط به اندوخته پستی
- افتتاح و انجام خدمات مربوط به حساب جاری
- توزیع کالا و اریز و جوه آن به حساب صاحب کالا
- پرداخت حقوق شاغلان و مستمری‌بگیران در محل کار یا سکونت آن‌ها
- انجام خدمات مربوط به کارت‌های اعتباری و خرید پست
- انجام خدمات در زمینه‌های پولی و مالی (ریالی و ارزی) و سرمایه‌گذاری با رعایت قوانین و مقررات مربوطه
- ایجاد و انجام خدمات واسطه‌ای
- انجام کلیه وظایفی که به‌موجب قوانین و مقررات به پست‌بانک واگذار شده یا می‌شود

۱۷) سازمان آموزش و پرورش استان زنجان: مهم‌ترین اهداف این سازمان به شرح زیر است:

- تقویت و تحکیم مبانی اعتقادی و معنوی دانش آموزان از طریق تبیین و تعلیم اصول و معارف احکام دین مبین اسلام و مذهب جعفری اثنی عشری بر اساس عقل، قرآن و سنت
- رشد فضایل اخلاقی و تزکیه دانش آموزان بر پایه تعالیم عالییه اسلام

- تبیین ارزش‌های اسلامی و پرورش دانش‌آموزان بر اساس آن‌ها
 - تقویت و تحکیم روحیه اتکا به خدا و اعتماد به نفس
 - ایجاد روحیه تعبد دینی و التزام عملی به احکام اسلامی
 - ارتقای بینش سیاسی بر اساس اصل ولایت‌فقیه در زمینه‌های مختلف در جهت مشارکت آگاهانه در سرنوشت سیاسی کشور
 - ایجاد زمینه‌های لازم برای حفظ و تداوم استقلال فرهنگی، اقتصادی و سیاسی از طریق آشنا ساختن دانش‌آموزان به علوم، فنون، صنایع و حرف‌موردنیاز بر اساس اولویت‌های موجود در کشور
 - شناخت، شکوفا کردن و پرورش استعداد‌های دانش‌آموزان و تقویت روح بررسی و تنبیح و تحقیق و ابتکار و خلاقیت در تمام زمینه‌های علمی، فنی، فرهنگی و علوم اسلامی با تأکید بر نفی روحیه مدرک‌گرایی
 - رشد و تقویت روحیه عدالت‌پذیری و عدالت‌گستری و ظلم‌ستیزی و مبارزه با تبعیضات ناروا و حمایت از مظلومین و مستضعفین
 - تقویت روحیه دعوت به خیر، امر به معروف و نهی از منکر به‌عنوان وظیفه‌ای همگانی و متقابل
 - ایجاد روحیه پاسداری از قداست و استواری بنیان و روابط خانواده بر اساس تعالیم عالی‌ه اسلامی
 - ایجاد روحیه احترام به قانون و التزام به اجرای آن و حمایت از برخورداری عموم مردم از حقوق قانونی خویش
 - ایجاد و تقویت روحیه اخوت اسلامی و تعاون عمومی و انفاق و ایثار
 - ایجاد روحیه صرفه‌جویی و قناعت و پرهیز از اسراف و تبذیر و مصرف‌زدگی
 - تقویت حس مسئولیت و اهتمام به امور مسلمین و پایبندی به نظم و انضباط
- مهم‌ترین وظایف این سازمان نیز به‌قرار زیر است:
- هماهنگی با وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر دستگاه‌هایی که به نحوی در امر آموزش دخالت دارند به‌منظور هماهنگ کردن آموزش‌ها در چارچوب نظام آموزشی
 - تهیه و پیشنهاد برنامه‌های میان‌مدت و بلندمدت در جهت تأمین اهداف آموزش و پرورش
 - زیرپوشش قرار دادن کلیه کودکان لازم‌التعلیم و تقویت نهضت سوادآموزی

- تأمین نیروی انسانی آموزشی و پرورشی وزارت آموزش و پرورش از طریق ایجاد دانشسراها و مراکز تربیت معلم و آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای
 - تأمین آموزش و پرورش رایگان برای همه‌ی مردم تا پایان دوره متوسطه
 - آموزش مستمر معلمان و کارکنان وزارت آموزش و پرورش به منظور ارتقای سطح توانایی شغلی آنان
 - تألیف، چاپ و توزیع کتب درسی و نشریات کمک آموزشی بر اساس برنامه‌ریزی‌های زمان‌بندی شده در چارچوب نظام آموزشی با رعایت اصل پانزده قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و با رعایت بافت متناسب زندگی روستایی، عشایری و شهری
 - نظارت بر اجرای صحیح و دقیق کلیه آیین‌نامه‌ها و سنجش و ارزیابی نتایج حاصل از برنامه‌ها
 - ارتباط مستمر با اولیا دانش آموزان و استمداد از آن‌ها در تعلیم و تربیت با توجه به نقش عظیم خانواده در این امر
خطیر
 - توجه لازم به هنر و تلطیف ذوق و عواطف دانش آموزان، پرورش خلاقیت‌های هنری آنان و نیز استفاده از هنر در فعالیت‌های آموزشی و تربیتی
 - برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های جاذب و متنوع به منظور استفاده‌ی مفید و سازنده از اوقات فراغت دانش آموزان در محدوده اعتبارات مصوب دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط با استفاده از کمک‌های مردمی
- ۱۸) اداره کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان زنجان: مهم‌ترین اهداف و وظایف این نهاد عبارت است از:**
- احداث، توسعه، ترمیم و تعمیر مدارس تابع آموزش و پرورش استان و تهیه وسایل و تجهیزات موردنیاز این فضاها
 - انجام بررسی‌های لازم برای استقرار مدارس در نقاط مختلف استان
 - بررسی و تهیه نقشه‌های ساختمان مدارس در هر منطقه
 - احداث بناهای مدارس، توسعه، ترمیم و نوسازی فضاهای آموزشی
 - تدارک و تأمین تجهیزات و وسایل اداری، آموزشی، کارگاهی و آزمایشگاهی
 - برنامه‌ریزی و هماهنگی جهت جذب و توسعه مشارکت‌های مردمی

- تهیه و اجرای طرح محرومیت‌زدائی درزمینه‌ی تأمین فضاهای آموزشی
- بازسازی و مقاوم‌سازی مدارس تخریبی و مدرسی که نیاز مرمت دارند

۱۹) کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان زنجان: ایجاد امکانات لازم جهت رشد و پرورش

فکری و ذوقی کودکان و نوجوانان و کمک به شکوفایی استعدادهای ایشان بر اساس ارزش‌ها و نظام تعلیم و تربیت اسلامی و نوجوانان و کمک به شکوفایی استعدادهای ایشان بر اساس ارزش‌ها و نظام تعلیم و تربیت اسلامی مهم‌ترین اهداف این کانون است.

مهم‌ترین وظایف این کانون نیز عبارت است از:

- تأسیس مراکز عرضه کتاب و آموزش‌های فرهنگی و هنری مخصوص کودکان و نوجوانان در نقاط مختلف کشور.
- کمک به توسعه و تکمیل کتابخانه‌های مساجد، مدارس، کتابخانه‌های عمومی و سایر مؤسسات برای ایجاد بخش‌های مخصوص کودکان و نوجوانان

- تهیه و استفاده از وسایل سمعی و بصری، تدارک وسایل آموزشی، تولید، خرید، توزیع و نمایش و فروش فیلم‌های سینمایی مخصوص کودکان و نوجوانان.

- ایجاد کتاب‌رسان‌های سیار جهت عرضه کتاب به کودکان و نوجوانان در روستاها و همکاری با سازمان‌هایی که خدمات مشابه ارائه می‌نمایند.

- کمک به توسعه و ترویج ادبیات کودکان و نوجوانان از طریق تشویق نویسندگان، طراحان، هنرمندان و ناشران و همکاری با آنان

- تولید تئاتر و برگزاری جشنواره‌ها و نمایشگاه‌های هنری مخصوص کودکان و نوجوانان

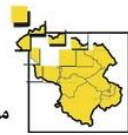
- همکاری با کلیه مؤسسات ایرانی و غیر ایرانی که با کانون هدف‌های مشابه دارند.

- هرگونه اقدامات دیگری که وصول به هدف‌های کانون را تسهیل نماید

۲۰) سازمان امور اقتصادی و دارایی استان زنجان: مهم‌ترین اهداف این سازمان به شرح زیر است:

- ارتقاء و توسعه کیفی سیستم‌های مدیریتی سازمان.

- ارتقاء بهره‌وری منابع سازمانی.

- ارتقاء و توسعه کیفی منابع سازمانی.
 - گسترش فرهنگ تحقیق و توسعه در سازمان.
 - ترفیع جایگاه سازمان نزد حاکمیت و افکار عمومی.
 - پیشبرد طرح دولت الکترونیک.
 - گسترش ارتباط و تعامل سازمان با سایر نهادها به منظور اعمال بهینه وظایف حاکمیتی و نظارتی و همچنین نهادهای اقتصادی
 - پیشنهاد اصلاح موادی از قوانین مالی و محاسباتی کشور.
 - تعامل بیشتر واحدهای وزارت در استان.
 - تلاش جهت رشد اقتصادی استان و جذب سرمایه‌گذاری خارجی.
- مهم‌ترین وظایف این نهاد نیز به‌قرار زیر است:
- نظارت بر انضباط مالی و ایجاد هماهنگی در امور مالی دستگاه‌های اجرائی استان ضمن تبیین قوانین و مقررات مالی و محاسباتی.
 - نظارت بر عملکرد واحدهای تابعه وزارت در استان (اداره کل امور مالیاتی، بیمه‌ها، گمرک، بانک‌ها).
 - کمک به رشد اقتصادی استان با بررسی و مطالعات اقتصادی و ارائه پیشنهادات سازنده و شناخت منابع جدید درآمدی در استان به منظور تأمین درآمد هر چه بیشتر دولت.
 - اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی در راستای برنامه چهارم توسعه در حوزه وظایف سازمان.
 - اجرای اصل ۵۳ قانون اساسی و تمرکز کلیه دریافت‌های دولتی استان در خزانه.
 - پرداخت حقوق کارکنان دولت به‌صورت متمرکز (بودجه جاری).
- (۲۱) اداره کل امور مالیاتی استان زنجان:** مهم‌ترین اهداف و وظایف این نهاد عبارت است از:
- هماهنگی و نظارت بر عملکرد واحدهای تابعه در راستای اهداف و سیاست‌های وزارت متبوع و سازمان امور مالیاتی کشور در سطح استان

- پاسخگویی درزمینه‌ی طرح‌ها، برنامه‌ها و وظایف ملی و تحقق سیاست‌ها و برنامه‌های وزارتخانه و سازمان امور مالیاتی کشور در سطح استان به مقامات ذیصلاح وزارت متبوع.
 - پیگیری انجام تصمیمات شوراها و کمیته‌های استانی در ارتباط با وظایف واحدهای تابعه وزارت تا حصول نتیجه نهایی.
 - مسئولیت تشکیل جلسات هماهنگی واحدهای تابعه وزارتخانه در سطح استان
 - همکاری در جهت وصول درآمدهای استانی و پیگیری سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی در سطح استان.
 - پیگیری مسائل و مشکلات واحدهای تابعه در استان از طریق مراجع ذیصلاح.
 - اخذ گزارش‌های عملیاتی از فعالیت واحدهای تابعه وزارت متبوع در سطح استان
 - جمع‌بندی، تجزیه و تحلیل وضعیت و ارائه گزارش‌ها به مقامات وزارت و نیز مقامات استانی.
- مهم‌ترین اهداف و وظایف معاونت هزینه این نهاد عبارت است از:
- افتتاح حساب‌های بانکی تغییر نمونه امضاء و انسداد حساب‌های بانکی دستگاه‌های اجرائی و مؤسسات دولتی در کلیه بانک‌ها عامل دولتی در سطح استان.
 - پرداخت اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارائی‌های سرمایه‌ای تخصیص یافته دستگاه‌های اجرائی تابع نظام بودجه‌ای استانی را بر اساس مصوبات کمیته تخصیص مرکز استان به دستگاه‌های اجرائی ابلاغ می‌نماید.
 - تمرکز کلیه دریافت‌های دولت به موجب اصل ۵۳ قانون اساسی اعم از درآمدهای عمومی، اختصاصی و درآمد شرکت‌های دولتی و سپرده‌ها و سایر دریافت‌های دولت در استان و انتقال آن حسب مورد به مرکز.
 - دریافت تنخواه‌گردان استان و واگذاری تنخواه‌گردان حسابداری به دستگاه‌های اجرائی استان.
 - تهیه و تنظیم حساب ماهانه خزانه معین استان (دریافت و پرداخت و موجودی) و ارسال به خزانه.
 - نظارت بر عملکرد مالی ذی‌حسابان دستگاه‌های اجرائی.
 - بازرسی از اموال و اوراق بهادار دولتی مستقر در دستگاه‌های اجرائی و تطبیق آن با دفاتر.
 - گزارش تخلفات احتمالی در ارتباط با اموال و عملکرد مالی دستگاه‌های اجرائی.

- دریافت صورتحساب عملکرد مالی به دستگاه‌های اجرائی و رسیدگی به این صورتحساب‌ها مطابق با قوانین بودجه و ارسال به مرکز.

- رسیدگی به تقاضای واحدها و دستگاه‌های مصرف‌کننده اوراق بهادار و واگذاری تنخواه‌گردان اوراق.

- تمرکز وجوه سپرده‌های هزینه‌ای و تملک دارائی‌های سرمایه دستگاه‌های اجرائی و انتقال به حساب خزانه‌داری.

- دریافت تنخواه‌گردان رد وجوه سپرده استان و واگذاری تنخواه‌گردان به ذی‌حسابی دستگاه‌های اجرائی.

- ارائه پاسخ و راهنمایی موردنیاز ذی‌حسابان و مسئولیت دستگاه‌های اجرائی.

مهم‌ترین اهداف و وظایف ذی‌حسابی‌ها عبارت است از:

- نظارت مالی قبل و حین خرج دستگاه‌های اجرائی.

- اعمال مدیریت و هماهنگی امور مالی.

- تطبیق پرداخت‌ها با قوانین و مقررات مالی.

- تأمین اعتبار موارد تشخیص شده.

- درخواست وجه از خزانه بابت حواله‌های صادره.

- نگهداری و تحویل و تحول وجوه نقدینه‌ها و سپرده‌ها و اوراق بهادار.

- نظارت بر امور مالی و محاسباتی.

- نگهداری و تنظیم حساب‌ها مطابق با قوانین و مقررات.

- نگهداری حساب اموال دولتی.

- نظارت بر اموال دولتی.

مهم‌ترین اهداف و وظایف معاونت پشتیبانی این نهاد به شرح زیر است:

- صدور احکام نقل و انتقالات و انتصابات و مزایا در استان و در حدود اختیارات و برابر با قوانین و مقررات و دستورالعمل.

- اجرای طرح طبقه‌بندی و ارزشیابی مشاغل و اصلاحات بعدی با رعایت مقررات.

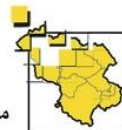
- صدور احکام بازنشستگی کارکنان به استناد مقررات.

- استخدام نیروی انسانی (رسمی، پیمانی، خرید خدمت) با توجه به آیین‌نامه‌ها و مقررات و دستورالعمل‌های مربوطه.
 - تنظیم بودجه سازمان با توجه به مقررات و دستورالعمل‌های مربوطه.
 - انجام امور دفتری و مکاتباتی.
 - انجام امور حسابداری و تدارکاتی در سطح استان.
 - مراقبت و نگهداری ساختمان و ابنیه.
- مهم‌ترین اهداف و وظایف گروه اقتصادی نیز به شرح زیر است:
- بررسی و مطالعه اوضاع و ویژگی‌های اقتصادی و فعالیت‌های تولیدی بخش‌های مختلف اقتصادی اعم از بخش دولتی و خصوصی
 - بررسی و مطالعه انواع درآمدها و هزینه‌های عمومی، همچنین بررسی اثرات و نتایج سرمایه‌گذاری‌هایی که در استان می‌شود
 - انجام بررسی‌های اقتصادی همه‌جانبه در زمینه‌ی امکانات سرمایه‌گذاری در رشته‌های مختلف در سطح استان و گزارش به مقامات مسئول در مرکز
 - تحقیق و بررسی آثار سیاست‌های مالی و پولی در سطح استان
 - ترجمه کتاب، مقالات، پژوهش‌ها و مسائل اقتصادی استان
 - بررسی و تجزیه و تحلیل شاخص‌های رشد و توسعه اقتصادی استان و ارائه راهکارهای مناسب جهت ارتقاء شاخص‌های فوق به سطح استاندارد

۲۲) اداره گمرک استان زنجان: مهم‌ترین اهداف و وظایف این نهاد به شرح زیر است:

- اعمال سیاست‌های دولت در زمینه‌ی صادرات و واردات مسافری و تحویل کالاها و نگهداری و حفاظت آن‌ها در انبارها و اماکن گمرکی و نظارت بر تحویل و تحویل کالاها می‌زبور تا انجام تشریفات قانونی و ترخیص آن توسط صاحب کالا یا نماینده قانونی وی.
- اجرای قانون مقررات صادرات و واردات، آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های آن و تشخیص و اخذ حقوق گمرکی و سود بازرگانی و عوارض و واریز آن به حساب سازمان‌های ذی‌ربط.

- تعیین ارزش و تعرفه کالاهای وارداتی و صادراتی
- کنترل و نظارت بر امر ترانزیت کالا از قلمرو کشور
- مبارزه با قاچاق کالا و تخلفات گمرکی از طریق اعمال مقررات مربوطه
- جمع‌آوری و پردازش و انتشار آمار بازرگانی خارجی (واردات، صادرات)
- رسیدگی و حل اختلافات ناشی از اجرای قانون و مقررات گمرکی فی‌مابین گمرک و صاحب کالا.
- بازبینی اظهارنامه‌های وارداتی و صادراتی و اسناد ترخیص کالا مطابقت آن‌ها با قوانین و مقررات جاری کشور به‌منظور احراز صحت شرایط ترخیص و وصول کسر دریافتی یا استرداد اضافه پرداختی‌های احتمالی.

- بازرسی از گمرکات و نظارت بر عملکرد آن‌ها
- برنامه‌ریزی جهت بهبود سیستم‌های گمرکی و پیاده‌سازی سیستم‌های مکانیزه نظیر نظام گمرکی آسان رایانه‌ای

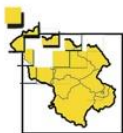
نگار

- برنامه‌ریزی در راستای سیاست‌های اقتصادی دولت در جهت اجرای کامل قانون مقررات صادرات و واردات و قانون امور گمرکی و آئین‌نامه اجرائی مربوطه.
- گسترش ارتباطات بین‌المللی و گمرکی با کشورهای عضو اگو و کنفرانس اسلامی جهت تبادل تجربیات و همکاری‌های فی‌مابین.

- انجام تشریفات گمرکی واردات موقت، صادرات موقت، کابوتاژ، ترانزیت داخلی، ترانزیت خارجی و انتقالی
- اعمال مقررات گمرکی در مورد فری شاپ، بسته‌ها و پیک‌های سیاسی و پست بین‌المللی
- تشخیص و تحویل کالاهای متروکه به سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی و ... طبق مقررات مربوطه
- انجام امور مربوط به حق‌العمل کاران در گمرکات کشور
- بررسی و انجام امور به توصیه‌های سازمان جهانی گمرک.

۲۳) اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان زنجان: مهم‌ترین اهداف و وظایف این نهاد به‌قرار زیر است:

- انجام اقدامات لازم جهت شناسایی و بررسی نیازها و امکانات بالقوه صنعتی استان مربوطه.

- تشویق مردم به سرمایه‌گذاری صنعتی در طرح‌های مورد نیاز استان با رعایت توزیع جغرافیایی صحیح و عادلانه صنعت یا هماهنگی واحدهای ذی‌ربط
- شناسایی، تشویق و حمایت از مخترعین و مبتکرین منطقه.
- تمدید و ابطال جواز تأسیس واحدهای تولیدی و صنعتی بر اساس اختیارات تفویض شده.
- بررسی و صدور اجازه توسعه، تغییر خط و محل واحدهای موجود بر اساس اختیارات تفویض شده.
- بررسی پیشرفت طرح‌های صنعتی بر اساس موافقت‌نامه و پروانه‌های صادرشده و اعلام مراحل پیشرفت طرح.
- رسیدگی به مشکلات عمومی کارگاه‌ها و کارخانجات استان در ارتباط با سازمان‌ها و ادارات محل و اقدام به‌موقع به‌منظور رفع مشکلات مذکور.
- اظهارنظر کارشناسی در خصوص ورود کارشناسان خارجی به‌منظور راه‌اندازی، تعمیر ماشین‌آلات و همچنین همکاری یا گمرک استان در صورت نیاز. نظارت بر حسن اجرای قراردادهای خرید لیسانی و خدمات فنی و مهندسی و ارائه گزارش‌های لازم به معاونت‌های مربوط
- بررسی و تعیین سهمیه ارزی مورد نیاز واحدهای تولیدی استان بر اساس سیاست‌های اجرایی وزارت صنایع و پیشنهاد آن به معاونت مزبور
- ایجاد ارتباط فی‌مابین صنعت و مراکز علمی و دانشگاه‌های استان.
- تشویق صاحبان صنایع برای فراهم کردن بستر مناسب جهت صادرات کالاهای صنعتی
- ایجاد تمهیدات لازم جهت ایجاد تشکل‌های صنعتی در استان.
- تهیه و پیشنهاد برنامه‌ها کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت در زمینه‌ی انواع سرمایه‌گذاری‌های صنعتی بهره‌برداری، اکتشاف و واحدهای صنعتی و معدنی در حوزه تحت سرپرستی.
- بررسی به‌منظور شناخت منابع معدنی استان و تهیه و اجرای طرح‌های بهره‌برداری، اکتشافات و تجهیز معادن و واحدهای صنایع معدنی.
- نظارت بر فعالیت‌های صنعتی بهره‌برداران و اکتشاف کنندگان و بهره‌برداران.

- بررسی طرح‌های و پیشنهادهای واصله از سوی اکتشاف کنندگان و بهره‌برداران و تولیدکنندگان و انجام اقدامات مقتضی جهت صدور پروانه‌های بهره‌برداری و اکتشاف بر اساس مقررات مربوطه
- جلوگیری از فعالیت‌های اکتشافی و بهره‌برداری غیرمجاز با هماهنگی نیروی انتظامی و در چارچوب قوانین و مقررات مربوطه.
- رسیدگی به درخواست‌های واصله در مورد مواد منفجره مورد نیاز و انجام اقدامات لازم به‌منظور تأمین آن‌ها.
- محاسبه و وصول حقوقی دولتی مربوط به استخراج، بهره‌برداری و برداشت مواد معدنی.
- همکاری و هماهنگی با واحدهای ذی‌ربط در جهت اجرای مقررات ایمنی، فنی، بهداشتی و زیست‌محیطی.
- تولید، جمع‌آوری، طبقه‌بندی و پردازش و ارائه آمار و اطلاعات مورد نیاز
- بررسی و شناخت نیازهای آموزشی مورد لزوم کارشناسان و واحدهای مختلف

۲۴) شرکت شهرک‌های صنعتی استان زنجان: مهم‌ترین اهداف این شرکت به‌قرار زیر است:

- احداث شهرک‌ها و نواحی صنعتی در استان و ایجاد امکانات زیر بنایی در هر شهرک با رعایت مفاد اساسنامه سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران
- انجام کلیه اموری که ضمن هماهنگی استفاده مطلوب از امکانات شهرک‌های صنعتی را در یک‌روند خودگردان از جهت مالی فراهم نماید
- انجام کلیه اقداماتی که برای هماهنگی اداره امور شهرک صنعتی از جهت مالی، فنی، خدماتی، بازرگانی، توسط شرکت شهرک‌های صنعتی ایران مشخص و ابلاغ می‌گردد)
- تملک زمین بر اساس قوانین موضوعه و واگذاری عین یا منفعت اراضی مزبور، انتقال قطعی به داوطلبان احداث واحدهای صنعتی مجاز (انتقال قطعی اراضی، موکول به ارائه پروانه بهره‌برداری است)
- تأمین خدمات عمومی شهرک صنعتی از قبیل آب، برق، تلفن، گاز، فاضلاب، تسطیح اراضی شهرک و ایجاد شبکه راه‌های اصلی و فرعی و همچنین ایجاد ساختمان‌های عمومی از قبیل درمانگاه، مسجد، مدرسه، فضای سبز، انبار و غیره

- مشارکت در سایر شرکت‌هایی که به لحاظ ارائه خدمات مورد نیاز متقاضیان و سایر مسائل شهرک لازم تشخیص داده شد

مهم‌ترین وظایف این شرکت به شرح زیر است:

- تهیه و تدوین خط‌مشی‌های اجرایی ایجاد و توسعه صنایع کوچک در چارچوب سیاست‌های کلی وزارت صنایع و معادن

- ایجاد زمینه‌های لازم برای راه‌اندازی، هدایت و توسعه سرمایه‌گذاری‌های بخش غیردولتی در صنایع کوچک به‌ویژه مناطق کمتر توسعه‌یافته

- سامان‌دهی و پشتیبانی از توسعه کارآفرینی، تأمین منابع مالی، توسعه فناوری، بهبود در روش‌های تولید، کاهش ضایعات و ارتقای بهره‌وری و کیفیت

- ساماندهی و پشتیبانی از ایجاد پیوند مناسب بین صنایع کوچک و متوسط و بزرگ

- توسعه شبکه‌ها، خوشه‌های صنعتی و توسعه مراکز اطلاع‌رسانی و تجارت الکترونیک

- حمایت و پشتیبانی از تحقیقات کاربردی، توسعه‌ای و ارتقای سطح فناوری در واحدهای کوچک صنعتی

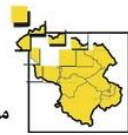
- سازمان‌دهی احداث شهرک‌های صنعتی و ارائه خدمات ضروری برای متقاضیان ایجاد واحدهای تولیدی و خدماتی توسط شرکت‌های زیرمجموعه

۲۵) بانک صنعت و معدن استان زنجان: مهم‌ترین اهداف این نهاد به شرح زیر است:

- به‌کارگیری قابلیت‌های عملیات بانکداری توسعه‌ای
- سرمایه‌گذاری در جهت توسعه اقتصادی کشور
- فراهم نمودن بستر مناسب برای حضور و مشارکت بخش غیردولتی با استفاده از کلیه مقدرات از جمله نهادها، فرایندها و ابزارهای مناسب در زمینه‌ی صنایع، معادن، فن‌آوری نوین و خدمات مربوط است.

مهم‌ترین وظایف این نهاد نیز به قرار زیر است:

- بررسی و ارزیابی طرح‌های صنعتی، معدنی و خدماتی ذی‌ربط برای اعطای تسهیلات به‌منظور تخصیص بهینه منابع و نظارت بر اجرای طرح‌های یادشده.

- تشویق و تقویت اشخاص حقیقی و حقوقی برای سرمایه‌گذاری درزمینه‌ی ایجاد، توسعه، نوسازی و بهسازی واحدهای صنعتی، معدنی، فن‌آوری‌های نوین و خدماتی از طریق اعطای تسهیلات و انجام مشارکت.
- نوآوری و ابداع درزمینه‌ی نهادسازی مالی و توسعه فرایندهای حرفه‌ای.
- مشارکت و مساعدت در توسعه و تعمیق بازارهای پول و سرمایه.
- مساعدت و مشارکت برای ایجاد نهادهای مالی، فنی، حقوقی، خدماتی و سایر نهادهای تخصصی مورد نیاز (از جمله تأسیس بانک صنایع کوچک)
- تأمین منابع مالی طرح‌ها و واحدهای تولیدی و خدماتی از طریق اعطای تسهیلات، سرمایه‌گذاری و مشارکت حقوقی.
- اعطای تسهیلات و کمک به کارآفرینان و ایجاد خط اعتباری برای حمایت از صنایع کوچک.
- تجهیز منابع مالی و اعتبارات ریالی و ارزی مورد نیاز از منابع داخلی و خارجی.
- تجهیز پس‌اندازها و سپرده‌های مردم و ایجاد صندوق‌های خاص سپرده‌گیری.
- به‌کارگیری قابلیت‌های عملیات بانکداری توسعه‌ای در راستای ارتقاء و بهبود سطح شاخص‌های کلان اقتصادی کشور (سطح فن‌آوری، توسعه صادرات، افزایش سطح اشتغال، افزایش ارزش‌افزوده، بهسازی و ارتقای نظام مدیریت).
- تصدی عاملیت وجوه اداره شده و وجوه امانی و اعتبارات بخش صنعت و معدن و خدمات
- به‌کارگیری شیوه‌های نوین واگذاری و مدیریت شرکت‌ها
- تأسیس شرکت‌های مادر، سرمایه‌گذاری و خدمات مدیریت و به‌کارگیری روش‌های استیجاری و سایر روش‌ها در واگذاری سهام با رعایت بند «الف» ماده (۵) قانون تمرکز امور
- قبول عاملیت ارائه خدمات بانکداری برای اشخاص ثالث.
- انجام مطالعات لازم و تدوین گزارش‌های ادواری برای ارزیابی سرمایه‌گذاری‌های انجام شده.
- همکاری متقابل و مستمر با وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و نهادهای اقتصادی - صنعتی کشور به‌منظور دستیابی به شاخص‌ها و معیارهای تخصیص بهینه منابع.

- ارائه پیشنهاد در خصوص برنامه‌ها و سیاست‌های اجرایی به مسئولان ذی‌ربط.
 - ارائه خدمات مشاوره‌ای، فنی، اقتصادی، مدیریتی و اطلاعاتی به متقاضیان.
 - صدور، تأیید و پذیرش ضمانت‌نامه و تعهد بانکی، افتتاح و قبول کارگزاری اعتبارات اسنادی، افتتاح انواع حساب‌ها و سپرده‌ها برای اشخاص حقیقی و حقوقی و استفاده از کلیه ابزارهای مجاز بازار پول و سرمایه در داخل و خارج از کشور.
 - انجام معاملات ارزی و نقل‌وانتقال وجوه.
 - ایجاد شعبه به‌منظور ارائه خدمات توسعه‌ای، حضور فعال و گسترده بانک در بازارهای پول و سرمایه و تثبیت موقعیت و جایگاه بانک در بازارها.
 - انجام هرگونه عملیات ضروری در ارتباط با بیمه و مؤسسات بیمه.
 - افتتاح حساب‌جاری به نام خود و تودیع وجوه دیداری یا مدت‌دار در بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری در داخل و خارج از کشور.
 - برقراری رابطه کارگزاری با بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری.
 - ترخیص کالا از گمرک و حمل‌ونقل کالا از انبار و گمرکات به حساب بانک یا مشتریان و معامله قبوض انبارهای عمومی.
 - انجام کلیه عملیات و فعالیت‌های مجاز بانکی اعم از داخلی و خارجی در چارچوب هدف بانک
- (۲۶) اداره کل استانداردها و تحقیقات صنعتی:** این نهاد باهدف تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) و نظارت بر اجرای آن‌ها و همچنین انجام تحقیقات مربوطه دارای وظایفی به شرح زیر است:
- تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) به‌عنوان تنها مرجع رسمی این وظیفه در کشور
 - انجام تحقیقات به‌منظور تدوین استاندارد، بالا بردن کیفیت کالاهای تولید داخلی، کمک به بهبود روش‌های تولید و کارایی صنایع
 - ترویج استانداردهای ملی
 - نظارت بر اجرای استانداردهای اجباری

- کنترل کیفی کالاهای صادراتی مشمول استاندارد اجباری و جلوگیری از صدور کالاهای نامرغوب
- کنترل کیفیت کالاهای وارداتی مشمول استاندارد اجباری به منظور حمایت از مصرف‌کنندگان داخلی و جلوگیری از ورود کالاهای نامرغوب خارجی

• راهنمایی علمی و فنی تولیدکنندگان و توزیع‌کنندگان انواع کالاها

- انجام هرگونه عملیات و خدمات مجاز به منظور نشر ترویج و توسعه استاندارد انواع کالاها و انگ زدن فلزات

گران بها

- ترویج سیستم بین‌المللی یکاها به عنوان سیستم رسمی اوزان و مقیاس‌ها در کشور و کالیبره کردن وسایل سنجش
- آزمایش و تطبیق نمونه کالا با استانداردهای مربوط، اعلام مشخصات و اظهارنظر مقایسه‌ای و صدور

گواهینامه‌های لازم

۲۷) مرکز بهداشت و درمان استان زنجان: مهم‌ترین اهداف این نهاد در دو حوزه بهداشت و درمان به ترتیب

به شرح زیر است:

الف) حوزه بهداشت:

- ارتقاء سطح خدمات بهداشتی استان
- توسعه اقدامات پیشگیری از بروز معلولیت‌های جسمی و روانی در سطح استان
- افزایش خدمات قابل ارائه در نظام شبکه‌های سلامت استان
- توسعه و تشدید کنترل بهداشتی اماکن عمومی و مراکز تهیه و توزیع و فروش و نگهداری مواد غذایی
- توسعه عملیات بهداشت محیط در روستاها
- توسعه فعالیت‌های مربوط به تأمین آب آشامیدنی سالم در روستاها
- توسعه خدمات دندانپزشکی در مناطق شهری و روستایی
- بهبود تغذیه مادران باردار و زنان شیرده و کنترل رشد کودکان
- ارتقاء کیفیت تغذیه‌ای استان

ب) حوزه درمان:

- افزایش موجبات دستیابی جامعه به امکانات درمانی
 - ایجاد تناسب در سطوح خدمات درمان عمومی، تخصصی و فوق تخصصی در استان
 - جلوگیری از مصرف بی‌رویه دارو
 - تأمین موجبات ارتقاء سطح علمی و تخصص پزشکان و بازآموزی جامعه پزشکی استان
 - افزایش کارایی مراکز درمان شیری و استفاده بهینه از ظرفیت‌ها و منابع انسانی
 - تأمین موجبات و مشارکت فعالیت بخش غیردولتی در سرمایه‌گذاری‌ها
- مهم‌ترین وظایف این نهاد نیز به‌قرار زیر است:
- تأمین بهداشت عمومی و ارتقاء سطح آن از طریق اجرای برنامه‌های بهداشتی، خصوصاً در زمینه‌ی سلامت محیط، مبارزه با بیماری‌ها، تغذیه و تنظیم خانواده، سلامت دهان و دندان، آموزش بهداشت عمومی، بهداشت کار، بهداشت مدارس و شاغلین با تأکید بر اولویت مراقبت‌های بهداشتی اولیه، به‌ویژه بهداشت مادران و کودکان با همکاری و هماهنگی دستگاه‌های ذی‌ربط
 - تأمین و ارائه خدمات لازم به معلولین جسمی، ذهنی و اجتماعی و انجام اقدامات حمایتی برای کودکان در سنین قبل از دبستان و سالمندان و خانواده و افراد بی‌سرپرست نیازمند و تشویق و ترغیب افراد خیر و مؤسسات خصوصی جهت ارائه خدمات مذکور
 - تأمین و ارائه خدمات لازم به معلولین جسمی، ذهنی و اجتماعی و انجام اقدامات حمایتی برای کودکان در سنین قبل از دبستان و سالمندان و خانواده و افراد بی‌سرپرست نیازمند و تشویق و ترغیب افراد خیر و مؤسسات خصوصی جهت ارائه خدمات مذکور
 - تعیین و اعلام استانداردهای مربوط به:
- الف) خدمات بهداشتی، درمانی، بهزیستی، داروئی
- ب) مواد داروئی، خوراکی، آشامیدنی، بهداشتی، آرایشی و آزمایشگاهی، تجهیزات و ملزومات و مواد مصرفی پزشکی و توان‌بخشی
- ج) بهداشت کلیه مؤسسات و واحدهای خدماتی - تولیدی مربوط به خدمات و مواد مذکور

- تعیین ضوابط مربوط به ارزیابی، نظارت و کنترل برنامه‌ها و خدمات واحدها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی، بهداشتی، درمانی و بهزیستی و انجام این امور بر اساس استانداردهای مربوطه
- تعیین ضوابط مربوط به ورود، ساخت، نگهداری، صدور، مصرف و انهدام مواد اولیه بیولوژیک مخدر، خوراکی، آشامیدنی، بهداشتی، آرایشی و آزمایشگاهی و فرآورده‌های دارویی و تجهیزات و ملزومات و مواد مصرفی پزشکی و توان‌بخشی و ارزشیابی، نظارت و کنترل ضوابط مذکور

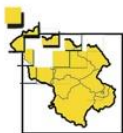
۲۸) پایگاه منطقه‌ای انتقال خون استان زنجان: مهم‌ترین اهداف و وظایف این نهاد به شرح زیر است:

- ترغیب و گردآوری داوطلبان اهدای خون و اجرای برنامه‌های آموزشی جهت آگاهی مردم به امر اهدای خون
- گسترش شبکه خون‌رسانی و پایگاه‌های انتقال خون در سراسر کشور
- ایجاد واحدهای سیار و پایگاه‌های محلی در مناطق مختلف شهرها برای خون‌گیری
- انجام آزمایش‌ها مربوط به گروه‌بندی خون‌ها، اطمینان از سلامتی خون از نظر بیماری‌های عفونی منتقل از راه خون

- توزیع خون و فرآورده‌های آن به مراکز بهداشتی درمانی، بیمارستان‌ها و نظارت بر حسن مصرف آن‌ها
- تولید فرآورده‌های مختلف خونی (پلاسمایی، سلولی و غیره) با تعریف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- تهیه و تنظیم و اجرای برنامه‌های آموزشی مورد نیاز گروه پزشکی و وابسته پزشکی در محدوده تکالیف سازمان بر طبق ضوابط و مقررات آموزشی کشور

- پژوهش‌های علمی در زمینه‌ی تعیین و تکمیل روش‌های مناسب برای تهیه فرآورده‌های خونی و پلاسمایی، پژوهش‌های اختصاصی در زمینه‌های ایمنوهماتولوژی، ایمنوسیتوشیمی، پروتئین‌ها و زمینه‌های وابسته و انجام تحقیقات بالینی و پایه

- گروه‌بندی نسوج برای پیوند اعضا و انتقال گلبول سفید
- تشخیص اختلالات انعقادی
- تعیین شرایط استاندارد برای جمع‌آوری، نگهداری خون و محصولات خونی، وسایل مورد مصرف، صدور کارت و شرایط پزشکی مجاز برای اهدای خون

- انجام آزمایشات تخصصی و فوق تخصصی مرتبط با رشته‌های مختلف بالینی

۲۹) اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان زنجان: مهم‌ترین وظایف اداره کل تعاون، کار و رفاه

اجتماعی استان به شرح زیر است:

- صدور دستورات لازم به منظور ایجاد هماهنگی بین واحدهای مختلف و سایر قسمت‌های تحت سرپرستی

واحدهای اجرایی استان

- تقسیم صحیح وظایف سازمانی به منظور بالا بردن کمیت و کیفیت

- اجرای قوانین، مقررات، آیین‌نامه، دستورالعمل‌های اداری و مالی در قالب سیاست‌ها و خط‌مشی‌ها

- تهیه و تنظیم گزارشات اداری و مالی به منظور اطلاع‌رسانی به حوزه ستادی در جهت ایجاد تسهیلات در

تصمیم‌گیری‌ها

- نظارت بر انجام کلیه فعالیت‌های مربوط به امور مالی و تنظیم کنترل حساب‌ها در چارچوب اعتبارات مصوب و

قوانین و مقررات موجود

- نظارت بر صرف اعتبارات مربوط به طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری‌های ملی و استانی در چارچوب قانون

- دستور رسیدگی به شکایات اشخاص از عدم اجرای قانون و مقررات و دستورالعمل‌ها در تعاونی‌ها بر اساس

درخواست اعضاء بازرسان و مدیران

- برنامه‌ریزی به منظور اجرای سیاست‌گذاری‌ها و خط‌مشی‌های تدوین‌شده و برنامه‌ریزی اقتصاد از سوی وزارت

متبوع

- برنامه‌ریزی و نظارت بر جذب اعتبارات و تسهیلات مالی موردنیاز طرح‌های تعاونی‌ها در قالب تبصره‌های قانون

بودجه و همچنین منابع سیستم بانکی و سایر مؤسسات مالی و اعتباری و تهیه گزارشات عملکرد آن‌ها

- فراهم آوردن موجبات مشارکت تعاونی‌ها در خرید و یا واگذاری سهام دوتی بخشی واحدهای اقتصادی قابل عرضه

- برنامه‌ریزی و فراهم آوردن تسهیلات لازم جهت دستیابی تعاونی‌ها به مواد اولیه وسایل و کالاهای موردنیاز در

حدود امکانات

- برنامه‌ریزی و نظارت بر تهیه و تنظیم طرح‌ها با توجیحات فنی، اقتصادی و اجرایی موردنیاز تعاونی‌ها

- برنامه‌ریزی و تهیه و تنظیم طرح‌های اساسی به‌منظور فراهم آوردن موجبات تحقق اهداف مندرج در اصول ۴۳ و ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی
 - برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری جهت رشد بخش تعاون و فراهم آوردن تسهیلات لازم برای تهیه طرح ایجاد، توسعه، بازسازی و نوسازی واحدهای تعاون بر اساس دستورالعمل‌های وزارت تعاون
 - برنامه‌ریزی و مدیریت به‌منظور بهره‌گیری کامل از پرسنل و امکانات اداری جهت انجام وظایف محوله و نظارت بر اجرای دقیق قوانین اداری و مالی
 - ارائه نظرات و پیشنهادات کارشناسی به‌منظور اجرای قوانین و مقررات بخش تعاونی در استان
 - جلب و هماهنگی در جذب حمایت و کمک‌ها و تسهیلات و امکانات دولتی و عمومی جهت بخش تعاونی با همکاری سایر واحدهای اجرایی استان
 - هماهنگی با نمایندگان محترم استان در مجلس شورای اسلامی به‌منظور شناسایی ظرفیت‌ها و توانایی‌های بخش تعاون و همچنین استفاده از نظرات آنان در جهت ترقی و تعالی بخش تعاون
 - هدایت برنامه‌های ترویجی تعاون برای تفهیم و تعمیق روش تعاونی و گسترش عملیات تعاونی‌ها
 - هدایت و نظارت بر اجرای برنامه‌های مختلف آموزشی برای شرکت‌های تعاونی و اتحادیه آن‌ها از جمله تهیه کتب، ترجمه و نشریات مختلف در رابطه با جنبه‌های گوناگون تعاون پس از تأیید و تصویب مبادی ذی‌ربط
 - برنامه‌ریزی و نظارت بر اجرای فعالیت‌های تبلیغاتی، آموزشی، فرهنگی، فنی، علمی و تحقیقاتی لازم برای بخش تعاون و همکاری اتحادیه‌های تعاونی
 - ایجاد زمینه‌های لازم و نظارت بر انجام تحقیقات و پژوهش‌های کاربردی برای تعاونی‌ها
 - برنامه‌ریزی جهت ارزشیابی مستمر فعالیت‌های تعاونی‌ها از ابعاد فنی، اقتصادی و بازرگانی و عملکرد آن‌ها و بررسی تنگناها و مشکلات و اقدام در جهت رفع آن‌ها و فراهم آوردن موجبات صادرات کالاهای آن‌ها.
- ۳۰) اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان زنجان:** اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان زنجان متولی اجرای آموزش‌های غیررسمی در سطح استان است. حفظ و صیانت استقلال و دست یافتن به کشوری صاحب تکنولوژی‌های پیشرفته، تقویت شاخص‌های مؤثر در توسعه اقتصادی نظیر نیروی جوان، دانش فنی، نیروی کار و

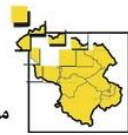
سطح آموزش از سیاست‌های اساسی کشور جمهوری اسلامی ایران می‌باشد، بر این اساس وظایف مجموعه اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان عبارت است از تقاضا محوری، افزایش بهره‌وری و برون‌سپاری استراتژی‌های اساسی سازمان برای خدمت بیشتر به مردم.

۳۱) صندوق مهر امام رضا استان زنجان: مهم‌ترین اهداف و وظایف این صندوق عبارت است از:

- اجرای برخی از مفاد برنامه‌های ماده ۱۱۲ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، رفاهی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
- انجام امور مربوط به جذب و اعطای هرگونه قرض‌الحسنه.
- اداره وجوه مربوط به امور اشتغال، ازدواج و مسکن جوانان.
- پذیرش وجوه و کمک‌های خیرین.
- اعطای کمک و وام قرض‌الحسنه و ارائه خدمات مرتبط.
- انجام سایر امور اعتباری مرتبط با امور اشتغال، ازدواج و مسکن جوانان

۳۲) سازمان بهزیستی استان زنجان: مهم‌ترین اهداف این سازمان به شرح زیر است:

- حمایت و توان‌بخشی نابینایان، ناشنوایان، معلولان ذهنی، معلولان جسمی حرکتی و ضایعه نخاعی، سالمندان، بیماران روانی مزمن، کودکان عادی، زنان خودسرپرست و سرپرست خانوار، ایتام و کودکان بی‌سرپرست، کودکان خیابانی و بد سرپرست، دختران پناهجو (فراری)، زنان پناهجو، زنان آسیب‌دیده اجتماعی، معتادان، افراد در معرض آسیب‌های اجتماعی (زنان متقاضی طلاق، کودکان در معرض کودک‌آزاری، خانواده‌های نابسامان، افرادی که اقدام به خودکشی کرده‌اند و...)
- تجدید تربیت منحرفین اجتماعی و حمایت‌های اجتماعی از آنان
- اجرای طرح بیمه اجتماعی زنان خانه‌دار کشور
- کمک به تأمین جهیزیه موردنیاز ایتام، معلولان و آسیب‌دیدگان نیازمند
- حمایت و نگهداری از معلولان غیرقابل توان‌بخشی
- تحت پوشش قرار دادن نیازمندان از نظر بیمه خدمات درمانی

- ساخت اندام‌های مصنوعی و کفش طبی موردنیاز معلولان از طریق مراکز فنی و ارتوپدی سازمان
- تهیه و تدوین استانداردهای خدمات تخصصی توان‌بخشی و نظارت بر حسن اجرای آن‌ها
- پیشگیری از معلولیت‌های مختلف از طریق اجرای برنامه‌ها و طرح‌ها مختلف در کشور
- پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی (کودک‌آزاری، خودکشی، همسر آزاری، طلاق و ...) از طریق اورژانس‌های خدمات اجتماعی و مراکز پیشگیری از طلاق و کلینیک‌های مددکاری و خط تلفن ۱۲۳ اورژانس اجتماعی و مراکز مشاوره حضوری و صدای مشاور تلفن ۱۴۸
- خدمات مشاوره ژنتیک
- پیشگیری از اعتیاد به روش اجتماع‌محور در محلات شهری و روستایی، واحدهای اداری، کارگری و آموزشی
- اجرای برنامه‌های کاهش آسیب و عوارض بهداشتی و اجتماعی و اعتیاد و پیشگیری از گسترش بیماری ایدز در کشور از طریق آموزش معتادان پرخطر و خانواده‌های آن‌ها، توزیع وسایل پیشگیری‌کننده، راه‌اندازی DIC و کلینیک‌های متادون
- آموزش مهارت‌های زندگی (فردی و اجتماعی) در واحدهای آموزشی، کارگری و خانواده‌ها و زوجین به‌منظور مقاوم‌سازی افراد در برابر تهدیدات آسیب‌های اجتماعی
- تهیه و تدوین تعرفه‌های خدمات مشاوره‌ای و پیشگیرانه و نظارت بر حسن اجرای آن‌ها در مراکز
- تربیت نیروهای انسانی تخصصی موردنیاز جامعه در زمینه‌های توان‌بخشی، بهداشتی، درمانی، اجتماعی از طریق دانشگاه علوم بهزیستی و توان‌بخشی سازمان
- آموزش ویژه معلولان نظیر ناشنوایان، معلولان ذهنی، آموزش خط به ریل و جهت‌یابی به نابینایان
- آموزش مهارت‌های زندگی ویژه معلولان
- ارزیابی و راهنمایی شغل معلولان جهت آموزش و اشتغال مناسب
- برنامه‌ریزی و تأمین موجبات جلب و جذب مشارکت‌های مردمی (نقدی و غیر نقدی)
- برنامه‌ریزی و تأمین موجبات جلب و جذب خدمات داوطلبانه
- گسترش مؤسسات خیریه و غیردولتی، حمایت و توانمندسازی آن‌ها (صدور موافقت اصولی، روانه فعالیت و نظارت)

- برنامه‌های فرهنگی و فوق‌برنامه معلولین و افراد تحت پوشش

۳۳) نمایندگی سازمان بازنشستگی استان زنجان: سیستم‌های مکانیزه سازمان بازنشستگی کشوری این

امکان را به وجود آورده است تا کلیه اطلاعات بازنشستگان و موظفین از دفاتر نمایندگی سازمان در مراکز استان‌ها همه‌روزه با سیستم مرکزی تبادل شده و امکان صدور احکام بازنشستگان در مراکز استان‌ها فراهم گردد. مهم‌ترین اهداف نمایندگی سازمان بازنشستگی استان زنجان عبارت است از:

- ایجاد سیستم خودکفا بر اساس مطالعات علمی و تمهید نظام مناسب جهت پرداخت حقوق بازنشستگان و وظیفه‌بگیران با بهره‌گیری از روش‌های نوین طراحی و بهره‌برداری از سیستم‌ها و تجهیزات پیشرفته در جهت پرداخت و انجام تعهدات و اخذ درآمدها

- بهره‌برداری اقتصادی و اطمینان‌بخش از موجودی صندوق از طریق سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های اقتصادی و بازرگانی مفید

- ارائه پیشنهادهای کارشناسی جهت تصویب مراجع ذیصلاح به منظور ارتقاء وضع معیشتی بازنشستگان و وظیفه‌بگیران

- مهم‌ترین وظایف این سازمان نیز به شرح زیر است:

- اداره امور بازنشستگی و ازکارافتادگی و وظیفه وراثت مستخدمین مشترک صندوق بازنشستگی کشوری و کارکنان شرکت‌های دولتی و شهرداری‌های کشور

- اجرای قوانین و مقررات مربوط به بازنشستگی و وظیفه و تهیه آئین‌نامه‌های اجرائی سازمان

- اجرای مصوبات شورای سازمان بازنشستگی کشوری

- تهیه و اجرای طرح‌های بهره‌برداری از وجوه صندوق بازنشستگی کشوری و کوشش در جهت خودکفائی آن

- تهیه و تنظیم بودجه جاری سازمان بازنشستگی کشوری و بودجه عملیاتی و برنامه عملکرد صندوق بازنشستگی کشوری

- انجام کلیه اقدامات لازم به منظور حفظ حقوق بازنشستگان و وظیفه‌بگیران و متناسب ساختن دریافتی آنان با افزایش هزینه‌های زندگی

- حفظ حقوق صندوق بازنشستگی کشوری و انجام کلیه امور حقوقی و دعاوی مربوط به صندوق
- ارائه گزارش عملکرد و ترازنامه سالانه هر یک از صندوق‌ها و تراز تلفیقی سازمان بازنشستگی کشوری به شورای صندوق

۳۴) اداره کل بیمه خدمات درمانی استان زنجان: مهم‌ترین اهداف این نهاد به شرح زیر است:

- تأمین موجبات و امکانات بیمه خدمات درمانی کارکنان دولت، افراد نیازمند، روستاییان و سایر گروه‌های اجتماعی
 - پیروی از سیاست‌ها و خطمشی کلی سازمان بیمه خدمات درمانی به‌عنوان کارفرمای اصلی اداره کل
 - جذب و بکارگیری منابع لازم و نیروی انسانی کارآمد جهت اجرای فرآیندهای مؤثر بر کیفیت خدمات و فعالیت‌ها
 - توانمندسازی و ارتقاء سطح علمی و فنی کارکنان به‌عنوان اصلی‌ترین سرمایه‌های سازمان از طریق آموزش
- اثربخش مستمر و هدفمند

- ارتقاء سطح خدمات بیمه درمانی بیمه‌شدگان
- فراهم نمودن امکانات و دسترسی آسان بیمه‌شدگان به خدمات درمانی مورد نیاز
- دستیابی به رضایتمندی بیمه‌شدگان به‌عنوان مشتریان سازمان بیمه خدمات درمانی و دستیابی به رضایت بیمه خدمات درمانی به‌عنوان کارفرمای (مشتری) اداره کل
- ایجاد سازوکارهای مناسب برای ترویج فرهنگ مشارکت و کیفیت

مهم‌ترین وظایف این سازمان به شرح زیر است:

- کسب خطمشی و دستورالعمل‌های مربوطه از مقام مافوق
- تهیه و تنظیم برنامه‌های مختلف به‌منظور هماهنگ نمودن فعالیت‌های کارکنان تحت سرپرستی
- اجرای صحیح مقررات و آئین‌نامه‌های و دستورالعمل‌ها و مصوبات واصله به‌منظور حفظ و صیانت از اهداف سازمان

- تماس مستمر با ادارات و ارگان‌های شهرستان به‌منظور هماهنگی در امر بیمه درمان بیمه‌شدگان
- نظارت بر تهیه و تنظیم آمار عملکرد هفتگی، ماهانه و درآمد اداره مربوطه و سایر مواردی که از طرف اداره کل ابلاغ شده است

- مسئولیت برنامه‌ریزی، هماهنگی و تصمیم‌گیری در مورد امور و مأموریت‌های اداره شهرستان مربوطه
- نظارت بر امور مربوطه به وظایف کارشناسان ناظر مقیم در بیمارستان و رعایت استانداردهای درمانی تعیین شده
- ایجاد هماهنگی و برقراری ارتباط با واحدهای بیمه‌گذار به منظور بهینه‌سازی امور مربوط به بیمه‌شدگان سازمان‌ها و مؤسسات
- ارتباط با مراکز بهداشتی، درمانی طرف قرارداد در شهرستان مربوطه به منظور ارائه خدمات بهتر و بهبود امر بیمه خدمات درمانی کلیه اقشار تحت پوشش
- شرکت در جلسات و گردهمایی‌های اداره کل بیمه خدمات درمانی استان
- سازمان‌دهی نیروی انسانی و برنامه‌ریزی جهت استفاده بهتر از امکانات و ابزاری که در اختیار او می‌باشد برای ایجاد رفاه و آسایش بیمه‌شدگان
- ارزیابی عملکرد سازمانی و فردی اعضای واحد مربوطه و انعکاس در گزارش‌های مربوطه و کنترل و زمان‌بندی پیشرفت فیزیکی امور محوله
- نظارت و پیگیری در خصوص محاسبه وصول حق بیمه سرانه کارکنان ادارات مختلف و همچنین بیمه‌شدگان خویش‌فرما
- تهیه و تدوین شاخص‌ها و استانداردهای مربوط به بیمه‌گری و درآمد و نظارت بر نحوه تدوین و تکمیل جداول مربوطه
- ایجاد خط‌مشی بر اساس سیاست کلی تعیین‌شده از طرف سازمان متبوع و هماهنگ نمودن فعالیت‌های واحد ذی‌ربط با برنامه‌ها و هدف‌های موردنظر
- نظارت بر نگهداری و حفظ اموال و مراقبت در استفاده صحیح از امکانات و ابزار واحد مربوطه
- مطلع کردن کارکنان تحت سرپرستی از وضع و نتیجه کار محوله و یادآوری نقاط ضعف و یا جنبه‌های بسیار خوب و ممتاز کارمند به وی
- بررسی روش‌های انجام کار و برنامه‌ریزی جهت ساده کردن مراحل انجام امور، از طریق حذف مراحل زائد
- انجام سایر امور محوله طبق دستور مقام مافوق

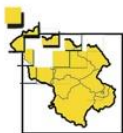

۳۵) سازمان جهاد کشاورزی استان زنجان: مهم‌ترین اهداف و وظایف این سازمان به شرح زیر است:

- تعیین سیاست‌ها و راهبردهای مربوط به بخش کشاورزی، توسعه و عمران روستاها و مناطق عشایری و همچنین تنظیم و اجرای برنامه‌های توسعه کشاورزی در چارچوب سیاست‌های توسعه پایدار.
 - انجام بررسی‌ها و اقدامات لازم به منظور برنامه‌ریزی تولید و تأمین نیاز کشور به محصولات و فرآورده‌های کشاورزی و دامی و توسعه صادرات با رعایت مزیت‌های نسبی در چارچوب سیاست‌های بازرگانی کشور.
 - تهیه تدوین اجرا و به هنگام سازی نظام‌های اطلاع‌رسانی کشاورزی و روستایی و استقرار نظام‌های آماری
 - تهیه استانداردها و ضوابط و برنامه‌ریزی لازم در زمینه‌ی تأسیسات و زیرساخت‌های مورد نیاز تولید و تولیدکنندگان بخش کشاورزی.
 - نظارت و ارزشیابی عملکرد و فعالیت‌های مؤسسات و شرکت‌های وابسته به وزارتخانه و ایجاد هماهنگی‌های برنامه‌ای و عملیاتی لازم.
 - نظارت و ارزشیابی برنامه‌ها، طرح‌ها، فعالیت‌ها و اقدامات در حیطه وظایف وزارت جهاد کشاورزی به منظور سنجش میزان کارایی و اثربخشی آن‌ها.
- این سازمان شامل بخش‌های الف) امور پژوهش، آموزش و ترویج، ب) امور منابع طبیعی و آبخیزداری، ج) امور زیربنایی کشاورزی و توسعه روستایی، د) امور کشاورزی، دام و آبزیان و ه) امور حمایتی است.

۳۶) اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان زنجان: مهم‌ترین اهداف و وظایف این نهاد به شرح زیر است:

- تلاش در جهت ارتقای سطح دانش، گسترش فناوری جدید، حفظ و پایداری محیط‌زیست و منابع پایه تجدیدشونده و افزایش کمی و کیفی تولیدات کشاورزی
- نظارت بر حسن اجرای وظایف فنی و حرفه‌ای اعضای سازمان، حمایت از حقوق اشخاص حقیقی و حقوقی که از خدمات آن‌ها برخوردار می‌شوند و تلاش در جهت ارتقای اخلاق حرفه‌ای
- تلاش در جهت حسن اجرای مقررات و قوانین مربوط به امور کشاورزی، ایجاد هماهنگی و همکاری با دستگاه‌های مرتبط با کشاورزی و حمایت از تشکل‌های صنفی و تولیدی.

- تلاش در جهت ارتقای توانمندی‌های حرفه‌ای اعضای و کمک به ساماندهی اشتغال مهندسين کشاورزی و منابع طبیعی.

۳۷) اداره کل دامپزشکی استان زنجان: این نهاد باهدف تأمین بهداشت دام و فرآورده‌های دامی استان و

پیشگیری و مبارزه با بیماری‌های دامی دارای وظایفی به شرح زیر است:

- بررسی بیماری‌های دامی، شناسایی مناطق آلوده و راه سرایت و طرز انتشار بیماری‌ها.
- تأمین بهداشت دام کشور از طریق پیشگیری و مبارزه با بیماری‌های همه‌گیر و قرنطینه‌ای دام.
- همکاری با وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در امر مبارزه با بیماری‌های مشترک انسان و دام.
- تأسیس پسته‌ای قرنطینه در نوار مرزی استانی و داخل استان به‌منظور جلوگیری از سرایت بیماری‌های دامی، همچنین کنترل بهداشتی ورود و خروج دام و فرآورده‌های خام دامی و نظارت در نقل و انتقال آن‌ها و صدور گواهی بهداشتی دام و فرآورده‌های خام دامی که به خارج از استان صادر می‌شود.
- نظارت بهداشتی چراگاه‌ها، مراتع، آب‌سخورها، محل نگهداری دام و سایر تأسیسات مربوط به پرورش دام و همچنین نظارت بر کارخانه‌های تولید خوراک دام از لحاظ بهداشتی.
- نظارت بهداشتی کشتارگاه‌ها و کارخانه‌های تولید و تهیه فرآورده‌های خام دامی.
- اظهارنظر و نظارت در مورد ساخت، ورود و صدور و فروش انواع دارو، واکسن سرم و مواد بیولوژیکی مخصوص دام.
- مشارکت در کنفرانس‌های داخلی دامپزشکی و اعزام نماینده به این کنفرانس‌ها و همچنین مبادله اطلاعات علمی با مراکز و مراجع علمی و دامپزشکی.
- تأسیس و توسعه شبکه‌های دامپزشکی همچنین تربیت کادر فنی در مناطق و مراکز دامداری کشور.
- صدور پروانه اشتغال برای مؤسسات و واحدهای تهیه‌کننده مواد مورد مصرف دامپزشکی.
- صدور پروانه تأسیس بیمارستان‌ها، داروخانه‌ها، درمانگاه‌ها و آزمایشگاه‌های دامپزشکی و نظارت بر فعالیت آن‌ها.
- صدور پروانه اشتغال به کار مایه کوبی و درمان دام جهت افراد ذیصلاح.

• تهیه وسایل و لوازم فنی، داروها، واکسن، سرم، مواد بیولوژیکی، سموم و مواد ضدعفونی‌کننده مربوط به مبارزه با بیماری‌های دامی از مراجع مجاز و عرضه آن به مصرف‌کنندگان به قیمت تمام‌شده یا به صورت بلاعوض.

• بازرسی و کنترل کیفی بهداشتی فرآورده‌های خوراکی دام از مرحله تولید تا توزیع

۳۸) بانک کشاورزی استان زنجان: فراهم آوردن امکانات اعتباری برای زندگی بهتر در روستا و ارتقاء سطح درآمد روستائیان از یکسو، افزایش تولیدات کشاورزی، ایجاد و توسعه صنایع کوچک و سنتی واقع در مناطق روستایی و مشارکت در فعالیت‌های مربوط از سوی دیگر از مهم‌ترین اهداف این بانک در استان است.

۳۹) سازمان تعاون روستایی استان زنجان: اهداف و وظایف این سازمان در سه بخش قابل تفکیک است:

الف) وظایف هدایتی:

- تربیت انسان‌های با تفکر تعاون به‌عنوان تعاون‌گران در سطح روستا
- آموزش اصول تعاون و گسترش نهضت تعاون در سطح جامعه روستایی
- تربیت مدیران تعاون‌گر برای اداره شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی روستایی و کشاورزی در جامعه روستایی
- توسعه کمی و کیفی شبکه تعاونی‌ها و تهیه استانداردها و شاخص‌های توسعه‌ای آموزشی
- تدوین و بازنگری اساسنامه، دستورالعمل‌ها، آئین‌نامه‌ها برای ارتقاء سطح آگاهی تعاون‌گران شبکه
- تدوین تقویم سالیانه آموزشی و همکاری و همگامی با سایر دستگاه‌های آموزشی برای گسترش دانش و ارتقاء مهارت‌های علمی و کاربردی در سطح جامعه روستایی تعاون‌گر
- برپایی و تشکیل نمایشگاه‌ها، کارگاه‌های آموزشی، سمینارهای آموزشی و ترویجی برای اعضاء و ارکان شبکه

گسترده تعاونی

- ترتیب مسابقات علمی و آموزشی و اعطای جوایز به نفرات ممتاز شبکه تعاونی روستایی
- ایجاد ارتباط و قبول عضویت در سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای شبکه تعاونی‌ها و استفاده بهینه از فرصت‌های جامعه بین‌الملل برای اعزام کارآموز به خارج از کشور و یا دعوت از اساتید خارجی برای گسترش دانش در سطح

شبکه تعاون روستایی

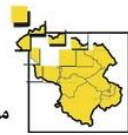
ب) وظایف حمایتی:

- توانمندسازی اعضاء و ارکان شرکتهای تعاون روستایی و کشاورزی و اتحادیه‌های تحت پوشش برای تربیت انسان‌های توسعه‌یافته و خردپذیر
- تدوین و اصلاح قوانین و مقررات برای تسهیل در گردش کار
- توسعه و تقویت عملیات مدیریتی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و خدماتی در روستاها برای رسیدن به مقاصد نهضت تعاون
- تأمین و تدارک عوامل پیشرفت، تقویت و توسعه عملیات جمع‌آوری، نگهداری خرید محصولات و فرآوری و تبدیل و تکمیل این روند برای جلوگیری از ضایعات محصولات، ضرر و زیان کشاورزان عضو
- تقویت و اصلاح و بهبود سیستم حمل‌ونقل برای انتقال محصولات کشاورزی و بهینه‌سازی این صنعت
- تهیه و تولید و فروش نهاده‌های کشاورزی (کود، سم و...) و ماشین‌آلات و لوازم حرفه‌ای مورد نیاز اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی و اعضاء آنها
- ارائه تسهیلات بانکی و اعتباری و تشکیل شرکتهای اعتباری خرد در سطح روستا و قبول عاملیت بانک کشاورزی توسط تعاونی‌ها ارائه و تدوین طرح کشت‌های مشارکتی برای تهیه بذور اصلاح‌شده توسط شبکه و ارائه راهکارهای جدید برای شرکت در پویایی بخش.

ج) وظایف نظارتی و مراقبتی:

- مراقبت و نظارت مستمر و حسابرسی شرکتهای و اتحادیه‌های شبکه تعاون روستایی
- ارزیابی مستمر شرکتهای تعاونی روستایی، کشاورزی و اتحادیه‌های مربوط و ارائه تصویر وضعیت‌های موجود آنان برای پویایی و استمرار حیات شرکتهای
- تهیه و تنظیم مستمر گزارش فعالیت‌های انجام‌شده ماهیانه، سه‌ماهه، شش‌ماهه و سالیانه در شبکه تعاون روستایی و سازمان
- تهیه و تنظیم ترازنامه مالی و حساب سود و زیان سالیانه سازمان و شبکه تعاون روستایی برای تسلیم به بازرسان و مقامات و مجامع مورد نیاز در مجامع عمومی

• ایجاد مدیریت‌های حقوقی و بازرسی و خریدوفروش، کالاهای مصرفی و مالی و اداری و حراست و حسابرسی و دفتر فنی و خدمات کشاورزی برای ایفای نقش نظارتی در سطح سازمان و شبکه گسترده تعاون روستایی

۴۰) اداره کل دادگستری استان زنجان: دادگستری مرکز استان زنجان از دو مجتمع دادگستری شهرستان زنجان و دادسرای عمومی و انقلاب شهرستان زنجان تشکیل شده است. استان زنجان شامل ۷ دادگستری در شهرستان‌ها و ۶ دادگاه عمومی بخش در بخش‌های استان می‌باشد. در مجموع دادگستری از دو نهاد دادسرا (عمومی و انقلاب) و دادگاه تشکیل شده است. دادسرا نهادی است که در معیت دادگاه انجام‌وظیفه می‌نماید و عهده‌دار کشف جرم، تعقیب متهم به جرم، اقامه دعوی از جنبه حق الهی و حفظ حقوق عمومی و حدود اسلامی اجرای حکم، هم‌چنین رسیدگی به امور حسبه بر اساس ضوابط قانونی است. مقامات قضایی که در دادسرا انجام‌وظیفه می‌نمایند عبارت‌اند از دادستان، معاون دادستان، دادیار و بازپرس. رسیدگی به کلیه جرائم و اتهامات ارتكابی از مرحله تحقیقات تا صدور کیفرخواست در صلاحیت دادسرای عمومی و انقلاب می‌باشد مگر در موارد استثنایی که رسیدگی به آن‌ها به موجب قوانین خاص در صلاحیت مرجع دیگری قرار گرفته باشد.

دادگاه کیفری استان برای رسیدگی به جرائمی که مجازات قانونی آن‌ها قصاص نفس یا اعدام یا رجم یا صلب یا حبس دائم باشد از ۵ نفر شامل رئیس و ۴ نفر مستشار یا دادرس علی‌البدل دادگاه تجدیدنظر استان تشکیل می‌شود و برای رسیدگی به جرائمی که مجازات قانونی آن‌ها قصاص عضو، جرائم مطبوعاتی و سیاسی باشد از سه نفر شامل رئیس و دو مستشار یا دادرس علی‌البدل دادگاه تجدیدنظر استان تشکیل می‌شود و رسیدگی به جرائم مطبوعاتی و سیاسی با حضور هیئت‌منصفه تشکیل خواهد شد.

۴۱) اداره کل تعزیرات حکومتی استان زنجان: مهم‌ترین اهداف و وظایف این نهاد عبارت است از:

• رسیدگی به کلیه تخلفات اقتصادی بخش‌های دولتی و غیردولتی در محدوده عناوین مصرحه در قانون تعزیرات حکومتی

• رسیدگی به تخلفات موضوع قانون تعزیرات حکومتی امور بهداشتی و درمانی

• صلاحیت ثانویه در رسیدگی به جرایم قاچاق کالا و ارز موضوع قانون نحوه اعمال تعزیرات حکومتی راجع به

قاچاق کالا و ارز و آیین‌نامه مربوطه

- رسیدگی به تخلفات مربوط به کسری کوپن و کالاهای اساسی

- رسیدگی به تخلفات عدم ایفای تعهدات صادرکنندگان

۴۲) اداره کل تأمین اجتماعی نیروهای مسلح استان زنجان: مهم‌ترین اهداف اداره کل تأمین اجتماعی

نیروهای مسلح استان زنجان به‌قرار زیر است:

- ایجاد انسجام در نظام تأمین اجتماعی نیروهای مسلح

- صرفه‌جویی در هزینه‌های جاری

- بهبود معیشت و تأمین رفاه هر چه بیشتر افراد تحت پوشش

- تقویت و حمایت مؤلفه‌های عدالت اجتماعی در تعاریف نظام تأمین اجتماعی

- تمرکز در سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری به‌منظور تأمین خدمات رفاهی و تقویت منزلت اجتماعی نیروهای مسلح

- بهبود معیشت و تأمین رفاه هر چه بیشتر افراد تحت پوشش

- توسعه و تعمیم بیمه‌های درمانی و اجتماعی و خدمات حمایتی و امدادی تا حد پوشش کامل

- توانمندسازی سازمان به جهت خوداتکایی پر قدرت برای انجام کامل مأموریت و تحقق منظور سازمان

- ارتقاء کیفیت خدمات مورد نظر در نظام تأمین اجتماعی نیروهای مسلح

- تقویت و حمایت مؤلفه‌های عدالت اجتماعی در تعاریف نظام تأمین اجتماعی

مهم‌ترین وظایف این نهاد نیز به شرح زیر است:

- تأمین خدمات اجتماعی مناسب (تأمین نیازهای اساسی و رفاهی مشمولین خدمات سازمان در موارد محوله به

سازمان با توجه به بند یکم اصل ۳۴ قانون اساسی)

- انجام کلیه امور بیمه‌های قانونی و اختیاری در نیروهای مسلح و وزارت یا کارگزاری آن‌ها

- انجام امور مربوط به بازنشستگان، وظیفه‌بگیران و مستمری‌بگیران

- انجام بیمه خدمات درمانی کلیه مشمولین خدمات سازمان و همچنین ارائه بیمه مکمل برابر برنامه مصوب

نیروهای مسلح

۴۳) استانداری زنجان: بالاترین مقام اداری و سیاسی هر استان، استانداری است که مسئولیت ایجاد هماهنگی عالی در بین دستگاه‌های اجرائی را بر عهده دارد. این دستگاه دارای ۴ معاونت با عناوین معاونت امور سیاسی و امنیتی، معاونت پشتیبانی و توسعه منابع انسانی، معاونت امور عمرانی، معاونت برنامه‌ریزی و اداره کل مدیریت بحران استان می‌باشد. استاندار بر کلیه امور اداری و اجرائی استان به‌جز دادگستری، ارتش، سپاه و دانشگاه، نظارت تام و عالیه دارد. از سوی دیگر برای انجام وظایف اداری در شهرستان‌ها ۷ فرمانداری زنجان، ابهر، خرمدره، ماه‌نشان، خداآبند، طارم و ایجرود تشکیل و انجام‌وظیفه می‌نماید.

مهم‌ترین اهداف استانداری به شرح زیر است:

- حفظ نظم و امنیت در سراسر استان
 - تأمین آزادی‌های سیاسی و اجتماعی در چهارچوب قوانین در استان
 - اجرای سیاست عمومی دولت به‌منظور پیشبرد برنامه‌های سیاسی، فرهنگی و اجتماعی در سطح استان
 - حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی با مشارکت مردم در استان
 - نظارت بر اداره کلیه نقاط استان از طریق فرمانداران و بخشداران
 - شناسایی هویت افراد در استان، رفع بحران‌های ناشی از حوادث غیرمترقبه در استان
- مهم‌ترین وظایف این نهاد نیز به‌قرار زیر است:
- نمایندگی سیاست عمومی دولت در استان
 - مراقبت و نظارت بر رفتار و اعمال مدیران دولتی
 - برگزاری انتخابات مجلس شورای اسلامی و شوراهای محلی در حدود مقررات
 - هماهنگ ساختن اقدامات سازمان‌ها و ادارات دولتی و نهادهای انقلابی استان
 - مراقبت و نظارت مخصوص نسبت به ورود و اقامت اتباع بیگانه در حوزه استان
 - تقدیم گزارش به مرکز
 - مراقبت در حفظ نظم عمومی و ایجاد رفاه مردم و مراقبت در اجرای طرح‌های عمرانی و اصلاحی دولت

- سرکشی مرتب به محل مأموریت خود، که از طریق نظارت مستقیم بر امور مربوط به استان و طرز کار مأموران، مدیریت می‌کند
- نظارت بر مصرف اعتبارات و بودجه استان
- جمع‌بندی و بررسی اخبار گزارش‌های مربوط به امور امنیتی سیاسی و اجتماعی استان
- گزارش وضعیت امنیتی، سیاسی، اجتماعی استان به شورای امنیت کشور
- ایجاد هماهنگی با شورای امنیت کشور
- تعیین حدود وظایف و اختیارات هر یک از ارگان‌ها و نهادها در زمینه‌ی امنیت استان
- برقراری ارتباط مستقیم با شورای تأمین شهرستان‌ها و بخش‌های تابع
- انجام وظایف و امور مربوط به تشریفات و استقبال از مقامات کشوری و لشکری و مهمانان خارجی
- انجام امور مربوط به برقراری ارتباط با واحدهای استانی دستگاه‌های دولتی در جهت تسریع در وظایف و مأموریت‌های محوله.
- ایجاد زمینه‌های لازم برای انجام برنامه‌ریزی، هماهنگی و نظارت بر وظایف و فعالیت‌هایی که بر اساس تشکیلات استانداری‌ها لازم است در حوزه استاندار انجام پذیرد
- اعمال مدیریت و هماهنگی در فعالیتهای واحدهای زیرمجموعه استاندار
- انجام پشتیبانی حوزه استاندار و برقراری ارتباط با حوزه مدیریت داخلی استانداری و سایر دستگاه‌های اجرایی و سازمان‌ها و نهادهای استان
- برنامه‌ریزی و انجام هماهنگی‌های لازم در رابطه با فرمانداری‌ها و بخشداری‌ها و شهرداری‌ها و دهیاری‌های استان
- انجام امور مربوط به برقراری ارتباط با واحدهای استانی دستگاه‌های دولتی در جهت تسریع در وظایف و مأموریت‌های محوله
- اعمال مدیریت و هماهنگی در فعالیتهای واحدهای زیرمجموعه استاندار

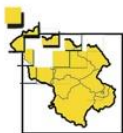

۴۴) شهرداری زنجان: شهرداری نهادی عمومی، غیردولتی و متعلق به مردم است که رسالت آن تأمین رفاه، عدالت و امنیت اجتماعی با همکاری شورای اسلامی شهر و ارتقای سلامت روحی - روانی شهروندان است و به دنبال توسعه محیط‌ها و فضاهای تفریحی- رفاهی، بهبود وضعیت شهروندان از بعد تحقق آرمان‌های عدالت محوری چشم‌انداز ۲۰ ساله نظام، ایجاد فرصت‌های شغلی، بهبود کیفیت زندگی شهروندان و همچنین ایجاد جوی انتقادپذیر برای استفاده از نظرات و پیشنهادات شهروندان در راستای مشارکت شهروندی با تکیه بر مهارت و توانایی‌های مدیران و کارکنان خود است. مهم‌ترین اهداف این نهاد عمومی به شرح زیر است:

- بهبود عبور و مرور و تقویت حمل‌ونقل عمومی
- تعادل و توازن بین مناطق شهری از نظر برخورداری از خدمات و تأمین رفاه، امنیت و سلامت شهروندان
- توسعه و ارتقاء کیفیت خدمات شهری
- حفظ و ارتقا کیفیت محیط‌زیست شهری
- ارتقاء فرهنگ شهرنشینی، طراحی مهندسی فرهنگی شهر و تقویت مشارکت شهروندان
- توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات در جهت تحقق شهر الکترونیک
- توانمندسازی سکونتگاه‌های غیررسمی و نوسازی و بهسازی بافت‌ها فرسوده
- همساز نمودن شهرسازی و معماری بر اساس شرایط اقلیمی و فرهنگی شهر در جهت ارائه مدل هویت شهری
- شناسایی، امکان‌سنجی و ایجاد درآمدهای پایدار و مدیریت کارآمد منابع مالی و استفاده از سرمایه‌گذاری بخش خصوص

اهم وظایف مصوب فعلی شهرداری‌ها در ذیل آمده است:

- ایجاد توسعه، تنظیم، نگهداری و اصلاح معابر و مجاری آب و فاضلاب
- پیشنهاد اصلاحات شهری، صدور پروانه ایجاد و اصلاح کلیه ساختمان‌های شهر
- مراقبت و تشریک‌مساعی در امور بهداشت اهالی (برای جلوگیری از امراض همگانی و دفع حیوانات مضر)
- تأسیس مؤسسات فرهنگی، بهداشتی و تعاونی و مساعدت مالی به انجمن‌های تربیت‌بدنی و خانه و مدرسه

- تهیه مقررات صنفی و پیشنهاد آن به شورای شهر و مراقبت در امور اصناف، صدور پروانه کسب اصناف، تعطیلی اماکن بی پروانه و جلوگیری از ایجاد، تأسیس و ادامه کار مشاغل و اماکن غیربهداشتی یا مزاحم
- اتخاذ تدابیر لازم برای حفظ شهر از خطر سیل و حریق، احداث ابنیه عمومی موردنیاز شهر (مانند کشتارگاه‌ها، میدان‌ها، باغ کودکان، ورزشگاه، غسلخانه و گورستان و تهیه وسایل حمل اموات)
- اتخاذ تدابیر لازم برای ساخت خانه‌های ارزان برای اشخاص بی‌بضاعت و تشریک‌مساعی با مراکز مسئول حفظ ابنیه عمومی، آثار باستانی، مساجد و غیره
- تهیه و تعیین میادین عمومی فروش ارزاق و اتخاذ تدابیر برای فراوانی، مرغوبیت و حسن اداره فروش گوشت و نان شهر و تردد و توقف وسایل نقلیه
- پیشنهاد برقراری یا لغو عوارض شهر، تغییر نوع و میزان عوارض، برآورد و تنظیم بودجه و متمم اصلاحیه و تفریح آن و پیشنهاد و اجرای برنامه‌های عمرانی (با تصویب شورا)
- انجام دیگر امور مصوب شورای شهر

۴۵) سازمان همیاری شهرداری‌های استان زنجان: این نهاد باهدف هدایت و نظارت بر فعالیت‌های

شهرداری‌ها در حدود وظایف محوله به وزارت کشور و پشتیبانی‌های مالی فنی اجرائی و مدیریتی از شهرداری‌های و سازمان‌های وابسته به آن‌ها در زمینه‌های مختلف با حداکثر استفاده از امکانات موجود در چارچوب سیاست‌های دولت دارای وظایفی به شرح زیر است:

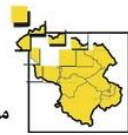
- تشکیل بانک اطلاعات به‌منظور جمع‌آوری اطلاعات و آمارهای مربوط به شاخص‌های عمران شهری و تجزیه و تحلیل آن‌ها برای تصمیم‌گیری و استفاده در طراحی و برنامه‌ریزی و بهبود امور و مسائل شهری و شهرداری‌ها.
- ایجاد مراکز پژوهشی به‌منظور انجام مطالعات و بررسی‌های مربوط به شهرداری‌ها و مطالعه و بررسی مداوم مسائل سازمانی و روش‌های اداری مالی فنی خدماتی و تدارکاتی و سایر امور شهرداری‌ها و سازمان‌های تابعه و وابسته و توصیه با ایجاد یا اصلاح سازمان و بهبود روش‌ها و ایجاد وحدت رویه.

- بررسی و تنقیح قوانین و مقررات مرتبط با امور شهرداری‌ها اعم از جاری و پیشنهادی به‌منظور تشخیص مقررات متناقض و مزاحم و دست و پاگیر و نیز رفع خلأهای قانونی و یا اصلاح و تکمیل مقررات موجود و پیشنهاد آن جهت سیر مراحل قانونی و پیگیری‌های لازم تا مرحله تصویب و ابلاغ.
- تشکیل همایش‌ها کنفرانس‌ها و جلسات و برنامه‌های آموزشی به‌منظور ارتقا کاری و عملکرد شهرداران و کارکنان شهرداری‌ها.
- ایجاد ارتباط بین شهرداری‌های کشور با یکدیگری و شهرداری‌های سایر کشورها با یکدیگر و همچنین حضور در مجامع بین‌المللی در امور شهری و شهرداری و قبول عضویت مراجع مذکور به‌منظور آگاهی و استفاده از تجارب و تحولات علمی در زمینه‌های مرتبط با امور و مسائل شهری و شهرداری‌ها با رعایت قوانین و مقررات مربوط.
- برقراری ارتباط بین شهرداری‌های کشور به‌منظور تبادل اطلاعات و تجارب مربوط به روش‌های اداری مالی فنی خدماتی و سایر امور شهرداری و همچنین ایجاد شرایط لازم در جهت همکاری شهرداری‌های نزدیک به هم باهدف تقلیل هزینه‌های عمرانی و خدماتی و جلوگیری از اسراف و تبذیر در امکانات شهرداری‌ها نظیر ایجاد بانک ماشین‌آلات شهرستان استفاده مشترک از نیروی انسانی و تخصصی.
- برنامه‌ریزی و تسهیم کلیه اعتبارات و وجوه متمرکز شهرداری‌ها که طبق قوانین مربوط در اختیار وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها) قرار می‌گیرد.
- نمایندگی وزارت کشور جهت عضویت و شرکت در کلیه کمیسیون‌ها کمیته‌ها جلسات و هیئت‌هایی که موضوع آن‌ها در ارتباط یا وظایف سازمان است و نیز در همایش و اجتماعات حسب نیاز و درخواست.
- به‌منظور آموزش نیروی انسانی مورد نیاز سازمان و شهرداری‌ها در رشته‌های تخصصی مالی اداری فنی خدماتی و سایر رشته‌های مورد نیاز سازمان موظف است علاوه بر اهتمام واقعی در بهره‌گیری از امکانات واقعی در بهره‌گیری از امکانات آموزشی و تحقیقاتی موجود از طریق دوره‌های توجیهی و آموزشی کوتاه‌مدت توسط مراکز آموزش رسمی اقدام نماید.

- تعیین ضوابط و معیارهای مربوط به استفاده مدیران و کارکنان سازمان شهرداریان و کارکنان شهرداری‌ها از بورس‌های آموزشی مطابق مقررات مربوط.
 - نظارت و مراقبت در اقامه کلیه دعاوی له و علیه مربوط به شهرداری‌ها از طریق مشاوره و راهنمایی حقوقی آن‌ها حسب مورد و با درخواست شهرداری‌ها و قبول وکالت و حق توکیل از طریق شهرداری به‌منظور حضور و دفاع حقوقی در محاکم قضائی و حقوقی.
 - قبول نمایندگی شهرداری‌ها برای انجام معاملات آن‌ها و نیز تجهیزات و ماشین آلات به‌صورت متمرکز از محل وجوه متمرکز شهرداری‌ها که در اختیار سازمان می‌باشد با رعایت مقررات مربوط.
 - انجام کلیه تکالیف و وظایفی که در قالب موضوعات این اساسنامه طبق قوانین و مقررات در امور شهرداری‌ها به وزارت کشور محول شده یا خواهد شد.
 - تألیف و ترجمه و انتشار کتب و مجلات درباره مسائل اداری فنی مالی و خدماتی و سایر امور شهرداری‌ها.
 - ارائه خدمات حسابرسی حسب درخواست شهرداری‌ها راسا و یا از طریق انعقاد قرارداد حسابرسی با مؤسسات حسابرسی قانونی دارای مجوز رسمی از مراجع ذی‌ربط.
 - بازرسی شهرداری‌های کشور
 - تهیه و تدوین نظام برنامه‌ریزی شهرداری‌ها.
 - انعقاد قراردادهای خاص به‌منظور استفاده از خدمات افراد متخصص و یا مهندسين مشاور و پیمانکاران و سازندگان و دانشگاه‌ها و مؤسسات تحقیقاتی اعم از داخلی یا خارجی با رعایت مقررات مربوط برای مدت محدود و معین.
 - نظارت عالی بر نحوه اجرای پروژه‌ها و طرح‌های عمرانی از نظر فنی و حسن اجرای کار
- ۴۶) اداره کل ثبت‌احوال استان زنجان:** اهداف کلان این نهاد به شرح زیر است:
- ساماندهی ثبت وقایع حیاتی و مهاجرت در کشور
 - اتقان اسناد سجلی و مدارک هویتی
 - استقرار نظام جامع شناسایی ایرانیان
 - تولید و انتشار آمار و اطلاعات جمعیتی ایرانیان

- استقرار سازمان الکترونیک
 - ارتقاء مستمر کیفیت و کمیت نحوه ارائه خدمات
 - افزایش کارایی و ارتقاء بهره‌وری سازمان
 - حساس سازی و ارتقاء آگاهی‌های عمومی
 - اصلاح نظام بودجه‌ریزی سازمان با رویکرد تعریف و تأمین منابع موردنیاز
- اهداف کیفی این نهاد نیز عبارت است از:
- ثبت به موقع وقایع حیاتی با استفاده از ظرفیت‌های قانونی
 - استقرار خدمات دولتی ثبت‌احوال در سراسر کشور
 - افزایش ضریب ایمنی اسناد و مدارک سجلی و هویتی
 - تکمیل و بهنگام سازی اطلاعات هویتی ایرانیان (برقراری ارتباطات سببی و نسبی در پایگاه)
 - فراهم نمودن زمینه شناسایی الکترونیکی ایرانیان
 - تولید و انتشار آمار جمعیتی برای برنامه توسعه کشور
 - اطلاع‌رسانی الکترونیکی شیوه ارائه خدمات ۳۰٪
 - انعکاس فرآیندهای انجام کار و خدمات سازمان از طریق ابزارهای رسانه‌ای الکترونیکی
 - ارائه خدمات به کلیه ایرانیان به صورت الکترونیکی ۲۰٪
 - توسعه زیرساخت فضای تبادل اطلاعات
 - استفاده از توانمندی‌های بخش غیردولتی با رویکرد واگذاری امور تصدی‌گری
 - استقرار نظام کنترل نتیجه و محصول
 - افزایش انگیزه شغلی کارکنان با تأمین جایگاه و منزلت حرفه‌ای مناسب
 - ارتقاء سطح دانش فنی، علمی و مهارت‌های شغلی کارکنان
 - مناسب‌سازی و استانداردسازی فضاهای فیزیکی، تجهیزات، ساختار و فرآیندهای انجام کار
 - پشتیبانی و حمایت از نوآوری، خلاقیت و استعدادهای فنی و پژوهشی

- تقویت فضائل اخلاقی، وجدان کاری، روحیه کار و انضباط در سازمان
 - استقرار نظام مدیریت عملکرد مشتمل بر ارزیابی عملکرد سازمان، مدیریت و کارکنان
 - افزایش سطح اعتماد عمومی جامعه
 - تبیین حقوق و تکالیف جامعه و سازمان
 - مهندسی فرهنگ نام‌گذاری
 - تلاش لازم به‌منظور کاهش اتکای هزینه‌های جاری سازمان از بودجه عمومی کشور
 - پیش‌بینی بودجه سازمان بر اساس حجم فعالیت‌ها و خدمات در چارچوب بودجه عملیاتی
 - اهتمام به نظم و انضباط مالی و بودجه‌ای و تعادل بین منابع و مصارف سازمان
- این نهاد دارای وظایفی به شرح زیر است:
- ثبت ولادت و صدور شناسنامه
 - ثبت واقعه فوت و صدور گواهی وفات
 - تعویض شناسنامه‌های موجود در دست مردم
 - ثبت ازدواج و طلاق و نقل تحولات
 - صدور گواهی ولادت برای اتباع خارجی
 - تنظیم دفاتر ثبت کل جمع‌آوری و تهیه کل وقایع و نام خانوادگی
 - جمع‌آوری و تهیه آمار انسانی سراسر کشور و انتشار آن

۴۷) اداره کل راه و شهرسازی استان زنجان: مهم‌ترین اهداف این نهاد که از ادغام دو وزارتخانه راه و ترابری

و مسکن و شهرسازی تشکیل شده است به شرح زیر است:

- تأمین راه‌های کشور اعم از زمینی (راه و راه‌آهن) و راه‌های دریایی و هوایی
- اداره امور ترابری کشور، پی‌ریزی سیاست جامع هماهنگ برای آن و ایجاد توسعه، تجهیز، گسترش و نگهداری
- تأسیسات زیربنایی آن با توجه به مقتضیات توسعه اجتماعی، اقتصادی، عمرانی و دفاع ملی

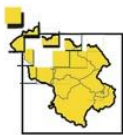
- تعیین مراکز جمعیتی و تعادل مطلوب بین جمعیت و وسعت شهرها در سطح کشور به‌منظور برنامه‌ریزی عمران منطقه‌ای و استفاده بهتر از منابع سرزمین نظیر خاک و آب و جلوگیری از ایجاد مشکلات شهری در اثر رشد و توسعه ناموزون آن‌ها و در نتیجه اتلاف منابع اقتصادی و انسانی کشور.
 - تأمین رفاه اجتماعی درزمینه‌ی مسکن
 - کمک به حفظ تعادل اقتصادی از طریق اعمال سیاست‌های تشویقی و استفاده از سرمایه‌گذاری در امر ساختمان
 - تأمین رفاه کارکنان دولت از طریق احداث خانه‌های سازمانی
 - راهبری تحقیقات ساختمانی به‌منظور ایمن‌سازی ساختمان‌ها در قبال حوادث طبیعی، استفاده بهتر از منابع و مصالح محلی و افزایش کیفیت مصنوعات ساختمانی
 - هماهنگی و تمرکز در تهیه و اجرای طرح‌ها و ساختمان‌های دولتی
- همچنین مهم‌ترین وظایف این نهاد عبارت است از:
- مطالعه، تهیه و تنظیم برنامه‌های جامع و هماهنگ به‌منظور تعیین خط‌مشی‌های اجرائی درزمینه‌ی ترابری کشور و اجرای آن‌ها
 - احداث، توسعه، بهره‌برداری و نگاهداری راه‌ها، راه‌آهن، بندرها و فرودگاه‌ها
 - تهیه و تنظیم ضوابط و معیارهای لازم برای احداث و نگاهداری تأسیسات زیربنایی با توجه به مقتضیات و پیشرفت‌های وسایل ترابری و نظارت بر اجرای آن‌ها
 - بررسی روش‌های ساختمان، نگاهداری و بهره‌برداری راه‌ها، راه‌آهن، بندرها و فرودگاه‌ها
 - طبقه‌بندی کلیه تأسیسات زیربنایی و تعیین مشخصات فنی و مهندسی آن‌ها و همچنین تعیین تشکیلات و دستگاه‌هایی که باید از هر یک از آن‌ها نگاهداری نمایند
 - تعیین مشخصات مجاز وسایل ترابری در بهره‌برداری از تأسیسات زیربنایی ترابری و جلوگیری از بهره‌برداری وسایل ترابری خارج از مشخصات مذکور در استفاده از تأسیسات مزبور
 - بررسی درباره‌ی راه‌های ترابری بین‌المللی و نحوه ارتباط با آن‌ها و عنداللزوم پیشنهاد قراردادهای دوجانبه با دولت‌ها و مؤسسات خارجی

- بررسی نیازمندی‌ها و شناسایی مجموع توان و ظرفیت ترابری کشور اعم از راه‌ها، راه‌آهن، راه‌های آبی، راه‌های هوایی و خطوط لوله به‌منظور تهیه برنامه‌ها و ارائه توصیه‌های لازم به سازمان‌های مربوط.
- ایجاد، نگهداری و بهره‌برداری از خطوط پایگاه‌های مواصلاتی اختصاصی زمینی، دریایی و هوایی با توجه به برنامه‌ها و نیازمندی‌های ترابری کشور
- بررسی و ارائه پیشنهادهاى لازم با سازمان‌های مربوط در باب سیاست نرخ‌گذاری خدمات جنبی آن
- تعیین ضابطه‌ها و معیارهای فنی، اقتصادی و ایمنی ترابری در راه‌های زمینی، دریایی و هوایی و نظارت بر اجرای آنها
- تعیین ضابطه‌ها و معیارهای لازم برای ایجاد، اداره و توسعه مؤسسات ترابری اعم از آنکه در داخل و یا در خطوط بین‌المللی فعالیت داشته باشند و نظارت بر فعالیت آنها
- تهیه طرح مقررات و آئین‌نامه‌های مربوط به صدور اجازه تأسیس مؤسسات دفاتر شعبه‌ها و نمایندگی‌های ترابری خارجی که در کشور فعالیت می‌کنند و نظارت بر فعالیت آنها با جلب نظر وزارت کشور
- تعیین ضابطه‌ها و معیارهای لازم به‌منظور تنظیم امور مربوط به ترابری سازمان‌های دولتی به‌استثنای نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، با همکاری دستگاه‌های مربوط و ایجاد هماهنگی و تمرکز امور مذکور
- تعیین ضوابط و معیارها و اتخاذ سیاست‌های لازم برای تشویق بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری در امور مربوط به ترابری
- بررسی در زمینه‌ی حریم‌های تأسیسات زیربنایی ترابری و تهیه و تنظیم مقررات مورد نیاز برای پیشنهاد به مراجع صلاحیت‌دار و نظارت بر اجرای آنها
- بررسی نیازمندی‌های کشور از نظر خدمات خاکشناسی و شناسایی مصالح ساختمانی و تجهیز و توسعه آزمایشگاه‌های مربوط و عرضه و فروش خدمات به بخش عمومی و خصوصی از طریق آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک
- بررسی نیازمندی‌های کشور از نظر شناسایی راه‌های آبی و دریا و اقیانوس‌ها و شناسایی ایجاد تجهیز و توسعه تشکیلات سازمان‌های لازم عرضه و فروش آن به بخش عمومی و خصوصی

- انجام کلیه امور مربوط به خدمات هواشناسی کشور و ارائه آن‌ها به بخش عمومی و خصوصی
- تصدی حمل‌ونقل هوایی مسافر و بار و محمولات پستی در داخل و خارج کشور و عرضه و فروش خدمات در این زمینه به بخش عمومی و خصوصی از طریق هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران و شرکت خدمات هوایی کشور (آسمان)
- اجاره دادن ماشین‌آلات مختلف راه‌سازی، ساختمانی که قانون را در اختیار وزارت راه و ترابری می‌باشد و یا از محل بودجه طرح‌های عمرانی خریداری شده است به پیمانکاری طرف قرارداد به منظور ایجاد تسهیلات و توسعه خدمات راه‌سازی
- تهیه آئین‌نامه‌های مجازات خلافی با موافقت وزارت دادگستری و وزارت کشور و پیشنهاد قوانین و مقررات لازم درباره رسیدگی به موارد تخلف از مقررات ترابری کشور
- ترتیب کادر متخصص و فنی مورد نیاز برای استفاده صحیح از وسایل و ماشین‌آلات جدید
- تشکیل واحدهای مطالعاتی و تحقیقاتی لازم برای انجام وظایف بالا
- اتخاذ و اعمال سیاست‌ها و تنظیم برنامه‌های جامع و هماهنگ برای ایجاد تعادل مطلوب بین جمعیت و وسعت شهرها در سطح کشور
- تعیین محل شهرها و مراکز جمعیت آینده
- بررسی ارتباط شهرهای فعلی و آینده در سطح منطقه و کشور
- تهیه و تنظیم سیاست‌ها و خط‌مشی‌های اجرایی و ضوابط لازم برای هدایت و کنترل شهرنشینی در جهت تحقق طرح جامع سرزمین. با لحاظ اولویت‌های آمایشی
- مشخص نمودن شهرها و شهرک‌ها از نظر فعالیت‌های صنعتی، کشاورزی، جهانگردی، تاریخی، خدماتی و غیره
- تعیین حدود توسعه و ظرفیت شهرهای آینده و طرح و تنظیم نقشه توزیع جمعیت (تهیه طرح جامع برای هریک از شهرها با توجه به ضوابط و استانداردهای مصوب و تعیین ضوابط و استانداردها برای تهیه نقشه‌های هادی و اعلام آن به وزارت کشور)

- تهیه معیارها، ضوابط و آئین‌نامه‌های شهرسازی و ابلاغ مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران به وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مسئول و ارشاد و راهنمایی دستگاه‌های مربوط در مورد مسائل ناشی از اجرای طرح‌های جامع شهری
- اعتلای هنر معماری ایران و رعایت سبک‌های مختلف معماری سنتی و ملی و تقویت و توسعه فرهنگ و ارزش‌های اسلامی در معماری و شهرسازی
- پیشنهاد ایجاد شهر و شهرک غیر روستایی در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها جهت تصویب به شورای عالی شهرسازی
- نظارت بر فعالیت‌های شهرسازی بخش خصوصی از حیث رعایت معیارها و ضوابط شهرسازی
- نظارت بر تهیه طرح‌های جامع و تفصیلی و جلب نظر شورای شهر و شهرداری مربوط در حین تهیه طرح‌های تفصیلی و همچنین نظارت بر اجرای مراحل مختلف طرح‌های مذکور
- سیاست‌گذاری در مورد طرح‌ریزی شهری و نحوه‌ی مدیریت مجموعه‌های شهری
- راهبری تعیین استانداردها برای مسکن، ساختمان‌های دولتی و تأسیسات شهری و همچنین تهیه و اجرای طرح‌های عمرانی شهری در چارچوب نظام فنی و اجرایی کشور
- نظارت عالی بر اجرای ضوابط و مقررات شهرسازی و مقررات ملی ساختمان در طراحی و اجرای تمامی ساختمان‌ها و طرح‌های شهرسازی و عمرانی شهری باهدف ایمن‌سازی و مقاوم‌سازی ساختمان‌ها و شهرها و در چارچوب نظام فنی و اجرایی کشور با رعایت اصول پدافند غیرعامل
- راهبری اجرای طرح‌های بهسازی، نوسازی و بازسازی محلات و ساماندهی بافت‌های قدیمی شهرها و حاشیه آن‌ها با رویکرد توانمندسازی ساکنین این بافت‌ها
- اعمال سیاست‌های دولت بر اراضی شهری اعم از خالصه و موات، بایر، دایر و سایر رقبات شهری و اجرای قانون زمین شهری و آئین‌نامه اجرایی آن
- برنامه‌ریزی و مدیریت عمران زمین‌های شهری و نظارت در زمینه‌ی استفاده بهینه از زمین در محدوده‌های شهری

- راهبری تدوین موازین، استانداردها و مشخصات فنی و مقررات ملی برای ساختمان‌ها و مسکن در چارچوب برنامه و راهبری تحقیق و بررسی مسائل مربوط به ساختمان و مصالح ساختمانی و نیز راهبری تهیه استانداردهای لازم برای مصالح ساختمانی با همکاری موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و حمایت از تولیدکنندگان آن‌ها
- اتخاذ تصمیم و تعیین خطمشی برنامه‌های اجرایی زمین، مسکن، شهرسازی، ساختمان‌های دولتی و عمران شهری

- تهیه و اجرای طرح‌های ساختمان‌های دولتی و تأمین ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی مورد نیاز جامعه از طریق مهندسين مشاور و پیمانکاران تأیید صلاحیت شده و در چارچوب نظام فنی و اجرایی کشور
- تعیین سیاست‌های دولت در زمینه‌ی تولید و عرضه مسکن در کشور و توسعه و بهبود استانداردهای کمی و کیفی مسکن

۴۸) اداره کل حمل‌ونقل پایانه‌های استان زنجان: مهم‌ترین اهداف و وظایف این نهاد به شرح زیر است:

- ارتقاء سطح ایمنی و برقراری تسهیلات امدادسانی در شاخه‌های مختلف حمل‌ونقل،
- استفاده از موقعیت جغرافیایی کشور در افزایش میزان ترانزیت کالا و مسافر و توسعه همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی از طریق تعریف و ایجاد دالان‌های (کریدورهای) حمل‌ونقل بین‌المللی و تجهیز پایانه‌های مرزی به‌منظور رشد حمل‌ونقل ترانزیت
- ایجاد بستر مناسب حقوقی و قانونی برای خصوصی‌سازی و جلب مشارکت سرمایه‌های داخلی و خارجی به فعالیت‌های مختلف حمل‌ونقل
- کاهش هزینه‌ها، اقتصادی نمودن فعالیت‌ها، افزایش بهره‌وری، توسعه کیفی منابع انسانی و ارتقاء کیفیت خدمات در بخش حمل‌ونقل
- ایجاد شفافیت در حساب‌های مالی در راستای تعیین مابه‌التفاوت بار مالی تعرفه‌های تکلیفی و رقابتی (تمام‌شده و اعمال سیاست‌های اجتماعی) و دریافت بهای خدمات ارائه‌شده در حمل‌ونقل جاده‌ای به‌منظور بازرگانی نمودن خدمات حمل‌ونقل

- اولویت دادن به امر نگهداری و بهسازی زیربناها نسبت به اجرای طرح‌ها و پروژه‌های جدید و ارتقای سطح آموزش بهبود روش‌های نگهداری، سرمایه‌گذاری در زمینه‌ی توسعه ظرفیت تعمیرگاه‌های ناوگان و تأمین قطعات به‌منظور افزایش کیفیت نگهداری و ضریب ایمنی

- گسترش فعالیت‌های بازرگانی و بازاریابی در حمل‌ونقل جاده‌ای

- گسترش حمل‌ونقل چندوجهی، ترکیبی و کانتینری و برقراری تناسب در حمل‌ونقل جاده‌ای

- توسعه زیربنای بخش بر اساس تقاضای حمل‌ونقل و تأکید بر توجیحات فنی - اقتصادی و حذف گلوگاه‌های محدودکننده سرعت، ظرفیت و ایمنی و به‌کارگیری فناوری مطلوب در شبکه‌های موجود باهدف افزایش بهره‌وری و ظرفیت

- استفاده از تجهیزات و ناوگان با فناوری جدید در حمل‌ونقل جاده‌ای و تخصیص منابع حاصله از صرفه‌جویی استهلاک ناوگان و مصرف انرژی (تقلیل آلودگی محیط‌زیست و افزایش ایمنی)

- بهبود و گسترش فناوری‌های اطلاعات، اصلاح روش‌ها و مکانیزه کردن سیستم‌ها و ایجاد زمینه تبادل الکترونیکی اطلاعات

- گسترش تأمین اجتماعی، تکمیل و تعمیم پوشش بیمه‌ای در فعالیت‌های مختلف حمل‌ونقل جاده‌ای

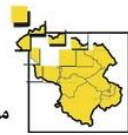
- گسترش مطالعات و تحقیقات علمی و کاربردی در فعالیت‌های مختلف حمل‌ونقل جاده‌ای به‌منظور بهبود نظام مدیریت، برنامه‌ریزی اجرا و نظارت و تخصیص بهینه منابع

- کاهش زمان اجرای پروژه‌های زیربنایی، نگهداری و بهره‌برداری (توسعه و نوسازی ناوگان)

- بازسازی نیروی انسانی موجود، جذب و آماده‌سازی و سازمان‌دهی نیروهای متخصص در حمل‌ونقل جاده‌ای

۴۹) اداره کل هواشناسی استان زنجان: از جمله مهم‌ترین اهداف این نهاد می‌توان به تحقیق و شناخت کامل

اتمسفر و کلیه پدیده‌های جوی و جمع‌آوری، تنظیم و تجزیه و تحلیل اطلاعات و آمارهای هواشناسی و ارائه و کشف نتایج حاصله به‌منظور کمک به برنامه‌ریزی، پیشرفت و افزایش بازدهی مؤثر در فعالیت‌های کشاورزی، دام‌پروری، آب، آبیاری، مخازن آب‌های زیرزمینی، آب‌های سطحی، شهرسازی، سدسازی، تأمین انرژی، تأسیسات شهری، آب‌رسانی،

سلامتی و بهبود ارتباطات هوایی، دریایی، زمینی و مطالعات محیط‌زیست و سایر فعالیت‌های دریایی، آلودگی هوا و تعدیل مصنوعی آب‌وهوا اشاره کرد.

همچنین مهم‌ترین وظایف این نهاد به شرح زیر است:

- توسعه ایستگاه‌های هواشناسی شامل ایستگاه‌های سینوپتیک، اقلیم‌شناسی و باران‌سنجی
- اندازه‌گیری حدود ۲۴ پارامتر جوی در شبانه‌روز در ایستگاه‌های سینوپتیک و سایر ایستگاه‌ها
- ارسال به‌موقع اطلاعات جوی مرکز مخابرات به سازمان هواشناسی طبق قوانین بین‌المللی WMO در ساعت

گرینویچ

- تهیه نقشه‌های هواشناسی در سطوح مختلف جوی
- صدور پیش‌بینی‌های کوتاه و بلندمدت (۲۴، ۴۸ و ۷۲ ساعت آینده) عمومی، کشاورزی
- صدور اطلاعیه و اخطار به‌موقع جهت پیشگیری از مخرب‌های جوی نظیر سیل، طوفان، آلودگی هوا، سرمازدگی
- و غیره ... به‌منظور جلوگیری از بروز خسارات جانی و مالی
- اطلاع‌رسانی وضعیت جوی از طریق صداوسیما، جراید، رسانه‌های عمومی، تلفن گویای ۱۳۴ و سایت اینترنتی
- مسئولیت کارگروه بلایای جوی و اقلیمی در راستای توسعه و نقش هواشناسی در فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی

و فرهنگی استان

۵۰ شرکت آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک استان زنجان: به‌طور کلی مهم‌ترین هدف شرکت سهامی

آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک تأمین احتیاجات کلیه دستگاه‌های دولتی، نیمه‌دولتی و خصوصی از لحاظ آزمایش‌های فنی و مصالح ساختمانی و خاک‌ها در پروژه‌های ساختمانی، تحقیقاتی و راه‌سازی و کنترل کیفی پروژه‌ها و نظارت در حسن اجرای آن است. از جمله اهداف مهم دیگر در این خصوص عبارتند از: مطالعه مصالح ساختمانی و خاک‌ها، تحقیقات و انجام آزمایش‌های فنی طرح، مشاوره و کنترل مصالح مواد و تطبیق آن با مشخصات فنی، توسعه و تجهیز آزمایشگاه‌های استان، عرضه و فروش خدمات مهندسی و مکانیک خاک جهت تأمین نیازمندی‌های بخش خصوصی و عمومی، تأمین نیاز سایر دستگاه‌ها در زمینه‌ی مکانیک خاک از طریق آموزش متخصصین فنی.

همچنین مهم‌ترین وظایف این نهاد شامل موارد زیر است:

- بررسی و تعیین خصوصیات فیزیکی، شیمیایی و مکانیکی خاک‌ها. مصالح ساختمانی.
 - انجام کلیه آزمایشات طبقه‌بندی و مهندسی خاک و سنگ
 - تهیه و ارائه طرح‌های اختلاط آسفالت و بتن.
 - حفاری و نمونه‌برداری خاک و سنگ و تهیه گزارش ژئوتکنیک.
 - کنترل مصالح و مواد و تطبیق آن‌ها با مشخصات فنی پروژه‌ها.
 - عرضه خدمات مهندسی ژئوتکنیک و مکانیک خاک.
 - تأمین نیروی انسانی موردنیاز آزمایشگاه و سایر دستگاه‌ها در زمینه‌ی مکانیک خاک و سنگ، قیر و آسفالت از طریق آموزش متخصصین فنی.
 - فراهم نمودن امکانات علمی و فنی در آزمایشگاه به‌منظور آموزش کارکنان، هماهنگ با تحولات و پیشرفت‌های مکانیک خاک، مهندسی پی و مقاومت مصالح
 - طرح، مطالعه و نظارت پروژه‌های راه‌سازی و بهسازی طبق ضوابط سازمان برنامه‌و بودجه.
 - ارتباط با منابع علمی ایرانی و جهانی به‌منظور تبادل اطلاعات.
- ۵۱) بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان زنجان:** این سازمان جزء سازمان‌های رفاه عمومی و از جمله مؤسسات و نهادی عمومی است که به اقتضای انقلاب برای ایجاد مسکن محرومین ایجاد گردیده است و مهم‌ترین هدف آن تأمین مسکن محرومان به‌ویژه روستاییان در چهارچوب سیاست‌ها و برنامه‌های دولت تشکیل است. از جمله مهم‌ترین وظایف این بنیاد می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:
- مطالعه و بررسی در زمینه‌ی تشخیص و تعیین نیازمندی‌های مسکن محرومان اعم از روستایی و شهری و فراهم آوردن موجبات اجرای آن با مشارکت، همکاری و خودیاری مردم و دستگاه‌های مختلف
 - تهیه طرح مجتمع‌های زیستی و واحدهای مسکونی ارزان‌قیمت و اجرای آن‌ها به‌طور مستقیم یا با مشارکت مردم با همکاری و هماهنگی دستگاه‌های ذی‌ربط در روستا و شهر
 - تهیه زمین موردنیاز طرح‌ها و پروژه‌های بنیاد و آماده‌سازی آن‌ها.
 - کمک در جهت تأمین مصالح ساختمانی کشور از طریق تولید، تهیه، توزیع.

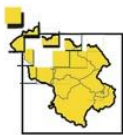
- نظارت بر پرداخت و مصرف وام‌های قرض‌الحسنه مسکن روستایی و ارزان‌قیمت شهری که از محل منابع مالی و سیستم بانکی کشور تأمین می‌شود.
 - تهیه طرح‌های هادی و اصلاح معابر در روستاها، با هماهنگی دستگاه‌های ذی‌ربط و اجرای آن با مشارکت مردم از محل اعتبارات مصوب واگذاری دولت.
 - تهیه و ارائه طرح‌های لازم برای بازسازی و نوسازی مناطق مسکونی روستایی آسیب‌دیده در اثر جنگ، سیل، زلزله و سایر سوانح طبیعی و اجرای آن‌ها با مشارکت مردم و هماهنگی با سازمان‌ها و ارگان‌های ذی‌ربط.
- ۵۲) اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان زنجان:** مهم‌ترین اهداف این نهاد به شرح زیر است:
- رشد فضائل اخلاقی بر اساس ایمان و تقوا
 - استقلال فرهنگی و مصونیت جامعه از نفوذ فرهنگ اجانب
 - اعتدالی آگاهی‌های عمومی در زمینه‌های مختلف و شکوفایی استعدادها و روحیه تحقق و تتبع و ابتکار
 - رواج فرهنگ و هنر اسلامی
 - آگاهی جهانیان نسبت به مبانی و اهداف انقلاب اسلامی
 - گسترش مناسبات فرهنگی با ملل و اقوام مختلف بخصوص مسلمانان و مستضعفان جهان
 - فراهم آمدن زمینه‌های وحدت میان مسلمین
- همچنین مهم‌ترین وظایف این نهاد به‌قرار زیر است:
- اجرای سیاست‌ها خطوط مشی، مقررات، ضوابط و آیین‌نامه‌های عمومی و خاص وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در محدوده استان.
 - تقویت روح تحقیق، تتبع و ابتکار در زمینه‌های فرهنگی و هنر اسلامی و ایرانی از طریق تشویق و حمایت از نویسندگان، شعرا، ادبا و هنرمندان استان و معرفی و بزرگداشت عرفا و شخصیت‌های فرهنگی استان با هماهنگی معاونت مربوطه.
 - جمع‌آوری اخبار و اطلاعات لازم از فعالیت ادارات و واحدهای دولتی استان جهت تنظیم کتاب فعالیت‌های استان و در چارچوب سیاست‌های شورای هماهنگی تبلیغات دولت.

- برنامه‌ریزی فرهنگی و تبلیغی در جهت همکاری بیشتر مردم استان با دولت و بررسی پیرامون اثرات برنامه‌ها و فعالیت‌های دولت در افکار عمومی و انعکاس آن به معاونت امور مطبوعاتی و تبلیغاتی.
- انجام امور لازم برای حمایت، هدایت و نظارت بر کار مطبوعات محلی.
- توزیع و نشر آگهی‌های دولتی در روزنامه‌ها و مطبوعات محلی.
- حمایت از ایجاد، توسعه، بهره‌برداری و تجهیز تأسیسات فرهنگی هنری و سینمای غیردولتی و تلاش برای فراهم آوردن امکانات و تسهیلات لازم برای آن‌ها.
- مشارکت و اقدام در ایجاد، توسعه و بهره‌برداری و تجهیز تأسیسات فرهنگی، هنری، سینمایی و کتابخانه‌های عمومی استان.
- تحقیق و پژوهش و شناخت عناصر و زمینه‌های هنری و فرهنگی بومی و محلی و ارسال نتایج آن برای سطوح تحقیقاتی و مطالعاتی وزارت متبوع.
- نظارت بر کار آموزشگاه‌های آزاد هنری، فرهنگی و سینمایی استان و نیز هنرستان‌های هنری و سینمایی و صدور مجوز ایجاد، توسعه و انحلال آن‌ها در چارچوب خطوط مشی و آیین‌نامه‌های مربوط و با هماهنگی معاونت ذی‌ربط.
- نظارت بر کار مراکز، کانون‌ها، انجمن‌ها و مؤسسات هنری، فرهنگی و تبلیغی و سینمایی استان از طریق صدور مجوز ایجاد، انحلال یا توسعه آن‌ها با تأیید معاونت ذی‌ربط و بر اساس اختیارات تفویض شده.
- نظارت بر کار واحدهای صنفی مربوط و فعالیت مراکز هنری، فرهنگی، سیاحتی و زیارتی، سینمایی، مطبوعاتی و تبلیغی و چاپ انتشارات استان در حدود آیین‌نامه‌ها و مقررات.
- برگزاری جشنواره‌ها، مجامع، نمایشگاه‌ها و سایر فعالیت‌های نظیر فرهنگی، هنری و سینمایی در استان و اعطای جوایز و اجرای طرح‌های تشویقی و حمایت با هماهنگی معاون مربوطه.
- ایجاد امکانات و فراهم آوردن تسهیلات حمایتی برای تشویق و رشد روحیه کار و فعالیت هنرمندان سراسر استان به‌ویژه نقاط محروم.
- نظارت بر فعالیت‌های فرهنگی، هنری و تبلیغاتی اقلیت‌های دینی شناخته‌شده در قانون اساسی در محدوده استان.

- نظارت بر فعالیت‌های فرهنگی، هنری تبلیغاتی اقلیت‌های مذهبی اسلامی استان.
- اقدام به نمونه‌سازی هنری، سینمایی و فرهنگی در حد محدود و ضروری با تکیه به نیروهای مستعد و بالقوه استان.
- نظارت و ارزشیابی کمی و فنی مراکز نمایش (سینما، تئاتر، نمایشگاه‌ها و...) در چارچوب سیاست‌ها و مقررات مربوطه.
- ایجاد ارتباط مستقیم و لازم با معاونت‌های مربوطه در حوزه وزارتخانه جهت تسریع در امور و تصمیم‌گیری‌ها و انجام سفارشات خاص حوزه‌های معاونت.
- هماهنگی با معاونت‌های وزارتخانه در جهت انتصاب افراد واجدالشرایط در امور ذی‌ربط.
- انجام سایر اموری که از طرف وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی یا طبق فرهنگی و سینمایی بر اساس آیین‌نامه‌های مربوطه.
- زمینه‌سازی برای توسعه و مهارت‌ها و اجرای برنامه‌های آموزشی، هنری، فرهنگی و سمعی بصری در سطح استان.
- تهیه مواد و آثار تبلیغاتی (فیلم، عکس، اسلاید و...) از رویدادهای فرهنگی و هنری و مناسبت‌های ملی و منطقه‌ای در سطح استان و منطقه و نگهداری یا ارسال آن به مرکز جهت استفاده‌های عمومی.
- نظارت به ورود و خروج آثار سمعی و بصری و هنری و فرهنگی و مطبوعاتی (مرزی) در حدود اختیارات مصوبه و آیین‌نامه‌های مربوطه.
- اجرای برنامه‌های تبلیغاتی در جهت همکاری بیشتر مردم استان با دولت پیرامون آثار برنامه‌ها و فعالیت‌های دولت در افکار عمومی و انعکاس آن به معاونت ذی‌ربط.
- تفویض اختیار به ادارات تابعه در سطح استان بر اساس ضوابط و مقررات.
- صدور مجوز تأسیس، توسعه یا انحلال مؤسسات سینمایی در حدود اختیارات تفویض شده از مرکز.

۵۳) اداره کل اوقاف و امور خیریه استان زنجان: این سازمان یکی از سازمان‌های وابسته به وزارت فرهنگ

و ارشاد اسلامی است و پس از تفکیک وظایف آن با سازمان حج مأمور رسیدگی به امور وقف و مساجد و بقاع متبرکه است. مهم‌ترین اهداف و وظایف این نهاد به شرح زیر است:

- سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، هدایت، سازمان‌دهی، پشتیبانی و نظارت بر تبلیغات دینی - مردمی.
- زمینه‌سازی برای یافتن نیروهای مؤمن و تشکل‌های انجمن‌های اسلامی و جمعیت‌های مشابه و نظارت بر فعالیت آن‌ها.
- تلاش در جهت احیاء و اشاعه معارف، فرهنگ و تاریخ تشیع از همه راه‌های ممکن، با تأکید بر وحدت تمام مذاهب اسلامی و حراست از آن، با همکاری مراجع و نهادهای ذی‌ربط.
- تحقیق و بررسی در خصوص تبلیغات سو و تهاجم فرهنگی دشمنان و شناسایی و تحلیل ترفندهای تبلیغی علیه انقلاب اسلامی با هماهنگی سایر دستگاه‌های ذی‌ربط و ارائه سیاست‌های لازم در جهت خنثی‌سازی آن‌ها و تنویر افکار عمومی.
- انجام مطالعات راهبردی و بررسی‌های کاربردی در زمینه‌ی نیازهای فرهنگی اقشار مختلف جامعه به‌ویژه جوانان و طراحی برنامه‌ها و شیوه‌های تبلیغی نوین و اصلاح و احیای روش‌های سنتی در تبلیغات اسلامی.
- تدوین و انتشار کتب و نشریات مناسب و ضروری به‌منظور معرفی فرهنگ و تمدن اسلامی و تبیین مواضع انقلاب اسلامی و انجام پژوهش‌های لازم به‌ویژه در زمینه‌ی نظام تربیتی و مبانی سیاسی، اقتصادی و فرهنگی حکومت اسلامی و حمایت از پژوهشگران متعهد.
- تلاش جهت هدایت افکار عمومی با استفاده از رسانه‌های همگانی و فعالیت مستقیم رسانه‌ای در صورت لزوم.
- شناسایی و معرفی آثار نمونه فرهنگی و هنری، افراد و شبکه‌های تبلیغی - مردمی جامعه اسلامی و تهیه و عرضه فرآورده‌ها و آثار نمونه فرهنگی - هنری، در جهت ارائه الگوهای مناسب هنرمندان متعهد و انقلابی و حمایت از آنان.
- برنامه‌ریزی، زمینه‌سازی و انجام اقدامات لازم برای هرچه فعال‌تر شدن افراد تأثیرگذار مانند روحانیون، دانشگاهیان، معلمان و هنرمندان در جهت رشد فرهنگ اسلامی و مقابله با آثار نامطلوب فرهنگ‌های بیگانه.

- برنامه‌ریزی، نظارت و هماهنگی در برگزاری هرچه بهتر مراسم و شعائر انقلابی و دینی در کشور با مشارکت کلیه نهادهای مردمی و دولتی.
- همکاری با وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های دولتی و وابسته به دولت و نهادهای انقلابی به منظور تعمیق و گسترش فرهنگ و معارف اسلامی در محیط سازمان‌های دولتی و نهادهای انقلابی.
- تأسیس و اداره مؤسسات آموزشی و مراکز دانشگاهی در جهت تربیت مبلغان کارآمد و هنرمندان متعهد و مریبان دینی.
- تأسیس مراکز اطلاع‌رسانی تخصصی، تبلیغی و دینی.
- سازمان‌دهی و اعزام مبلغ در سراسر کشور به‌ویژه مناطق محروم با همکاری روحانیت و مردم.
- سازمان‌دهی و اعزام مبلغ و مربی دینی به خارج از کشور با همکاری مراجع ذی‌ربط.
- هدایت و حمایت انجمن‌های اسلامی و تشکل‌های اسلامی - مردمی و نظارت بر آنها.
- برنامه‌ریزی فرهنگی و تبلیغی جهت علاقه‌مندان به فرهنگ فارسی در کشور با تأکید بر خدمات متقابل اسلام و ایران، با همکاری و هماهنگی مراجع ذی‌صلاح.
- برگزاری کنفرانس‌ها، جشنواره‌ها و نمایشگاه‌های بین‌المللی مردمی در کشور به منظور تعمیق و گسترش معارف اسلامی و فراهم کردن زمینه شرکت هنرمندان و شبکه‌های تبلیغی - مردمی در کنفرانس‌ها، نمایشگاه‌ها و جشنواره‌های فرهنگی.
- انجام همکاری‌های فرهنگی - تبلیغی با مراکز اسلامی و فرهنگی داخل کشور در راستای اهداف سازمان و به منظور تأمین ارتباط افراد و مراکز اسلامی و فرهنگی - مردمی برای تألیف قلوب آنان با هماهنگی سایر مراجع ذی‌صلاح.
- نظارت بر ترجمه متون دینی و تعیین ضوابط و مقررات مربوط به تهیه، ترجمه و انتشار این متون جهت بهره‌برداری در کشور.
- نظارت بر چاپ و نشر قرآن کریم و انجام فعالیت‌های قرآنی از طریق تربیت مربی، تدوین جزوات آموزشی و همکاری با وزارتخانه‌های ذی‌ربط جهت گسترش آموزش و معارف قرآن

۵۴) مدیریت حج و زیارت استان زنجان: اساساً نقطه ثقل اهداف این نهاد، مبتنی است بر نظارت، هدایت و

اداره امور مربوط به حج و هیئت‌های سرپرستی و راهنمایان و ایجاد تأسیسات و ارائه خدمات در جهت تأمین رفاه زائران خانه خدا، عتبات و اماکن مذهبی داخل و خارج کشور و توجه به روابط مذهبی با سایر کشورهای مسلمان و مجامع اسلامی و بین‌المللی از طریق برنامه‌ریزی‌های لازم بر این اساس وظایف اساسی این نهاد به شرح زیر است:

- برنامه‌ریزی بر اساس زمان‌بندی مطلوب درزمینه‌ی ثبت‌نام، انتخاب، اعزام، تغذیه، اسکان و تهیه و تأمین سایر امور رفاهی، بهداشتی و خدماتی متقاضیان تشریف به حج - عمره - عتبات مقدسه در عراق، سوریه و سایر کشورهای اسلامی.

- برنامه‌ریزی و پیش‌بینی‌های لازم در خصوص تشویق و ترغیب و نظارت بر ایجاد زائرسرا و هتل در شهرهای مبادی ورودی و خروجی زائران.

- ایجاد دفاتر نمایندگی حج و زیارت در کشورهای اسلامی.

- به‌کارگیری منابع مالی در اختیار امور حج و زیارت درزمینه‌ی تهیه و اجرای طرح‌ها پروژه‌های اقتصادی از طریق مشارکت و سرمایه‌گذاری در داخل و خارج از کشور.

- ایجاد هماهنگی با سایر دستگاه‌هایی که فعالیت آنان به نحوی در ارتباط با حج زیارت می‌باشد.

- بررسی راه‌های ممکن جهت استفاده از بخش غیردولتی در کلیه زمینه‌های فوق.

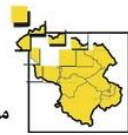
۵۵) دانشگاه زنجان: مهم‌ترین اهداف این دانشگاه به شرح زیر است:

- پرورش استعدادها از طریق آموزش و پژوهش‌های علمی به‌منظور کمک به تجهیز و تأمین نیروی انسانی متخصص مورد نیاز کشور

- ایجاد امکانات پژوهشی به‌منظور شناخت عوامل بالقوه ناشناخته و در جهت افزایش توان علمی درزمینه‌ی علوم مختلف

- همچنین مهم‌ترین وظایف این دانشگاه شامل موارد زیر است:

- آموزش دانشجویان در رشته‌های مختلف

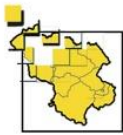
- برقراری روابط دانشگاهی با دانشگاه‌های داخل یا خارج از کشور از طریق قراردادهای فرهنگی و دانشگاهی
 - تشکیل سمینارها و کنفرانس‌های علمی و آموزشی
 - ترجمه و تألیف کتب و نشریات در زمینه‌های مختلف علمی
- ۵۶) پارک علم و فناوری:** مهم‌ترین اهداف پارک علم و فناوری به شرح زیر است:
- یکپارچه‌سازی منابع و تلاش‌ها برای ارتقاء سطح خدمات و پشتیبانی‌ها از واحدهای فناور
 - تکمیل چرخه نظام نوآوری فعال و پویا جهت ظهور فعالیت‌های جدید اقتصادی و فناوری
 - بهبود شرایط اقتصادی منطقه، تنوع‌بخشی به اقتصاد به وسیله‌ی خوشه‌ای نمودن فعالیت‌های اقتصادی و فناوری و تولید ثروت بر مبنای فعالیت‌های دانش‌محور در منطقه
 - سازمان‌دهی واحدها و شرکت‌های تحقیقاتی متناسب با خوشه‌های صنعتی مورد انتظار در توسعه منطقه‌ای
 - کمک به ایجاد شرکت‌های کوچک و متوسط فناوری و شرکت‌های متشکل از فارغ‌التحصیلان
 - کمک به سازمان‌دهی تحقیقات دانشگاهی متناسب با نیازهای توسعه‌ای منطقه در چارچوب گسترش واحدهای پژوهشی و پژوهشکده‌های خاص
 - ایجاد پل ارتباطی بین تحقیقات دانشگاهی و کاربرد تجاری آن‌ها
 - گسترش خدمات نوین و برتر شامل خدمات ارتباطی، ICT و خدمات آموزشی
 - رشد و شکوفایی خلاقیت‌ها و سامان‌دهی توانمندی‌های تحقیق تا تولید به‌عنوان ذخایر فناوری در آینده
 - گسترش ارتباطات بین‌المللی برای ارتقاء عملکرد واحدها در عرصه فناوری و خدمات و گسترش کسب‌وکارهای نوین
- همچنین این نهاد دارای وظایفی به شرح زیر است:
- سازمان‌دهی برای ارائه خدمات مؤثر و موردنیاز به واحدهای فناوری به‌منظور کمک به رشد آن‌ها
 - جلب و سازمان‌دهی توانایی‌ها و امکانات موجود در منطقه برای ایجاد پیوند بین امکانات و منابع دانشگاه‌ها و مراکز علمی و فناوری و صنعتی منطقه و توانایی‌های واحدهای فناوری
 - کمک در جهت‌دهی مراکز علمی مرتبط با پارک به‌سوی تحقیق در رشته‌های موردنیاز واحدهای فناوری

- ایجاد فضای مناسب فعالیت علمی و مهندسی برای جذب دانشمندان و متخصصان داخل و خارج از کشور
 - ایجاد بستر مناسب حضور و همکاری واحدهای فناوری خارجی در پارک برای توسعه فناوری شرکت‌های بومی
 - تشویق پژوهش باهدف دستیابی به فناوری تولید محصولات و فرآیندهای نوین
 - کمک به ایجاد شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی جدید از طریق مراکز رشد واحدهای فناوری (انکوباتورها)
- ۵۷) شرکت خطوط لوله و مخابرات منطقه شمال غرب:** این سازمان که بر اساس مفاد ماده چهار قانون محاسبات به صورت شرکت ایجاد و اداره می‌شود از جمله شرکت‌های است که به عنوان شرکت مشمول اصل ۴۴ بخشی از سهام آن به عموم مردم واگذار گردیده است. مهم‌ترین اهداف و وظایف این شرکت به شرح زیر است:
- تأمین خوراک نفت خام پالایشگاه تبریز و بخشی از خوراک پتروشیمی تبریز
 - تأمین فرآورده‌های سوختی استان‌های زنجان، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و اردبیل و همچنین تأمین سوخت هواپیما
 - تأمین و نگهداری کلیه سیستم‌های مخابراتی حوزه استحفاظی و کلیه شرکت‌های زیرمجموعه شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران و همچنین خطوط رادیویی شرکت پتروشیمی و گاز
 - تعمیر و نگهداری کلیه دستگاه‌های مراکز انتقال نفت و تأسیسات تابعه
 - تعمیر و نگهداری ۱۷۲۱ کیلومتر مسیر خطوط لوله
 - تعمیر و نگهداری کلیه ماشین‌آلات سنگین و سبک
 - تعمیر و نگهداری کلیه ایستگاه‌های حفاظت کاتدیک
 - تعمیر و نگهداری کلیه ساختمان‌های مسکونی شهرک‌های شهید تندگویان، اشتهارد، ابهر، ایده لو، قره چمن، اماکن اداری، مهمانسراها و غیره
 - ایجاد و حفظ فضای سبز کلیه مراکز انتقال نفت و مرکز منطقه
 - توانمندسازی از طریق آموزش مستمر کارکنان و مشارکت مؤثر و فعال آن در برنامه‌های سیستم مدیریت یکپارچه امکانات فرهنگی / ورزشی / اجتماعی / درمانی / و... منطقه شمال غرب
- یکی از ارکان مدیریت خطوط لوله، معاونت فنی است که دارای وظایفی به شرح زیر است:

- نصب و راه‌اندازی انواع ماشین‌آلات و تجهیزات مکانیکی نظیر توربین، پمپ؛
 - نصب و راه‌اندازی انواع تجهیزات برقی نظیر پست‌های برق فشارقوی و متوسط، تابلوها و الکتروموتورهای فشار متوسط و فشار ضعیف، تصفیه و تعیین نقطه شکست عایقی روغن ترانسفورماتورها، انجام تست‌های مرتبط نظیر رولیاژ، تانژانت دلتا، مقاومت عایقی، مسیریابی و عیب‌یابی کابل‌ها؛
 - نصب و راه‌اندازی و اجرای سیستم‌های کنترل PLC، تجهیزات ابزار دقیق شامل سیستم‌های میتزینگ و ترانس‌میتزهای فشار، سطح، دما، فلو، لرزش و انجام کالیبراسیون تجهیزات؛
 - برنامه‌ریزی و نصب سیستم مانیتورینگ خوردگی داخلی، عیب‌یابی، بازسازی و نوسازی خطوط لوله و پوشش آن مشاوره در زمینه‌ی عملیات پیگرانی خطوط لوله و تعویض پوشش خطوط لوله، C-Scan، DCVG و انجام امور مربوط به تعیین معیارهای ارزیابی خوردگی از قبیل دستگاه اندازه‌گیری مقاومت زمین، لوله یاب، ضخامت سنج و عیب‌یاب آلتراسونیک، هالیدی دکتور و GPS؛
 - برنامه‌ریزی نگهداری و تعمیرات پیشگیرانه، پیشگویانه و اضطراری تجهیزات صنعتی و ارائه دستورالعمل‌های مرتبط؛
- دومین رکن این شرکت معاونت عملیاتی آن است که وظایف آن به شرح زیر است:
- بهره‌برداری از مراکز انتقال نفت جهت انتقال نفت خام مورد نیاز پالایشگاه‌ها و فرآورده‌های نفتی به انبار پخش
 - برنامه‌ریزی و اجرای پیگ رانی و پیگ هوشمند در طول خطوط لوله
 - برنامه انتقال نفتی از خوراک مورد نیاز پتروشیمی تبریز و بندر امام و Plat Formit پالایش اراک به پالایش تهران
- کنترل کمیت و کیفیت و محاسبات مواد نفتی در طول خطوط لوله و مراکز انتقال نفت
 - امکان انتقال و صدور مواد نفتی از طریق خطوط لوله به خارج از کشور
 - امکان انتقال نفت گاز از طریق خطوط لوله نفت خام به جهت ضرورت حل نیاز شرکت ملی پخش

• عملیات تعویض و ترمیم و احیاء خطوط لوله فرآورده و نفت خام فرسوده و تغییر مسیر از داخل شهرها مدیریت مخابرات سومین رکن شرکت خطوط لوله و مخابرات منطقه شمال غرب است. مدیریت مخابرات شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، با ارائه کارآمدترین خدمات مخابرات صنعتی و برخورداری از ضریب اطمینان ۹۹/۹۹ درصد، ضمن برقراری ارتباط مستمر صنعتی راه دور، داخلی، صوتی، تصویری، ارتباطات کامپیوتری، تأسیسات و شبکه گسترده خطوط لوله، مسئولیت تأمین ارتباطات شرکت‌های تابعه شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران و نیز برخی از شرکت‌های تابعه صنعت نفت را بر عهده دارد.

۵۸) شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی: شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران بر اساس

اصل تفکیک فعالیت‌های بالادستی (اکتشاف و تولید نفت خام و گاز) از پایین‌دستی (پالایش، انتقال نفت خام و فرآورده، صادرات، واردات و توزیع فرآورده‌های نفتی) در وزارت نفت تأسیس شد. وظایف کلی، اهداف و استراتژی‌های این شرکت شامل موارد زیر است:

- پالایش نفت خام و تولید انواع فرآورده‌های نفتی در پالایشگاه‌ها
- انتقال نفت خام از مبادی تولید به پالایشگاه‌ها و همچنین انتقال فرآورده‌های نفتی از پالایشگاه‌ها و مبادی وارداتی به انبارهای تدارکاتی پخش و مراکز توزیع
- تأمین بخش عمده انرژی و توزیع فرآورده‌های نفتی
- اجرای کلیه طرح‌ها و پروژه‌های پالایشی، انتقال و ذخیره‌سازی
- تولید، انتقال و توزیع بالغ انواع فرآورده‌های نفتی
- تداوم گردش چرخ‌های عظیم صنعت، کشاورزی و نیروگاه‌ها در تأمین به‌موقع سوخت و خوراک صنایع، از جمله تأمین خوراک مجتمع‌های پتروشیمی به‌منظور استمرار روند تولید
- تأمین سوخت مصرفی در بخش‌های خانگی و تجاری در مناطق شهری و روستایی
- تأمین سوخت روزانه وسایل نقلیه موتوری سبک و سنگین در چرخه حمل‌ونقل

1. Rehabilitation

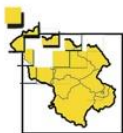

۵۹) شرکت گاز استان زنجان: مهم‌ترین اهداف و وظایف این شرکت به شرح زیر است:

- دریافت، توزیع، خرید و فروش و حق‌العمل‌کاری گاز طبیعی با رعایت مقررات و قوانین مربوطه.
- حفظ، نگهداری و اداره عملیات مربوط به شبکه‌های توزیع گاز، ایستگاه‌های تقلیل فشار، ایستگاه‌های اندازه‌گیری، ایستگاه‌های حفاظت از زنگ و سایر تأسیسات و ابنیه مرتبط با فعالیت‌های شرکت.
- ارائه خدمات به متقاضیان و مشترکین گاز طبیعی، فروش گاز بر اساس قرارداد و اهتمام در ارتقاء کیفیت خدمات قبل و بعد از فروش به مشترکین و مصرف‌کنندگان گاز طبیعی.
- مطالعات فنی، مهندسی، اقتصادی و طراحی و اجرای طرح‌های گازرسانی و ایجاد و احداث تأسیسات و ابنیه لازم جهت نیل به اهداف شرکت حسب برنامه‌های مصوب شرکت ملی گاز ایران.
- مشارکت و اهتمام در تهیه و تنظیم مقررات و استانداردهای فنی و ایمنی و لزوم رعایت ضوابط و استانداردها در کلیه زمینه‌های بهره‌برداری، نگهداری تأسیسات و اطمینان از اجرا و رعایت ضوابط مذکور توسط مصرف‌کنندگان گاز طبیعی و همچنین فراهم آوردن شرایط مناسب و لازم جهت استفاده بهینه و منطقی از گاز طبیعی.
- مراقبت و اهتمام لازم برای توسعه و پیشرفت فعالیت‌های موضوعه شرکت از لحاظ علمی، فنی و اقتصادی و کوشش در افزایش استفاده از سهم داخلی در طراحی، ساخت و اجرا طرح‌های توسعه‌ای.
- اهتمام و کوشش به منظور ارتقاء سطح دانش و معلومات تخصصی نیروی انسانی در جهت توسعه امر فعالیت‌های موضوعه شرکت و افزایش بهره‌وری نیروی انسانی.
- کوشش در اداره امور شرکت بر مبنای بنگاه‌های اقتصادی، بهینه‌سازی و بهره‌وری مناسب از امکانات و منابع و برقراری نظام‌های حسابداری مدیریت و صنعتی.
- هرگونه اقدام دیگر مرتبط با صنعت گاز با موافقت مجمع عمومی

۶۰) شرکت سهامی برق منطقه‌ای استان زنجان: این شرکت دارای اهداف کلی به شرح زیر است:

- مشارکت در برنامه‌ریزی توسعه پایدار کشور
- سامان دادن فعالیت‌ها در قالب برنامه‌های مدون
- تأکید به برنامه توسعه پایدار کشور

- استانداردسازی روش‌ها، فعالیت‌ها و تجهیزات
 - رعایت الزامات زیست‌محیطی
 - مبادله انرژی با سایر مناطق
 - خصوصی‌سازی
 - مدیریت مصرف
 - استفاده از انرژی‌های تجدید پذیر
- همچنین مهم‌ترین اهداف کیفی این شرکت عبارت است از:
- توسعه ظرفیت‌های برق‌رسانی
 - کاهش هزینه‌های تولید، انتقال و توزیع برق
 - افزایش عمر تأسیسات و تجهیزات
 - بهبود خدمات به مشترکین
 - حفظ و ارتقا ویژگی‌های تعیین‌شده برق (استمرار، پایداری، اطمینان، منطقی بودن قیمت)
 - کاهش تلفات برق در تأسیسات و شبکه‌های قدرت
 - ایجاد قابلیت واکنش سریع و به‌موقع به‌منظور مقابله با بروز انحراف در ویژگی‌های تعیین‌شده
- ازجمله مهم‌ترین وظایف این شرکت می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:
- خریدوفروش و مبادله نیروی برق اعم از کلی و جزئی
 - ایجاد و توسعه تأسیسات تولید و انتقال نیروی برق و اداره و بهره‌برداری از آنها
 - ایجاد و توسعه شبکه و تأسیسات توزیع نیروی برق در کلیه نقاط حوزه فعالیت خود و بهره‌برداری از آنها
 - اخذ هرگونه وام و تسهیلات مالی از منابع داخلی و خارجی و پیش‌فروش انشعاب و انرژی برق و سایر روش‌های تأمین منابع مالی با اخذ مجوز از مراجع قانونی
 - بهره‌برداری و اداره تأسیساتی که در اختیار شرکت گذارده می‌شود

- خرید خدمات از بخش غیردولتی برای انجام امور مطالعاتی، اجرایی، بهره‌برداری و نگهداری تأسیسات صنعت برق و خدمات مشترکین به‌منظور کاهش هزینه‌ها، افزایش بهره‌وری و ارتقاء سطح خدمات
 - انجام تمهیدات لازم به‌منظور توسعه مشارکت بخش غیردولتی در صنعت برق به‌نحوی که دسترسی عام به شبکه‌های برق در حوزه فعالیت شرکت برای تبادل انرژی برقرار گردد
 - تأمین برق کلیه مشترکین و واگذاری اشتراک به کلیه متقاضیان در چارچوب قوانین و مقررات ذی‌ربط
 - همکاری و اشتراک مساعی با سایر مؤسسات ذی‌ربط در پژوهش و بررسی به‌منظور توسعه علمی، فنی و اقتصادی در امر تولید، انتقال، توزیع و مبادله نیروی برق
 - انجام اموری که وزارت نیرو در اجرای قانون سازمان برق ایران و سایر قوانین و مقررات انجام آن را به‌عنوان کارگزار و یا نماینده به شرکت ارجاع می‌نماید
 - انجام هرگونه عملیات و معاملات که برای مقاصد شرکت ضروری و مرتبط بوده و به‌صرفه و صلاح شرکت باشد
- (۶۱) شرکت توزیع نیروی برق استان زنجان:** مهم‌ترین اهداف شرکت توزیع نیروی برق استان زنجان به‌قرار

زیر است:

- نقش فنی برای نگهداری، راهبری و توسعه شبکه‌های توزیع
 - پذیرش و خدمات‌رسانی به مشترکان و تأمین رضایت ایشان و فروش انرژی برق به عنوان یک کالای اقتصادی
 - حفظ ارتباط و هماهنگی با بخش‌های بالادست صنعت به‌طوری که مجموعه صنعت برق از این رهگذر بتواند به فرآیند تولید و عرضه برق ادامه دهد
- این شرکت همچنین وظایفی به شرح زیر دارد:
- ارائه خدمات مربوط به فروش و واگذاری انشعاب برق شامل صدور قبض برق، تبدیل آمپراژ، جمع‌آوری، جابجایی و نصب مجدد انشعاب، کاهش و افزایش دیمانند و ...
 - کنترل و بازرسی از لوازم اندازه‌گیری مشترکین و اعمال تعرفه‌های مناسب مطابق با استانداردها و آیین‌نامه‌های وزارت نیرو
 - توسعه و احداث شبکه ۲۰ کیلوولت و فشار ضعیف

- ارائه خدمات مربوط به تأمین و بهبود روشنایی معابر عمومی
- ارائه خدمات مربوط به بهینه‌سازی و بهره‌برداری از شبکه‌ها و تأسیسات توزیع
- ارائه خدمات مربوط به رفع خاموشی از مشترکین و کنترل و نظارت بر توزیع انرژی الکتریکی

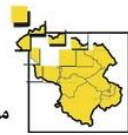
۶۲) شرکت سهامی آب منطقه‌ای: موضوع فعالیت شرکت عبارت از انجام وظایف عملیاتی مدیریت منابع آب

در زمینه‌ی شناخت، مطالعه، توسعه، حفاظت، بهره‌برداری بهینه از منابع آب و همچنین ایجاد و توسعه، بهره‌برداری و نگهداری از تأسیسات و سازه‌های آبی (به‌استثناء تأسیسات و سازه‌های مربوط به آب و فاضلاب) و برق آبی در چارچوب الزامات و سیاست‌های مدیریت حوضه آبریز و مطالعات جامع و برنامه‌ریزی توسعه منابع آب، تکالیف مندرج در قوانین و مقررات مربوطه و سیاست‌های وزارت نیرو است. مدیریت منابع آب در حوزه عمل این شرکت با شرکت مادر تخصصی (شرکت مدیریت منابع آب ایران) می‌باشد. مهم‌ترین هدف این شرکت انجام فعالیت‌ها و وظایف عملیاتی مدیریت منابع آب در حوزه عمل شرکت و در چارچوب سیاست‌های وزارت نیرو است. بر این اساس مهم‌ترین وظایف تعریف شده برای این شرکت به شرح زیر است:

- انجام مطالعات لازم برای شناخت، توسعه و بهره‌برداری از منابع آب و انرژی برق آبی.
- تهیه و اجرای طرح‌ها و پروژه‌های تأمین و عرضه آب (سدها، شبکه‌های آبیاری و زهکشی و انتقال آب) پایدار و ایمنی سدها، مهندسی رودخانه و سواحل، کنترل سیلاب، تغذیه مصنوعی و تولید انرژی برق آبی.
- انجام اقدامات لازم به‌منظور جلوگیری از افت منابع و جبران آب زیرزمینی در چارچوب دستورالعمل‌های مصوب وزارت نیرو

- بهره‌برداری از منابع آب در چارچوب سیاست‌ها، ضوابط و برنامه‌های مصوب وزارت نیرو
- اجرای برنامه و مصوبات و اموری که وزارت نیرو در اجرای قانون توزیع عادلانه آب و سایر قوانین و مقررات مربوط به آب (از جمله مطالعات پایه و حفاظت کمی و کیفی و نظارت بر بهره‌برداری از منابع آب) ارجاع می‌نماید و همچنین کارگزاری وزارت نیرو در صدور مجوز استفاده و بهره‌برداری از منابع آب مورد نیاز بخش‌های مختلف مصرف در قالب تخصیص مصوب وزارت نیرو.

- واگذاری اشتراک به متقاضیان بر اساس تعرفه‌های مربوط در چارچوب قوانین و مقررات

۶۳) شرکت آب و فاضلاب شهری استان زنجان: مهم‌ترین اهداف این شرکت شامل موارد زیر است:

- بهره‌برداری از شبکه‌های جمع‌آوری و انتقال فاضلاب، تصفیه‌خانه‌ها و ایستگاه‌های پمپاژ مربوطه
- بهره‌برداری از تأسیسات مرتبط با تأمین و توزیع آب شهری بعد از آبیگر نظیر تصفیه‌خانه‌ها، ایستگاه‌های پمپاژ، خطوط انتقال، منابع، چاه‌ها، سیستم‌های کنترل و شبکه‌های توزیع
- اجرای شبکه‌های مربوط به توزیع آب شهری
- اجرای طرح‌های جمع‌آوری، انتقال و تصفیه فاضلاب
- سرمایه‌گذاری و مشارکت در مؤسسات و شرکت‌هایی که با اهداف و وظایف شرکت مرتبط باشد به منظور ارتقاء کیفی و کمی فعالیت‌های شرکت
- انجام امور تحقیقاتی، آموزشی در راستای اهداف شرکت و هماهنگی با برنامه‌ریزی شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور

مهم‌ترین وظایف این نهاد به تفکیک معاونت‌های آن به شرح زیر است:

الف) معاونت بهره‌برداری:

- تهیه دستورالعمل‌های مرتبط به بهره‌برداری و هدایت تأسیسات آب و فاضلاب
- تهیه ضوابط و استانداردهای لازم و نظارت بر حسن اجرای دستورالعمل‌های عملیاتی، بهره‌برداری
- ایجاد، کنترل استمرار و بازنگری در روش‌های عملیاتی برای هماهنگی در عملیات بهره‌برداری
- نظارت و کنترل در خصوص به‌روز نمودن اطلاعات موردنیاز از تأسیسات آب و فاضلاب، تحلیل آن‌ها و تعیین شاخص‌ها و نسبت‌های مورد عمل
- بررسی و تدوین دستورالعمل‌ها و شاخص‌های لازم در مورد بهداشتی نمودن تأسیسات آب شرب و همچنین تأسیسات فاضلاب و نظارت مستمر بر آنان
- نظارت بر حسن اجرای برنامه‌ی عملیاتی واحدهای کنترل کیفیت و بهداشت آب و فاضلاب
- کنترل و تأیید کلیه‌ی پروژه‌های انجام‌شده در هنگام تحویل موقت و دائم

- نظارت بر روند پیاده‌سازی نظام نگهداری و تعمیرات برنامه‌ای و کنترل عملیات اجرایی نگهداری و تعمیرات در

مجموعه تأسیسات آب‌رسانی، ایستگاه‌های پمپاژ، تصفیه‌خانه‌های آب و خطوط انتقال و شبکه‌های توزیع آب

- کنترل وضعیت تأمین آب به‌ویژه میزان آبدهی چاه‌ها و پیگیری انجام عملیات ویدیومتری و بازسازی چاه‌های در

مدار

- پیگیری و نظارت درزمینه‌ی ایجاد و بهره‌برداری از آزمایشگاه‌های آب و فاضلاب و نظارت بر انجام آزمون‌های

کیفی

- شناسایی فرآیندها و تجهیزات انرژی بر موجود در سیستم و نظارت بر انتخاب و طراحی تجهیزات مناسب برای

تأسیسات جدید

- نظارت بر روند انجام مطالعات و استقرار سامانه‌های تله‌متری و کنترل از راه دور تأسیسات آب تحت پوشش

- ایجاد رویه‌ی واحد و منطبق بر استاندارد برای به‌کارگیری تجهیزات، مواد و قطعات مورد استفاده در تأسیسات

فاضلاب

- بررسی گزارشات بهره‌برداری از شبکه، تصفیه‌خانه‌ها، ایستگاه‌های پمپاژ فاضلاب و سرویس و نگهداری درزمینه‌ی

کمیت و کیفیت فاضلاب ورودی و خروجی و تجزیه و تحلیل آن‌ها

- برنامه‌ریزی و نظارت به‌منظور بهبود راندمان تجهیزات و تأسیسات، صرفه‌جویی در مصرف انرژی

- طراحی و نظارت بر اجرای سیستم تعمیر و نگهداری برنامه‌ای و پیشگیرانه

- برنامه‌ریزی به‌منظور انجام به‌موقع و صحیح سرویس، نگهداری و تعمیرات تأسیسات آب و فاضلاب

- نظارت و همکاری در خصوص تشکیل گروه‌های نظارت بر بهره‌برداری به‌منظور دستیابی به حداکثر راندمان

جهت جلوگیری از هدر رفتن انرژی و سرمایه

- نظارت و کنترل موارد مربوط به مطالعات کاهش آب به‌حساب نیامده در جهت کاهش هدر رفت آب

(ب) معاونت مهندسی و توسعه:

- تعیین هدف‌های قابل حصول درزمینه‌ی توسعه‌ی تأسیسات و ظرفیت‌های آب و فاضلاب شهری

- نظارت بر اجرای طرح‌ها و انجام مطالعات مربوط به تأسیسات آب و فاضلاب، شبکه‌های آب‌رسانی،

- احداث مخازن، خطوط انتقال و ایستگاه‌های پمپاژ، ساختمان‌های اداری و انبارها
- بررسی و نظارت بر پروژه و تعیین نحوه کاربرد استانداردهای مربوط به پروژه
- انجام برنامه زمان‌بندی بررسی نحوه پیشرفت پروژه
- نظارت بر رعایت استانداردهای فنی و زیست‌محیطی در اجرای طرح‌ها
- استفاده از تکنولوژی پیشرفته مناسب و استانداردهای فنی در حوزه مسئولیت
- کنترل بر طراحی و انجام مطالعات، نقشه‌های مربوط به تصفیه‌خانه‌ها و تأسیسات آب و فاضلاب
- نظارت بر ایجاد و توسعه شبکه‌های توزیع آب شهری، احداث مخازن سیلابی و ذخیره آب عملیات
- اجرائی ایستگاه‌های پمپاژ آب، تصفیه‌خانه‌های آب و تأسیسات جنبی
- تهیه و تنظیم استانداردهای متداول در زمینه‌ی طرح‌های فاضلاب، ارزیابی و انتخاب پیمانکاران از نظر فنی و

تخصصی

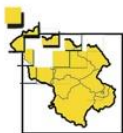
- تهیه و یا تأیید طرح‌های شبکه‌های جمع‌آوری و دفع فاضلاب، نظارت بر چگونگی اجرای طرح‌های
 - تأسیسات فاضلاب توسط پیمانکاران و تهیه گزارشات فنی حاوی نظرات و پیشنهادات اصلاحی
 - تصویب نهایی نقشه‌ها، پروفیل‌ها، طرح‌ها و پروژه‌های آب و فاضلاب و انطباق آن
 - توجه به مدت‌زمان شروع طرح تا مرحله بهره‌برداری و ارائه نظرات اصلاحی در جهت پیشبرد کارها
 - برنامه‌ریزی و نظارت بر ایجاد و توسعه شبکه‌های جمع‌آوری و دفع فاضلاب، خطوط انتقال،
 - ایستگاه‌های پمپاژ و تصفیه‌خانه‌ها و تأسیسات جنبی
 - انجام بازدیدهای منظم از وضعیت پیشرفت پروژه‌ها و ارائه راهنمایی و صدور دستورات لازم
 - تهیه اسناد مناقصه و شرایط خصوصی پیمان، طرح‌ها و پروژه‌های شرکت
 - نظارت بر حسن اجرای ضوابط انتخاب پیمانکاران، مشاوران و ارزیابی و نظارت بر عملکرد پیمانکاران
- (ج) معاونت خدمات مشترکین و درآمد:
- برنامه‌ریزی به‌منظور انجام به‌موقع و صحیح خدمات‌رسانی به مشترکین
 - تدوین روش‌های مناسب در رسیدگی به کار مراجعان و مشترکین و نظارت بر نحوه استقرار سیستم امور مشترکین

- نظارت بر اجرای دقیق تعرفه‌ها و تطبیق آن‌ها با قوانین و مقررات شرکت
 - نظارت بر نصب انشعابات (آب، فاضلاب)
 - شناسایی انشعابات خاص و شبکه‌های فرعی
 - برنامه‌ریزی و نظارت بر نحوه قرائت کنتور، میزان وصولی و ثبت گزارشات
 - شناسایی کنتورهای معیوب و پیگیری جهت رفع مشکل و نظارت بر امور مربوط به حذف انشعابات غیرمجاز
 - نظارت بر ایجاد سیستم مکانیزه وصول درآمد و مطالبات
 - همکاری در تعیین ضوابط محاسبه قیمت تمام‌شده آب مصرفی، هزینه دفع فاضلاب و حق انشعاب آب و فاضلاب
 - تجزیه و تحلیل درآمدها، وصول مطالبات و کنترل دقیق موارد عدم وصول مطالبات
 - بررسی میزان وصول درآمد آب بهاء و حق اشتراک آب و فاضلاب
 - نظارت بر نحوه محاسبه حق انشعاب آب و فاضلاب و کنترل قبوض آب بهاء
 - بررسی و اظهارنظر در مورد متقاضیان خاص و نظارت و پیگیری در اخذ مطالبات از مصرف‌کنندگان عمده
 - بررسی علل عدم پرداخت‌ها و پیگیری لازم در خصوص وصول مطالبات معوق و قطع و وصل اشتراک
 - نظارت بر تهیه صورتحساب و بیلان کلی درآمد
 - آگاهی دقیق از مبانی تعرفه‌های مورد عمل
 - راهنمایی مجریان تعرفه‌ها به منظور حسن اجرای تعرفه‌ها
 - همکاری در به‌روزرسانی سیستم نرم‌افزاری مورد عمل
- (د) معاونت برنامه‌ریزی:
- انجام فعالیت‌های مربوط به تدوین روش‌ها و سیاست‌ها، تهیه و تنظیم خط‌مشی‌ها و تدوین برنامه‌های ادواری با هماهنگی سایر بخش‌های شرکت
 - بررسی طرح‌ها و برنامه‌ها و هماهنگی با اهداف و سیاست‌های تعیین‌شده و ارائه پیشنهاد در جهت اصلاح و در صورت لزوم تلفیق طرح‌ها و برنامه‌ها جهت ارتقاء بهره‌وری

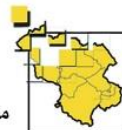

- تدوین شاخص‌ها و معیارهای برنامه و پیشنهاد انجام مطالعات مرتبط با حوزه‌های کاری و نظارت بر برنامه‌های اجراشده و تعیین انحراف معیار
- انجام فعالیت‌های مربوط به جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات و به‌روزرآوری آمار و اطلاعات، تعیین و ارزیابی سیستم‌های موجود، طراحی و راه‌اندازی سیستم‌های موردنیاز
- ایجاد و ارتقاء سیستم‌های اطلاعات مدیریت، ترویج مکانیزاسیون سیستم‌ها، تلفیق و ادغام اطلاعات به‌منظور ایجاد بانک اطلاعاتی
- تهیه و تنظیم تشکیلات کلی و تفصیلی و نظارت بر اجرای آن
- انجام فعالیت‌های مربوط به طرح طبقه‌بندی و ارزشیابی مشاغل و نظام پرداخت
- برنامه‌ریزی و نیازسنجی نیروی انسانی و آموزشی به‌منظور جذب و نقل و انتقال و ارتقاء سطح علمی کارکنان و افزایش بهره‌وری
- نظارت بر اجرای نظام ارزشیابی کارکنان و واحدهای حوزه معاونت
- پیگیری و تحلیل امور مربوط به بازنشستگان و موظفین شرکت‌ها
- پیگیری و تحلیل امور مربوط به پوشش خدمات درمانی
- پیگیری و تحلیل امور مربوط به تحول و ارتقاء سلامت اداری
- همکاری در بررسی راهکارهای عملی برون‌سپاری فعالیت‌ها
- انجام فعالیت‌های مربوط به تدوین روش‌ها و سیاست‌های مالی و اقتصادی و ارائه پیشنهاد مطلوب به‌منظور افزایش کارایی فعالیت‌ها و برنامه‌های شرکت
- برنامه‌ریزی عملیاتی، تهیه و تنظیم بودجه سالانه، تدوین شاخص‌ها و معیارهای برنامه، تجزیه و تحلیل قیمت تمام‌شده، درآمد و هزینه شرکت
- تهیه و تدوین مشخصات و نتایج تحقیقات کاربردی و ایجاد زمینه لازم به‌منظور جذب متخصصان و کارشناسان ذی‌ربط در انجام تحقیقات
- انجام فعالیت‌های مربوط به انجام وظایف و مسئولیت‌های دبیرخانه کمیته تشکیلات و طبقه‌بندی مشاغل

ه) معاونت پشتیبانی و مالی:

- دریافت اهداف، سیاست‌ها و خط‌مشی از مدیریت مافوق
- برنامه‌ریزی لازم به منظور انجام فعالیت‌های حوزه و ارتقاء بهره‌وری و بهبود فعالیت‌های مربوطه
- انجام اقدامات مربوط به امور مالی و ذی‌حسابی، اداری و رفاه، بازرگانی، انبارداری، خدمات و ارائه روش‌های مدون اصلاح‌شده
- نظارت بر ارائه خدمات مناسب اداری - پشتیبانی به کارکنان و واحدهای شرکت
- مطالعه در زمینه‌ی بهبود عملیات مالی و ذی‌حسابی
- نظارت بر انجام امور پرسنلی - اداری از قبیل اجرای نظام پرداخت و صدور احکام پرسنلی بر اساس مصوبات و تصمیمات معاونت برنامه‌ریزی و منابع انسانی، اجرای امور رفاهی، درمان، بیمه و بازنشستگی و انجام امور مربوط به حفظ و نگهداری اسناد پرسنلی
- همکاری لازم با معاونت برنامه‌ریزی و منابع انسانی و مراکز آموزشی در برگزاری آزمون استخدامی
- نظارت بر امور مربوط به بهداشت عمومی محیط کار
- همکاری در ارزشیابی سالیانه کارکنان
- همکاری در ایجاد تعاونی مسکن و مصرف کارکنان بر اساس دستورالعمل‌های ابلاغی
- انجام امور بازرگانی و سفارشات، خرید و تدارکات و همچنین نحوه تخصیص تنخواه‌گردان و رعایت دقیق دستورالعمل‌ها و مقررات فنی و مالی
- انجام امور انبارداری و انبارگردانی سالیانه و حذف فعالیت‌های زائد و پیاده‌سازی روش‌های جدید انبارداری
- همکاری با معاونت برنامه‌ریزی و منابع انسانی جهت تهیه و تنظیم بودجه
- همکاری در برنامه‌ریزی و نظارت بر تخصیص بودجه و کنترل هزینه‌های جاری و سرمایه‌ای و تهیه جداول تخصیص، اصلاح و متمم بودجه
- نظارت بر فعالیت و عملکرد پیمانکاران و انجام مناقصات مربوطه
- تهیه آمار و اطلاعات موردنیاز و ارائه گزارشات لازم در زمینه‌ی فعالیت‌های مالی و اداری

۶۴) شرکت آب و فاضلاب روستایی استان زنجان: مهم‌ترین اهداف شرکت آب و فاضلاب روستایی استان

به‌قرار زیر است:

- مطالعه و ایجاد تأسیسات مربوط به تأمین، انتقال و توزیع آب آشامیدنی روستاها
- مطالعه و اجرای طرح‌های دفع بهداشتی فاضلاب روستایی (جمع‌آوری، انتقال، تصفیه)
- نگهداری و بهره‌برداری از تأسیسات مرتبط با آب آشامیدنی روستایی نظیر چاه‌ها، آبگیرها، تصفیه‌خانه‌ها، خطوط انتقال، سیستم‌های کنترل و شبکه‌های توزیع
- نگهداری و بهره‌برداری از تأسیسات عمومی دفع بهداشتی فاضلاب روستایی احداث‌شده.
- مرمت، بازسازی و توسعه شبکه‌ها و تأسیسات آب و فاضلاب روستایی و حفاظت از حریم آن‌ها
- تأمین آب آشامیدنی در شبکه‌های روستایی بر اساس استانداردهای مصوب وزارت نیرو

همچنین شرح وظایف این نهاد به شرح زیر تعریف شده است:

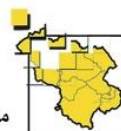
- مطالعه و اجرای طرح‌های ایجاد و توسعه تأسیسات مربوط به تأمین، انتقال و توزیع آب آشامیدنی و بهداشتی روستاها.
- مطالعه و اجرای طرح‌های دفع بهداشتی فاضلاب روستاها
- نگهداری و بهره‌برداری از تأسیسات مرتبط با آب آشامیدنی و بهداشتی روستاها نظیر چاه‌ها، آبگیرها، تصفیه‌خانه‌ها، مخازن، ایستگاه‌های پمپاژ، خطوط انتقال، سیستم‌های کنترل و شبکه‌های توزیع
- نگهداری و بهره‌برداری از تأسیسات عمومی دفع بهداشتی فاضلاب روستاها نظیر خطوط انتقال، شبکه جمع‌آوری و تصفیه‌خانه‌ها
- مرمت، بازسازی و توسعه شبکه‌ها و تأسیسات آب آشامیدنی و تأسیسات عمومی دفع بهداشتی فاضلاب روستایی و حفاظت از حریم آن‌ها
- تأمین آب آشامیدنی در شبکه‌های روستایی بر اساس استانداردهای مصوب و در چارچوب برنامه‌ها و مصوبات وزارت نیرو
- بهره‌برداری و اداره تأسیسات مرتبط با وظایف که در اختیار شرکت گذارده می‌شود.

- اخذ هرگونه وام و تسهیلات مالی از منابع داخلی و خارجی، عرضه اوراق مشارکت داخلی و پیش‌فروش انشعاب و سایر روش‌های تأمین منابع مالی با اخذ مجوز از مراجع قانونی ذی‌ربط
- خرید خدمات از بخش غیردولتی برای انجام امور مطالعاتی، اجرایی، بهره‌برداری و نگهداری تأسیسات آب و فاضلاب روستایی و خدمات مشترکین به‌منظور کاهش هزینه‌ها، افزایش بهره‌وری و ارتقای سطح خدمات
- انجام تمهیدات لازم به‌منظور توسعه مشارکت بخش غیردولتی در امور آب و فاضلاب روستایی
- همکاری و اشتراک مساعی با مؤسسات ذی‌ربط در پژوهش و بررسی به‌منظور توسعه علمی، فنی و اقتصادی در امور مربوط با اهداف و وظایف شرکت
- انجام هرگونه عملیات و معاملات (طبق قانون) که برای مقاصد شرکت ضروری و مرتبط بوده و به‌صرفه و صلاح شرکت باشد

۶۵) جمعیت هلال‌احمر استان زنجان: تلاش برای تسکین آلام بشری، تأمین احترام انسان‌ها و کوشش در جهت برقراری دوستی و تفاهم متقابل و صلح پایدار میان ملت‌ها و همچنین حمایت از زندگی و سلامت انسان‌ها بدون در نظر گرفتن هیچ‌گونه تبعیض میان آن‌ها مهم‌ترین اهداف جمعیت هلال‌احمر استان زنجان است: همچنین مهم‌ترین وظایف این نهاد به شرح زیر است:

- ارائه خدمات امدادی در هنگام بروز حوادث و سوانح طبیعی مثل زلزله و سیل و غیره در داخل و خارج از کشور
- ارائه کمک‌های اولیه در حوادث غیرمترقبه به‌وسیله‌ی امدادگران.
- برنامه‌ریزی و اقدام در جهت آمادگی مقابله با حوادث و سوانح و آموزش عمومی در این زمینه و تربیت کادر امدادی و نیروی انسانی موردنیاز
- ارسال کمک و اعزام عوامل امدادی و درمانی به سایر کشورها در صورت لزوم.
- کمک به امر توان‌بخشی و ارائه خدمات اجتماعی در جهت تسکین آلام آوارگان، پناهندگان مرضی و معلولین و ایجاد حس تعاون و تفاهم و دوستی و نیکوکاری بین مردم.
- تلاش در جهت تسکین آلام بشری و کمک به امر سلامت جامعه و دفاع از ارزش‌های انسانی و کوشش در جهت برقراری دوستی و تفاهم متقابل و صلح پایدار میان ملت‌ها.

- اداره امور جوانان جمعیت و توسعه مشارکت جوانان در تصمیم‌گیری‌ها و فعالیت‌های مربوط به آن‌ها و تربیت و آموزش جوانان مذکور به‌منظور آماده ساختن آنان در انجام خدمات امدادی و عام‌المنفعه.
- کمک به تهیه دارو و وسایل و تجهیزات پزشکی موردنیاز مراکز بهداشتی، درمانی و آموزشی کشور با موافقت وزارت بهداشت و با همکاری هلال‌احمر و صلیب سرخ جهانی که عضو اتحادیه بین‌المللی صلیب سرخ و هلال‌احمر جهانی هستند.

۸. ۱. ۱. ۲. بخش خصوصی

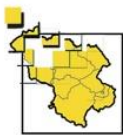
۸. ۱. ۱. ۱. شبکه سازمانی شرکت‌های خصوصی

شبکه شرکت‌های خصوصی تولیدی عمدتاً در شهرک‌های صنعتی استان مستقرند. چندین شرکت بزرگ استان که از نظر معیارهای مدیریتی سنجش اندازه سازمان متوسط (دارای کارکنان بین ۵۰۰ نفر تا ۲۵۰۰ نفر) محسوب می‌شوند و نقش بسیار بااهمیتی در روابط بین سازمانی و حتی در روابط بین شبکه سازمان‌ها ایفا می‌کنند در فضای پیرامون شهر زنجان استقرار دارند (به‌جز شرکت مینوی خرم دره).

اتحادیه‌ها و صنوف در استان هرکدام شبکه‌های سازمانی غیردولتی هستند که حدود ۲۰ صنف هستند. روابط بین شبکه سازمانی از طریق روسال اتحادیه‌ها و صنف‌ها برقرار می‌شود. در جدول شماره ۱۶ به برخی از مهم‌ترین آن‌ها اشاره گردیده است:

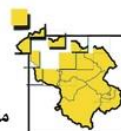
جدول شماره ۱۶: شرکت‌های خصوصی استان زنجان

ردیف	نام شرکت	ردیف	نام شرکت	ردیف	نام شرکت
۱	شرکت فرآیندشیمی زنگان	۶۴	شرکت کالسیمین	۱۲۷	شرکت البرز بار زنجان
۲	شرکت مجتمع صابر محرکه	۶۵	شرکت کارگزارپارس نمودگر	۱۲۸	شرکت حمل‌ونقل آزادی
۳	شرکت دام‌پروری چورزق	۶۶	شرکت نیروگسترزنجان	۱۲۹	شرکت تیران گستر زنگان
۴	شرکت تولیدی پودرمیکرونیزه سیمین پو	۶۷	شرکت بیمه دی	۱۳۰	شرکت حمل‌ونقل شتاب بار زنجان
۵	شرکت زنجان سود	۶۸	شرکت آهوان زنجان	۱۳۱	شرکت حمل‌ونقل وحدت پیمان
۶	شرکت پیش سازان لوازم‌خانگی ایران	۶۹	شرکت زنجان پروفیل آسیا	۱۳۲	شرکت صنایع فولاد مهرگان زنجان
۷	شرکت تولیدی پرنیان ایجرود	۷۰	شرکت پارسا گشت زنجان	۱۳۳	شرکت عمران و مسکن‌سازان استان زنجان

جدول شماره‌ی ۱۶: شرکت‌های خصوصی استان زنجان

ردیف	نام شرکت	ردیف	نام شرکت	ردیف	نام شرکت
۸	شرکت مدار سازان مهران	۷۱	شرکت آبادگران زنجان	۱۳۴	شرکت بیمه رازی شعبه زنجان
۹	شرکت بتن ارگ نواندیش	۷۲	شرکت بیمه سامان شعبه زنجان	۱۳۵	شرکت تولیدی شادابافت زنجان
۱۰	شرکت بهدار تجهیز	۷۳	شرکت فولادکاران فجرزنجان	۱۳۶	شرکت فراوری معدنی گوزل دره سلطانیه
۱۱	شرکت سالارمهرتولید لوازم پزشکی	۷۴	شرکت عمران یادمان زنجان	۱۳۷	شرکت خورشیدسفرزنجان
۱۲	شرکت پارسیان بازیافت زنجان	۷۵	شرکت سرمایه‌گذاری احیاء صنعت روی زنجان	۱۳۸	شرکت صنایع شیمیائی بهپویان زنگان
۱۳	شرکت ققنوس آسیا	۷۶	شرکت حمل‌ونقل جاده پویان زنجان	۱۳۹	شرکت توسعه فناوریان روی گستران زنجان
۱۴	شرکت روی میهن	۷۷	شرکت راه و ساختمانی پردیس زنجان	۱۴۰	شرکت شمش روی پرهام روی
۱۵	شرکت روی سازان زنجان	۷۸	شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی کاسپین	۱۴۱	شرکت راهبران صنعت سرب و روی
۱۶	شرکت شمش روی نوسازان	۷۹	شرکت زنجان نام	۱۴۲	شرکت سنگ کاوان معدن ایرانیان
۱۷	شرکت تعاونی البرز مس زنجان	۸۰	شرکت آرمه فرازپویان متین	۱۴۳	شرکت کارگزاری مفید
۱۸	شرکت امیر اعلا لینی	۸۱	شرکت فناوری رایانت زنجان	۱۴۴	شرکت زنگان دشت
۱۹	شرکت پایا کنسرو	۸۲	شرکت جهادخانه سازی	۱۴۵	شرکت صنعتی سهندگاز زنجان
۲۰	شرکت پرهام روی	۸۳	شرکت توسعه گردشگری ورزشی خلیج‌فارس	۱۴۶	شرکت نگین پودر روی زنجان
۲۱	شرکت صنایع خالص سازان روی زنجان	۸۴	شرکت پرتوروی گداز زنجان	۱۴۷	شرکت الوان روی زنجان
۲۲	شرکت صنایع روی خمسه زنجان	۸۵	شرکت آرد تابان خمسه	۱۴۸	شرکت لیزینگ صنعت و معدن
۲۳	شرکت سپنتا روی	۸۶	شرکت شیرپاچی	۱۴۹	شرکت فولادگران پارس غرب
۲۴	شرکت نیک ریس	۸۷	شرکت ساختمانی نهاویس	۱۵۰	شرکت بیمه توسعه
۲۵	شرکت تک ریس	۸۸	شرکت مهندسی مشاور طرح آزمون بنا	۱۵۱	شرکت کشتارگاه صنعتی صبارمغ زنجان
۲۶	شرکت لایی سازی	۸۹	شرکت راه و ساختمان بان چشمه	۱۵۲	شرکت حمل‌ونقل زنجان لعاب
۲۷	شرکت حمل‌ونقل خلیج‌فارس	۹۰	شرکت مسافری مسافرجاده‌های زنجان	۱۵۳	شرکت سینادخمسه زنگان
۲۸	شرکت ایران ترانسفو	۹۱	شرکت کیمیای زنجان گستران	۱۵۴	شرکت معدنی صائین مس زنگان
۲۹	شرکت پارس سویچ	۹۲	شرکت رهامهرآرین	۱۵۵	شرکت معدنی سنگ ولیعصر
۳۰	شرکت ملی سرب و روی ایران	۹۳	شرکت زنگان کاربن نو	۱۵۶	شرکت صنایع پتروشیمی زنجان
۳۱	شرکت نخ تایر	۹۴	شرکت کشتارگاه صنعتی یاران	۱۵۷	شرکت دیسک صنعت
۳۲	شرکت شیر پاستوریزه پگاه	۹۵	شرکت صنایع مس نوین حفرکان	۱۵۸	شرکت مجتمع کشت و صنعت زنجان
۳۳	شرکت روغن نباتی جهان	۹۶	شرکت گردونه آب	۱۵۹	شرکت کانی پژوه میزان
۳۴	شرکت صنعتی کوبین مبدل فرد	۹۷	شرکت فولاد گستر ساختار	۱۶۰	شرکت سامان سو اسانیر زنجان
۳۵	شرکت توسعه صنعت فولاد زنجان	۹۸	شرکت کارگزاری تحلیل‌گران بصیر	۱۶۱	شرکت نو سازه آرا
۳۶	شرکت ایمن ریل غرب	۹۹	شرکت بیمه نوین	۱۶۲	شرکت همیار صنعت پردیس زنگان
۳۷	شرکت کارگزاری سرمایه و دانش	۱۰۰	شرکت نوید آیشین زنجان	۱۶۳	شرکت تولید روی ایران
۳۸	شرکت فنی و مهندسی شایانیرصنعت آرتان	۱۰۱	شرکت پویان سازه زنجان	۱۶۴	شرکت روی کاوان زنجان
۳۹	شرکت گروه صنایع غذایی بلکاشرق	۱۰۲	شرکت مهندسی مشاور نظم آور	۱۶۵	شرکت انگوران روی برتر
۴۰	شرکت فراوری میوه و خشکبار درسان کیا	۱۰۳	شرکت گلبرگ سفید زنجان	۱۶۶	شرکت ایران روی گستر
۴۱	شرکت ارکان صنعت سبز	۱۰۴	شرکت روشن مهر سبحان	۱۶۷	شرکت آرتا روی زنجان

جدول شماره‌ی ۱۶: شرکت‌های خصوصی استان زنجان

ردیف	نام شرکت	ردیف	نام شرکت	ردیف	نام شرکت
۴۲	شرکت سکو پاد سازه	۱۰۵	شرکت آهون بتن	۱۶۸	شرکت تناوران
۴۳	شرکت کانی ساب روئینه	۱۰۶	شرکت دقیق صنعت زنگان	۱۶۹	شرکت رهانت زنجان
۴۴	شرکت زنجان کشت خیرآباد	۱۰۷	شرکت زنجان گسترش خودرو	۱۷۰	شرکت گیتی حمل زنجان
۴۵	شرکت صنایع مواد غذایی کندو	۱۰۸	شرکت روی گسترچم	۱۷۱	شرکت نگین فولاد زنجان
۴۶	شرکت صنایع مس زنجان	۱۰۹	شرکت آذر سنگ	۱۷۲	شرکت سیمان خمسه
۴۷	شرکت زرین پودر خمسه	۱۱۰	شرکت میکاروی زنجان	۱۷۳	شرکت کشت و صنعت پگاه زنجان
۴۸	شرکت معدن کاران انگوران	۱۱۱	شرکت سپتتا روی	۱۷۴	شرکت سه‌پند روی
۴۹	شرکت آزمون بتن کاویان	۱۱۲	شرکت اسیدسازان زنجان	۱۷۵	شرکت توسعه معادن روی ایران
۵۰	شرکت آتیه صنعت توسکا	۱۱۳	شرکت سپهر ساعی انتظام زنجان	۱۷۶	شرکت سیم و کابل نور زنجان
۵۱	شرکت زنجان آجر	۱۱۴	شرکت اعتباری توسعه بانک توسعه فردا	۱۷۷	شرکت آجر ماشینی پیشتاز خمسه
۵۲	شرکت افق گداززنگان	۱۱۵	شرکت سپیداکسیدزنجان	۱۷۸	شرکت سارانوش
۵۳	شرکت زرین سفال زنجان	۱۱۶	شرکت پدیده کیمیای زنگان	۱۷۹	شرکت تابان روی زنجان
۵۴	شرکت آزمایشگاه آزمون بنا	۱۱۷	شرکت روی ناب زنجان	۱۸۰	شرکت الیاف سازان زنگان
۵۵	شرکت کوثرروی فجرایرانیان	۱۱۸	شرکت کاوش روی زنجان	۱۸۱	شرکت سایان زنجان
۵۶	شرکت اطلس روی زنجان	۱۱۹	شرکت تولیدی سرب وروی البرز	۱۸۲	شرکت توسعه صنعت فولادزنجان
۵۷	شرکت میهن مرغ زنجان	۱۲۰	شرکت کانه آرائی آریا	۱۸۳	شرکت بیمه کارآفرین
۵۸	شرکت کودشیمیائی شایان زنجان	۱۲۱	شرکت لوشکان سازه	۱۸۴	شرکت کشتارگاه صنعتی اندیا
۵۹	شرکت ذوب روی صبا صنعت	۱۲۲	شرکت فتح زنجان باران	۱۸۵	شرکت فایبرگلاس زنجان آریا
۶۰	شرکت حمل و نقل زاهدبار خدابنده	۱۲۳	شرکت فروشگاه زنجیره ای رفاه زنجان	۱۸۶	شرکت صنایع تولیدی ترکان روی زنجان
۶۱	شرکت ارتا بتن غرب	۱۲۴	شرکت آرتا بتن غرب	۱۸۷	شرکت مجریان توسعه معادن آسیا
۶۲	شرکت آریا پنجره روشن	۱۲۵	شرکت صنایع پتروشیمی زنجان	۱۸۸	شرکت روی صدرازنگان
۶۳	شرکت صبارسان زنجان	۱۲۶	شرکت کان برکار معدن سولفات میانج	۱۸۹	شرکت آسان پیمان مهر

منبع: سازمان تأمین اجتماعی استان زنجان، ۱۳۹۰

۸.۱.۱.۲. شبکه سازمانی شرکت‌های غیر دولتی و تعاونی

اتحادیه‌های تعاونی و سازمان‌های غیردولتی، هم از نظر اندازه سازمانی به نسبت کوچک‌ترند، هم از نظر تعداد نسبت به دو گروه فوق‌الذکر کمترند و هم از نظر اثرگذاری به‌جز در حوزه سیاسی نقش کمتری دارند. در حوزه سیاسی احزاب و مطبوعات و سازمان عمومی غیردولتی صداوسیما در برخی وضعیت‌ها اثرگذاری بسیار زیادی در روابط بین سازمان‌ها و روابط بین شبکه‌های سازمانی در استان زنجان دارند.

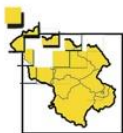
جدول شماره‌ی ۱۷: شرکت‌های تعاونی موجود در استان زنجان

ردیف	نام شرکت تعاونی	ردیف	نام شرکت تعاونی	ردیف	نام شرکت تعاونی
۱	شرکت تعاونی نیک چهره زنجان	۳۸	شرکت تعاونی آموزش و فرهنگی پویا مهر	۷۵	شرکت تعاونی پر بلند زنجان
۲	شرکت تعاونی کشت و صنعت سهراب سهیل زنجان	۳۹	شرکت تعاونی فرهنگی میقات	۷۶	شرکت تعاونی نفت کش‌ها
۳	شرکت تعاونی فرهنگی غیرانتفاعی آفرین	۴۰	شرکت تعاونی رنگین آلومینیوم ساوالان	۷۷	شرکت تعاونی زراعی خیرآباد
۴	شرکت تعاونی مسکن کارکنان مخابرات زن	۴۱	شرکت تعاونی جمیل ماکیان	۷۸	شرکت تعاونی ریسندگی و بافندگی آرمان
۵	شرکت تعاونی اینترگران دانشگاه علوم پزشکی	۴۲	شرکت تعاونی فرهنگی دهخدا زنجان	۷۹	شرکت تعاونی مصرف کارکنان و اساتید
۶	شرکت تعاونی مسکن اتاق بازرگانی و بورس زنجان	۴۳	شرکت تعاونی مسکن کارگران پارس سوئیتج	۸۰	شرکت تعاونی عدالت استان زنجان
۷	شرکت تعاونی مسکن همیاران سهراب زنجان	۴۴	شرکت تعاونی مرغ نغمه‌خوان زنجان	۸۱	شرکت تعاونی مسکن مهرسلطانیه
۸	شرکت تعاونی فراگیر زنان کارآفرین	۴۵	شرکت تعاونی مجتمع اکتشاف زنجان	۸۲	شرکت تعاونی مرغداری ورد جهان
۹	شرکت تعاونی مادر تخصصی صنایع دستی استان زن	۴۶	شرکت تعاونی اندیشه بهداشت و درمان زنجان	۸۳	شرکت تعاونی صنایع و معادن سرب وروی
۱۰	شرکت تعاونی مسکن کارکنان سپاه استان زنجان	۴۷	شرکت تعاونی راه سلامتی زنجان	۸۴	شرکت تعاونی مصرف ولی عصر شهرداری
۱۱	شرکت تعاونی تأمین نیاز تولیدکنندگان	۴۸	شرکت تعاونی احرار زنجان	۸۵	شرکت تعاونی اعتبار مولی‌الموحیدین
۱۲	شرکت تعاونی شیمی و دود	۴۹	شرکت تعاونی چاپ و نشر نفیس کسری	۸۶	شرکت تعاونی آهن‌آلات
۱۳	شرکت تعاونی مصرف کارکنان برق زنجان	۵۰	شرکت تعاونی گوزل ماهی زنجان	۸۷	شرکت تعاونی آموزشی فرهنگی سینا
۱۴	شرکت تعاونی مسکن مهر شهرستان زنجان	۵۱	شرکت تعاونی مسکن کارکنان استانداری	۸۸	شرکت تعاونی آموزشی فرهنگی غیرانتفاعی
۱۵	شرکت تعاونی مسکن سپاه پاسداران	۵۲	شرکت تعاونی مسکن کارکنان ناحیه راه‌آهن	۸۹	شرکت تعاونی ارم سبز فدک
۱۶	شرکت تعاونی طیور زنجان	۵۳	شرکت تعاونی کشاورزی باغداران و سبز	۹۰	شرکت تعاونی مصالح‌فروشان زنجان
۱۷	شرکت تعاونی مسکن شرکت صنعت روی زنگان	۵۴	شرکت تعاونی حمل‌ونقل درون‌شهری بانوان فضیلت زنجان	۹۱	شرکت تعاونی احداث استخراج معدن زنجان
۱۸	شرکت تعاونی نیما ترنج بافت	۵۵	شرکت تعاونی چاپ و نشر سعادت زنجان	۹۲	شرکت تعاونی عصر جدید اندیشوران
۱۹	شرکت تعاونی مصرف کارکنان دارائی	۵۶	شرکت تعاونی تاکسی بی‌سیم صدوسی و سه اشراق	۹۳	شرکت تعاونی مسکن هنرمندان
۲۰	شرکت تعاونی مسکن کارکنان سازمان اتوبوس‌رانی زنجان	۵۷	شرکت تعاونی شبکه سبز زنجان	۹۴	شرکت تعاونی ۱۵ خرداد زنجان

جدول شماره‌ی ۱۷: شرکت‌های تعاونی موجود در استان زنجان

ردیف	نام شرکت تعاونی	ردیف	نام شرکت تعاونی	ردیف	نام شرکت تعاونی
۲۱	شرکت تعاونی مرغ نیلوفر زیبای زنجان	۵۸	شرکت تعاونی عدالت شهرستان ایجرود	۹۵	شرکت تعاونی مسکن عایق‌های الکتریکی پارس
۲۲	شرکت تعاونی کارکنان پارس سویچ	۵۹	اتحادیه شرکت‌های تعاونی روستایی شهر	۹۶	شرکت تعاونی دهیاران ایجرود
۲۳	شرکت تعاونی مسکن کارکنان صنعت روی زنجان	۶۰	شرکت تعاونی معدنی قمچه قای	۹۷	شرکت تعاونی گلشهر کاظمیه
۲۴	شرکت تعاونی مصرف کارکنان بانک صادرات	۶۱	شرکت تعاونی ارسطو طب	۹۸	شرکت تعاونی خدماتی بهداشتی و درمانی
۲۵	شرکت تعاونی مسکن ویلا شهر	۶۲	شرکت تعاونی البرز مس زنجان	۹۹	شرکت تعاونی زنگان اتحاد
۲۶	شرکت تعاونی نوین کارآفرینان خمسه	۶۳	شرکت تعاونی مسکن خانه مطبوعات زنجان و شرکت شهریاران قلم	۱۰۰	اتحادیه شرکت‌های تعاونی و کشاورزی مرغداران
۲۷	اتحادیه شرکت‌های تعاونی کشاورزی مرغداران	۶۴	شرکت تعاونی حمل‌ونقل نفتکش‌های زنجان	۱۰۱	شرکت تعاونی مسکن رانندگان اتوبوس برون‌شهری زنجان
۲۸	شرکت تعاونی مسکن کارکنان اداره کل کار	۶۵	اتحادیه شرکت‌های تعاونی مصرف زنجان	۱۰۲	شرکت تعاونی مصرف کارخانه روی زنجان
۲۹	شرکت تعاونی مسکن نورپیران زنجان	۶۶	شرکت تعاونی درودگران	۱۰۳	شرکت تعاونی بازنشستگان سپاه استان
۳۰	شرکت تعاونی چندمنظوره شاهد	۶۷	شرکت تعاونی مصرف ایران ترانسفو	۱۰۴	شرکت تعاونی مسکن مهرپرستارزنجان
۳۱	شرکت تعاونی داروسازان	۶۸	شرکت تعاونی بهداشتی درمانی فارابی	۱۰۵	شرکت تعاونی توسعه روستایی پایدار کاوند
۳۲	شرکت تعاونی آبادگران سرزمین اشراق	۶۹	شرکت تعاونی خدمات بهداشتی درمانی	۱۰۶	شرکت تعاونی کامیونداران
۳۳	شرکت تعاونی فرزاد تجارت زنگان	۷۰	شرکت تعاونی صنایع و معادن سرب وروی	۱۰۷	شرکت تعاونی چندمنظوره اقتصادفرهنگ
۳۴	شرکت تعاونی تاکسیرانی	۷۱	شرکت تعاونی مسکن کارگران شهرداری	۱۰۸	شرکت تعاونی مسکن فرهنگیان
۳۵	شرکت تعاونی فراگیر جوانان استان زنجان	۷۲	شرکت تعاونی مسکن دفاتر اسناد رسمی زنجان	۱۰۹	شرکت تعاونی مسکن کارگران شرکت زرین معدن آسیا
۳۶	شرکت تعاونی طلیعه سبزیاران	۷۳	شرکت تعاونی چندمنظوره وارث سبزدرفک	۱۱۰	شرکت تعاونی مسکن طلائییه بنیادتعاون
۳۷	شرکت تعاونی اعتبار اعتمادایرانیان	۷۴	شرکت تعاونی آسیاب پلاستیک زنگان		

۸. ۱. ۱. ۲. ۳. شبکه سازمان‌های مردم‌نهاد (NGO)

هدف از شکل‌گیری سازمان‌های غیردولتی^۱ یا سازمان‌های مردم‌نهاد، علاوه بر جلب مشارکت‌های مردمی در امور جامعه، حفاظت از حقوق افراد در مقابل دولت نیز می‌باشند. در حقیقت این سازمان‌ها گروه‌های فشاری محسوب می‌شوند که از دست‌اندازی‌های دولت در حوزه‌های خصوصی مردم نیز حفاظت می‌کنند. سازمان‌های مردم‌نهاد می‌توانند در تمامی حوزه‌های جامعه اعم از سیاسی، اجتماعی، زیست‌محیطی، فرهنگی، اقتصادی و حتی ورزشی شکل بگیرند. در ایران، مطابق آیین‌نامه اجرایی تأسیس و فعالیت سازمان‌های مردم‌نهاد مصوب هیئت محترم دولت: سازمان غیردولتی به تشکلهایی اطلاق می‌شود که گروهی از اشخاص حقیقی یا حقوقی غیر حکومتی به صورت داوطلبانه با رعایت مقررات مربوط تأسیس شده و دارای اهداف غیرانتفاعی و غیرسیاسی می‌باشد (آیین‌نامه اجرایی تأسیس و فعالیت سازمان‌های مردم‌نهاد ۱۳۸۴: ۱). از جمله ویژگی‌های که این سازمان‌ها دارند، غیرانتفاعی بودن، داوطلبانه بودن، غیرسیاسی بودن، پرداخت حق عضویت از سوی اعضا، مردمی بودن، می‌باشند. به‌طور کلی فعالیت سازمان‌های غیردولتی در ایران را می‌توان در پنج محور عمده، تقسیم‌بندی نمود که این محورها عبارت‌اند از:

• حفاظت محیط‌زیست و توسعه پایدار؛

• بهداشت و جمعیت؛

• زنان و توسعه؛

• کودکان و نوجوانان؛

• علم و تکنولوژی (معاونت برنامه‌ریزی استانداری زنجان، ۱۳۸۸: ۲۵).

شبکه سازمان‌های مردم‌نهاد ضعیف‌ترین شبکه‌های سازمانی در استان زنجان محسوب می‌شوند. تعدادشان قلیل، توانایی مالی و انسانی و رسانه‌ای‌شان محدود و اندازه سازمانی‌شان کوچک است. میزان اثرگذاری‌شان در روابط بین سازمانی و بین شبکه‌های سازمانی در استان زنجان کم و البته گاهی رو به رشد است. در این استان بالغ بر ۴۱ تشکل

غیردولتی و مردم‌نهاد در زمینه‌های مختلف فعالیت دارند که ۲۰ تشکل دارای محدوده‌ی فعالیتی سطح شهرستان هستند و ۲۱ تشکل نیز در سطح استان فعالیت می‌نمایند.

جدول شماره‌ی ۱۸: مشخصات تشکل‌های غیردولتی استان زنجان

شهرستان	محدوده فعالیت	نام تشکل	شماره ثبت	شهرستان	محدوده فعالیت	نام تشکل	شماره ثبت
-	استان	ایشیق بول	۲۲	زنجان	شهرستان	کانون فرهنگی و اجتماعی زنان فرهیخته	۱
-	استان	انجمن فرهنگی اجتماعی آرای	۲۳	زنجان	شهرستان	عرشیا	۲
-	استان	موسسه فرهنگی هنری معید	۲۴	زنجان	شهرستان	افکار زنجان	۳
-	استان	انجمن هنرمندان زن زنجان	۲۵	ابهر	شهرستان	مؤسسه‌ی جوانان افلاک	۴
-	استان	جمعیت حمایت از معلولین	۲۶	ابهر	شهرستان	جمعیت سپید ابهر	۵
-	استان	کانون حمایت از صنایع دستی فرش دستباف	۲۷	ابهر	شهرستان	انجمن نجوم غیر حرفه‌ای ابهر	۶
-	استان	انجمن اجتماعی فرهنگی پژوهشی میعاد سبز	۲۸	ابهر	شهرستان	شبکه زندگی	۷
-	استان	سفیران شرق	۲۹	ابهر	شهرستان	انجمن روزنگار جوان	۸
-	استان	موسسه فرهنگی مطالعاتی نیستان	۳۰	خدابنده	شهرستان	مؤسسه فرهنگی فصیح	۹
-	استان	کانون رزمی کاران	۳۱	خدابنده	شهرستان	مجمع فرهنگی ظهور	۱۰
-	استان	ندای جنت	۳۲	خدابنده	شهرستان	مجمع خیرین مدرسه‌ساز	۱۱
-	استان	شکوفه‌ی ماهون	۳۳	خدابنده	شهرستان	توسعه گران توانمند	۱۲
-	استان	انجمن توسعه گران کارآفرین	۳۴	خدابنده	شهرستان	کانون اندیشه‌ی شریعتی	۱۳
-	استان	ترانه	۳۵	خرمدره	شهرستان	موسسه پژوهشی پویندگان	۱۴
-	استان	شورای کارکنان دانشگاه زنجان	۳۶	خرمدره	شهرستان	انجمن موسیقی خرمدره	۱۵
-	استان	جمعیت اهداکنندگان خون زنجان	۳۷	خرمدره	شهرستان	مجمع اتحاد سبز	۱۶
-	استان	نمایندگی مجمع ملی کشاورزان میعاد سبز	۳۸	خرمدره	شهرستان	انجمن توسعه وفاق	۱۷
-	استان	کانون حضرت ابوالفضل	۳۹	طارم	شهرستان	گنجینه سبز	۱۸
-	استان	نمایندگی بنیاد معلولین و سالمندان	۴۰	طارم	شهرستان	برگ زیتون	۱۹
-	استان	جمعیت حمایت از بیماری مزمن زنان	۴۱	طارم	شهرستان	شیفتگان خدمت	۲۰
				-	استان	کانون فرهنگی اجتماعی موفقیت سبز	۲۱

مأخذ: معاونت برنامه‌ریزی استانداری زنجان، ۱۳۸۸: ۲۸

• وضعیت موجود ارتباط میان سازمانی نظام اداری استان زنجان

در حال حاضر و از سال ۱۳۸۷ تنظیم، کنترل و هدایت روابط میان سازمان‌ها در استان زنجان به سه شیوه انجام می‌شود. این شیوه‌ها عبارتند از:

الف. تنظیم روابط میان سازمان‌های استان از طریق شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان زنجان.

ب. تنظیم روابط میان سازمان‌های استان از طریق فرمانداری‌های مستقر در هفت شهرستان

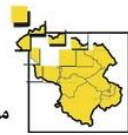
ج. تنظیم و نظارت بر روابط میان سازمان‌های استان از طریق ۱۷ اداره کل و دفتر استانداری

الف. شیوه اول هماهنگی و نظارت بر روابط میان سازمان‌ها

در حال حاضر سیستم مدیریتی نظام اداری استان به تبعیت از دولت مرکزی از طریق شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان اداره می‌شود.

هیئت‌وزیران در سال ۱۳۸۲ بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور آیین‌نامه شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و کارگروه‌های تخصصی را تصویب نمود. این شورا به‌منظور هماهنگی و تصمیم‌گیری در امور برنامه‌ریزی، توسعه و عمران استان‌ها و نظارت بر آن‌ها و هدایت و تصویب طرح‌ها در چهارچوب برنامه‌ها، سیاست‌ها و خط‌مشی‌های کلان، در کلیه استان‌های کشور تشکیل می‌شود. اعضای شورا به شرح زیر تعیین می‌شوند (معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور، ۱۳۸۷):

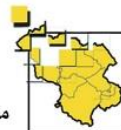
- استاندار (رئیس)
- رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان (دبیر)
- مدیرکل امور اقتصادی و دارایی استان
- رئیس سازمان مسکن و شهرسازی استان.
- مدیرکل حفاظت محیط‌زیست استان.
- رئیس سازمان بازرگانی استان.
- مدیرکل راه و ترابری استان
- رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان.
- مدیرکل کار و امور اجتماعی استان.
- رئیس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی مرکز استان.
- رئیس سازمان صنایع و معادن استان.
- رئیس سازمان آموزش و پرورش استان.

- مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان.
- مدیرکل تعاون استان.
- یک نفر از مدیران واحدهای استانی وابسته به وزارت نفت به انتخاب وزیر نفت.
- یک نفر از مدیران واحدهای استانی وابسته به وزارت نیرو به انتخاب وزیر نیرو.
- یک نفر از مدیران واحدهای استانی وابسته به وزارت پست و تلگراف و تلفن به انتخاب وزیر مربوطه
- یک نفر از رؤسای دانشگاه‌های غیرپزشکی استان به انتخاب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری.
- رئیس یکی از بانک‌های استان به انتخاب رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- مشاور استاندار در امور بانوان.
- نماینده سازمان ملی جوانان در استان.
- دو نفر صاحب‌نظر که حتی‌الامکان یکی از آن‌ها از میان بانوان باشد ترجیحاً از اساتید دانشگاه به پیشنهاد استاندار و تصویب اکثریت آرای اعضای شورا (بدون حق رأی)
- یکی از شهرداران به انتخاب شهرداران استان
- مدیرکل منابع طبیعی استان.
- مدیرکل توسعه و تجهیز مدارس استان.
- رئیس کل دادگستری استان.
- مدیرکل صداوسیما مرکز استان.
- مدیرکل اطلاعات استان.
- مدیرکل تربیت‌بدنی استان.
- یکی از فرمانداران به انتخاب فرمانداران استان.
- یک نفر از میان مدیران سازمان‌های مربوط به ایثارگران به انتخاب استاندار.
- رئیس شورای اسلامی استان (تا تشکیل شورای اسلامی استان رئیس شورای اسلامی شهر مرکز استان) بدون حق رأی.

- رؤسای کلیه کارگروه‌های تخصصی زیرمجموعه.
 - شهردار شهری که وسایل مربوط به آن در شورا مطرح می‌شود.
- دو نفر از نمایندگان مردم استان در مجلس شورای اسلامی به انتخاب نمایندگان استان بدون حق رأی در جلسات شورا شرکت می‌کنند.
- وظایف این شورا نیز به شرح زیر است:
- الف. بررسی و تأیید برنامه‌های بلندمدت توسعه استان شامل جهت‌گیری‌های توسعه بلندمدت استان در چهارچوب نظام برنامه‌ریزی کشور و در راستای جهت‌گیری‌های بلندمدت کشور و طرح آمایش ملی.
- ب. بررسی و تأیید برنامه‌های میان‌مدت توسعه استان شامل هدف‌ها، سیاست‌ها و خط‌مشی‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و اولویت‌های سرمایه‌گذاری در توسعه استان که در چهارچوب رهنمودهای کلی و سیاست‌های کلان و بخشی و سازگار با برنامه میان‌مدت ملی برای دوره توسعه تهیه می‌شود.
- پ. تصویب طرح‌های توسعه و عمران و سلسله‌مراتب خدمات شهری و روستایی در قالب برنامه‌های توسعه استان با رعایت سیاست‌های مصوب شورای عالی معماری و شهرسازی.
- ت. اتخاذ تدابیر لازم برای تحقق آن قسمت از درآمدهای عمومی و اختصاصی دولت در استان که توسط دستگاه‌های اجرایی استانی وصول به خزانه استان واریز می‌گردد (درآمد استانی) و پیشنهاد کسب منابع جدید درآمد در چهارچوب سیاست‌های مصوب دولت.
- ث. اتخاذ تدابیر لازم برای صرفه‌جویی در هزینه‌ها و پیشنهاد راه‌های کاهش هزینه در چهارچوب سیاست‌های مصوب دولت.
- ج. بررسی و تأیید بودجه پیشنهادی سالانه استان شامل منابع مالی لازم از محل درآمدهای استان و سهمی از منابع ملی و اعتبارات جاری و عمرانی دستگاه‌های اجرایی استان از محل درآمد عمومی و اعتبارات از محل درآمد اختصاصی در چهارچوب بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های تهیه و تنظیم بودجه سالانه کل کشور برای ارائه به سازمان.
- چ. بررسی و توزیع اعتبارات عمرانی استانی مصوب بین فصول، برنامه‌ها و طرح‌های عمرانی و دستگاه‌های اجرایی استانی به تفکیک شهرستان بر اساس پیشنهاد سازمان استان.

- ح. بررسی و تصمیم‌گیری در مورد توسعه صادرات غیرنفتی استان و در صورت لزوم خط‌مشی‌های اجرایی مبادلات مرزی اعم از بازارچه‌ها، تعاونی‌های مرزنشین در چهارچوب سیاست‌های کلی تجارت خارجی کشور.
- خ. بررسی نامه‌های سالانه و میان‌مدت اصلاح و تحول اداری متناظر با برنامه‌های توسعه مصوب و پیشنهاد آن به مراجع ذی‌ربط.
- د. شناخت قابلیت‌ها و مزیت‌های نسبی استان و ایجاد زمینه‌های لازم برای تشویق و توسعه سرمایه‌گذاری‌های مردمی در امور اقتصادی، تولیدی و اجتماعی.
- ذ. ساماندهی کمک‌ها و توسعه مشارکت‌های مردمی در اقدامات عمرانی و امور عام‌المنفعه
- ر. بررسی راه‌های تجهیز و جذب پس‌اندازهای مردم و به‌کارگیری آن‌ها در امور توسعه استان در چهارچوب سیاست‌ها و خط‌مشی‌های پولی کشور.
- ز. پیشنهاد برنامه‌های توسعه مشارکت زنان و جوانان به‌ویژه بسیجیان در فعالیت‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی استان به مراجع ذی‌ربط و تنظیم سیاست‌های اجرایی مربوط.
- ژ. پیشنهاد برنامه‌های استقرار نظام تأمین اجتماعی ملی در سطح استان به مراجع ذی‌ربط و تنظیم سیاست‌های اجرایی مربوط.
- س. بررسی وضعیت اشتغال در سطح استان و پیش‌بینی روش‌های تشویقی برای سرمایه‌گذاری در امور اشتغال‌زا.
- ش. پیشنهاد برنامه‌ها و تأمین منابع تقویت و توسعه بسیج استان.
- موضوعات محول شده توسط هیئت‌وزیران نیز در دستور جلسات شورا قرار می‌گیرد. در هنگام طرح مباحث مربوط به هر دستگاه اجرایی از مسئول آن دستگاه با حق رأی برای شرکت در جلسه شورا دعوت به عمل می‌آید. دبیر شورا موظف است هنگام طرح مباحث مربوط به هر یک از شهرستان‌های استان از فرماندار آن شهرستان برای شرکت در جلسه با حق رأی دعوت به عمل آورد. شورا حداقل ماهی یک‌بار تشکیل می‌شود و جلسات آن با حضور حداقل دوسوم اعضای صاحب‌رأی رسمیت می‌یابد و تصمیمات آن با رأی موافق اکثریت اعضای حاضر اتخاذ می‌شود. اعضای شورا شخصاً ملزم به شرکت در جلسات شورا هستند. جلسات شورا به ریاست استاندار تشکیل می‌شود، در غیاب او جلسه شورا به ریاست یکی از معاونان استانداری به انتخاب استاندار تشکیل خواهد شد. دبیرخانه شورا موظف است دستور

کار هر جلسه شورا را یک هفته قبل از برگزاری جلسه بر اساس گزارش‌ها و پیشنهادهای دریافت شده از دستگاه‌های اجرایی و کارگروه‌های تخصصی - موضوع ماده (۱۳) این آیین‌نامه - با هماهنگی رئیس شورا، تهیه و به صورت کتبی به اطلاع اعضاء برساند. مصوبات شورا پس از ابلاغ برای دستگاه‌های اجرایی و ستادی استان لازم‌الاجرا است. دبیرخانه تحقق مصوبات شورا را پیگیری می‌کند. دبیرخانه شورا موظف است تصمیمات شورا را حداکثر ظرف یک هفته پس از تشکیل جلسه برای اعضاء، دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط و سازمان ارسال نماید. دبیرخانه شورا با همکاری اعضای شورا و کارگروه‌های تخصصی موظف است در قالب نظام نظارت و ارزیابی مصوب سازمان چگونگی تحقق اهداف پیش‌بینی شده در برنامه و عملیات اجرایی مربوط را ارزیابی و نظارت نماید.

این شورا به‌مثابه بالاترین نهاد مدیریت دولتی استان از طریق ده کارگروه استان را اداره می‌کند. این ده کارگروه عبارت‌اند از:

- ۱- کارگروه امور اقتصادی و تولیدی
- ۲- کارگروه امور زیربنایی
- ۳- کارگروه اشتغال و سرمایه‌گذاری (فرابخشی)
- ۴- کارگروه امور اجتماعی و فرهنگی
- ۵- کارگروه تحول اداری، بهره‌وری و فن‌آوری (فرابخشی)
- ۶- کارگروه آمایش، محیط‌زیست و توسعه پایدار (فرابخشی)
- ۷- کارگروه مسکن و شهرسازی
- ۸- کارگروه سلامت و امنیت غذایی
- ۹- کارگروه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
- ۱۰- کارگروه بانوان و خانواده (فرابخشی)

اجرای تصمیمات کارگروه‌های تخصصی منوط به تصویب شورا است. کارگروه‌های تخصصی می‌توانند متناسب با وظایف محول شده، گروه‌های کاری و کارشناسی در هریک از زمینه‌ها و محدوده‌های جغرافیایی تشکیل دهند. عناوین، وظایف و اعضای گروه‌های کاری به تصویب شورا خواهد رسید. اعضای کارگروه‌های تخصصی موظف‌اند حداقل یک

هفته قبل از تشکیل جلسه، پیشنهادهای خود را برای طرح در کارگروه به صورت کتبی به دبیرخانه کارگروه اعلام نمایند و پیشنهادها حسب نوبت و به ترتیب در کارگروه مطرح می‌شوند. جلسه کارگروه‌های تخصصی با حضور دوسوم اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیمات آن با تأیید اکثریت اعضای حاضر در جلسه اتخاذ و به شورا اعلام می‌شود. هر کارگروه مجموعه‌ای از سازمان‌ها را باهدفی خاص گرد هم آورده و آن‌ها را به هم مرتبط می‌کند.

برای هر کارگروه تخصصی، وظیفه مشخصی تدوین گردیده است، برای بیش از ۱۰ کارگروه، ۴ وظیفه مشترک

ذیل منظور شده است:

الف) بررسی و تلفیق برنامه‌های بلندمدت و میان‌مدت بخش‌های ذی‌ربط در چارچوب برنامه‌های توسعه کشور، طرح‌های آمایش، توسعه و عمران استان؛

ب) پیشنهاد بودجه سالانه بخش‌های ذی‌ربط در چارچوب بخشنامه‌ها و دستورالعمل تهیه و تنظیم بودجه سالانه؛

ج) تدوین اولویت‌های پژوهشی و پیشنهاد به کارگروه پژوهش، آمار و فناوری اطلاعات؛

د) بررسی پیشنهادهای و ارائه راهکارهای مناسب در زمینه‌ی تخصص‌های مربوطه.

ضمناً در تعدادی از کارگروه‌های دیگر نیز بخشی از موضوعات فوق با عبارتهای مشابه منظور شده است.

برای تعدادی از کارگروه‌های وظیفه تهیه گزارش‌های مختلف، هماهنگی، هدایت، نظارت، شناسایی مسائل و مشکلات،

بررسی و اظهارنظر منظور شده است و برای وظایف اختصاصی کارگروه‌های موارد ذیل آمده است:

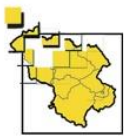
- کارگروه برنامه‌ریزی تحول اداری: برنامه‌ریزی برای اجرای مصوبات شوراهای مختلف و برنامه‌ریزی همایش‌های مختلف.

- کارگروه آمایش و محیط‌زیست: بررسی و تعیین اولویت رشد مراکز شهری، اظهارنظر در خصوص مکان پروژه‌های بزرگ، ایجاد هماهنگی و تهیه نقشه‌های GIS، نظارت بر اجرای دولت سبز.

- کارگروه زیر بنایی و عمران: بررسی مطالعات انجام شده در خصوص توجیه فنی، اقتصادی پروژه‌های جدید.

- کارگروه شهرسازی و معماری: طرح‌های توسعه و عمران شهری.

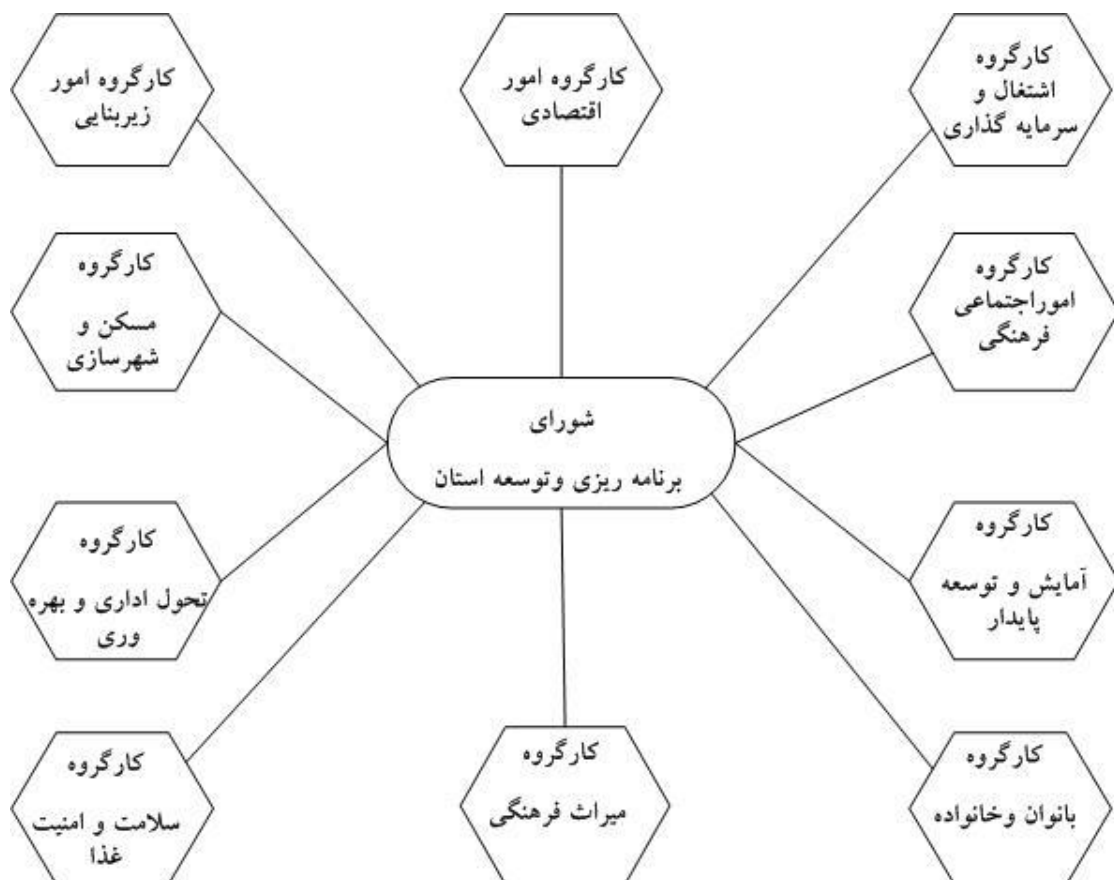
- کارگروه اشتغال و سرمایه‌گذاری: نظارت بر عملکرد مناطق ویژه اقتصادی و مراکز آموزش فنی، حرفه‌ای، تهیه گزارش در خصوص بازار کار و ارائه راهکار برای کاهش بیکاری.

کارگروه پژوهش، آمار و فناوری اطلاعات: اخذ عناوین شاخص‌ها و ارقام آمارهای موردنیاز، معرفی ارقام آماری موردنیاز و جلب همکاری درزمینه‌ی گردآوری آمار، ایجاد شبکه‌های اطلاع‌رسانی (سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان زنجان، ۱۳۸۵).

شکل زیر نمودار سازمانی و ساختار شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان را نشان می‌دهد.

شکل شماره ۱۸. کارگروه‌های شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان

جدول شماره‌ی ۱۹: ادارات عضو در کارگروه‌های استان

شورای برنامه‌ریزی و توسعه	بانوان و خانواده	میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری	سلامت و امنیت غذایی	مسکن و شهرسازی	آمایش، محیط‌زیست و توسعه پایدار	تحول اداری، بهره‌وری و فن‌آوری	امور اجتماعی و فرهنگی	اشتغال و سرمایه‌گذاری	امور زیربنایی	امور اقتصادی و تولیدی	درصد عضویت	تعداد عضویت در کارگروه‌ها و شوراهای برنامه‌ریزی	نام دستگاه
		•		•		•			•	۳۶/۳	۴	شرکت مخابرات	
				•	•				•	۲۷/۲	۳	بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	
		•							•	۱۸/۱	۲	شرکت برق منطقه‌ای	
•		•	•	•	•				•	۶۳/۶	۷	اداره کل حفاظت محیط‌زیست	
				•					•	۱۸/۱	۲	شهرداری	
•		•	•	•	•	•		•	•	۸۱/۸	۹	اداره کل جهاد کشاورزی	
		•							•	۲۷/۲	۳	شرکت آب منطقه‌ای	
	•	•		•	•		•	•	•	۷۲/۷	۸	اداره کل میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری	
		•						•	•	۲۷/۲	۳	اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری	
		•		•				•	•	۲۷/۲	۳	شرکت گاز	
•						•	•		•	۳۶/۳	۴	اداره کل امور اقتصادی و دارایی	
									•	۹	۱	شرکت شهرک‌های صنعتی	
	•		•				•		•	۳۶/۳	۴	دانشگاه علوم پزشکی	
		•							•	۱۸/۱	۲	اداره گمرک	
•	•					•	•			۳۶/۳	۴	اداره کل آموزش و پرورش	
•	•		•			•	•			۴۵/۴	۵	صداوسیما	
•	•			•	•		•			۳۶/۳	۴	اداره کل اطلاعات	
	•		•				•			۲۷/۲	۳	اداره کل دادگستری	
•	•						•			۲۷/۲	۳	اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی	
•	•						•	•		۳۶/۳	۴	بنیاد شهید و امور ایثارگران	
	•		•				•	•		۳۶/۳	۴	کمیته امداد امام خمینی	
	•					•	•			۲۷/۲	۳	فرمانداری	
	•						•			۱۸/۱	۲	اداره کل تبلیغات اسلامی	
	•						•			۱۸/۱	۲	اداره کل بهزیستی	
	•						•			۱۸/۱	۲	اداره کل ثبت‌احوال	
	•					•	•			۲۷/۲	۳	دانشگاه زنجان	
	•						•			۱۸/۱	۲	دانشگاه آزاد	
				•						۹	۱	شرکت توزیع برق	
				•						۹	۱	شرکت آب و فاضلاب	
				•						۹	۱	اداره کل ثبت‌اسناد و املاک	
				•						۹	۱	اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای	
			•							۹	۱	شرکت آب و فاضلاب شهری	
			•							۹	۱	شرکت آب فاضلاب روستایی	
		•								۹	۱	اداره امور اراضی	
•	•	•	•	•			•	•	•	۷۲/۷	۸	اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی	
•	•		•				•			۳۶/۳	۴	اداره کل ورزش و جوانان	
•			•		•	•		•	•	۶۳/۶	۷	اداره کل صنعت، معدن و تجارت	
•		•		•	•			•	•	۵۴/۵	۶	اداره کل راه و شهرسازی	
۱۲	۱۷	۱۲	۱۱	۱۳	۷	۸	۱۷	۷	۱۲	۱۲		جمع کل	

مأخذ: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان زنجان، ۱۳۸۵.

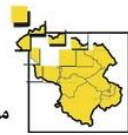
با بررسی عضویت سازمان‌ها و ادارات استان در این نهادهای جمعی ۱۱ گانه، (کارگروه‌های ۱۰ گانه و شورای برنامه‌ریزی و توسعه که نهادی فرادست کارگروه‌ها محسوب می‌گردد) نتایج زیر حاصل می‌شود:

- اداره کل جهاد کشاورزی استان با عضویت در ۹ کارگروه و همچنین شورای برنامه‌ریزی و توسعه (۸/۸۱ درصد) بیشترین میزان عضویت را از این حیث داراست ولی در کارگروه‌های امور اجتماعی و فرهنگی و همچنین کارگروه بانوان و خانواده عضویتی ندارد. به نظر می‌رسد یکی از دلایل بالا بودن میزان عضویت این سازمان، پایه بودن فعالیت آن است. چراکه کشاورزی هم چنان یکی از مهم‌ترین اضلاع اقتصاد ایران می‌باشد که سهم زیادی از اشتغال و همچنین تولید کشور را به خود اختصاص داده است.

- شرکت شهرک‌های صنعتی، شرکت توزیع برق، شرکت آب و فاضلاب، اداره کل ثبت اسناد و املاک، اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای، شرکت آب و فاضلاب شهری، شرکت آب فاضلاب روستایی، اداره امور اراضی با ۱ عضویت (۹ درصد) کمترین میزان عضویت و مشارکت را در تصمیم‌گیری‌های جمعی در قالب کارگروه‌ها دارند.

- مهم‌ترین ادارات در سطح استان مانند اداره‌ی تعاون، کار و رفاه اجتماعی، صنعت، معدن و تجارت و یا راه و شهرسازی و حفاظت محیط‌زیست همگی در تمام کارگروه‌ها عضویت ندارند. درحالی‌که در مدیریت فرا بخشی و آمایشی، سازمان‌هایی چون محیط‌زیست و راه و شهرسازی بسیار مهم هستند. در قرن اخیر توسعه‌ای مدنظر است که پایدار باشد. توسعه‌ی پایدار توسعه‌ای است که در آن محیط‌زیست مورد توجه قرار بگیرد و در همه‌ی برنامه‌ریزی‌ها باید حفظ محیط‌زیست اصل اساسی باشد، فلذا عضویت ۶/۶۳ درصدی اداره کل محیط‌زیست در کارگروه‌ها نمی‌تواند چندان قابل قبول و پذیرش باشد. همچنین شهرها محل زندگی و سکونت ساکنانشان است که در آن‌ها افراد سکونت می‌کنند، کار می‌کنند، اوقات فراغت خویش را در آن‌ها سپری می‌نمایند و خدمات خود را در آن به دست می‌آورند اما شهرداری که با مدیریت شهری سروکار دارد و باید همه‌ی کاردهای بالا را برآورده نماید تنها در ۲ کارگروه عضویت دارد و حتی عضو شورای برنامه‌ریزی و توسعه هم نمی‌باشد و تصمیمات این شورا در غیاب این نهاد گرفته می‌شود.

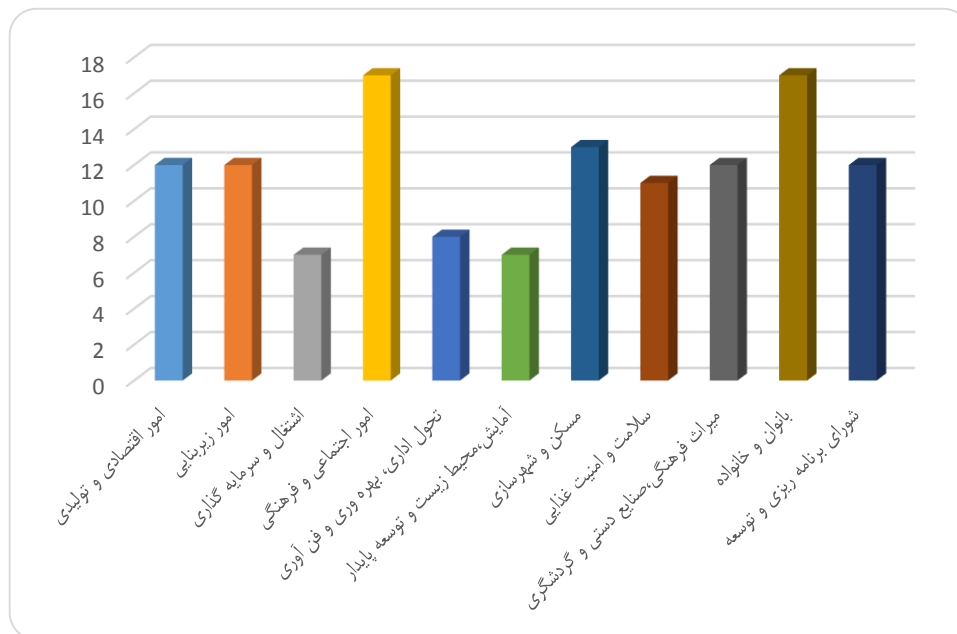
- در کارگروه‌های استان، نقش دانشگاه‌ها بسیار ضعیف و کم‌رنگ هستند، در استان زنجان دانشگاه‌هایی چون علوم پزشکی، دانشگاه زنجان و دانشگاه آزاد وجود دارند که هیچ‌کدام از آن‌ها در شورای برنامه‌ریزی و توسعه عضویت

ندارند. دانشگاه‌ها به عنوان نهادهایی که با امر آموزش سروکار دارند باید با تمام کارگروه‌ها در ارتباط باشند، چراکه در آن‌ها تمامی رشته‌ها و نیازها برطرف می‌گردد و نظرات آن‌ها علاوه بر علمی بودن می‌تواند نظرانی جامع و فراگیر باشند که باید بیشتر مورد بها قرار بگیرند.

● از نگاهی دیگر باید عنوان نمود که در بهترین حالت تنها ۳۷ اداره و سازمان عضو کارگروه‌ها و شورای برنامه‌ریزی استان هستند، درحالی‌که در استان چیزی در حدود ۸۳ اداره و سازمان وجود دارند که با طراحی فعلی نظام کارگروهی بیش از نیمی از ادارات استان از دایره‌ی مشارکت در تصمیم‌گیری‌های استانی خارج هستند و فقط تابع و مجری تصمیماتی خواهند بود که خود هیچ نقشی در اتخاذ آن‌ها ندارند.

شکل شماره ۱۹: مقایسه کارگروه‌ها از حیث تعداد اعضا

کارگروه به هر میزان که بزرگ‌تر باشد، طبیعتاً می‌تواند ارتباطات بیشتری را بین ارگان‌های استان برقرار سازد. علاوه بر این، تصمیماتی هم که در آن‌ها اتخاذ می‌گردد مشروعیت و مقبولیت بیشتری هم پیدا می‌کند چراکه حاصل مشارکت و مشورت خود اعضا است. بزرگ‌ترین مشکل نظام شورایی بین سازمانی در استان زنجان، علاوه بر آن که نیمی از ادارات استان در آن عضویت ندارند، آن است که حضور و عضویت شرکت‌های خصوصی و همچنین NGO های استان نیز در آن‌ها نزدیک به صفر است. بزرگ‌ترین کارگروه‌های استان، کارگروه امور بانوان و خانواده و کارگروه امور

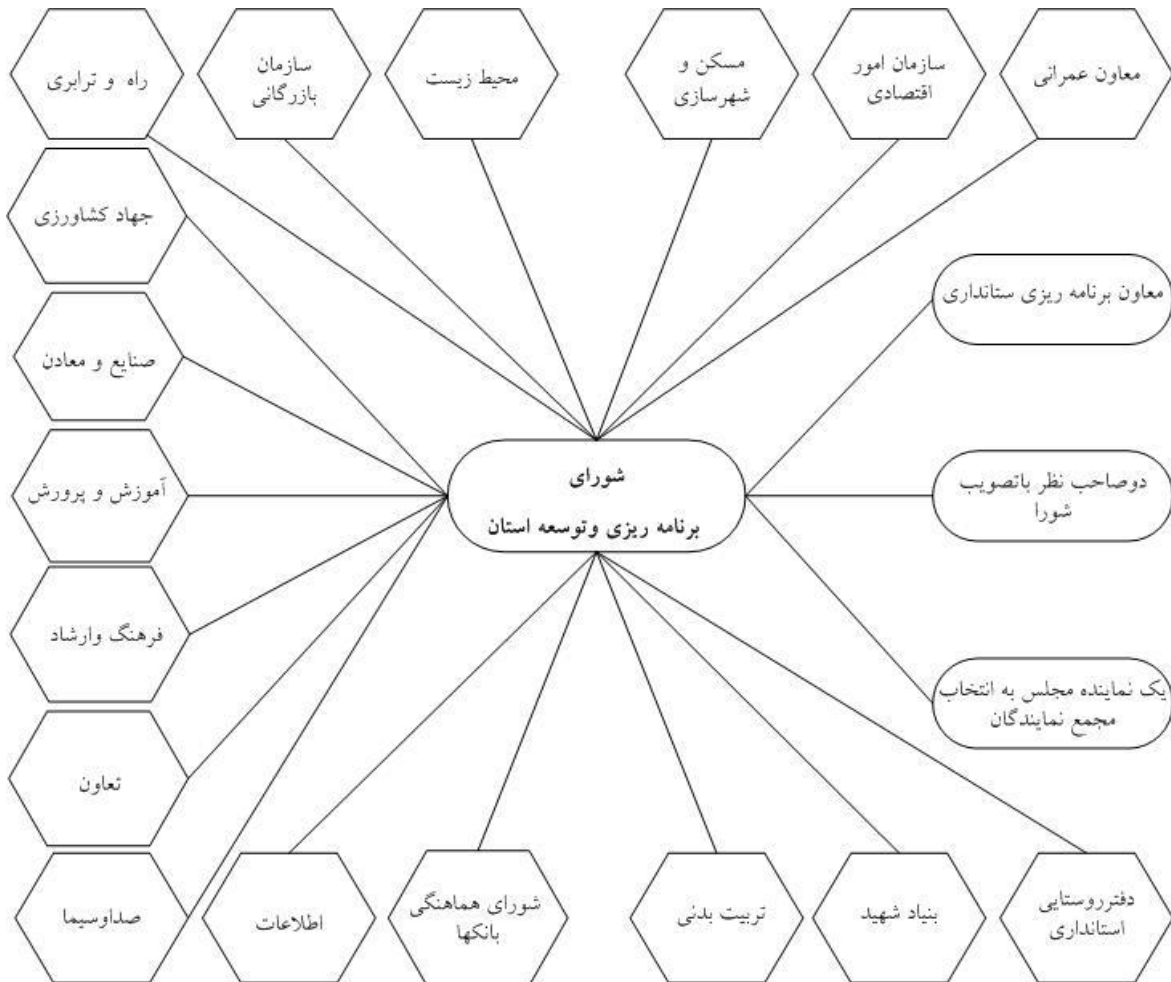
اجتماعی و فرهنگی هستند که هرکدام ۱۷ عضو را دارا از بین سازمان‌های استان دارا هستند. البته باید عنوان نمود که درزمینه‌ی کارگروه‌ها از حیث اعضاء، دفاتر و معاونت‌های خود استانداری که عضو هر کارگروه هستند در نظر گرفته نشده است و صرفاً عضویت دیگر سازمان‌ها و ادارات موردتوجه قرار گرفته است. کوچک‌ترین کارگروه‌ها از حیث اعضاء نیز، کارگروه‌های آمایش، محیط‌زیست و توسعه پایدار با اشتغال و سرمایه‌گذاری می‌باشند که هرکدام ۷ عضو دارند؛ و این برای کارگروهی که مستقیماً با مدیریت فرا بخشی و آمایشی ارتباط پیدا می‌کند، نکته‌ای منفی محسوب می‌شود که تنها ۷ سازمان/اداره در استان عضو این کارگروه هستند و نهادهایی چون دانشگاه‌های استان و شهرداری هیچ سهمی در این کارگروه ندارند.

• تنظیم روابط میان سازمان‌های دولتی استان زنجان از طریق شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان

در آیین‌نامه «شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان» و «کارگروه‌های تخصصی» چنین آمده است: «به‌منظور هماهنگی و تصمیم‌گیری در امور برنامه‌ریزی، توسعه و عمران استان‌ها و نظارت بر آن‌ها و هدایت و تصویب طرح‌ها در چارچوب سیاست‌ها و برنامه‌های مصوب در کلیه استان‌های کشور شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان تشکیل می‌شود.» همان‌گونه که پیشتر اشاره شد استاندار رییس این شورا و معاون برنامه‌ریزی استانداری دبیر آن است. هنگام طرح مباحث مربوط به هر دستگاه اجرایی مسئول آن دستگاه با حق رأی برای شرکت در جلسه شورا دعوت می‌شود. هنگام طرح مباحث مربوط به هر یک از شهرستان‌ها، نیز فرماندار آن شهرستان برای شرکت در جلسه با حق رأی دعوت می‌شود. در مباحث مربوط به آمایش از نماینده وزارت دفاع نیز با حق رأی دعوت می‌شود. گفتنی است دبیرخانه کارگروه در استانداری مستقر است.

شکل شماره ۲۰: ساختار شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان

در بررسی ساختار شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان موارد زیر حائز اهمیت است:

- جز استانداری ۱۵ نهاد یا دستگاه اجرایی در شورای توسعه استان به‌مثابه بالاترین نهاد تصمیم‌گیری در استان عضویت دارند.
- سازمان کار و امور اجتماعی با نقش مهمی که در تنظیم عرضه و تقاضای کار و ایجاد تعادل در بازار کار دارد، عضو شورای برنامه‌ریزی و توسعه انتخاب شده است.
- نهادهای اقتصادی که اصلی‌ترین تأمین‌کنندگان منابع مالی موردنیاز توسعه استان (به‌جز بودجه دولتی) هستند نقش بسیار کم‌رنگ در شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان دارند. انتظار اینکه عضو شورا نباشند و در تصمیم‌گیری‌های مربوط به توسعه مشارکت نداشته باشند و اما در اجرای مصوبات شورا تسلیم باشند غیرواقع‌بینانه است.

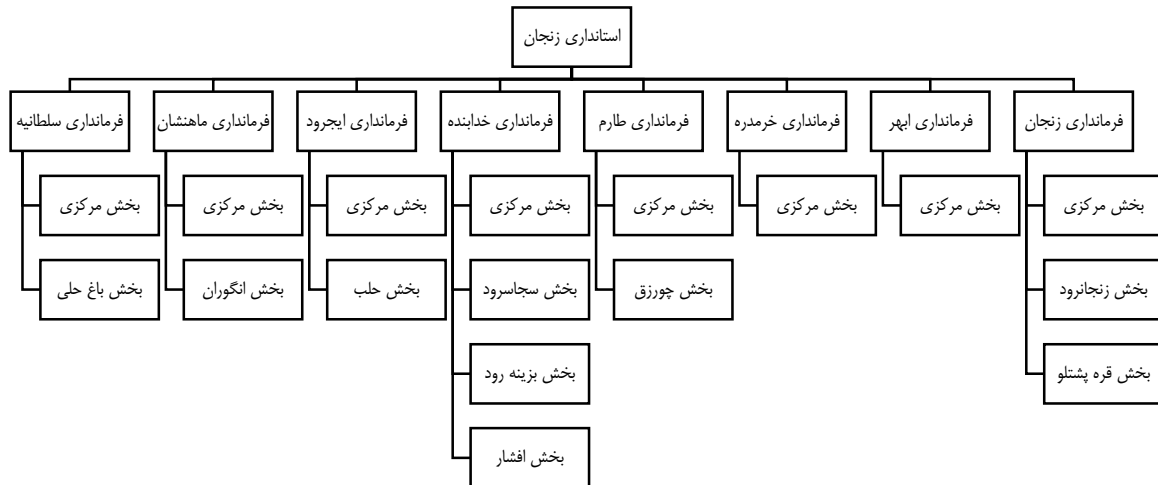
- رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان که مسئولیت طراحی و تدوین برنامه‌های کوتاه‌مدت و میان‌مدت و بلندمدت و حتی طرح آمایش استان را به عهده دارد در شورا فاقد حق رأی است.
- نماینده نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی و دو صاحب‌نظر که عمدتاً استاد دانشگاه هستند نیز فاقد رأی هستند.
- شرکت‌های دولتی اثرگذار بر توسعه همچون برق منطقه‌ای، توزیع برق و مخابرات هیچ‌کدام عضو شورا نیستند و در تصمیمات توسعه‌ای استان دخیل نیستند. حال آنکه موظف به اجرای تصمیمات شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان هستند.
- دو معاون سیاسی و پشتیبانی و توسعه منابع انسانی استاندار که به‌نوعی هدایت و نظارت بر فعالیت دستگاه‌های اجرایی و فرمانداری‌ها را دارند عضو شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان نیستند.
- شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان زنجان تحت حاکمیت ساختار و در نتیجه نگرشی بسیار اداری و غیرعلمی طراحی شده است.

ب: شیوه دوم نظارت و پایش روابط میان سازمان‌ها

مدیریت سیاسی استان نیز از طریق استاندار و هشت فرمانداری تابعه انجام می‌پذیرد. استانداری نماینده عالی دولت در استان و فرمانداری نماینده عالی دولت در شهرستان است. همچنین بخش‌داری‌ها نماینده عالی دولت در بخش‌ها هستند. بدین شیوه بر روابط میان دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های دولتی و تعاونی اعمال نظارت و هماهنگی ایجاد می‌شود.

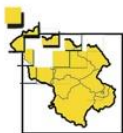

شکل شماره ۲۱: ساختار قدرت در استان زنجان

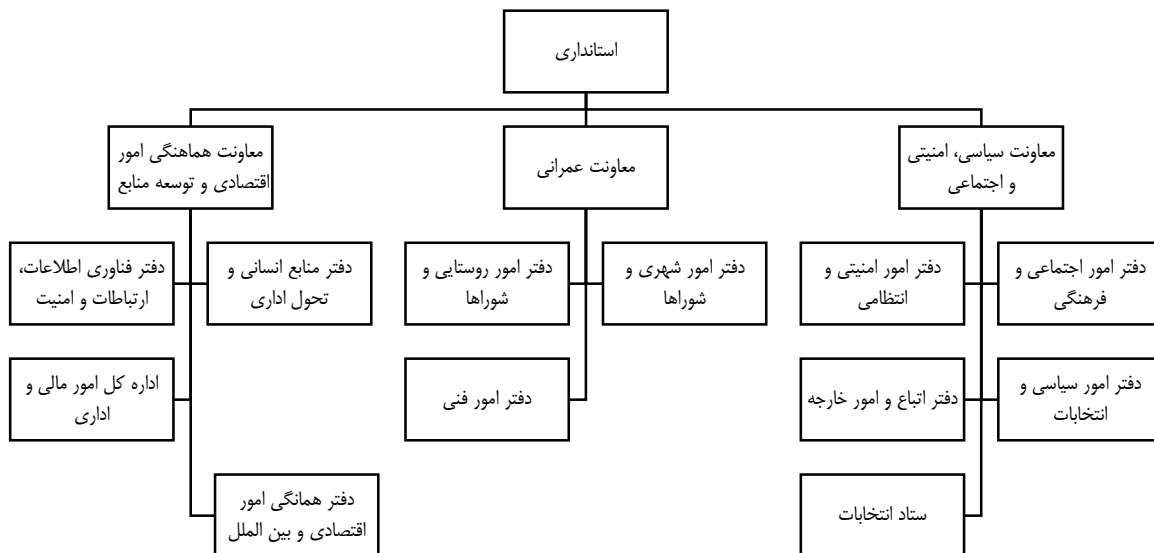

ج: شیوه سوم ساماندهی و نظارت بر روابط میان سازمان‌ها

استانداری ارتباط میان سازمان‌ها را از طریق ادارات کل یا دفاتر سازمانی خود برقرار می‌کند. در اکثر موارد دبیرخانه کارگروه یکی از دفاتر استانداری است؛ و هر اداره کل یا دفتری که دبیری کارگروهی را به عهده داشته باشد نقش مرکزی و اثرگذارتری را ایفا می‌کند.

شکل شماره ۲۲: چارت سازمانی استانداری زنجان

بررسی وضعیت شاخص‌های تعامل بین سازمانی در استان زنجان

الف. بررسی تعداد کارگروه‌هایی که سازمان‌ها در آن‌ها عضو هستند، نشان می‌دهد سازمان‌های دولتی که بیشتر به عنوان دستگاه‌های اجرایی یاد می‌شوند تا سال ۱۳۸۷ در ۱۶ کارگروه و از سال ۱۳۸۷ به بعد در ۱۰ کارگروه عضو هستند. تعداد گروه‌هایی که سازمان‌های مردم‌نهاد استان زنجان در آن‌ها عضو هستند معلوم نیست و سازمان‌های غیردولتی تولیدی و خدماتی تقریباً در سی اتحادیه یا صنف عضویت دارند.

ب. نسبت تعداد سازمان‌هایی که در بیش از ۱۲ کارگروه عضویت دارند به کل سازمان‌ها یک‌پنجاهم (فقط یک سازمان یعنی خود استانداری) است، روشن است که از این بعد، استانداری نهاد بی‌بدیل در استان است.

ج. سه سازمان جهاد کشاورزی با عضویت در هشت کارگروه، سازمان صنایع و معادن با عضویت در ۶ کارگروه، سازمان محیط‌زیست با عضویت در ۶ کارگروه بیشترین ارتباط متقابل بین سازمانی را در میان سازمان‌های دولتی این استان در استان زنجان دارند.

د. ۸۰ درصد سازمان‌ها (نهادهای) استان در کمتر از ۴ کارگروه عضویت دارند.

ه به‌طور متوسط حدود یک‌میلیون و دویست هزار نامه توسط سازمان‌های دولتی استان ارسال می‌شود. این شاخص با دریافت داده‌ها از برخی دستگاه‌های مهم اجرایی و به تخمین محاسبه گردیده است. سالیانه در استان زنجان به‌طور میانگین به ازاء هر شهروند بیش از یک نامه (۱/۲ نامه) به بیرون از سازمان‌ها ارسال می‌گردد. میانگین سالیانه تعداد نامه‌هایی که سازمان‌های دولتی استان دریافت می‌کنند حدود یک‌میلیون و یک‌صد هزار نامه است.

بررسی این شاخص‌ها نشان می‌دهند ارتباط بین سازمانی برخی دستگاه‌های اجرایی نسبت به سایر سازمان‌ها بسیار پیچیده‌تر است؛ یعنی از تعداد، تکرر و تنوع بیشتری برخوردار است. این سازمان‌ها بر کیفیت و کمیت روابط بین سازمانی در استان زنجان اثرگذارترند و باید در طرح آمایش نظام مدیریت استان بیشتر نقش‌آفرینی کنند؛ زیرا هر تغییری در توان و شیوه اثرگذاری آن‌ها اثرات اهرمی بر کیفیت کل ارتباط بین سازمانی میان سازمان‌ها در استان زنجان خواهد گذاشت.

درمجموع باید گفت سازمان‌های استان زنجان در فضای بسیار بسته درون استانی فعالیت و زیست می‌کنند. سهم بسیار کم ارتباطات میان سازمانی بین استانی (حدود ده درصد) نمایاننده آن است که شبکه سازمانی استان‌های استان زنجان سیستم نسبتاً بسته‌ای در فضای محدود محلی است.

سهم بسیار ناچیز مکاتبات سازمان‌های استان زنجان با جهان خارج و کشورهای دیگر نمایانگر آن است که شبکه‌های سازمانی استان زنجان، منزوی از جهان و در فضایی کم‌خبر و کم‌ارتباط با شبکه‌های سازمانی جهان فعالیت می‌کنند. ایجاد و گسترش پایش شده ارتباطات بین سازمانی اثربخش میان شبکه‌های سازمانی استان زنجان و شبکه‌های سازمانی کشورهای مسلمان، کشورهای پیشرفته و نهادهای بین‌المللی (همچون یونسکو) می‌تواند در ارتقای سطح کیفیت روابط بین سازمانی این استان و درنهایت در سطح عملکرد کلی این شبکه‌های سازمانی و افزایش مداوم شاخص‌های توسعه‌یافتگی جامعه استان زنجان بسیار اثرگذار افتد.

۸. ۱. ۲. طراحی نظام مدیریت آمایش استان

۸. ۱. ۲. ۱. نقاط ضعف حاکم بر نظام مدیریت آمایش استان

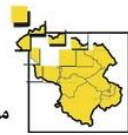
بررسی وضعیت نظام مدیریت آمایش استان حاکی از وجود نقاط ضعفی است که مهم‌ترین آن‌ها به شرح زیر است:

• خلأ نهادی موجود در مدیریت آمایش سرزمین

بررسی تجربیات تهیه طرح‌ها و برنامه‌ها در ایران نشان می‌دهد به دلیل خلأ نهادی موجود بسیاری از طرح‌ها و برنامه‌ها امکان اجرایی کردن نمی‌یابند. در بسیاری از این طرح‌ها نحوه‌ی مدیریت اجرای طرح، منابع مالی و سازوکار نهادی متناسب با طرح مورد بی‌توجهی قرار می‌گیرد که درنهایت موجب عدم تحقق این طرح‌ها و برنامه‌ها می‌شود. طرح آمایش سرزمین نیز از این قاعده مستثنا نیست و در رابطه با جایگاه برنامه آمایش سرزمین استان‌ها سند یا آیین‌نامه قانونی مشخصی وجود ندارد.

• وجود شکاف بین نظام برنامه‌ریزی و نظام مدیریت آمایش

نگاهی به تاریخچه شروع مطالعات آمایش سرزمین در ایران نشان می‌دهد همواره در مراجع مربوط به تهیه، بررسی، تصویب، اجرا و بازنگری و بازخورد طرح آمایش سرزمین تناقض و ابهامی وجود داشته است. در شرایط کنونی تهیه طرح آمایش هر استان با محوریت سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان با هماهنگی مرکز ملی آمایش سرزمین انجام می‌پذیرد. در ارتباط با نحوه‌ی بررسی، تصویب و بازنگری طرح‌های آمایش استان‌ها، پس از نهایی شدن این طرح در سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها برای تأیید به شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان رفته و درنهایت از طریق سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و شورای ملی آمایش سرزمین به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد. بررسی‌ها نشان می‌دهد، در شرایط کنونی هیچ‌گونه تدبیر و تمهید ویژه‌ای در ارتباط با نحوه‌ی اجرا، پایش، بازخورد و بازنگری در برنامه آمایش استان در نظام برنامه‌ریزی کشور قابل‌شناسایی نیست. این ابهامات موجب نابسامانی در برنامه‌ریزی آمایش استان و به هدر رفتن تلاش‌ها و هزینه‌ها می‌شود.

• وجود ساختار تمرکزگرا در برنامه‌ریزی و مدیریت آمایش سرزمین و سهم بالای دولت در عرصه‌ی

تصمیم‌گیری

ویژگی مهم نظام برنامه‌ریزی و مدیریت ایران، گرایش شدید دولت به تمرکزگرایی در اداره سرزمین است. دولت به واسطه‌ی اتکا به درآمدهای نفتی، بر کلیه‌ی شئون اداره‌ی کشور تسلط دارد و کنترل خود را بر تمامی امور گسترده است. نتیجه‌ی چنین شرایطی ضعیف بودن بخش خصوصی، استقلال دولت از ملت و شکل‌گیری ساختار مدیریتی از بالا به پایین در اداره‌ی سرزمین است که باعث غلبه‌ی ساختار ملی بر ساختار منطقه‌ای شده است. از سوی دیگر بررسی‌ها نشان داده است که رویکردهای دولت‌محور در برنامه‌ریزی آمایشی کفایت لازم را ندارد و این نوع برنامه‌ریزی مستلزم پذیرش رویکردهای مشارکتی است که در آن کلیه‌ی بخش‌ها و نهادهای حکومتی، عمومی، خصوصی و مردم‌نهاد دخالت و مشارکت دارند. این در صورتی است که در نظام برنامه‌ریزی کشور با ویژگی تمرکزگرایی آن هیچ سازوکاری برای مشارکت عمومی و دخالت بخش‌های دیگر پیش‌بینی نشده است.

• حاکمیت سنت برنامه‌ریزی و مدیریت بخشی

نظام برنامه‌ریزی در ایران بر اساس برنامه‌ریزی بخشی پایه‌ریزی شده است. اجرای برنامه‌های توسعه اقتصادی متکی بر رویکرد بخشی، در ایران نیز مانند دیگر کشورهای جهان منجر به عدم تعادل‌های منطقه‌ای، حاشیه‌ای شدن برخی مناطق، از دست دادن منابع و توانایی‌های منطقه‌ای و نابرابری سرزمینی شده است. بررسی وضعیت کنونی کشور بیانگر آن است که تمرکزگرایی و غلبه رویکرد بخشی در برنامه‌ریزی‌ها روند توسعه کشور را دچار اختلال کرده است. در برنامه‌ریزی بخشی تنها نگاه اقتصادی در رشد و توسعه و نه نگاه پایداری توسعه مورد توجه است. اصل مهم و اساسی در برنامه‌ریزی بخشی، کارایی اقتصادی و سوددهی است و همواره به دنبال بیشینه‌سازی سود است. در این نگرش به فضاها و مواردی توجه می‌شود که حداکثر سود اقتصادی را فراهم نماید. برنامه‌های بخشی همان برنامه‌ریزی توسعه اقتصادی و اجتماعی است که در آن برنامه‌ریزی برای بخش‌های مختلف اقتصادی و اجتماعی صورت می‌گیرد و برای هر بخش برنامه‌ای تدوین و نگارش می‌شود که باید در پایان دوره‌ای مشخص به آن‌ها نائل شد. ویژگی مهم برنامه‌ریزی بخشی ملی‌گرا بود، از بالا به پایین بودن و تمرکزگرایی است. برنامه‌ریزی متمرکز یعنی انجام فرآیند برنامه‌ریزی در سطح مرکز و بالا، به گونه‌ای که همه‌ی تصمیم‌های برنامه‌ای مربوطه به توسعه کشور فقط در سطح

مرکز کشور و دستگاه‌های مرکزی گرفته می‌شود؛ که مهم‌ترین نوع آن در ساختار برنامه‌ریزی ایران همان برنامه‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی هستند که به صورت ۵ ساله تهیه می‌شوند. از جمله معایب این نوع برنامه‌ریزی، عدم ارتباط بین بخش‌ها است که هر بخشی به صورت جداگانه و بدون توجه به سایر بخش‌ها به برنامه‌ریزی می‌پردازد و یکی از پیامدهای آن بی‌توجهی به محیط‌زیست و تخریب آن بوده است.

یکی دیگر از معایب این نوع برنامه‌ریزی ایجاد تعارض بین برنامه‌های بخشی و برنامه‌های آمایشی در دستگاه‌های اجرایی استان است که سبب ایجاد مشکلات متعددی برای مدیریت آمایش استان شده است.

• تغییرات نهادی پیوسته در سطح برنامه‌ریزی کشور

تغییرات مداوم در نظام برنامه‌ریزی کشور یعنی انحلال سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و استان‌ها و واگذاری وظایف و اختیارات آن به معاونت برنامه‌ریزی استانداری و سپس احیای مجدد آن، سردرگمی‌های فراوانی در ارتباط با آینده طرح‌های آمایش استانی ایجاد کرده است و محیطی غیرقابل اطمینان برای مدیریت آمایش استان پدید آورده است و بسیاری از فرایندها و روال‌های پیش‌بینی‌شده در مراحل تهیه و تصویب طرح را با مشکل مواجه کرده است.

• نبود نگرش منطقه‌ای فرا استانی در تهیه و اجرای طرح آمایش

تاکنون هیچ تلاشی برای تعریف نظام منطقه‌ای فرا استانی در تهیه و اجرای طرح‌های آمایش انجام نشده است؛ بنابراین هیچ نظام هماهنگی و همکاری بین استانی در چارچوب و قالب منطقه بندی فرا استانی وجود ندارد. این در حالی است که ضرورت دارد تا چند استان هم‌جوار که یک منطقه آمایشی را تشکیل می‌دهند در زمینه‌ی استراتژی‌های توسعه‌ی فضایی هماهنگی و همکاری داشته باشند.

• روشن نبودن جایگاه طرح آمایش استان در نظام برنامه‌ریزی استان

طرح‌ها و برنامه‌های متعددی در سطح محلی (شهرها، روستاها و شهرستان‌های استان) به‌طور مداوم در حال تهیه هستند. در ارتباط با هماهنگی این برنامه‌ها و طرح‌ها با طرح آمایش استان و جایگاه قانونی طرح آمایش استان چالش‌های متعددی وجود دارد. طرح آمایش استان یک طرح نوظهور است که پیشینه و پشتیبان قانونی در قالب نظام طرح‌های توسعه کشور ندارد و نوع رابطه‌ی آن با طرح‌های بالادست و پایین‌دست مشخص نیست. در شرایط کنونی سازوکارهای روشن و کارآمدی برای هماهنگی طرح‌ها و برنامه‌ها در سطوح مختلف و همچنین تبعیت طرح‌های

پایین‌دست و محلی از طرح‌های بالادست شکل نگرفته است؛ بنابراین این مشکل وجود خواهد داشت که پس از تهیه‌ی طرح آمایش استان، موضوعات و راهبردهای مطرح‌شده در این سند در تهیه‌ی طرح‌های محلی و پایین‌دست مورد بی‌توجهی قرار گیرد.

• تعدد و تنوع نهادهای دخیل در نظام مدیریت و تصمیم‌گیری

یکی از مشکلات کنونی در نظام مدیریت آمایش تعدد و تفرق روزافزون عوامل و عناصر حکومتی و غیر حکومتی (نهادهای منتصب و نهادهای منتخب) تأثیرگذار در اداره‌ی استان است. طی سال‌های اخیر تعداد قلمروهای سیاسی و مدیریتی در سطح استان‌ها افزایش یافته است و گونه‌ای از تکثر و تعدد در نهادهای مدیریتی ایجاد شده است. در چنین شرایطی و با نبود یکپارچگی سیاسی در زمینه‌ی برنامه‌ریزی و مدیریت در استان امکان برنامه‌ریزی و اجرای مؤثر برنامه‌ها فراهم نخواهد شد. از سوی دیگر الزام قانونی مؤثری برای تبعیت نهادهای مدیریت شهری و روستایی از نهاد مدیریت استانی در اجرای استراتژی‌های فضایی طرح آمایش سرزمین وجود ندارد و این امر تهدیدی برای برنامه‌ریزی و مدیریت فضایی سرزمین است.

• عدم حضور و مشارکت عملی نهادهای محلی در مراحل تهیه، اجرا و پایش برنامه آمایش استان

بررسی مراحل مختلف تهیه و تصویب طرح آمایش نشان می‌دهد نهادهای محلی و استانی مشارکتی در مراحل مختلف برنامه آمایش استان ندارند. طرح آمایش استان توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی تهیه می‌شود و این سازمان در حقیقت بخشی از حکومت مرکزی و نه یک نهاد محلی است؛ این طرح در قالب ارتباط دوسویه میان مشاوران و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان و با نظارت مرکز ملی آمایش سرزمین تهیه می‌شود و تهیه برنامه آمایش توسط این نهادها در حقیقت اعمال نظرات و برنامه‌های حکومت مرکزی در سطح استان به‌عنوان یک جامعه محلی است، چراکه این نهادها بر اساس سیاست‌ها و برنامه‌هایی که از سوی حکومت مرکزی ابلاغ می‌شود به فعالیت می‌پردازند و در این میان شهروندان، متخصصان، نهادهای محلی و صاحبان مشاغل نقشی در برنامه‌ریزی و مدیریت ندارند.

• ضعف ساختار و سازوکار مدیریت مشارکتی و نبود زمینه‌ی مشارکت نهادهای مردمی و شهروندان

در مراحل تهیه و اجرای برنامه آمایش

نکته‌ی حائز اهمیت در مدیریت آمایش استان اینکه شهروندان و نهادهای مردمی به‌عنوان مهم‌ترین گروه‌های ذی‌نفع در برنامه‌ریزی آمایش سرزمین هیچ مشارکتی در مراحل مختلف تهیه، اجرا و مدیریت این برنامه ندارند. تهیه این برنامه‌ها بدون مشارکت شهروندان و عموم مردم و همچنین نمایندگان آنها انجام می‌شود. در شرایط کنونی سازوکارهای رسمی مشارکت عمومی در تهیه‌ی برنامه‌ها و طرح‌های توسعه در کشور به‌هیچ‌وجه تعریف نشده است. تحقق مشارکت عمومی در مقیاس طرح‌های محلی چون طرح‌های ناحیه‌ای، طرح‌های توسعه و عمران و طرح‌های تفصیلی و ... ساده‌تر از طرح‌ها و برنامه‌های در مقیاس ملی و منطقه‌ای است.

• پیچیدگی رویکرد برنامه‌ریزی فضایی و تأثیر عوامل و متغیرهای متعدد در فرایند برنامه‌ریزی

به دلیل مداخله ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی در برنامه‌ریزی فضایی به این نوع برنامه‌ریزی دارای پیچیدگی بیشتری نسبت به برنامه‌ریزی جامع رایج در کشور ماست.

همچنین با توجه به وجود متغیرهای متعدد و تأثیر مؤلفه‌های دیگری همچون سرعت تغییرات و تشدید رقابت‌های ملی و منطقه‌ای در عرصه‌های مختلف فرایند برنامه‌ریزی و مدیریت فضایی بسیار چالش‌برانگیز می‌نماید.

نهادسازی از اهمیت ویژه‌ای در مدیریت آمایش برخوردار است. در این زمینه تنها ایجاد نهادها و سازمان‌های رسمی موردتوجه نیست بلکه می‌توان از نهادهای داوطلبانه، غیررسمی و خلاقانه چون شوراهای و انجمن‌ها بهره برد. با این حال زمینه‌ی نهادی برنامه‌ریزی آمایشی در کشور همواره مورد بی‌توجهی واقع شده است.

• وجود قلمروهای متعدد حوزه‌های توسعه‌ی سرزمینی و برنامه‌ریزی فضایی

کنترل برنامه‌ریزی فضایی در سطح استان قلمروهای متعددی دارد و نهادهای مختلفی درگیر مدیریت و برنامه‌ریزی در این زمینه هستند. ضمن اینکه رابطه دقیق و صریحی بین طرح‌های متعدد و طرح آمایش وجود ندارد که این خود باعث اغتشاش نظام برنامه‌ریزی و مدیریت در استان شده است.

• انطباق نداشتن تقسیمات سیاسی با سازمان فضایی و روابط درون منطقه‌ای

عموماً هدف از تقسیم‌بندی سیاسی ایجاد واحدهایی برای اداره‌ی امور و از جمله توسعه‌ی آن‌هاست. تعیین این حدود سیاسی معمولاً بر پایه‌ی اندیشه‌های سیاسی و نه با توجه به کنش‌های عملکردی صورت می‌گیرد و تعیین حوزه‌ی نفوذ شهرها و نواحی همگن که عناصر و اجزای تشکیل‌دهنده‌ی آن‌ها با یکدیگر ارتباط و کنش متقابل دارند در تعیین مرزهای سیاسی مورد بی‌توجهی قرار می‌گیرند.

• نبود نظام گردآوری و مدیریت اطلاعات استان

بررسی شرایط کنونی منابع اطلاعاتی مدیریت و برنامه‌ریزی آمایش استان از فقدان نظام یکپارچه اطلاعات موردنیاز در برنامه‌ی آمایش استان خبر می‌دهد. برنامه آمایش استان نیازمند تهیه داده‌ها، اطلاعات و نقشه‌های تخصصی جامع، یکپارچه و زمین مرجع است؛ بنابراین وجود نهادی با وظیفه گردآوری اطلاعات و داده‌ها، پردازش و آماده‌سازی آن‌ها برای تحلیل یکی از ضرورت‌های اساسی مدیریت آمایش استان به شمار می‌آید. در این زمینه وجود یک پایگاه اطلاعات استانی / منطقه‌ای بسیار حائز اهمیت است. پایگاهی که به صورت یکپارچه شامل اطلاعات، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، طبیعی و زیست‌محیطی، جمعیتی، پرسنلی، سازمانی، زیرساخت‌ها و نظام حمل‌ونقل، کاربری زمین، تقسیمات کشوری و نقاط شهری و روستایی و... باشد.

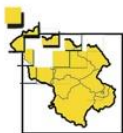
• نبود امکان دسترسی به اطلاعات آمایش سرزمین

بسیاری از آمار، اطلاعات، طرح‌ها و برنامه‌های مرتبط با برنامه‌ریزی هنوز به صورت نسخه‌های دیجیتالی درنیامده است و دسترسی به آن‌ها چه به صورت لوح فشرده و چه از طریق فضای مجازی ممکن نیست.

• ضعف هماهنگی و همکاری رسمی و غیررسمی بین قلمروهای مدیریت شهری در زمینه‌ی خدمات

رسانی و برنامه‌ریزی

عدم وجود هماهنگی و همکاری بین قلمروهای مدیریت شهری در اجرای استراتژی‌های فضایی ضعف دیگر نظام مدیریت و برنامه‌ریزی در شرایط کنونی است.

• نارسایی در روابط مالی و نظام همکاری مالی بین سطوح مختلف حاکمیت

نبود نظام مشترک همکاری و همیاری بین سطوح مختلف حاکمیت و همچنین در موضوعات و مسائل مشترک بین نهادهای مختلف مدیریتی از جمله نقاط ضعف نظام مدیریت و برنامه‌ریزی در سطح استان و حتی سطح فراتر از آن است. تنظیم دقیق روابط مالی در سطوح مختلف از ضرورت‌های شکل‌گیری نظام مدیریت بهینه و کارآمد بر سرزمین است.

• نبود نظام مستقل تصمیم‌گیری و مصرف اعتبارات هزینه‌ای و درآمدی

تحت تأثیر نظام برنامه‌ریزی و مدیریت متمرکز در کشور و علی‌رغم تأکید بر شکل‌گیری نظام درآمد و هزینه مستقل استانی در برنامه‌های توسعه‌ی کشور، هنوز چنین نظامی در استان‌ها شکل نگرفته است و تصمیم‌گیری در خصوص ردیف‌های هزینه‌ای و درآمدی و میزان برخورداری استان از درآمدهای وصولی در قالب قوانین بودجه سنواتی توسط دولت و مجلس صورت می‌گیرد. روشن است که وجود چنین نظام مستقلی از ضرورت‌های نظام مدیریت آمایش است.

• عدم تناسب درآمدها با وظایف و مسئولیت‌ها در بخش‌های مختلف مدیریت استان

کمبود اعتبارات و درآمدها موجب عدم کارایی نظام مدیریت در برابر وظایف و مسئولیت و مأموریت‌هاست.

• عدم پیش‌بینی منابع مالی اجرای برنامه آمایش استان

همان‌گونه که پیش‌تر اشاره شد ابهام قانونی در تعریف جایگاه برنامه‌ی آمایش سرزمین سبب فقدان سازوکارهای مالی اجرای برنامه آمایش شده است که در نهایت سبب می‌شود تا این برنامه‌ها در حد تهیه باقی بمانند.

• حاکمیت نگرش کالبدی در بسیاری از نهادها و دستگاه‌های اجرایی استان

• بی‌ثباتی یا ثبات اندک در فرایند مدیریت و تصمیم‌گیری

۸.۱.۲.۲. راهبردهای طراحی نظام مدیریت آمایش استان

مهم‌ترین اقدامات در جهت ارتقاء کارایی و توانمندی مدیریت آمایش سرزمین در استان زنجان به شرح زیر است:

• تدوین سازوکار مناسب و تعریف نهادهایی برای مدیریت آمایش: همان‌گونه که پیش‌تر اشاره شد یکی از نقاط

ضعف حاکم بر نظام مدیریت آمایش عدم کارایی مؤثر ساختار مدیریت و خلأ نهادی موجود در مدیریت آمایش

سرزمین است؛ بنابراین تدوین سازوکار مناسب و تعریف نهادهایی برای مدیریت آمایش سرزمین ضروری است. نکته‌ی حائز اهمیت در این زمینه اینکه تشکیلات دولتی در کشور ایران بسیار وسیع است و ایجاد ساختارها و نهادهای جدید بر ابعاد این مشکل می‌افزاید؛ بنابراین راه‌حل این مشکل تأسیس نهادی جدید نیست بلکه می‌توان با واگذاری مسئولیت مطالعه، برنامه‌ریزی و تصویب به سلسله‌مراتب یکی از وزارتخانه‌ها و واگذاری مسئولیت نظارت به سلسله‌مراتب مدیریت کشوری (استانداری، فرمانداری و شهرداری) این مشکل را حل کرد. لذا با تقسیم‌کار و سازمان‌دهی مجدد و یا از طریق بازآرایی وظایف نهادهای دخیل در نظام برنامه‌ریزی، می‌توان نهاد مناسب و موردنیاز در این زمینه را تعریف کرد.

- تلاش برای از بین بردن شکاف بین نظام برنامه‌ریزی و نظام مدیریت: همان‌گونه که در مبحث پیشین اشاره شد، در مراحل مختلف برنامه‌ریزی، اجرا و مدیریت طرح‌های آمایش استان‌ها تناقضات و ابهاماتی وجود دارد که موجب ایجاد شکاف بین بخش‌های مختلف طرح آمایش سرزمین از برنامه‌ریزی تا مدیریت شده است؛ بنابراین ضروری است تا ابهامات قانونی و نهادی مربوط به بخش‌های مختلف تهیه، اجرا، پایش و بازخورد در دستور کار قرار گیرد و نظام تدوین، تصویب و اجرا و مدیریت برنامه آمایش استان‌ها با ایجاد یک نظام هماهنگ و مدیریت یکپارچه اصلاح گردد.

- زمینه‌سازی برای مشارکت و حضور شهروندان در نظام برنامه‌ریزی و مدیریت آمایش: نظام مدیریت آمایش سرزمین با وجود یک نظام حکمروایی محلی از طریق سازوکارهای مختلف مشارکت شهروندان و توجه ویژه به مفهوم دموکراسی محلی معنا می‌یابد. در غیر این صورت هر یک از اجزای سیستم مدیریت آمایش سرزمین در حد شعبه‌ای از حکومت مرکزی باقی خواهند ماند؛ بنابراین ضروری است تا نقش دولت کاهش و نقش مردم و نهادهای مردمی در نظام برنامه‌ریزی و مدیریت آمایش سرزمین افزایش یابد.

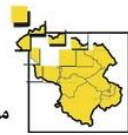
- تعریف نهادهایی برای مدیریت محلی و تفویض اختیار به نهادهای استانی به منظور کاهش حجم تصدی دولت مرکزی.

- افزایش نقش بخش خصوصی در مدیریت آمایش استان

- تغییر نگرش از رویکرد بخشی و سنتی به رویکرد مشارکتی، راهبردی و شبکه‌ای.

- اصلاح الگوی برنامه‌های توسعه به برنامه‌های پویا، مشارکتی، نوآورانه و توسعه آفرین.
- پویایی ساختار مدیریت و قابلیت انعطاف آن.
- گذر از مدیریت بخشی به مدیریت فضایی.
- بررسی امکان منطقه بندی فرا استانی در تهیه و اجرای طرح آمایش باهدف بهبود کیفیت برنامه‌ریزی منطقه‌ای.
- نهادینه کردن اصول برنامه‌ریزی فضایی در سطوح مدیریتی.
- طراحی نظام قانونی تهیه، بررسی، تصویب و اجرا و بازنگری برنامه آمایش استان و ایجاد زمینه‌ی قانونی پشتیبان تهیه طرح‌های آمایش.
- طراحی نظام هماهنگی و همکاری بین قلمروهای مدیریتی متعدد و متفرق در سطح استان در زمینه‌ی برنامه‌ریزی و اجرای راهبردهای فضایی طرح آمایش.
- حرکت از رویکرد برنامه‌ریزی جامع به برنامه‌ریزی فضایی در تهیه‌ی طرح‌های آمایش.
- طراحی نظام سلسله‌مراتب روشن و دقیق در زمینه‌ی طرح‌های پایین دست با طرح آمایش استان و برقراری پیوند لازم بین اسناد ملی آمایشی با طرح‌های کالبدی ملی و منطقه‌ای، طرح‌های توسعه و عمران منطقه‌ای و سایر طرح‌های راهبردی، ساختاری.
- تقویت جایگاه شورای برنامه‌ریزی و توسعه‌ی استان، ارتقای علمی آن با بسترسازی برای ورود اعضای منتخب غیردولتی و پیش‌بینی سازوکارهایی برای مشارکت افراد، گروه‌ها و نهادهای غیردولتی به ویژه دانشگاه‌ها در مدیریت آمایش استان.
- تقویت جایگاه شوراهای اسلامی شهرستان‌های استان در تصمیم‌گیری‌های مرتبط با تهیه و اجرای طرح آمایش
- بازنگری در روابط مالی دولت مرکزی با نهادهای استانی و محلی در راستای ایجاد نظام مستقل تصمیم‌گیری و مصرف اعتبارات منطقه‌ای در استان.
- پیش‌بینی سازوکارهای مشخص برای تأمین منابع مالی اجرای برنامه‌ی آمایش استان.
- بسترسازی برای ایجاد همکاری‌های مالی و اعتباری بین سطوح مختلف مدیریت استانی و محلی.
- تلاش در جهت ایجاد تناسب بین منابع درآمدی نظام مدیریت استان با وظایف و مسئولیت‌های آن.

- تلاش در جهت ارتقاء تحصیلات نیروی انسانی در نظام مدیریت استان.
- بهره‌گیری از توان‌های مراکز آموزش عالی جهت تهیه و پیشبرد برنامه‌های توسعه در استان.
- نهادینه کردن نگرش آمایشی در دستگاه‌های مختلف اجرایی استان و الزام دستگاه‌های مختلف اجرایی استان بر تهیه‌ی طرح‌ها و برنامه‌های هماهنگ با نظام آمایش ملی و استانی.
- سازمان‌دهی منابع اطلاعاتی موجود در استان و حذف تشکیلات موازی در دستگاه‌های مختلف با محوریت بخشیدن به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان.
- اصلاح نظام تولید و توزیع اطلاعات و داده‌های استان برای دسترسی سریع و آزاد به آمار و اطلاعات استان.
- برقراری نظام سیستماتیک تولید و توزیع بهنگام آمارهای موردنیاز.
- تسهیل و گسترش کاربرد سیستم اطلاعات مدیریت (MIS) و سیستم پشتیبان تصمیم‌گیری (DSS) در استان
- ایجاد پایگاه داده استانی و ایجاد GIS پایه استان.
- تقویت کاربرد فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات در استان با ایجاد پرتابل استانی و راه‌اندازی و توسعه‌ی فن‌آوری اطلاعات (ICT) در استان.
- جذب نیروهای متخصص و کارآمد و نگهداشت آن‌ها در استان در جهت پیشبرد برنامه‌های آمایش.
- فراهم آوردن فرصت‌های مطالعاتی و تحقیقاتی برای نیروی انسانی از طریق تخصیص بورس‌های آموزشی.
- ایجاد هماهنگی بین تشکیلات دولتی، مدیریت محلی و نهادهای مردمی در قالب یک برنامه‌ی آمایشی.
- گزینش مدیران واحدهای استانی با توجه به صلاحیت‌های علمی و تخصصی.
- پایدارسازی فرایند مدیریت و تصمیم‌گیری با پرهیز از جابجایی‌های غیرضروری در کادر مدیریت استان در جهت بهره‌مندی از تجارب مدیران.
- ایجاد نظام پایش و ارزشیابی جامع برنامه آمایش استان.
- از میان بردن تداخل و تعارض بین نهادهای منتخب و منتصب در سطح استان و شهرستان‌ها.

۸. ۱. ۲. ۳. سطح‌بندی نقش هر یک از دستگاه‌های اجرایی در تحقق اهداف برنامه آمایش استان

در این بخش با توجه به اهداف، مأموریت‌ها و وظایف سازمان‌ها و نهادهای استان زنجان، نقش این سازمان‌ها در تحقق اهداف بنیادین آمایش استان زنجان تعیین شده است. در جدول شماره‌ی ۱۹ نقش این نهادها آورده شده است و میزان اهمیت نقش هر یک از آنها در این اهداف با ستاره‌هایی مشخص شده است.

جدول شماره‌ی ۲۰: سطح‌بندی نقش هر یک از دستگاه‌های اجرایی در تحقق اهداف برنامه آمایش استان

اهداف آمایش استان							دستگاه‌های اجرایی استان
تقویت نقش استان در تعاملات منطقه‌ای، ملی و فراملی	ارتقاء شاخص‌های توسعه انسانی، سرمایه اجتماعی، هویت فرهنگی و احیاء میراث معنوی متناسب با مقتضیات و قابلیت‌های استان	ارتقا درآمد و تولید سرانه استان در مقایسه با کشور	تأمین زیرساخت‌های تولید و سکونت در استان	تأمین و تجهیز و حفظ منابع تولید در استان	ایجاد تعادل در توزیع جمعیت و فعالیت متناسب با تنگناها و توان‌های توسعه شامل منابع طبیعی و ظرفیت تحمل	سرزمین آرای بی‌دون سرزمین آلابی	
	***						اداره کل تبلیغات اسلامی استان زنجان
*	*	*	*	*	*		کمیته امداد امام خمینی استان زنجان
	***						مرکز صداوسیما زنجان
							اداره کل بازرسی استان زنجان
							سازمان قضایی نیروهای مسلح استان زنجان
							اداره کل زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی استان زنجان
						*	اداره کل ثبت اسناد و املاک استان زنجان
							اداره کل پزشکی قانونی استان زنجان
	*						دیوان محاسبات استان زنجان
**	***	***	***	***	**	**	اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری استان زنجان
*	**			*	**	***	اداره کل حفاظت محیط‌زیست استان زنجان
	*						بنیاد شهید و امور ایثارگران استان زنجان
	*						اداره کل ورزش و جوانان استان زنجان
	*						اداره کل پست استان زنجان
**		*	**	**			شرکت مخابرات استان زنجان
	*						پست‌بانک استان زنجان
*	***						سازمان آموزش و پرورش استان زنجان
	*		*		*		اداره کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان زنجان
	**						کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان زنجان
**	*	***	***	***			سازمان امور اقتصادی و دارایی استان زنجان
**	*	***	***	***			اداره کل امور مالیاتی استان زنجان
**	*	***	***	***			اداره گمرک استان زنجان
**	*	***	***	***	*	**	اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان زنجان
**	*	***	***			**	شرکت شهرک‌های صنعتی استان زنجان

اهداف آمایش استان							دستگاه‌های اجرایی استان
تقویت نقش استان در تعاملات منطقه‌ای، ملی و فراملی	ارتقاء شاخص‌های توسعه انسانی، سرمایه اجتماعی، هویت فرهنگی و احیاء میراث معنوی متناسب با مقتضیات و قابلیت‌های استان	ارتقاء درآمد و تولید سرانه استان در مقایسه با کشور	تأمین زیرساخت‌های تولید و سکونت در استان	تأمین و تجهیز و حفظ منابع تولید در استان	ایجاد تعادل در توزیع جمعیت و فعالیت متناسب با تنگناها و توان‌های توسعه شامل منابع طبیعی و ظرفیت تحمل سرزمین آرائی بدون سرزمین آلابی		
*		***	***	***			بانک صنعت و معدن استان زنجان
	**					***	اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی
	*						مرکز بهداشت و درمان استان زنجان
	*						پایگاه منطقه‌ای انتقال خون استان زنجان
**	***	*	*	*	*		اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان زنجان
	**						اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان زنجان
*	*		*	*			صندوق مهر امام رضا استان زنجان
	*						سازمان بهزیستی استان زنجان
	*						نمایندگی سازمان بازنشستگی استان زنجان
	*						اداره کل بیمه خدمات درمانی استان زنجان
**	*	***	***	***	***	***	سازمان جهاد کشاورزی استان زنجان
**	*	***	***	***	***	***	اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان زنجان
					*		اداره کل دامپزشکی استان زنجان
*		**	**	**			بانک کشاورزی استان زنجان
	**	*	*	*	**		سازمان تعاون روستایی استان زنجان
	*						اداره کل دادگستری استان زنجان
*	**	*	*	*		*	اداره کل تعزیرات حکومتی استان زنجان
	*						اداره کل تأمین اجتماعی نیروهای مسلح استان زنجان
***	***	***	***	***	***	***	استانداری زنجان
	*		*	*	*	*	شهرداری زنجان
	*		*	*	*	*	سازمان همیاری شهرداری‌های استان زنجان
							اداره کل ثبت‌احوال استان زنجان
***			***	***	***	*	اداره کل راه و شهرسازی استان زنجان
***		*	**	**	**	*	اداره کل حمل‌ونقل پایانه‌های استان زنجان
	*						اداره کل هواشناسی استان زنجان
				*	*	***	شرکت آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک استان زنجان
**	***	*	***	*	***	*	بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان زنجان
	***						اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان زنجان
	*				*		اداره کل اوقاف و امور خیریه استان زنجان
	*						مدیریت حج و زیارت استان زنجان
**	***		*	*	*	*	دانشگاه زنجان
*	***		*	*	*	*	پارک علم و فناوری
	*		**	**	**	*	شرکت خطوط لوله و مخابرات منطقه شمال غرب
	*		**	**	**	*	شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی
	*		**	**	**	*	شرکت گاز استان زنجان

اهداف آمایش استان							دستگاه‌های اجرایی استان
تقویت نقش استان در تعاملات منطقه‌ای، ملی و فراملی	ارتقاء شاخص‌های توسعه انسانی، سرمایه اجتماعی، هویت فرهنگی و احیاء میراث معنوی متناسب با مقتضیات و قابلیت‌های	ارتقاء درآمد و تولید سرانه استان در مقایسه با کشه.	تأمین زیرساخت‌های تولید و سکونت در استان.	تأمین و تجهیز و حفظ منابع تولید در استان.	ایجاد تعادل در توزیع جمعیت و فعالیت متناسب با تنگناها و توان‌های توسعه شامل منابع طبیعی و ظرفیت تحمل	سرزمین آرای بدون سرزمین آلابی	
	*		**	**		*	شرکت سهامی برق منطقه‌ای استان زنجان
	*		**	**		*	شرکت توزیع نیروی برق استان زنجان
*	*	**	**	**	**	**	شرکت سهامی آب منطقه‌ای
*	*	**	**	**	**	**	شرکت آب و فاضلاب شهری استان زنجان
*	*	**	**	**	**	**	شرکت آب و فاضلاب روستایی استان زنجان
*	**						جمعیت هلال‌احمر استان زنجان

۸. ۱. ۳. تدوین برنامه اجرایی ارتقاء وضعیت و کارایی سازمان اجرایی آمایش استان

شکل و سطح رابطه بین سازمان‌های استان زنجان

سه نوع یا سه شکل رابطه میان سازمان‌ها وجود دارد. ساده‌ترین شکل رابطه بین دو سازمان (رابطه جفتی) است. بر اساس تحقیقات تجربی انجام شده درباره «مجموعه نقش‌ها» موضوع «مجموعه روابط بین سازمانی» مطرح گردید. (مرتون، ۱۹۵۷).

سطح اول رابطه بین سازمانی: رابطه دوگانه (جفتی) بین سازمانی

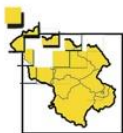
در این نوع رابطه بیشتر به سازمان مرکزی توجه می‌شود و «رابطه دوگانه» آن با سایر سازمان‌ها مورد توجه قرار می‌گیرد. می‌توان اثرات تغییر در یک رابطه دوگانه (بین دو سازمان) را بر رابطه بین مجموعه سازمان‌ها مشاهده کرد و مثلاً زمانی که یک شهردار ناموافق با استانداری جای خود را به یک شهردار موافق می‌دهد و یا برعکس.

سطح دوم رابطه بین سازمانی: مجموعه سازمانی

گاهی، به صورت موقت گروه‌هایی از سازمان‌ها تشکیل می‌شوند تا هدف خاصی را تأمین کنند؛ مانند سازمان‌هایی که عضو کارگروه‌های تخصصی در استان زنجان - همچون سایر استان‌ها - شدند. این گروه‌ها دارای نظام خاص خود می‌باشند، کارها را به شیوه‌ای خاص رسمی می‌کنند، تقسیم‌کار می‌کنند و هنجارهای رفتاری برای خود و هم‌گروه‌ها تعیین می‌کنند و نیز برای انتخاب اعضای جدید اصولی را مشخص و رعایت می‌کنند (آلدریچ، ص ۲۸۱)

سطح سوم رابطه بین سازمانی: شبکه سازمانی

سازمان‌ها شبکه‌های کاری به وجود می‌آورند که از «گروه‌های سازمانی» وسیع‌تر و گسترده‌تر است. شبکه کاری که از سازمان‌ها تشکیل می‌شود به گونه‌ای است که رابطه‌ای خاص بین سازمان‌ها به وجود می‌آورد و همه سازمان‌هایی که در یک جامعه قرار دارند - مثلاً در یک استان همچون استان زنجان - به هم مرتبط می‌شوند. شبکه کاری نشان‌دهنده رابطه بین مجموعه‌ای از سازمان‌هاست که در سیستم اجتماعی فعالیت می‌کنند. این مجموعه سازمان‌ها در صدد تأمین هدف‌های فردی و گروهی‌اند و نیز در پی حل مسئله‌ای خاص هستند که گروه یا جامعه سازمان‌های مربوطه با آن مواجه شده یا می‌شود مانند افزایش نرخ اشتغال، یا افزایش سطح شاخص‌های رفاه اجتماعی شهروندان استان زنجان.

از دیدگاه استراتژیک، سازمان‌های استان زنجان بایستی قواعد پارادایم حاکم بر نظام نوین مدیریت را که متناسب با عصر فرا صنعتی (پست‌مدرنیسم است) فراگیرند و پیاده کنند. یکی از این قواعد بسیار با اهمیت تنظیم ساختار سازمان‌ها بر اساس رویکرد راهبردی است. ویژگی‌های رویکرد راهبردی و تفاوت آن با رویکرد پیشین برنامه‌ریزی عبارت‌اند از:

- رویکرد استراتژیک به مدیریت و سازمان معکوس رویکرد برنامه‌ریزی است.
- در رویکرد برنامه‌ریزی حرکت از حال به آینده است، حال‌آنکه در رویکرد استراتژیک حرکت از آینده به اکنون است.

- در رویکرد برنامه‌ریزی پیش‌رانه سازمان‌ها زمان است در رویکرد استراتژیک پیش‌رانه سازمان فرصت است.
- در رویکرد برنامه‌ریزی، اکنون سازمان آینده آن را می‌سازد اما در رویکرد استراتژیک آینده متصور سازمان به اکنون سازمان شکل می‌بخشد؛ یعنی در رویکرد برنامه‌ریزی پیامدهای تصمیمات متخذه کنونی سازمان گریبان او را خواهد گرفت اما در رویکرد برنامه‌ریزی آینده متصور و چشم‌انداز سازمان کیفیات تصمیمات کنونی آن را مشخص و معین می‌کند.

پیاده کردن این دو رویکرد نتایج و پیامدهای کاملاً متفاوت و متمایز خواهد داشت. ارتباط میان سازمان‌های استان را باید بر اساس نتایج متصور آن در آینده طراحی و تعریف کرد.

رویکرد استراتژیک در ارتباط بین سازمانی بر اساس «مدیریت دولتی نوین»

نظام مدیرین و دستگاه‌های اجرایی استان باید به سرعت مراحل زیر را در تجدید ساختار و شیوه مدیریت خود طی کنند:

مرحله یکم: اداره امور دولتی؛

مرحله دوم: مدیریت دولتی؛

مرحله سوم: مدیریت دولتی نوین؛

مرحله چهارم: حکمرانی خوب.

قواعدی که سازمان‌های استان زنجان بر اساس «مدیریت دولتی نوین» باید به‌سرعت آن را درک کنند و عمل نمایند:

- بازار گرایی؛
- برون‌سپاری؛
- نتیجه گرایی؛
- مشارکت‌جویی؛
- تمرکززدایی؛
- حرفه‌ای گرایی.

این سازمان‌ها همچنین باید اصول محوری نوین در مدیریت را به‌کارگیرند:

- کوچک‌سازی؛
- مدیریت گرایی (به‌جای فرمان‌روایی)؛
- تولی‌گری به‌جای (تصدی‌گری)؛

به‌این ترتیب این نهادها به‌تدریج به «سازمان‌های چابک و چالاک» مبدل خواهند شد.

رویکرد استراتژیک «ارتباطات بین‌سازمانی» در سازمان‌های دولتی بر اساس «حکمرانی خوب»

بر اساس انطباق اثربخش با تحولات و تطورات اجتماعی و فناورانه، دستگاه‌های اجرایی استان زنجان بایستی بر قواعد

حکمرانی خوب تسلط یابند و در عمل آن‌ها را بکار گیرند این قواعد عبارتند از:

- مشارکت‌جویی؛
- شفافیت؛
- قانون‌گرایی؛
- اجماع‌گرایی؛
- پاسخ‌گویی (مسئولیت‌پذیری)؛
- عدالت‌گرایی؛
- انطباق‌پذیری با تطور و تحول جاری و در پیش رو.

دستگاه‌های اجرایی برای برآورده کردن انتظارات دائم‌التغییر روزافزون شهروندان و جامعه، باید ساختار و سبک و سیاق عملکرد خود را به‌طور مداوم تغییر دهند و روابط بین خودشان را نیز به‌صورت پیوسته بازتعریف نمایند. مدت‌زمان ارتباط بین سازمان‌ها و نیز مدت‌زمان روابط شهروندان با یک‌یک سازمان‌ها مستمراً در حال کوتاه‌تر شدن است این ارتباطات با آهنگ هر چه سریع‌تر در حال تغییر و تحول هستند.

از آنجاکه هم سازمان‌های بخش دولتی و هم سازمان‌های بخش خصوصی بیشتر دارای ساختارهایی هستند که برای حل مشکلاتی طراحی شده‌اند که دیگر وجود ندارند، بایستی ساختار خود و ارتباطات میان خود را متحول کنند. سازمان‌ها و همه نهاد‌های متولی امور در استان زنجان بایستی «خودتحول» باشند یا پیوسته ساختار خود و ارتباط میان خود و سایر سازمان‌ها را برای پاسخ گفتن به نیازهای متغیر، دگرگون و تغییر دهند.

تند آموز بودن سازمان‌ها در بازتعریف مکرر ارتباطات بین سازمانی بر اساس رویکرد راهبردی

به‌منظور بازتعریف مکرر ارتباطات میان سازمانی در جهت توسعه استان زنجان لازم است سازمان‌های استان زنجان تند آموز باشند. برای تحقق این امر از هم‌اکنون نهاد‌های استان زنجان بایستی پنج ویژگی را به‌تدریج ولی به‌درستی کسب نمایند:

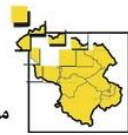
الف) دیدمان مشترک، ب) یادگیری گروهی، ج) مدل‌های ذهنی دقیق، درست، کامل، د) تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران قدرتمند، ه) تفکر سیستمی.

چشم‌انداز مشترک

طراحی دیدمان (چشم‌انداز) مشترک که همان موقعیت سازمان در میان سازمان‌های دیگر و ایفای نقش فعال در فرایند توسعه استان خواهد بود، نیروهای متعدد مالی، فکری، اطلاعاتی و دانشی درون سازمان را در جهت پیشبرد آمایش استان همگرا، وهم سود خواهد نمود.

یادگیری گروهی

از طریق یادگیری گروهی درون هر سازمان و یادگیری جمعی مجموعه‌ای از سازمان‌های دارای ارتباط با یکدیگر، اثر تظایفی یا مشدده (سینرژیک) در عملکرد سازمان‌های استان رخ خواهد داد.

مدل‌های ذهنی دقیق و درست و کامل

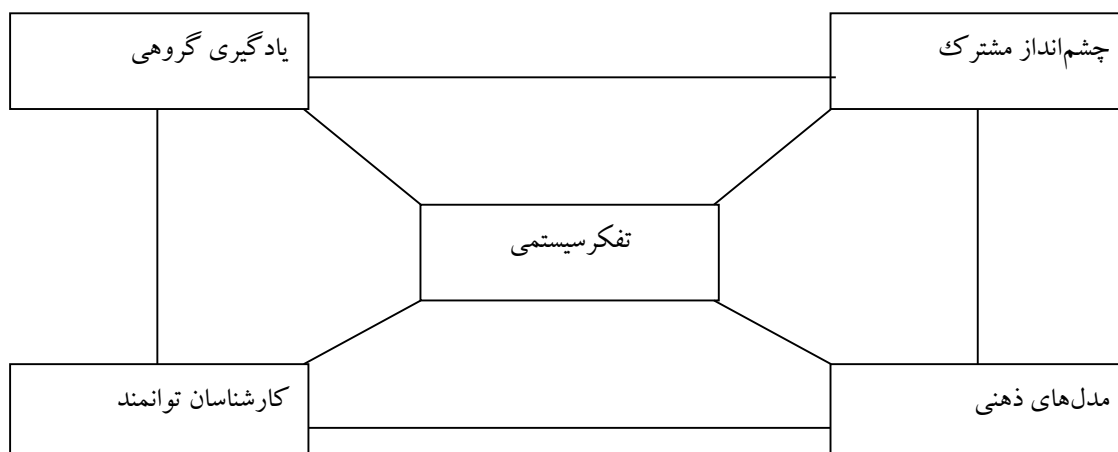
از آنجاکه عملکرد یکایک سازمان‌ها و برقراری ارتباط میان آن‌ها از طریق کارکنان به‌ویژه مدیرانشان طراحی و انجام می‌شود و کارکنان و مدیران چه به‌صورت فردی و چه به‌صورت جمعی بر اساس مدل‌های ذهنی (تصویرهای ذهنی، تصورات و مفروضات) خود اقدام به اتخاذ تصمیم و برقراری ارتباط با سازمان‌های دیگر می‌کنند چنانچه مدل‌های ذهنی‌شان دقیق، درست و کامل و پویا و مطابق با واقعیات دائماً دگرگون شوند، باشد ارتباطات برقرار شده بین سازمان‌های استان در جهت تحقق توسعه استان کارآمد و اثربخش خواهند بود. مدل‌های ذهنی کنونی عمدتاً نادقیق، نادرست، محدود و ایستا هستند. تغییر در مدل‌های ذهنی و داشتن تصویرهای ذهنی پویا، تصورات پویا و مفروضات پویا در طراحی و اداره کردن ارتباطات میان سازمان‌های استان یک ضرورت است.

سرمایه‌های انسانی قوتمند

سازمان‌های استان زنجان باید با سرعتی شتابناک از یک‌سو تعداد نیروهای انسانی خود را کاهش دهند و متناسب سازند و از سوی دیگر یکایک این نیروها را بسیار قوتمند سازند. هر کارشناس یا مدیر باید یک پارتیزان سازمانی و یک برقرارکننده ارتباطات بین سازمانی ماهر و مسلط باشد. از منظر شاخص‌های عینی تمامی نیروهای انسانی (کارمندان) سازمان‌های استان زنجان باید دارای درجه تحصیلی کارشناسی ارشد و دکترا باشند و چنانچه برخی از آن‌ها دارای درجه تحصیلی کارشناسی باشند باید توانمندی‌شان در برقراری ارتباطات بین سازمانی به اثبات رسیده باشد.

تفکر سیستمی

همه چهار ویژگی فوق‌الذکر زمانی امکان پیاده شدن خواهند یافت که سازمان‌های استان زنجان تفکر سیستمی را به‌درستی درک کنند، بپذیرند و به‌کارگیرند. در چنین وضعیتی است که ارتباطات میان سازمان‌ها مستمراً بر اساس بازخوردهایی که از نتایج و از واقعیات جامعه در رابطه با توسعه دریافت می‌گردند اصلاح و بازتعریف می‌شوند و سطح بالای کارآمدی و اثربخشی‌شان به شکل پیوسته حفظ می‌شود.

طراحی نظام نوین ارتباط بین سازمانی بر اساس «رویکرد شبکه‌ای» از منظر آمایش در استان زنجان

سازمان‌های استان زنجان به‌منظور آن که از عهده وظیفه بسیار بااهمیت توسعه استان زنجان با رویکرد آمایش برآیند باید اولاً خود یک مجموعه کارآمد و اثربخش «شبکه محلی سازمان‌ها» تشکیل دهند ثانیاً یک شبکه فرعی از «شبکه سازمان‌های ایرانی» و نیز عضوی از «شبکه نهادهای جهانی» باشند.

پویایی ارتباطات درونی در جامعه شبکه‌ای سازمان‌ها

دینامیسم درونی جامعه شبکه‌ای مستمراً در کار شکل دادن روابط درونی این شبکه است و در این مسیر با پیروی از این منطق شبکه دائماً در کار مرزشکنی و فرا روی از چارچوب‌های موجود و استقرار نهادهای فراگیرتر خواهد بود.

ابعاد عملکرد منطق شبکه در ارتباطات میان سازمانی از منظر آمایش

- ریخت‌شناسی صور اجتماعی و معماری ساختار شبکه سازمان‌ها به‌گونه‌ای سیال و دمدام در حال تطور است و مستمراً اشکال تازه‌ای را به ظهور می‌رساند.
- در درون شبکه سازمان‌ها اطلاعات و سرمایه با سرعت و در حجم زیاد از نقطه‌ای به نقطه دیگر منتقل می‌شود و نظارت‌ها و کنترل‌های محلی را بی‌اثر می‌سازد.
- نیروی انسانی یعنی کارکنان و کارشناسان و مدیران موجود در سازمان‌های عضو شبکه تفرد پیدا می‌کنند و به‌صورت هویت‌های قابل تعویض درمی‌آیند.
- در شبکه سازمان‌های متصل به هم بخش‌ها و مناطق صاحب اهمیت و افراد واجد پیوندهای استراتژیک با شبکه، فعال می‌شوند و بخش‌های کم‌اهمیت و افراد فاقد پیوند از فعالیت بازمی‌مانند.

• مهم‌ترین بعد منطق درونی شبکه سازمان‌ها آن است که شرایطی را به وجود می‌آورد که تحت آن بسیاری از امور که در فضای متعارف و غیر شبکه‌ای از ماهیتی یگانه برخوردار بودند، به گونه‌ای متناقض نما (پارادوکسیکال) خصلتی دوگانه پیدا می‌کنند.

تکنولوژی ارتباطات و اطلاعات، امکان ظهور جامعه شبکه‌ای را فراهم آورده که افراد و جوامع (مدیران و کارمندان و سازمان‌ها) را در درون قالب‌های تازه، هویت‌های تازه می‌بخشد و تعاریف تازه‌ای از انسان عرضه می‌کند و درعین حال خود این شبکه تحت تأثیر دینامیسم داخلی دستخوش تغییرات دایمی و در نتیجه الگوهای جدید زیست و حیات در نقاط مختلف است.

همه جهان جدید به صورت یک شبکه درآمده است. شبکه هستومندی که بافت اصلی و تاروپود آن را «اطلاعات» و «نظام ارتباطات الکترونیک» تشکیل می‌دهد.

ارتباطات بین سازمانی و عضویت سازمان‌های استان زنجان در جامعه شبکه‌ای سازمان‌های ایرانی و جهانی از منظر آمایش

ساختار جوامع ما از جمله کشورمان ایران، به نحو روزافزونی پیرامون تقابل دوقطبی میان «شبکه و خویش» شکل می‌گیرد. در دوران تاریخی‌ای که ساختار زدایی گسترده سازمان‌ها، مشروعیت زدایی نهادها رنگ باختن جنبش‌های اجتماعی و تجلیات فرهنگی گذرا، ویژگی اصلی آن است، هویت به اصلی‌ترین و گاه تنها سرچشمه معنا تبدیل می‌شود. مردم یعنی کارکنان و مدیران سازمان‌ها و تمامی شهروندان هرروز بیش از گذشته معانی خود را نه بر اساس اعمال بلکه بر اساس هویت خود یا آنچه گمان می‌کنند هویتشان است سامان می‌دهند. از این رو به منظور آنکه استان زنجان از طریق تصمیم سازمان و تصمیم گیران نهادها و سازمان‌های خویش جایگاهی درخور و اثرگذار در شبکه سازمان‌ها بیابد، لازم است سازمان‌های استان زنجان توان هویت آفرینی برای یکایک عناصر و اعضای خود را کسب کنند هویتی که در جامعه شبکه‌ای سازمان‌ها تعریف و مدام بازتعریف می‌شود.

اطلاعات گرای

نقش ارتباطات میان سازمانی در شبکه سازمان‌های استان زنجان از منظر آمایش

جوامع پیرامون فرایندهای انسانی‌ای سازمان‌یافته‌اند که ساختار آن‌ها را «روابط تولید»، «تجربه» و «قدرت» تعیین می‌کند که به نحو تاریخی تعیین یافته‌اند. لذا به‌منظور آن که جوامعی همچون استان زنجان توسعه بیابند بایستی ساختار شبکه‌ای سازمان‌ها آن سه مؤلفه را مدام بازتعریف و متناسب‌سازی کند این سه مؤلفه در ساختار شبکه سازمان‌های یک اجتماع و یا استان ایفای نقش می‌کنند.

«تولید» فعالیتی است که انسان بر روی ماده (طبیعت) انجام می‌دهد تا در آن تصرف کند و با دستیابی به یک محصول آن را به چیزی مفید برای خود تبدیل کند، بخشی از آن را مصرف کند و مازاد آن را برحسب اهداف مختلف اجتماعی سرمایه‌گذاری کند.

«تجربه» کنش فاعل‌های انسانی بر روی یکدیگر است که به‌واسطه‌ی تعامل میان هویت‌های زیست‌شناختی و فرهنگی، در ارتباط با محیط اجتماعی و طبیعی آن‌ها تعیین می‌شود.

«قدرت»، رابطه میان فاعل‌های انسانی است که بر مبنای تولید و تجربه و از طریق استفاده بالقوه یا واقعی از خشونت فیزیکی یا نمادین، اراده برخی انسان‌ها را بر دیگران تحمیل می‌کند.

نهادها و سازمان‌های جامعه برای اعمال روابط قدرتی ایجادشده‌اند که در همه دوره‌های تاریخی وجود دارد. رابطه میان نیروی کار و ماده در فرایند انجام کار دربرگیرنده استفاده از ابزار تولید برای عمل روی مواد با تکیه بر انرژی، دانش و اطلاعات است. تکنولوژی صورت ویژه این ارتباط است. سازمان‌هایی که از منظر توسعه (آمایش) جامعه خود را بر مبنای «اطلاعات گرای» می‌توانند سامان می‌دهند موفق‌تر خواهند بود. شبکه‌ای شدن و اثرگذار در شبکه سازمان‌های جهانی بودن این فرصت را فراهم می‌آورد. از این‌رو سازمان‌های استان زنجان و ارتباطات میان آن‌ها بایستی به‌منظور خلق جامعه اطلاعاتی استان زنجان بازتعریف شوند و سامان یابند.

نقطه حرکت و جهت حرکت روشن است. نقطه حرکت آینده و جهت حرکت آفرینش سازمان‌های شبکه‌ای و خلق جامعه اطلاعاتی استان زنجان است.

ارتباطات میان سازمانی در شبکه سازمان‌های رسمی و شبکه سازمان‌های غیررسمی از منظر آمایش

هم سازمان‌های رسمی و هم نهادهای غیررسمی استان زنجان باید مهارت شبکه‌سازی و رفتار در درون شبکه‌های سیال را جهت تحقق اهداف سازمانی توسعه و برقراری «ارتباطات میان سازمانی شبکه‌ای» کارآمد فرابگیرند. در این فرایند کارمندان و مدیران واحدهای سازمان‌ها یاد می‌گیرند چگونه در درون سازمان و با بیرون سازمان تعامل کنند و ارتباط برقرار نمایند.

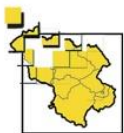
ارتباطات میان سازمانی در شبکه سازمان‌های غیررسمی از منظر آمایش

در سازمان‌های غیررسمی نیز سه نوع جامعه‌سازمانی وجود دارد که در آن‌ها عضویت در آن‌ها از طریق نوع و توالی ارتباطات بین زوج (مجموعه‌های دونفری) متنوع کارکنان تعیین می‌گردد.

وضعیت‌های ممکنه ارتباط میان سازمانی نهادهای استان زنجان از منظر آمایش

فرایند استقرار سازمان‌های استان زنجان در درون شبکه سازمان‌ها اعم از شبکه سازمان‌های محلی (شهرستانی و استانی)، شبکه سازمانی ملی و شبکه جهانی سازمان‌ها وضعیت‌های متفاوتی را پیش روی آن‌ها خواهد نهاد. سازمان‌های استان اعم از دستگاه‌های اجرایی دولتی و عمومی، شرکت‌های تولیدی، شرکت‌های خدماتی، سازمان‌های مردم‌نهاد، همه و همه باید زیستن در جامعه پویای شبکه را فرابگیرند و آمادگی و ورزیدگی موردنیاز برای انطباق با وضعیت‌های گوناگون ممکن الوقوع را کسب کرده باشند. چهار وضعیت اصلی ماهیت ارتباطات بین سازمانی، فراینده و رخ دادها که در این فرایند معمولاً رخ می‌دهند عبارتند از: «وضعیت ساده»، «وضعیت درهم‌وبرهم»، «وضعیت پیچیده»، «وضعیت آشوبناکی». این وضعیت‌ها بر اساس میزان پیچیدگی کارشناسان و مدیران صورت وقوع می‌یابند. در وضعیت ساده وقایع خوب شناخته‌شده‌اند، قابلیت تکرار دارند، روابط علت و معلولی ساده است. در وضعیت درهم‌وبرهم، وقایع از طریق به‌کارگیری مهارت‌ها و تخصص‌های خاص قابل شناخت است. در وضعیت پیچیده انتقال در وقایع وجود دارد و ارتباطات ناپایدارند.

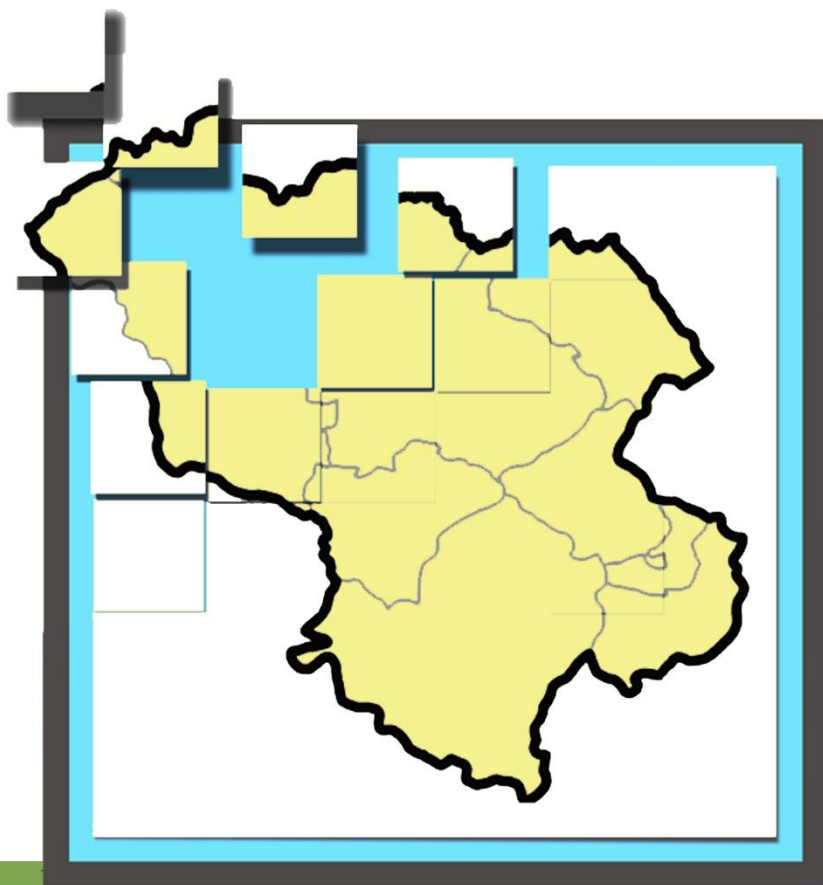
سازمان‌های استان زنجان بایستی توانمندی شناخت، متمایز کردن و تجزیه و تحلیل این وضعیت‌ها و مهارت برقراری ارتباطات میان سازمانی را در درون هر یک از سطوح شبکه‌های سازمانی و ارتباطات میان آن‌ها به دست آورند.

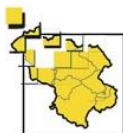

به این ترتیب باید سازمان‌های استان زنجان با برابری ارتباطات اثربخش بین خود و شبکه سازمان‌های ملی و جهانی استان زنجان را به جامعه شبکه‌ای در حال ظهور در عصر اطلاعات پیوند دهند و سرعت توسعه آن را از منظر آمایش تسهیل و تسریع نمایند. مسیر توسعه استان زنجان و کشور ایران از طریق یافتن جایگاه مناسب و حفظ آن واقع در جهان شبکه‌ای سازمان‌هاست.

۸.۲. نظام ارزیابی و پایش

- طراحی نظام و پایش و ارزشیابی برنامه آمایش در استان
- تدوین چارچوب شاخص‌های ارزیابی برنامه آمایش
- طراحی و پیاده‌سازی نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات مکانی و روندهای توسعه استان
- تدوین چارچوب گزارش‌های نظارتی برنامه آمایش استان

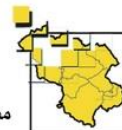

۸.۲. نظام ارزیابی و پایش آمایش استان

نظام ارزیابی و پایش ابزاری برای کنترل و واکاوی تأثیر اقدامات و برنامه هاست. این نظام برای برنامه ریزان و مدیران این امکان را فراهم می‌سازد تا نتیجه‌ی اجرای برنامه‌ها را ارزیابی کنند و میزان تناسب و همسویی آن با اهداف برنامه را مورد سنجش قرار دهند.

پایش و ارزیابی در شمار مهمترین ابزارهای تضمین‌کننده پایداری و شناسنامه‌ای برای رشد و توسعه تلقی می‌شود، چراکه در هر حوزه‌ای که به کار رود می‌کوشد تا به موارد زیر دست یابد:

- نگاهی مستقل به اهداف و چگونگی نیل به آن‌ها دارد.
 - به این پرسش پاسخ دهد که آیا ابزارهای قانونی، اجرایی و مالی به کار گرفته‌شده در فرایند تدوین و اجرای برنامه، توانایی ایجاد اثراتی که انتظار می‌رفت و نیل به اهدافی که برای برنامه ترسیم شده بود را دارد؟
 - سعی دارد در فرایندی مناسب، کارایی و اثر یک فعالیت را بر اساس اهداف آن به‌طور روشن و بی‌طرفانه تعیین کند.
 - امکانی مناسب برای قضاوت در مورد یک برنامه بر پایه‌ی نتایج و عوارض آن‌ها فراهم کند و همچنین فرایند قضاوت در مورد ارزش یک برنامه را طراحی و تعیین کند.
- پایش ارزشیابی، سازوکاری مناسب جهت پشتیبانی از تصمیم‌گیری مدیریت است که با فراهم کردن فراکافت مفید اطلاعات، به تدوین پیشنهادها (گزینه‌ها) کمک می‌نماید. پایش و ارزشیابی، مقایسه و فراکافت عملکرد اجرایی، در برابر اهداف و ستادهای برنامه‌ریزی‌شده در برنامه یا طرح است. هدف اصلی پایش و ارزشیابی عبارت از تسهیل تصحیحات حین اجرا و اصلاحات مورد لزوم، تعیین مسائل و درس‌ها و سهمیم شدن در پاسخگویی مشترک به ذی‌نفعان و حامیان طرح‌ها است (کریمی زاده و سلاجقه، ۱۳۸۸).
- ارزشیابی از وظایف همیشگی مدیریت یک سازمان یا برنامه و ابزاری است که در صورت استفاده صحیح و به هنگام، نقش بسیار ارزنده‌ای در بهبود عملکرد فعالیت‌ها و ارتقای یادگیری و کارایی برنامه‌ها دارد. اگر یک نظام پویا و سالم ارزشیابی بتواند کیفیت اجرای طرح‌ها را به نحوی روشمند و بی‌طرفانه ارزیابی کند، بی‌گمان زمینه برای بهبود

برنامه‌ها، تخصیص عادلانه بودجه و تصمیم برای تمديد، یا توقف آن‌ها فراهم می‌شود و گامی استوار و محکم به سوی توسعه‌ی پایدار برداشته خواهد شد.

نظام پایش و ارزشیابی می‌کوشد تا به تشریح دریافت‌ها و پرسش‌های زیر بپردازد:

- مناسبت و ارتباط! اهداف برنامه تا چه حد با توجه به نیازهای در حال رشد و اولویت‌های مطرح‌شده مناسب است؛

- کارایی! نهادهای مختلف در برنامه، طرح و پروژه چگونه به شیوه‌ای اقتصادی به ستاده‌ها و نتایج تبدیل شده‌اند؛

- اثربخشی! برنامه و طرح به چه میزان در رسیدن به اهداف خود موفق بوده است.

- سودمندی! نتایج برنامه چگونه با نیازهای جمعیت هدف مطابقت دارد.

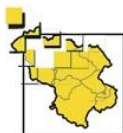
- پایداری! نتایج و تغییرات مثبت ایجادشده در اثر اجرای برنامه تا چه حد پس از پایان برنامه باقی خواهد ماند.

در حقیقت نظام پایش و ارزشیابی، تصمیم‌سازی در رابطه با تأثیرگذاری برنامه و میزان پیشرفت آن را تسهیل می‌کند و نقاط قوت و ضعف راهبردهای استفاده‌شده در اجرای برنامه را مشخص می‌سازد. از سوی دیگر معین می‌کند که آیا اهداف برنامه، در عرصه‌ای مشخص تحقق یافته است یا خیر؟ همچنین به امکان قضاوت نسبت به ارزش منافع برنامه، برای مخاطبان آن کمک می‌کند و برای طراحی و اجرای برنامه‌های مشابه راهنمایی‌های مفید ارائه می‌کند (کریمی زاده، ۱۳۸۷).

نظام ارزیابی و پایش برنامه آمایش استان زنجان آخرین بخش این برنامه و تکمیل‌کننده نظام احرائی و مدیریت این برنامه است که با توجه به ویژگی‌ها و مشخصات سند آمایش استان طراحی و تدوین شده است.

گزارش حاضر از چند بخش مجزا و مرتبط باهم تشکیل یافته است. در ابتدا مفاهیم مرتبط با نظام پایش و ارزیابی آمایش استان تعریف شده است. در ادامه چارچوب طراحی این نظام برای برنامه آمایش استان تبیین شده است. بخش بعدی این گزارش به تدوین چارچوب شاخص‌های ارزیابی برنامه آمایش اختصاص دارد. طراحی و پیاده‌سازی نظام

1. Relevance
2. Efficiency
3. Effectiveness
4. Utility
5. Sustainability

جمع آوری آمار و اطلاعات مکانی و روندهای توسعه استان موضوع بخش بعدی است و در نهایت چهارچوبهای گزارش های نظارتی برنامه آمایش استان بیان گردیده است.

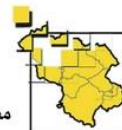
۸.۲.۱. طراحی نظام پایش و ارزشیابی برنامه آمایش استان زنجان

نظام پایش و ارزشیابی ابزاری مدیریتی برای تقویت یا تصحیح فعالیت‌ها و نیز حصول اطمینان از تحقق اهداف است و از ارکان اساسی فعالیت‌های توسعه‌ای به شمار می‌رود. در حقیقت برنامه‌ی نظارت و ارزشیابی از ترکیب مجموعه‌ای از این اهداف تشکیل می‌شود که بنا بر ضرورت (منابع موجود، مهارت‌ها، زمان و ...) بر یک یا چند مورد از آنها بیشتر تأکید می‌شود.

۸.۲.۱.۱. ضرورت‌های ارزیابی و پایش آمایش استان

از آنجاکه در نظام مدیریت و برنامه‌ریزی کشور بسیاری از مطالعات و طرح‌های توسعه در مرحله‌ی اجرا ناکام باقی مانده و با موفقیت کامل روبرو نیستند و مشخص نیست تا چه حد این طرح‌ها توانسته‌اند به هدفهای از پیش تعیین شده دست یابند یا میزان تأثیر اقدامات ناشی از اجرای این طرح‌ها بر سایر عوامل و متغیرهای محیطی و زیست‌محیطی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی چه بوده است ضرورت دارد تا با تدوین چارچوبی دقیق نسبت به ارزیابی و پایش این طرح‌های توسعه اقدام نمود. اینکه تا چه میزان آمایش استان مطابق برنامه‌ی زمان‌بندی پیش می‌رود؟ نهاده‌ها و ستانده‌ها تا چه حد به سطح تعیین شده در برنامه می‌رسند؟ تا چه میزان آثار و پیامدهای برنامه‌ی آمایش پس از اجرا با چشم‌انداز و هدف‌های طرح سازگاری دارد؟ کاستی‌های برنامه‌ی آمایش در عمل چیست و راهکارهای رفع این کاستی‌ها کدام است؟ بنابراین می‌توان ضرورت‌های ارزیابی و پایش آمایش استان را به شرح زیر خلاصه نمود:

- بررسی تأثیر نظام مدیریت و دستگاه‌های اجرایی در اجرای برنامه‌ی آمایش استان
- بررسی تأثیر چارچوب‌های سیاسی، ضوابط و مقررات در نحوه‌ی اجرای برنامه‌ی آمایش استان
- اطمینان از اینکه طرح در جهت طراحی شده پیشرفت می‌کند یا خیر؟
- آشکار کردن نقاط قوت یا ضعف راهبردهای استفاده شده مادامی که برنامه در جریان است.

- اطمینان از قابلیت دسترسی و کفایت ورودی‌های استفاده‌شده (مطلوبیت تخصیص منابع در راستای بهینگی) تا زمانی که پروژه در جریان است.
- کمک به فراهم کردن اطلاعات برای تصمیم‌سازی در رابطه با اجرای پروژه به همان اندازه که از واقعی بودن اهداف آن اطمینان حاصل می‌کند.
- بهبود مدیریت و اصلاح تخصیص منابع
- پاسخگویی به ایرادات و اشکالات و چالش‌ها
- اصلاح سیاست‌ها و تهدیدات به عمل آمده
- بازبینی و اصلاح اقدامات و برنامه‌ها

۸.۲.۱. اهداف ارزیابی و پایش آمایش استان

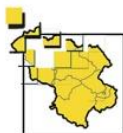
اهداف پایش و ارزشیابی آمایش استان زنجان عبارت است از:

- ایجاد سندی راهنما برای پایش ارزشیابی کلیه اهداف و فعالیت‌های بخشی در حال اجرا و ارزشیابی دستاوردهای کلان برنامه آمایش استان
- ارایه اطلاعات مفید و موثر به منظور کمک به برنامه ریزان و سیاست گزاران به منظور اخذ تصمیمات صحیح‌تر و مبتنی بر شواهد
- کشف و شناسایی زود هنگام هرگونه انحراف از اهداف و روند پیش‌بینی شده اجرای برنامه آمایش استان به منظور انجام اقدامات اصلاحی
- تعیین ارزش کلی برنامه آمایش استان و تاثیر آن بر روند توسعه یافتگی استان زنجان

اهداف اختصاصی برنامه پایش و ارزشیابی آمایش استان زنجان

در راستای تحقق اهداف فوق، اهداف اختصاصی برنامه پایش و ارزشیابی آمایش استان زنجان به شرح زیر می‌باشند:

- تعیین و ارزیابی نیازهای پایه آمایش استان زنجان

- تعیین میزان تطابق اهداف کلان سیاستها و شاخص های کلیدی آمایش استان زنجان در پاسخ به نیازهای پایه آمایش استان
- تعیین ضعف و قوت های برنامه آمایش استان زنجان در مقایسه با سایر استانها
- تعیین میزان کفایت سیاست های کلان برنامه آمایش استان زنجان در پاسخ به نیازهای آمایش استان
- تعیین وضعیت و روند تحقق شاخصهای کلیدی آمایش استان زنجان
- ارزیابی دستاوردهای آمایش استان زنجان بر اساس پایداری ، تکرار پذیری ، عدالت گستری
- ارزیابی خروجی‌های برنامه آمایش استان زنجان بر اساس میزان فراهم بودن (Availability)، دسترسی (Accessibility)، کمیت و کیفیت خدمات ارائه‌شده، میزان رضایت، هزینه-کارایی (Cost-efficiency) و بهره‌وری و پایداری

۸.۲.۱.۳. مفاهیم مرتبط با نظام پایش و ارزیابی استان زنجان

به منظور درک بهتر مفاهیم و واژگان به کار رفته در گزارش برخی از این واژگان به اختصار به شرح زیر تعریف می‌گردند:

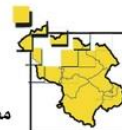
• ارزیابی

ارزیابی فرایندی است که از طریق آن اطلاعات زمینه یا قلمرو خاص، در چارچوب انتظارات معین، به‌منظور مشخص کردن وضع موجود و جهت‌گیری احتمالی آتی تعامل انسان‌ها با محیط خود، با استفاده از برخی معیارها و شاخص‌ها گردآوری می‌شود (معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور، ۱۳۸۸: ۱۸).

• پایش^۱

پایش فرایندی پیوسته است که مدیران و ذینفعان مرتبط با سیاست‌ها و فعالیت‌های برنامه در حال اجرا را به شکل مداوم و به‌هنگام از پیشرفت و یا عدم پیشرفت آن آگاه می‌سازد. در حقیقت پایش، ردیابی و گزارش‌دهی جاری اطلاعات در مورد پروژه‌ها و برنامه‌های در حال اجرا و منابع ورودی، خروجی‌های مورد نظر، نتایج میان مدت و اثرات نهایی

1. Monitoring

آنهاست. به عبارتی دیگر پایش یعنی سنجش مداوم، روزمره و منظم فعالیت های در دست اجرا. هدف از پایش تعیین میزان پیشرفت مقطعی و شناسایی موارد انحراف از برنامه در زمان اجراست.

• ارزشیابی^۱

ارزشیابی تلاشی مقطعی است که با اتکا به روشی مشخص و برنامه‌ریزی شده و به‌گونه‌ای هدفمند می‌کوشد تا نسبت به ستاده‌های ملموس و برآمده از اجرای طرح‌های توسعه را با نتایج پیش بینی شده و مورد انتظار از آن طرح‌ها سنجیده و دلایل موفقیت یا شکست سیاست‌ها و طرح را به تحلیل کشد (معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور، ۱۳۸۸: ۴۴). در واقع ارزشیابی قضاوتی است مبتنی بر اطلاعات بدست آمده و ثبت شده در طول اجرای برنامه به منظور تعیین میزان تاثیر برنامه راهبردی توسعه ارتباطات و فناوری اطلاعات و ارزش آن.

ارزشیابی با مفهوم «نظارت یا پایش» تفاوت بنیادی دارد، چراکه نظارت یک فرایند مستمر است و در طی اجرای برنامه برای تصحیح فوری هرگونه انحراف از اهداف عملیاتی انجام می‌گیرد، در صورتی که ارزشیابی به‌طور خاص در نقطه‌ی متمایزی در چرخه‌ی حیات یک برنامه انجام می‌گیرد.

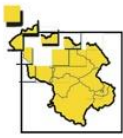
ارزشیابی صحیح و اصولی ضمن تقویت نقاط قوت و اصلاح نقاط ضعف یک برنامه مبنایی برای بسیاری از تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها است (اکبری، ۱۳۸۸).

• مقدار پایه

وضعیت اولیه ارتباطات و فناوری اطلاعات و گروه‌های هدف برنامه راهبردی قبل از اعمال مداخلات و راهبردها از قبیل میزان آگاهی، نگرش، نوع رفتار، توانمندی و

• منبع داده‌ها

گروهی از اطلاعات قابل مشاهده در قالب گزارشات، نتایج بررسی‌ها و بازدیدها و یا سایر اشکال ثبت داده‌ها هستند که به منظور محاسبه شاخصهای برنامه قابل استفاده می‌باشند.

• بررسی مبتنی بر مراکز و نهادهای ارایه خدمات

یک مطالعه راندم است که برای حصول اطمینان از آمادگی مراکز و سازمانهای ارایه دهنده خدمات مربوط به ارتباطات و فناوری اطلاعات و داشتن امکانات و زیر ساختهای لازم انجام می شود. این بررسی معمولاً بر اساس تهیه یک چک لیست بازدید، مصاحبه با کارکنان و دریافت کنندگان خدمات و مشاهده عملی فرایندهای ارایه خدمات انجام می شود.

• تعمیم پذیری

امکان تعمیم نتایج و اطلاعات ناشی از مطالعه نمونه ای ارتباطات و فناوری اطلاعات به کل فرایندهای ارتباطات و فناوری اطلاعات استان زنجان

• شاخص

شاخص علامت یا مقیاسی است که روابط موجود بین دو یا چند متغیر (کمی یا کیفی) را در یک زمان مشخص به صورت ارزشهای عددی (میانگین، نسبت، درصد و واریانس)، به گونه ای که معنی و مفهوم لازم را برساند بیان می کند. از این رو شاخص دارای ارزش قراردادی است و به تناسب داده های جدید در زمانهای متفاوت تغییر می کند.

• زنجیره نتایج پایش و ارزشیابی

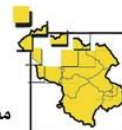
چهار سطح از شاخصها ی (ورودی های برنامه، خروجی های کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت) برنامه هستند که در ارتباط با هم دیگر زنجیره نتایج مورد انتظار از برنامه را بر اساس طراحی های اولیه و اهداف پیش بینی شده تشکیل می دهند.

• ورودی ها

منابعی هستند که به منظور اجرای پروژه ها و فعالیت های برنامه مورد نیاز می باشند. ورودی ها می توانند شامل افراد، تجهیزات، تدارکات، زیرساختها، وسائط نقلیه و سایر اشکال مورد نیاز از منابع باشند. بودجه مورد نیاز برای اجرای فعالیت ها نیز جزئی از منابع به شمار می روند.

• نتایج کوتاه مدت

نتایج آنی فعالیت های انجام شده هستند که معمولاً با مقادیر کمی بصورت مطلق یا نسبی بیان می شوند. خروجی های کوتاه مدت برای هر فعالیت بصورت جداگانه بیان می شوند.

• نتایج میان مدت

نتایج میان مدت ناشی از یک یا چند فعالیت هستند. نتایج میان مدت آن چیزی هستند که انتظار می‌رود در نتیجه ارائه خدمات معینی اتفاق بیافتند. معمولاً برای اندازه‌گیری نتایج میان مدت باید طرح‌های مطالعاتی انجام داد.

• نتایج بلند مدت

نتیجه نهایی است که از اجرای یک برنامه انتظار می‌رود. نتیجه نهایی معمولاً به اهداف نهایی و کلی برنامه دلالت دارد.

• هدف نشانه

تقسیم بندی اهداف بلند مدت تر به اهداف کوچکتر با دوره‌های زمانی کوتاه تر (سه ماهه، شش ماهه) را هدف نشانه می‌نامند.

• منبع داده

مکان‌ها و مراکز ارائه خدمات، اولین جاهایی هستند که داده‌های مورد نظر برای محاسبه شاخصها در آنها ثبت میشوند. ثبت داده‌های ارائه خدمات ممکن است بر روی فرم‌های معین چاپی یا رایانه‌ای و یا به روش‌های دیگر باشد. هر یک از این فرمها را منبع استخراج داده‌ها می‌نامند.

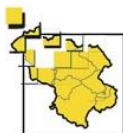
• فراهمی^۱

عبارت است از طراحی و ارائه‌ی خدمات یا کالاهایی که بر مبنای استانداردها یا معیارهای پذیرفته‌شده برای عموم جمعیت یا گروه‌های هدف معین، قابلیت ارائه دارد.

• دسترسی^۲

عبارت است به‌کارگیری و یا بهره‌مندی واقعی از خدمات یا کالاهایی که برای عموم جمعیت یا گروه‌های هدف معین فراهم گردیده است. علیرغم فراهمی یک کالا و یا خدمت، دسترسی ممکن است به دلیل موانعی از قبیل عوامل

1. Availability
2. Accesibility

اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی و حتی موقعیت زمانی و مکانی و آگاهی، نگرش و رفتار جمعیت یا گروه‌های هدف دچار محدودیت گردد.

• کیفیت

میزان تطابق ویژگی‌ها یا مشخصه‌های خدمات یا کالاهای ارائه شده با استانداردهای پذیرفته شده و یا نیازها و توقعات مشتریان و گروه‌های هدف می‌باشد.

• هزینه - کارایی

هزینه - کارایی یک مفهوم اقتصادی است و به معنی هزینه‌ی صرف شده به ازای هر واحد خدمت یا کالای ارائه شده به جمعیت یا گروه‌های هدف می‌باشد.

• هزینه - اثربخشی

هزینه - اثربخشی عبارت است از هزینه‌ی تمام شده هر واحد اثر یا نتیجه‌ی مورد انتظار از ارائه‌ی کالاها و یا خدمت معین به جمعیت یا گروه‌های هدف.

پایش را می‌توان به‌عنوان ترکیبی از سنجش، ضبط، گردآوری، پردازش و رساندن اطلاعات برای کمک به تصمیم‌گیری مدیریت طرح تعریف کرد. در مورد طرح‌های توسعه‌ای، پایش بر کارکرد، عملکرد و تأثیر این طرح‌ها تأکید می‌کند. کارکرد طرح بسیاری از فعالیت‌های عادی را در برمی‌گیرد که به‌طور منظم و یا به‌تناوب انجام می‌شود و برای پیشبرد صحیح برنامه ضرورت دارد. عملکرد طرح به سطح توفیق آن در رسیدن به هدف‌های از پیش تعیین شده و تأثیر پروژه نیز به آثار حاصل از کارکرد و عملکرد پروژه بر فرایند توسعه منطقه‌ی تحت اجرای طرح اطلاق می‌شود. فعالیت پایش مداوم به بهبود و مدیریت اجرایی پروژه کمک می‌کند (مجتهد و حسن‌زاده، ۱۳۸۰).

ارزیابی به مقایسه‌ی کارکرد، عملکرد و اثر سنجش بالفعل طرح با آنچه در ابتدای امر از این جهات مشخص و برنامه‌ریزی شده است اطلاق می‌گردد. در ارزیابی مداوم، تعیین روابط محلی میان نهاده‌ها و فعالیت‌های طرح، ستانده‌ها و تأثیر عوامل محدودکننده یا حمایت‌کننده بیرونی بر کارکرد و عملکرد پروژه مورد تأکید قرار می‌گیرد؛ بنابراین ارزیابی شامل تجزیه و تحلیل مستمر اطلاعات حاصل از پایش، توسط مدیریت پروژه، به‌منظور فراهم کردن امکان تبدیل یا

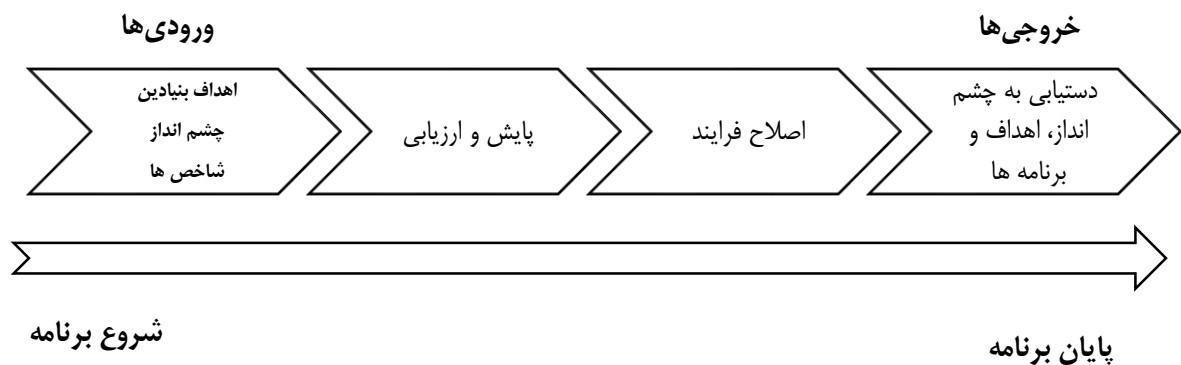
تعریف مجدد سیاست‌ها، هدف‌ها، ترتیبات نهادی و منابع مؤثر در طول اجرای پروژه می‌شود (مجتهد و حسن‌زاده، ۱۳۸۰).

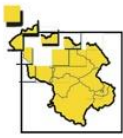
۸. ۲. ۱. ۴. عناصر اصلی نظام ارزشیابی و پایش طرح آمایش

عناصر مهم نظام ارزشیابی و پایش آمایش را می‌توان در موارد زیر خلاصه کرد:

- طراحی و تنظیم پرسش‌های متمرکز به مبنای داده‌های پایش. داده‌های حاصل از مرحله‌ی نظارت بر اجرای طرح‌ها حجم عظیمی از اطلاعات را برای ورود به مرحله‌ی ارزشیابی فراهم می‌آورند. این اطلاعات پس از تحلیل و بررسی مبنای طراحی پرسش‌های جدید را برای ورود به مرحله‌ی ارزشیابی به وجود می‌آورد.
- شناخت پدیده‌ها (موضوع ارزشیابی) یا مواردی که قرار است ارزشیابی شوند.
- تنظیم داده‌های نظارتی یا شواهد و مدارک قابل استناد و معتبر جهت قضاوت
- بازبینی (فراکافت) تفسیر و تعبیر اطلاعات نظام پایش
- قضاوت، نتیجه‌گیری و پیشنهادات در خصوص طرح

شکل شماره ۲۳. چارچوب مفهومی نظام پایش و ارزیابی برنامه آمایش استان

۸. ۲. ۱. ۵. ویژگی‌های نظام ارزشیابی و پایش آمایش

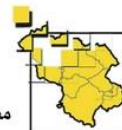
ویژگی‌های نظام ارزشیابی و پایش آمایش استان به شرح زیر است:

- نظام ارزشیابی و پایش باید تحلیلی باشد و تصویری روشن و شفاف از نتایج اجرای طرح در عرصه به دست دهد.
- باید روشمند باشد، به این معنی که از روش‌شناسی مشخصی بهره‌مند باشد.
- نتایج آن باید قابل‌اعتماد باشد. گزارشات ارزشیابی باید از درجه‌ی اعتبار بالایی برخوردار باشد تا مبنای تصمیم‌گیری مدیریتی واقع شود و مدیران بتوانند به اطلاعات آن اتکا نموده و تصمیم‌گیری کنند.
- ارزشیابی باید مسئله‌گرا باشد، به این معنی که باید به دنبال پاسخ سؤالات مشخصی چون مناسب بودن، کارایی و اثربخشی طرح یا برنامه باشد.
- ارزشیابی باید برای تصمیم‌گیران سودمند باشد.

۸. ۲. ۱. ۶. اصول اساسی پایش و ارزشیابی

اصول اساسی پایش و ارزشیابی به‌عنوان جزئی مهم از مدیریت برنامه‌ها در فرایند برنامه‌ریزی دارای اصولی به شرح زیر است:

- پایش و ارزشیابی مبتنی بر نقشه و برنامه یا طرح است.
- تمرکز بر جنبه‌های اجرا، اثر بخشی در حصول اهداف (پیامدها و در صورت امکان عوارض) و چشم‌اندازهای پایداری است.
- فراکافت دقیق با به‌کارگیری روش‌شناسی دارای پیوستگی و انسجام.
- معیارهای روشن و بی‌طرف به‌منظور ارزیابی (شاخص‌های عملکرد).
- قضاوت عادلانه به‌واسطه‌ی دارا بودن نیت سازنده.
- گزارش مختصر عمیق و تحلیلی.
- بازخورد از ارزشیابی‌ها برای تصمیم‌گیری مدیریتی.

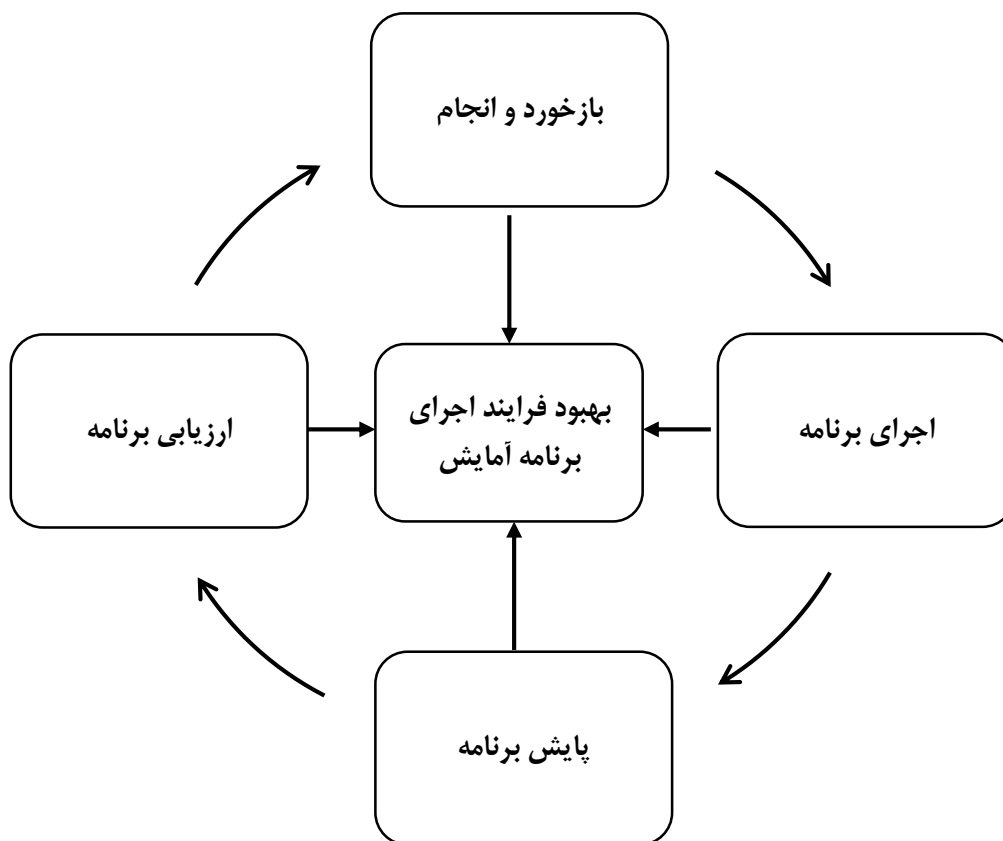
- تعهد استراتژیک مدیریت ارشد برای استفاده‌ی روش‌مند از ارزشیابی.
- نیاز به یک نظام پایش و ارزشیابی به‌عنوان بخشی از سیاست‌های مدیریت کلان.

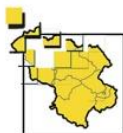
۸. ۲. ۱. ۷. مراحل نظام پایش و ارزشیابی

مراحل مختلف نظام پایش و ارزشیابی برنامه‌ها و طرح‌ها در پنج مرحله به شرح زیر خلاصه می‌شوند:

- پایش تمامی عوامل و فرایندهای ذی‌مدخل در طراحی و برنامه‌ریزی.
- پایش فعالیت‌های اجرایی.
- پایش کارایی عوامل و مؤلفه‌های نظام‌های موردنظر.
- پایش هم‌سویی فعالیت‌ها و اهداف.
- پایش بروندها، نتایج و پیامدهای حاصل از اجرای برنامه.

شکل شماره ۲۴. چرخه بهبود فرایند اجرای برنامه آمایش استان

۸.۲.۱.۸. الگوهای ارزشیابی و پایش

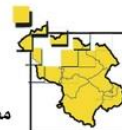
از آنجا که ارزشیابی نقش مهم و کلیدی در برنامه‌های توسعه دارد، طی دهه‌های اخیر الگوهای مختلفی جهت پایش و ارزشیابی برنامه‌های توسعه توسط صاحب نظران تدوین و پیشنهاد شده است. هدف اصلی از به‌کارگیری این الگوها پیشبرد صحیح اهداف و رویکردهای برنامه‌های توسعه و همچنین پرهیز و اجتناب از پیامدهای نامطلوب این طرح‌ها و برنامه‌ها در فرایند اجرای این برنامه‌هاست. مهم‌تر اینکه در اجرای این فرایندها یک الگو و چارچوب مشخص برای مراحل مختلف اقدام وجود داشته باشد. بدین ترتیب یک اندازه‌گیری مستمر و منظم در بستر زمان برای حصول اطمینان از اینکه فرایند اجرا مطابق با طرح و برنامه‌ریزی زمانی پیش می‌رود، فراهم می‌شود. ورتن و سندرز (۱۹۸۷) با توجه به رویکردهای مختلف ارزشیابی، الگوهای ارزشیابی را به ۶ دسته کلی به شرح زیر تقسیم کرده‌اند:

• الگوهای ارزشیابی برخاسته از رویکرد مبتنی بر هدف

در این رویکرد فرض بر این استوار است که موفقیت یک برنامه را می‌توان بر اساس پیامدهای برنامه در مقابل اهداف و مقاصدش برآورد کرد (Provas, 1971). بنابراین در رویکرد ابتدا مقاصد یک فعالیت تعیین می‌گردد، و پس از آن در ارزشیابی کوشش به عمل می‌آید تا نشان داده شود که آن مقاصد تا چه اندازه تحقق یافته‌اند (سیف، ۱۳۸۴: ۷۳). الگوی ارزشیابی تایلر و الگوی ارزشیابی اختلاف یا ناهمخوانی در زمره این نوع ارزیابی‌ها به حساب می‌آید.

• الگوهای ارزشیابی برخاسته از رویکرد مبتنی بر مصرف‌کننده

الگوهایی که در این رویکرد قرار می‌گیرند بیشتر به مسئولیت خویش در قبال مصرف‌کنندگان فرآورده‌های توجه داشته‌اند، تا درباره فرآورده‌ها اطلاعات جمع‌آوری نمایند یا دیگران را در این کار یاری دهند. به طور خلاصه، می‌توان گفت که در رویکرد مبتنی بر مصرف‌کننده ارزشیابی برابر است با تعیین میزان مطلوب بودن یک فرآورده (خورشیدی، ۱۳۸۲: ۱۹۲).

• الگوهای ارزشیابی برخاسته از رویکرد مبتنی بر متخصصان

این الگوها بر قضاوت متخصصان استوار است (Eisner, 1983) و اسناد بر مبنای اظهارنظر متخصصان تهیه می‌شود و با استفاده از نظر قضاوتی آنان مورد ارزشیابی قرار می‌گیرد. هرچند ممکن است متخصصان با توجه به استانداردهایی که توسط منابع بیرونی مطرح شده است، دست به ارزشیابی زنند.

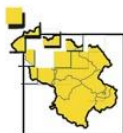
در الگوهای ارزشیابی برخاسته از رویکرد مبتنی بر نظر متخصصان، به این سوال ارزشیابی پاسخ داده می‌شود که «آیا منتقد متخصص، برنامه را تأیید می‌کند؟» روش ارزشیابی در این الگو شامل تحلیل انتقادی متخصصان است (بازرگان، ۱۳۸۳: ۹۷).

• الگوهای ارزشیابی برخاسته از رویکرد بر اختلاف نظرهای متخصصان

این الگوها بر این فرض استوار هستند که تمام متخصصان ارزشیابی خواسته و ناخواسته نظرها و تعصبات خود را در جریان ارزشیابی دخالت می‌دهند؛ لذا برای این که نتایج درست تری از ارزشیابی به دست آید باید از نظرهای موافق و مخالف چند تن از متخصصان و صاحب‌نظران استفاده شود. ورتن و سندرز (۱۹۸۷) موضوع را این گونه توضیح داده اند: در حالی که غالب رویکردهای ارزشیابی می‌کوشند تا سوگیریها را کاهش دهند، رویکرد مبتنی بر اختلاف نظرهای متخصصان امیدوار است با دخالت دادن نظرهای مثبت و منفی در ارزشیابی سوگیریها را متعادل سازد و از این طریق عدالت را برقرار نماید (سیف، ۱۳۸۴، ص ۸۱).

• الگوهای ارزشیابی برخاسته از رویکرد طبیعت‌گرایانه و مبتنی بر مشارکت کنندگان

تحقیق یا ارزشیابی مشارکتی صرفاً یک تلاش علمی متخصصان به حساب نمی‌آید، بلکه بررسی زیستی عمیق یک تجربه‌ی اشتراکی تلقی می‌شود که به اتفاق همه طرف‌های ذینفع انجام می‌گیرد. در این مدل ارزشیابی، تصمیمات درباره اهداف، مقاصد، استانداردها و ابزار ارزشیابی به شیوه مشارکتی اتخاذ می‌شوند. اطلاعات شخصی بین آنها مبادله می‌شود. داده‌ها به صورت جمعی مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند و قضاوت نیز به شیوه گروهی صورت می‌گیرد (بولوا، ۱۳۷۵، ص ۵۵). این رویکرد فرض می‌کند که برنامه یک تجربه‌ی طبیعی است و هدف ارزشیابی شناخت چگونگی اجرای برنامه در محیط آن است. در این مدل داده‌ها باید از جنبه‌های مختلفی جمع‌آوری و فرا کافت گردند. پیامد

ارزشیابی، گفتگو پیرامون عدم توافقیها درباره‌ی اهداف، انتظارات، مسائل، فرصت‌ها، سیاست‌ها، راه و روش‌ها و تغییرات پیشنهادی در مدل یا فعالیت‌هاست.

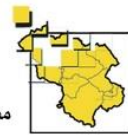
• الگوهای ارزشیابی برخاسته از رویکرد مبتنی بر مدیریت

هدف این الگو فراهم کردن اطلاعات مرتبط با ارزشیابی به‌عنوان یک ابزار مدیریتی برای تصمیم‌سازی است. در این رویکرد فرض بر این استوار است که ارزشیابی باید به تصمیماتی در آغاز برنامه و طی مراحل اجرای برنامه بپردازد تا نتایج مربوط به هر مرحله به‌طور ویژه به دست آید. آن دسته از الگوهای ارزشیابی که از رویکرد مبتنی بر مدیریت برخاسته اند به قصد کمک به مدیران و تصمیم‌گیرندگان به وجود آمده‌اند. پدیدآورندگان این الگوهای ارزشیابی بر یک رویکرد سیستمی (نظام‌دار) تأکید دارد که در آن درباره درون‌دادها، فرآیندها و برون‌دادها تصمیم‌گیری می‌شود. مخاطب الگوهای ارزشیابی حاصل از رویکرد مبتنی بر مدیریت همواره تصمیم‌گیرندگان هستند و جهت فعالیت ارزشیابی را خواسته‌های تصمیم‌گیرندگان، نیازهای اطلاعاتی، و ملاکهای اثر بخشی تعیین می‌کنند، الگوهایی که در این دسته جای می‌گیرند عبارتند از: الگوی ارزشیابی سیپ، الگوی ارزشیابی یوسی ال ای و الگوی تفاوت یا اختلاف که توسط پروفیسور پروس ارائه گردیده است. در الگوهای تسهیل در تصمیم‌گیری، ارزشیاب کمتر به ارزشیابی مطلوبیت و ارزش پدیده‌های آموزشی توجه دارد. سعی ارزش‌یاب در این الگوها آن است که اطلاعات لازم و مناسب را فراهم آورده و آنها را جهت تعیین مطلوبیت و ارزش فعالیتها در اختیار افراد تصمیم‌گیرنده قرار دهد.

۸. ۲. ۱. ۹. الگوی ارزشیابی سیپ^۱

یکی از الگوهایی مناسب پایش و ارزیابی الگوی ارزشیابی سیپ است (محمدی آریا و همکاران، ۱۳۹۰: ۵۹). عنوان سیپ از حروف اول کلمات بافت یا زمینه^۲، درون‌داد^۳، فرآیند^۴ و نتیجه یا فرآورده^۵ به‌دست‌آمده است (اخلاقی و همکاران، ۱۹۰: ۶۲۱).

1. Context, Input, Process, Product (CIPP)
2. Context
3. Input
4. Process
5. Product

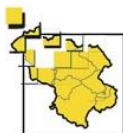
الگوی سیب ابتدا توسط کوبا^۱ و سپس توسط دانیل استافل بیم^۲ و همکاران وی در سال ۱۹۶۰ طرح‌ریزی شد. این الگو با توجه به محدودیت‌های ابزارها و تا حد زیادی ناکارآمد بودن راهبردهای ارزشیابی سنتی به وجود آمد (پوتر^۳، ۱۹۹۴). استافل بیم و شینک فیلد^۴ (۱۹۸۶) با بررسی وضعیت موجود ارزشیابی و نشان دادن نارسایی در تعاریف ارزشیابی، نامشخص بودن فرایند ارتباط ارزشیابی با تصمیم‌گیری جهت ایجاد تغییر، بهبود یا نوآوری، عدم وجود ابزارهای لازم جهت تشخیص ارزش برنامه‌ها و فعالیت‌ها، عدم توجه به شناخت نیازهای مخاطبین ارزشیابی و تفاوت طرح‌های ارزشیابی و پژوهشی از نظر هدف، تعریف جامعی برای ارزشیابی به شرح زیر ارائه نمودند:

«فرایند تعیین کردن، به دست آوردن و فراهم ساختن اطلاعات توصیفی و قضاوتی در مورد ارزش و مطلوبیت هدف‌ها، طرح، اجرا و نتایج به‌منظور هدایت تصمیم‌گیری، خدمت به نیازهای پاسخگویی و درک بیشتر پدیده‌های موردبررسی» (Stufflebeam and Shinkfield, 1986).

در این تعریف ارزشیابی فرایند مستمری است که دارای سه مرحله است. در مرحله‌ی تعیین کردن، ارزشیاب تلاش می‌کند تا آنچه را که تصمیم‌گیرندگان برای تصمیم‌گیری نیاز دارند مشخص و به‌صورت روشن بیان کند. این مرحله به سنجش نیازهای آموزشی و تدوین هدف‌های برنامه کمک می‌کند. در مرحله‌ی به دست آوردن، اطلاعات لازم در مورد برنامه جمع‌آوری، سازمان‌دهی و تحلیل می‌شود. در مرحله فراهم آوردن، از ترکیب اطلاعات به‌دست‌آمده و تحلیل شده، یافته‌های قابل‌استفاده جهت تصمیم‌گیری در مورد برنامه به‌صورت توصیفی (توصیف دقیق برنامه‌ی مورد ارزشیابی) و قضاوتی (مقایسه‌ی یافته‌ها با معیارهای ارزشیابی) فراهم و جهت اقدامات عملی با هدف بهبود و اصلاح برنامه در اختیار مخاطبین قرار داده می‌شود (کیامنش، ۱۳۹۲: ۲).

ویژگی متمایزکننده‌ی این الگو، خدمت به تصمیم‌گیری‌های منطقی و ارزیابی همه‌ی مراحل ایجاد برنامه است (Eseryel, 2002). این الگو چارچوبی جامع به‌منظور هدایت ارزشیابی برنامه‌ها، پروژه‌ها، محصولات، مؤسسات و سیستم‌ها می‌باشد (مستانه و گنجعلی، ۱۳۸۶).

1. Cuba
2. Stufflebeam D.L.
3. Potter
4. Shinkfield

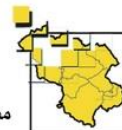

این الگو با توجه به دیدگاه سیستمی به‌منظور تسهیل تصمیم‌گیری مورد استفاده قرار می‌گیرد. به‌عبارت‌دیگر این الگو کمک می‌کند تا تصمیم‌های مربوط به زمینه، درون‌داد، فرایند و برون‌داد برنامه به شکل خردمندانه اتخاذ شود. از این‌رو در این الگو تأکید بر گردآوری و عرضه‌ی اطلاعات موردنیاز مدیران است؛ یعنی قبل از کاربرد این الگو باید مشخص شود که مدیریت یا تصمیم‌گیرندگان با چه موضوعی سروکار دارند و نیاز اطلاعاتی آن‌ها چیست. پس از آن باید برای برآوردن نیازهای آنان اقدام به ارزشیابی کرد (مطهری نژاد، ۱۳۸۲: ۲۸).

استافل بیم الگوی ارزشیابی سیپ را فرایندی چرخشی می‌داند که به فرایند و نه به محصول یا بازده توجه دارد. او مهم‌ترین هدف ارزشیابی را بهبود و اصلاح و نه اثبات برنامه می‌داند. در الگوی سیپ هر یک از چهار عنصر کلیدی زمینه، درون‌داد، فرایند و فراورده با یک نوع ارزشیابی خاص به شرح زیر موردبررسی قرار می‌گیرد:

• ارزشیابی زمینه

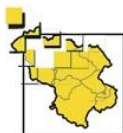
این نوع ارزشیابی به‌منظور سنجش نیازها و مسائل موجود، فرصت‌ها و امکانات بدون استفاده، میزان مطلوبیت هدف‌های از پیش تعیین‌شده و همچنین تدوین هدف‌ها انجام می‌شود. روش اجرای ارزشیابی زمینه شامل تجزیه و تحلیل سیستمی، بررسی زمینه‌یابی، بازنگری اسناد و مدارک، مصاحبه، آزمون‌های تشخیصی، روش دلفی و بارش مغزی است. نتیجه‌ی ارزشیابی زمینه آن است که موقعیت جامعه زیر پوشش برنامه را مشخص می‌کند و مبنایی برای قضاوت در مورد نتایج به دست می‌دهد (مطهری نژاد، ۱۳۸۲: ۲۸). از نظر استافل بیم و همکارانش هدف این ارزشیابی فراهم آوردن یک زمینه منطقی برای تعیین هدف‌هاست. این مرحله از ارزشیابی همچنین شامل کوشش‌هایی تحلیل‌گرایانه برای تعیین عناصر مربوط در محیط و نیز کوشش در جهت شناسایی مشکلات، نیازها، و فرصت‌های موجود در این بافت است. به‌طور خلاصه، این مرحله از ارزشیابی به تصمیم‌گیری در زمینه طراحی کمک می‌کند (سیف، ۱۳۸۴، ص ۷۵). به‌عبارت‌دیگر این نوع ارزشیابی شامل تعیین مسائل و نیازهایی است که در یک موقعیت ویژه رخ می‌دهد. «تشخیص مسائلی که یک مبنای اساسی برای تدوین اهدافی به دست می‌دهد که تحقق آنها موجب بهبود برنامه می‌شود» (گال، ۱۳۸۳: ۱۲۲۸).

• ارزشیابی درونداد

این نوع ارزشیابی به منظور مشخص کردن و سنجش قابلیت‌های موجود، استراتژی‌های برنامه‌های ممکن جهت تحقق اهداف، روش‌های در نظر گرفته شده برای اجرای استراتژی‌ها، تشکیلات، بودجه و زمان لازم انجام می‌شود. روش اجرای این نوع ارزشیابی شامل بررسی برنامه‌های مشابه، اجرای طرح‌های آزمایشی، تحلیل منابع انسانی و کالبدی موردنیاز تحقق هدف‌ها، تحلیل میزان تناسب و اقتصادی بودن استراتژی‌ها و طرح‌های موردنظر است (مطهری نژاد، ۱۳۸۲: ۲۸). حاصل این ارزشیابی انتخاب یک برنامه از میان برنامه‌های موجود، انطباق برنامه‌های موجود با برنامه‌ی جدید موردنظر و یا در صورت ضرورت اقدام به طراحی یک برنامه عمل جدید و نشان دادن چگونگی اجرای آن در عمل خواهد بود (کیامنش، ۱۳۹۲: ۲).

ارزشیابی درونداد در ارتباط با قضاوت در مورد منابع و راهبردهای مورد نیاز برای تحقق اهداف کلی و جزئی است. اطلاعات گردآوری شده در این مرحله از ارزشیابی باید به تصمیم‌گیرندگان کمک کند تا بهترین راهبردها و منابع ممکن را با وجود محدودیتهای خاص انتخاب کنند. ارزشیابی درونداد مستلزم این است که ارزشیاب، دانش وسیعی درباره راهبردها و منابع ممکن، همچنین پژوهش در مورد اثر بخشی آنها در محقق ساختن بروندادهای مختلف برنامه داشته باشد (گال، ۱۳۸۳: ۱۲۲۹). به دیگر سخن هدف اصلی ارزشیابی درونداد، فراهم کردن اطلاعات و داده‌های مورد نیاز برای تدوین برنامه است. به عبارت دیگر در اینجا امکانات و برنامه‌های مختلف مورد بررسی قرار می‌گیرد تا از میان آنها، برنامه‌ای که با توجه به شرایط و امکانات، بهترین اهداف تعیین شده در ارزشیابی زمینه را متحقق می‌سازد، انتخاب یا تدوین شود. وظیفه اساسی ارزشیابان در اینجا آن است که اطلاعات لازم و قابل اعتمادی را برای برنامه ریزان فراهم سازند (فتحی و اجاره‌گاه، ۱۳۸۴، ص ۲۲۶). ارزشیابی درونداد در جستجوی راهها و روشهایی جهت اصلاح و بهبود راهبردها و استراتژیهاست، و نیز در جستجوی ارزشیابی و سنجش هزینه‌ها و نقاط ضعف و قوت‌های آن استراتژیها و طرحها، و هدف آن اطمینان یافتن از اصلاح و بهبود موثر آن دسته از فعالیتهایی است که از طریق هزینه اثربخش و طرحها و برنامه‌های بودجه بندی شده هدایت می‌شود. ارزشیابی درونداد، همچنین ممکن است یک دوره بررسی و آزمایش را در برگیرد و نیز جهت و معیاری برای تقویت طرحها و برنامه‌های رایج آموزشی فراهم کند. ارزشیابی درونداد، باید یک راه حل کلیدی جهت دستیابی به یک انتخاب بهتر را فراهم نماید. می‌توان گفت که

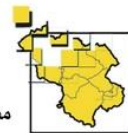

ارزشیابی درونداد به گونه ای پیوسته و مداوم در جستجوی راهها و روشهای بهتری است، تا علاوه بر انجام کامل وظایف و کارکردها به تأمین آن بخش از منابع کمیابی که باید به طور مطلوب مورد استفاده قرار گیرد کمک نماید. ارزشیابی درونداد به سنجش و ارزشیابی و تقویت طرحها و برنامه ها در تمام سطوح اشاره دارد. ارزشیابی درونداد، از طریق تعیین و تعریف واضح و روشن فعالیتهای لازم جهت تدوین برنامه، به دست آوردن اطلاعات مناسب در زمینه آن فعالیتهای و فراهم ساختن اطلاعات به صورت یک گزارش کامل و ارائه آن به تصمیم گیرندگان به این افراد کمک می کند تا در مورد نوع و چگونگی استفاده از منابع مختلف آموزشی برای رسیدن به هدفهای تعیین شده تصمیم گیری کنند. ارزشیابی درون داد، علاوه بر کمک به جریان تصمیم گیری، از طریق فراهم آوردن اطلاعات دقیق در مورد علت انتخاب و یا طراحی برنامه جدید و رد کردن برنامه های موجود و همچنین نشان دادن ضعف ها و امتیازهای هر یک از برنامه ها، به امر پاسخگویی نیز کمک می کند. (کیامنش، ۱۳۸۱: ۴۳).

بولا معتقد است که ارزشیابی درون داد، بیشتر در ارتباط با چگونگی استفاده از منابع برای نیل به اهداف برنامه است که ممکن است شامل ارزشیابی تواناییهای سازمان، استراتژیهای در جهت نیل به اهداف برنامه و طراحی یک استراتژی اجرایی عملیاتی گردد (مهجور، ۱۳۷۶: ۱۸۲).

• ارزشیابی فرایند

در این ارزشیابی به تشخیص یا پیش بینی مشکلات اجرایی در جریان انجام فعالیتها و میزان مطلوبیت فرایند اجرای این فعالیتها پرداخته می شود. به دیگر سخن ارزشیابی فرایند به منظور قضاوت در مورد فرایند اجرای برنامه از طریق ثبت وقایع در حین اجرای برنامه انجام می شود. روش اجرای این نوع ارزشیابی شامل نظارت بر اجرای فعالیتها و گردآوری دادههای مربوط به تصمیم گیریها در ضمن اجرای این فعالیتهاست (مطهری نژاد، ۱۳۸۲: ۲۸). در حقیقت در این نوع ارزشیابی با استفاده از مشاهده ی دقیق و مستقیم، چگونگی اجرای برنامه از ابعاد مختلف شناسایی و با آنچه در برنامه پیش بینی شده، مقایسه می شود و هرگونه انحراف، ضعف، کمبود و نارسایی احتمالی مشخص می شود (کیامنش، ۱۳۹۲: ۲). در این مرحله کوشش می شود تا به پرسشهایی نظیر: آیا برنامه به خوبی در حال پیاده شدن است؟ چه موانعی بر سر راه موفقیت آن قرار دارند؟ و چه تغییراتی ضروری هستند؟ پاسخ داده شود (محمدی آریا و همکاران، ۱۳۹۰: ۶۰).

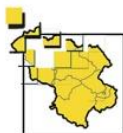

ارزشیابی فرآیند شامل جمع‌آوری آن دسته از داده‌های ارزشیابی است که هنگامی که برنامه طراحی شده و به اجرا گذاشته شده است، به دست می‌آید. ممکن است از ارزشیاب خواسته شود که یک سیستم جمع‌آوری داده‌ها برای نظارت بر اجرای روز به روز برنامه طراحی کند. یکی از کارکردهای ارزشیابی فرآیند این است که در طول یک دوره زمانی، گزارشهایی در مورد وقایع مربوط به برنامه ثبت می‌شود (گال، ۱۳۸۳: ۱۲۲۹). حاصل ارزشیابی فرآیند برای تعدیل برنامه‌های مورد اجرا و فراهم آوردن مبنایی جهت تفسیر نتایجی که در آینده به دست خواهد آمد، به کار می‌رود (بازرگان، ۱۳۸۳: ۱۰۶). استافل بیم معتقد است که هدف از ارزشیابی فرآیند آن است که این ارزشیابی به شرح و توصیف اینکه چه کسی پاسخگوی فعالیت انجام شده می‌باشد و یا مسئول آن عملیات و فعالیتها چه کسی است و چه زمانی لازم است تا آن عمل و فعالیت تکمیل و کامل گردد می‌پردازد و همچنین معتقد است که ارزشیابی فرآیند به بازخوردهای دوره‌ای خصوصاً شناسایی نقص درون‌دادها در حین اجرای برنامه مربوط است و در ارزشیابی فرآیند چهار سوال مطرح می‌شود که به تعریف و توصیف نقش این نوع ارزشیابی کمک می‌کند:

- طرح برنامه و یا پروژه چیست؟
- آیا کارکنان از قبل مورد هدایت و راهنمایی قرار گرفتند؛ قبل از آن که طرح پروژه حاضر را به مرحله اجرا درآورند؟
- آیا تسهیلات و امکانات و موادی که مورد استفاده قرار می‌گیرد در حد کفایت می‌باشد؟
- موانع عمده و اصلی و اساسی که در طول دوره و یا فرآیند طرح بر سر راه اجرای آن طرح قرار دارند کدامند؟ (گیلبرت، ۱۹۹۷، به نقل از اکبری).

در اصل ارزشیابی فرآیند بررسی اجرای یک برنامه است و هدف از انجام آن آشکارسازی و یا پیش‌بینی نقایص و معایب برنامه در هنگام اجرا و فراهم ساختن بازخورد برای مدیران و کارکنان ستادی در رابطه با چگونگی همخوانی پیشرفت کار با برنامه تنظیمی است. ارزشیابی فرآیند باید گزارش جامعی از نحوه پیشرفت و اجرای برنامه و مطابقت آن با برنامه در اختیار قرار دهد. این امر به دو صورت انجام می‌شود:

- الف) تهیه جداولی از آنچه باید اتفاق بیفتد و بازنگری موارد اتفاق افتاده و آن گاه مقایسه این دو با همدیگر.
- ب) ثبت و ضبط آنچه اتفاق می‌افتد بدون توجه به آنچه از قبل طرح شده و سپس آن دو با یکدیگر.

باید مشخص گردد در این مرحله برای کمک در نیل به هدفها به چه اطلاعاتی نیاز است؟ و این اطلاعات چگونه باید گردآوری شوند؟ اطلاعات مورد نیاز در این مرحله عبارتند از: تناسب زمان فعالیت، کفایت افراد (از نظر تناسب تعداد افراد با مقدار حجم کار و فعالیت و نیز آگاهی افراد از مهارت مورد نیاز)، کفایت بودجه، روابط بین افراد، امکانات فیزیکی، میزان علاقه افراد و آگاهی افراد از هدفهای برنامه و... ارزشیابی فرآیند همچنین به مخاطبین بیرونی کمک می‌کند تا دریابند آنچه برنامه انجام داده، همان چیزی است که آنها می‌خواهند، انجام گیرد. علاوه بر این ارزشیابی فرآیند منبعی حیاتی برای تفسیر نتایج ارزشیابی دست یافته نیز هست؛ زیرا می‌خواهد بداند چرا بازدهی های برنامه بدین صورت بوده و در اجرای واقعی برنامه چه اعمالی صورت گرفته است. در مورد ارتباط ارزشیابی فرآیند با سایر انواع ارزشیابیها دو نکته باید مورد توجه قرار گیرد:

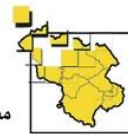
- عملکرد ارزشیابی فرآیند ارتباط بسیار نزدیکی با نحوه اجرای ارزشیابی زمینه و درونداد دارد، یعنی هر چه ارزشیابی زمینه و درونداد بهتر صورت گرفته باشد، مدیر برنامه اطمینان بیشتری در اجرای بهتر طرح داشته و انتقاد کمتری نیز بر ارزشیابی فرآیند وارد خواهد شد.

- در مراحل اولیه پدید آوردن برنامه ارزشیابی فرآیند مهمتر از ارزشیابی برونداد (محصول) است؛ اما این نقش به تدریج عکس خواهد شد. میان ارزشیابی فرآیند و ارزشیابی برونداد (محصول) وابستگی و ارتباط درونی موجود است. ارزشیابی فرآیند در تفسیر بروندادها نقشی مهم برعهده دارد.

از طرف دیگر برای قضاوت در مورد کارکرد فرآیند باید اطلاعاتی دقیق تر از برونداد (محصول) در اختیار باشد. بنابراین، تصمیمات مربوط به دوباره سازی طرحها و شیوه های مربوط به فرآیند که مبتنی بر ارزشیابی فرآیند هستند، باید به وسیله اطلاعات به دست آمده از ارزشیابی برونداد مورد حمایت قرار گیرد (مهجور، ۱۳۷۶: ۱۸۵).

• ارزشیابی برونداد (محصول)

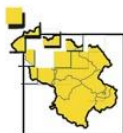
این نوع ارزشیابی به سنجش نتایج حاصل از برنامه و قضاوت در مورد میزان مطلوبیت نتایج برنامه می‌پردازد. روش اجرای ارزشیابی برونداد شامل مشخص کردن ویژگی‌های برونداد، تعریف عملیاتی برونداد، شاخص‌های اندازه‌گیری آن و همچنین گردآوری داده‌ها درباره‌ی قضاوت‌ها نسبت به مطلوبیت برونداد است. بدین ترتیب ارزشیابی برونداد به‌منظور ادامه، قطع، تعدیل یا تغییر برخی جنبه‌های برنامه موردنظر انجام می‌شود. (مطهری نژاد، ۱۳۸۲: ۲۹). افزون

بر آن به وسیله ارزشیابی برونداد می‌توان آثار اجرای فعالیتهای آموزشی را اعم از آثار منتظره و غیرمنتظره فراهم آورد (بازرگان، ۱۳۸۳: ۱۰۷). در این ارزشیابی از آزمون‌های شناختی برنامه محور برای پی بردن به میزان موفقیت برنامه در رسیدن به هدف‌های پیش‌بینی‌شده و از پرسشنامه و مصاحبه برای کسب اطلاعات لازم از دست‌اندرکاران برنامه در زمینه‌ی میزان موفقیت برنامه و اثرات جانبی مثبت و منفی احتمالی برنامه استفاده می‌شود (کیامنش، ۱۳۹۲: ۲).

نقش ارزشیابی برونداد این است که تعیین کند به چه میزان اهداف برنامه، تحقق یافته است. در این نوع ارزشیابی، ابزارهای اندازه‌گیری تحقق اهداف، تدوین و اجرا می‌شوند، داده‌های به دست آمده می‌تواند در تصمیمات مدیران مبنی بر ادامه یا اصلاح برنامه مورد استفاده قرار گیرد. هدف از ارزشیابی برونداد، اندازه‌گیری، تفسیر و قضاوت در مورد نتایج حاصل از برنامه است. اندازه‌گیری و ارزشیابی برون دادهای برنامه معمولاً در سه مرحله زمانی متفاوت انجام می‌گیرد: الف) در جریان اجرای برنامه و همچنین پایان هر یک از مراحل برنامه به منظور پی بردن به چگونگی اجرای برنامه و موفقیت آن در نیل به هدفهای پیش‌بینی شده برای آن مراحل، ب) در پایان اجرای کامل برنامه، به منظور پی بردن به میزان موفقیت کلی برنامه در رسیدن به هدفهای تعیین شده یعنی هدفهایی که در مرحله ارزشیابی زمینه تهیه و تدوین شده اند و ج) مدت زمانی پس از اجرای کامل برنامه، به منظور پی بردن به میزان پایداری و اثربخشی نتایج حاصل از برنامه (مطالعات پی‌گیر)

استافل بیم معتقد است هدف ارزشیابی برونداد اندازه‌گیری و قضاوت در نیل به هدفهای مشخص شده در ارزشیابی زمینه است. این اندازه‌گیری و تفسیر نه تنها در انتهای برنامه، بلکه در حین اجرای برنامه و تکمیل هر فعالیت صورت می‌گیرد. این عمل به خاطر ویژگی چرخه‌ای بودن فرآیند ارزشیابی است؛ یعنی ارزشیابی فرآیندی است که باید به صورت مداوم صورت گیرد و نتایج هر مرحله در بهبود مرحله قبلی و برنامه‌ریزی مرحله بعدی بکار گرفته شود. در برخی موارد ارزشیابی برونداد تا حدی که بتواند اثرات طولانی مدت برنامه را نیز در برگرد گسترش می‌یابد. این گستره شامل بررسی اثرات خواسته و ناخواسته یک برنامه و بروندها (محصولات) مثبت و منفی آن می‌شود. در این ارزشیابی نه تنها باید اطلاعاتی در مورد میزان موفقیت این برنامه در نیل به هدفها گردآوری شود؛ بلکه باید این برون دادها را با برون دادهای حاصله از برنامه مشابه دیگر نیز مقایسه کرد. ارزشیابی برونداد از این نظر شباهت بسیار زیادی به ارزشیابی تراکمی دارد. به صورت سنتی ارزشیابی برونداد تنها نوعی از ارزشیابی است که از طرف بسیاری از افراد

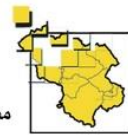
به عنوان ارزشیابی شناخته شده، در حالی که از نظر منطقی سایر ارزشیابی‌ها نیز باید مورد نظر قرار گیرند و در واقع هر چهار نوع ارزشیابی به دنبال هم است که نتایجی منطقی و واقعی پدید می‌آورد (مهجور، ۱۳۷۶: ۱۸۶).

دلیل عمده‌ی استفاده از الگوی ارزشیابی سیپ جامعیت و کاربرد بیشتر آن است؛ زیرا به کمک این الگو می‌توان اطلاعاتی را در زمینه‌ی مطلوبیت اهداف برنامه‌ی توسعه، مطلوبیت برنامه‌های عملیاتی و طرح‌های اجرایی و نیز مطلوبیت نتایج حاصل از اجرای برنامه‌ی توسعه به‌منظور هدایت و تصمیم‌گیری بهبود و پیشرفت فعالیت‌ها و کسب بازده موردنظر به دست آورد. درواقع الگوی ارزشیابی سیپ برخاسته از الگوهای ارزشیابی مبتنی بر مدیریت است که قصدش کمک به مدیران و تصمیم‌گیرندگان است (سیف، ۱۳۸۲).

الگوی سیپ متناسب با هدف و زمان اجرا می‌تواند تکوینی و یا پایانی باشد. به عبارتی هر یک از ۴ مرحله‌ی ارزشیابی می‌تواند به شکل ارزیابی تکوینی و یا پایانی مورد استفاده قرار گیرد. زمانی که ارزشیابی نقش تکوینی ایفا می‌کند آینده نگر است و هدف آن تصمیم‌گیری است و زمانی که نقش پایانی ایفا می‌کند گذشته‌نگر است و جهت پاسخ‌گویی مورد استفاده قرار می‌گیرد. تصمیم‌های اتخاذ شده در جریان هر یک از ۴ ارزشیابی عبارتند از:

- تصمیم‌های برنامه‌ریزی (حاصل ارزشیابی زمینه) در جهت تدوین هدف‌های برنامه؛
- تصمیم‌های ساختی (حاصل از ارزشیابی درونداد) در جهت طراحی برنامه مناسب برای تحقق هدف‌های تدوین شده؛
- تصمیم‌های اجرایی (حاصل از ارزشیابی فرایند) در جهت شناخت برنامه‌ی اجرا شده در دنیای واقعی و در نتیجه هدایت و بهبود برنامه در جریان عمل؛
- تصمیم‌های بازسازی (حاصل ارزشیابی برون داد) در جهت قضاوت در مورد کل برنامه و عکس‌العمل در مورد نتایج کسب‌شده (Stuffle beam, 2003).

ویژگی دیگر الگوی سیپ توجه به مؤلفه‌های ارزشی است. به عبارتی این الگو از مجریان ارزشیابی می‌خواهد تا ارزش‌های موردنظر در ارزشیابی از برنامه (ارزش‌های اجتماعی، فرهنگی، حرفه‌ای و آموزشی) را مشخص و بیان کنند. با توجه به جامع بودن الگو و در برگرفتن ویژگی‌های مثبت سایر الگوهای ارزشیابی، از آن الگو در بسیاری از فعالیت‌های ارزشیابی در مقیاس بزرگ استفاده شده است (کیامنش، ۱۳۹۲: ۵).

نکته‌ی حائز اهمیت در مورد الگوی سیپ این است که کامل بودن این الگو یکی از محدودیت‌های همه‌ی آن نیز به شمار می‌آید. اگرچه الگو به‌خودی‌خود کامل و جامع است اما این الگو به موقعیت‌های خاصی نیز وابسته است. نقش برابری که الگو به تمام ذی‌نفعان عمل ارزشیابی می‌دهد عملاً باعث کند شدن اجرای عمل ارزشیابی، افزایش هزینه و پیچیده شدن عمل ارزشیابی می‌شود (Tan, Lee & Hall, 2010). در حقیقت در این الگو مدیران به دلیل عدم توانایی یا عدم تمایل نمی‌توانند نقش خود را در عمل ارزشیابی به‌خوبی انجام دهند، بدین معنی که تعامل بین مجریان ارزشیابی و تصمیم‌گیران در مورد یافته‌های عمل ارزشیابی که برای موفقیت ارزشیابی ضروری قلمداد می‌شود، عملاً امکان‌پذیر نیست (Stake, 1983).

الگوی سیپ با نگاهی جامع به تعیین کردن، به دست آوردن و فراهم ساختن، همواره تلاش می‌نماید اطلاعاتی را فراهم نماید که با استفاده از آن‌ها تصمیمات بخردانه در مورد حوزه‌های زمین، درون داد، فرآیند و برون داد، اتخاذ گردد (اخلاقی و همکاران، ۱، ۱۳۹۰).

اهداف الگوی ارزشیابی سیپ

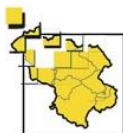
استافل بیم اهداف ارزشیابی سیپ را موارد ذیل می‌داند:

- هدف الگوی ارزشیابی سیپ اثبات کردن نیست بلکه بیشتر برای رشد و پیشرفت برنامه‌ها است.
- ایجاد و تهیه اطلاعات مفید برای شقوق مختلف تصمیمات.
- کمک به افراد برای قضاوت و بهبود ارزش‌چندگانه برنامه آموزشی یا موضوع آموزشی است.
- کمک به رشد و بهبود سیاستها و خط مشی‌های برنامه‌ها است (کرووم، ۲۰۰۵).

محدودیت‌های بکارگیری الگوی ارزشیابی سیپ

مدیران و توسعه‌دهندگان و ارائه‌دهندگان خدمات نمی‌توانند:

- مطمئن باشند که اهدافشان ارزشمند است مگر این که آنها هماهنگی و تداوم اهداف را با ارزشهای صحیح معتبر کنند و به نیازهای سودبرندگان پاسخ دهند.
- طراحی موثر کنند و زمان و منابع را به طور عاقلانه ذخیره کنند و نمی‌توانند انتخاب‌های ممکن را شناسایی و ارزشیابی کنند.

- طرح‌هایشان را به طور کامل اجرا کنند و نتایج سودمندی به دست آورند، مگر این که نتیجه موثر و پیوسته را به دست بیاورند.
- مشتریان را به خریدن و حمایت خدمتشان و محصولاتشان متقاعد کنند مگر این که ادعایشان به طور صحیح و موثق گزارش شود.

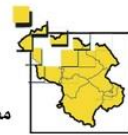
دامنه شمول سند پایش و ارزشیابی

محدوده شمول برنامه پایش و ارزشیابی، تمام برنامه‌های مرتبط با سند برنامه آمایش استان زنجان می‌باشد. لذا تمام اقداماتی که در ارتباط با به اجرا گذاردن سند برنامه آمایش استان صورت می‌گیرد در حیطه این برنامه پایش و ارزشیابی قرار می‌گیرند.

عناصر قابل ارزشیابی

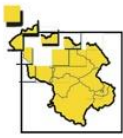
بی‌شک ارزشیابی همه امور، مقولات و پدیده‌های موجود در برنامه‌ی آمایش مستلزم صرف وقت و هزینه‌های بسیاری است. از سوی دیگر ضروری است عناصر قابل ارزیابی در درون یک چارچوب منطقی قرار گیرند تا قابل ارزشیابی شوند. این امر ارزیابان را بر آن می‌دارد تا موارد مشخصی را در این عرصه مورد ارزشیابی قرار دهند. این مقولات عبارتند از:

- پروژه؛
- طرح: اهداف توسعه‌ای، اهداف اولیه، ستانده‌های فعالیت‌ها و نهادهای درگیر در یک طرح؛
- برنامه: مجموعه‌ای از فعالیت‌های سازمان‌یافته، ولی اغلب متنوع که برای دستیابی به هدف خاصی اجرا می‌شوند؛
- ستانده: مواردی که طرح و برنامه تولید می‌کند؛
- اثرات: عوارضی که برنامه به وجود می‌آورد؛
- نتایج یا اثرات اولیه؛
- پیامدها یا اثرات میان‌مدت؛
- پیامدها یا اثرات بلندمدت؛

۸. ۲. ۱. ۱۰. چارچوب راهنمای پایش و ارزشیابی برنامه آمایش استان زنجان

- ایجاد ابزارهای منظم و یکنواخت جمع‌آوری داده‌های مورد نیاز؛
- طراحی سیستم جریان داده بخش‌های اجرایی به مدیریت برنامه آمایش استان (سطوح عالی تر سیاست‌گذاری و برنامه ریزی)؛
- هماهنگ کردن کانال‌های جریان اطلاعات، نقشه‌ها و مسئولیت‌ها بین دستگاه‌های اجرایی و بخشی و مدیریت برنامه آمایش استان؛
- پیگیری فعالیتهای درحال اجرا و هماهنگی بامدیران برای ایجاد اقدامات اصلاحی در صورت لزوم؛
- طراحی فرآیندهای شفاف پایش و ارزشیابی به منظور گردآوری، مقایسه، فرآوری و تجزیه و تحلیل نظام مند و تفسیر داده‌ها؛
- یک مکانیسم کنترل کیفیت اطلاعات برای اطمینان از روایی، پایایی، کامل بودن، مرتبط و به‌روز بودن اطلاعات؛
- ایجاد و تقویت ساختارهای نظارتی بر روند اجرای برنامه آمایش استان زنجان؛
- توانمندسازی مجریان و دست‌اندرکاران اصلی برنامه آمایش بخش استان زنجان به منظور طراحی، هدایت و اجرای برنامه‌های پایش و ارزشیابی؛
- تعریف فهرستی از شاخص‌های اصلی پایش پیشرفت برنامه در محورهای مهم اجرایی؛
- تعریف فهرستی از شاخص‌های اصلی ارزشیابی تحقق اهداف برنامه؛
- شفاف‌سازی نقش هر یک از ذینفعان در برنامه؛
- تقویت ظرفیت تمامی ذینفعان برنامه برای مشارکت در پایش و ارزشیابی برنامه؛
- تهیه فهرست و مشخصات طرح‌های مطالعاتی ارزشیابی برنامه آمایش استان زنجان و اعلام اولویت‌های پژوهشی مرتبط؛
- تشریح نوع و نحوه توزیع اطلاعات کلیدی بدست آمده از اجرای برنامه، مابین ذینفعان کلیدی، شخصیت‌های حقیقی و حقوقی و عامه مردم.

۸. ۲. ۱. ۱۱. خروجی‌های مورد انتظار از اجرای برنامه پایش و ارزشیابی

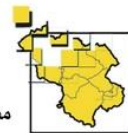
- گزارشات منظم دوره ای و با کیفیت بالا توسط سطوح نظارتی و اجرایی برنامه؛
- نهادینه کردن فرهنگ پایش و ارزشیابی و پاسخگویی؛
- ایجاد، حفظ و نگهداری نظام و پایگاه جامع داده‌ها؛
- ایجاد یک طرح راهبردی برای نحوه انتشار و بکارگیری داده‌های تبدیل شده به اطلاعات؛
- جریان و چرخش مناسب داده‌ها و هم‌چنین اطلاعات مابین ذینفعان در سطوح مختلف اجرای برنامه و ارایه بازخورهای منظم و مفید به سطوح محیطی‌تر؛
- وجود طرحی برای انجام پژوهش‌ها و ارزشیابی سیستماتیک برنامه؛
- ایجاد امکان بازنگری در اسناد برنامه آمایش مبتنی بر مستندات اجرای پایش و ارزشیابی در صورت لزوم.

۸. ۲. ۲. تدوین چارچوب شاخص‌های ارزیابی برنامه آمایش

در این بخش به منظور تدوین چارچوب شاخص‌های ارزیابی و پایش برنامه آمایش استان زنجان در ابتدا چشم‌انداز توسعه استان و مأموریت‌های آن ذکر گردیده است. در ادامه اهداف بنیادین توسعه استان از منظر آمایش سرزمین آورده شده است. سپس بر اساس اهداف بنیادین توسعه استان پرسش‌های راهنمای ارزشیابی برنامه آمایش در پنج بخش پرسش‌های ارزشیابی زمینه، ارزشیابی نهاده‌های برنامه، ارزشیابی فرآیندهای برنامه، ارزشیابی میزان بهره‌مندی از برنامه آمایش استان زنجان و ارزشیابی میزان اثربخشی برنامه آمایش استان زنجان بیان شده است و در نهایت به تدوین شاخص‌های ارزشیابی این برنامه پرداخته شده است:

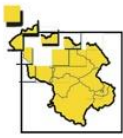
۸. ۲. ۲. ۱. چشم‌انداز توسعه و مأموریت‌های آن

- زنجان در افق ۱۴۰۴ استانی است با هویت اصیل ایرانی، اسلامی و برخوردار از زیرساخت‌های مطلوب برای زندگی شهری و روستایی و فعالیت‌های اقتصادی کشاورزی، صنعتی و معدنی و گردشگری و خدمات بازرگانی

و از نظر توزیع امکانات، زیرساخت‌ها، جمعیت و فعالیت دارای ساختاری مناسب و همراه با تعادل و توازن نسبی است.

- استانی توسعه یافته در منطقه شمال غرب و دارای جایگاه برتر در بخش اقتصاد کشاورزی، صنعت، معدن و گردشگری (تاریخی، باستانی، فرهنگی، اکوتوریسم و ژئوتوریسم) در سطح کشور و منطقه، برخوردار از امنیت، رفاه، آسایش و منزلت اجتماعی است.
- ایفاگر عملکرد و نقش‌های فعال و تعاملات سازنده و پایدار در عرصه‌های ملی و بین‌المللی است.
- استانی پایدار، ایمن و مقاوم در برابر انواع آسیب‌های اجتماعی و فرهنگی و همچنین در برابر مخاطرات و سوانح طبیعی است.
- دارای مردمی مرفه و برخوردار از امکانات و منابع عادلانه برای زندگی و فعالیت و با حداقل نابرابری‌ها در مناطق مختلف و در سکونتگاه‌های شهری و روستایی است.
- دارای نقش و جایگاهی ارتقاء یافته در منطقه شمال غرب و در سطوح ملی و فراملی و دارای اقتصادی مدرن، دانش بنیان و مناسب زیست‌پذیری و فعالیت‌پذیری و مهاجرپذیری، به گونه‌ای که سهم جمعیت استان از کل کشور اندکی افزایش یافته است.
- برخوردار از کشاورزی و صنایع مبتنی بر فناوری‌های نوین با بهره‌برداری مناسب و متعادل از منابع آب
- ارائه‌کننده خدمات نوین بازرگانی و خدمات برتر در عرصه استان و آموزش فنی و حرفه‌ای در سطح ملی
- دارای نقش مناسب در گردشگری کشور
- توسعه زندگی و فعالیت در استان زنجان با مزیت‌ها و توان طبیعی و بوم‌شناختی استان سازگار است.
- برای دستیابی به زیرساخت‌ها و خدمات در سطح استان فرصت‌های برابر ایجاد شده است.
- پیوندهای بین بخشی در بخش‌های مختلف اقتصادی و زیربنایی جهت فراهم‌سازی شرایط بهینه فعالیت و زیست در همه بخش‌های استان با تأکید بر مناطق دور افتاده و کمتر توسعه یافته تقویت شده است.
- توسعه اقتصاد دانش محور بر پایه بایو و نانو تکنولوژی، خدمات فنی، حرفه‌ای، تخصصی و دانش‌های مولد در سطح استان نهادینه شده است.

- دارای اقتصاد توسعه یافته صنعتی بر پایه مزیت‌های محیطی، کشاورزی و معدنی با فن‌آوری‌های بالا است.
- از جمله قطب‌های توسعه یافته کشور در زمینه اقتصاد گردشگری تاریخی، باستانی، فرهنگی، اکوتوریسم و ژئوتوریسم است.

اهداف بنیادین توسعه استان از منظر آمایش سرزمین به شرح زیر شناسایی و تعیین گردیده است:

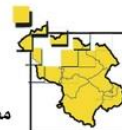
- سرزمین آرایبی بدون سرزمین آلابی؛
- ایجاد تعادل در توزیع جمعیت و فعالیت متناسب با تنگناها و توان‌های توسعه شامل منابع طبیعی و ظرفیت تحمل زیست‌بوم‌ها؛
- تامین و تجهیز و حفظ منابع تولید در استان؛
- تامین زیرساخت‌های تولید و سکونت در استان؛
- ارتقا درآمد و تولید سرانه استان در مقایسه با کشور؛
- ارتقاء شاخص‌های توسعه انسانی، سرمایه اجتماعی، هویت فرهنگی و احیاء میراث معنوی متناسب با مقتضیات و قابلیت‌های توسعه استان؛
- تقویت نقش استان در تعاملات منطقه‌ای، ملی و فراملی.

۸.۲.۲.۲ پرسش‌های راهنمای ارزشیابی

طرح پرسش‌های ارزشیابی گامی مهم در درک برنامه پایش و ارزشیابی و جهت‌گیری صحیح آن است. پرسش‌های راهنمای کلیدی برنامه آمایش استان زنجان در چهار بخش ارزشیابی زمینه، ارزشیابی نهاد، ارزشیابی فرایندهای برنامه، ارزشیابی میزان بهره‌مندی گروه‌های هدف برنامه و ارزشیابی میزان اثربخشی برنامه تنظیم شده است:

۸.۲.۲.۲.۱ پرسش‌های ارزشیابی زمینه

- آیا رویکردهای آمایش استان در قالب چشم‌انداز و اهداف کلان به خوبی دیده شده است؟
- آیا افق آینده، چشم‌انداز و اهداف زیربخش‌های آمایش در راستای سند آمایش استان پیش‌بینی شده‌اند؟

۸.۲.۲.۲.۲. پرسش‌های ارزشیابی نهاده‌های برنامه

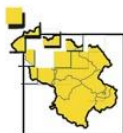
- آیا سیاستها و راهبردهای کلان و جهت‌گیری‌های آمایش استان زنجان مناسب می‌باشند؟
- سیاستها و راهبردهای کلان آمایش استان در ارتباط با سیاست‌های کلان ملی همسو و هماهنگ هستند؟
- سیاستهای کلان آمایش استان در مقایسه با برنامه‌های قبلی و برنامه‌های سایر استانها، از چه ضعف و قوت‌هایی برخوردار است؟
- آیا سیاستها و راهبردهای کلان آمایش استان کفایت لازم در پاسخ‌گویی به نیازهای آمایش استان را دارند؟
- آیا برنامه‌های طراحی شده بخش‌های اجرایی متناسب با سیاستها و راهبردهای کلان برنامه آمایش استان می‌باشند؟
- آیا برنامه‌ها، طرحها و پروژه‌های شناسایی شده با منابع موجود (مالی و نیروی انسانی و فناوری) متناسب است؟

۸.۲.۲.۳. ارزشیابی فرآیندهای برنامه

- آیا سیاستها اعمال شده و راهبردهای کلان برنامه آمایش استان در چهارچوب زمانی تعیین شده اجرا شده‌اند؟
- آیا سیاستهای اعمال شده و راهبردهای کلان در راستای تحقق چشم‌انداز و اهداف کلان برنامه آمایش استان می‌باشد؟

۸.۲.۲.۳.۱. ارزشیابی میزان بهره‌مندی از برنامه آمایش استان زنجان

- چه خدماتی در قالب شاخصهای کلیدی (فراهمی خدمات) بخش‌های برنامه آمایش برای مردم ارایه شده است؟
- چه میزان دسترسی در قالب شاخصهای کلیدی (دسترسی به خدمات) بخش‌های برنامه آمایش برای مردم ایجاد شده است؟
- رضایت مردم از کم و کیف خدمات فراهم شده در بخش‌های برنامه آمایش چگونه است؟

۸.۲.۲.۲. ارزشیابی میزان اثربخشی برنامه آمایش استان زنجان

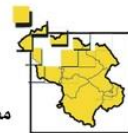
- اجرای برنامه های آمایش در قالب شاخصهای کلیدی بخشی (شاخصهای اثربخشی) چه تاثیری بر وضعیت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه در بلندمدت داشته است؟
- میزان پایداری این تاثیرات چگونه است؟
- میزان موفقیت برنامه آمایش در گسترش عدالت اجتماعی و اقتصادی (در قالب شاخصهای فراهمی و دسترسی) بر حسب شهرستانهای استان چگونه است؟

۸.۲.۲.۴. دینفعان برنامه آمایش استان زنجان

دینفعان کلیدی برنامه آمایش استان زنجان شامل سیاست گذاران و تصمیم گیرندگان، جمعیت هدف برنامه و بهره برداران و مدیران و مجریان برنامه هستند. مجموعه دستگاههای اجرایی استان که به نحوی از جمله دینفعان این برنامه هستند به شرح زیر است:

دینفعان کلیدی برنامه آمایش استان زنجان

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی زنجان	سازمان تعاون روستایی
اداره کل ارتباطات و فناوری اطلاعات استان زنجان	سازمان جهاد کشاورزی استان زنجان
اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی استان	سازمان حمل و نقل و پایانه‌های استان زنجان
اداره کل آموزش و پرورش استان	سازمان صنعت، معدن و تجارت استان زنجان
اداره کل بهزیستی	سازمان مدیریت و برنامه ریزی
اداره کل پست استان زنجان	سازمان میراث فرهنگی و صنایع دستی و گردشگری استان زنجان
اداره کل حفاظت محیط زیست استان زنجان	سازمان هواشناسی
اداره کل دامپزشکی استان	شرکت آب منطقه‌ای استان زنجان
اداره کل راه و شهرسازی استان زنجان	شرکت آب و فاضلاب روستایی
اداره کل صداوسیما استان زنجان	شرکت برق منطقه‌ای استان زنجان
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان زنجان	شرکت خدمات حمایتی کشاورزی
اداره کل کار، تعاون، رفاه و امور اجتماعی	شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران منطقه شمالغرب
اداره کل گمرک استان	شرکت شهرکهای صنعتی استان
اداره کل منابع طبیعی استان زنجان	شرکت گاز استان زنجان

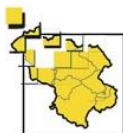
دینفعان کلیدی برنامه آمایش استان زنجان

اداره کل هواشناسی استان زنجان	شرکت مخابرات استان زنجان
استاندار و فرمانداری‌های استان زنجان	شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه زنجان
بانک ملی (نماینده سیستم بانکی در استان)	شوراهای اسلامی شهر و روستا
بانکها و بازار بورس و سرمایه	صندوق بیمه محصولات کشاورزی
بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان زنجان	صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی
پارکهای علم و فناوری	مرکز آموزش سازمان جهاد و کشاورزی استان
جمعیت هلال احمر	مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی	مرکز خدمات سرمایه گذاری استان
سازمان امور اقتصادی و دارایی استان زنجان	سازمان بازرگانی استان زنجان
سازمان آموزش و پرورش استان زنجان	

سرفصل موضوعات و عناوین راهنمای شاخصهای کلیدی پایش و ارزشیابی برنامه آمایش بخش به شرح جدول زیر می باشند:

جدول شماره ۲۱: ماتریس راهنمای شاخصهای کلیدی پایش و ارزشیابی برنامه آمایش بخش بر مبنای مدل**سیپ**

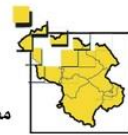
اجزای ارزشیابی	سرفصل موضوعات پایش و ارزشیابی	عناوین راهنمای شاخص ها
ارزشیابی زمینه و محیط اجرای برنامه آمایش استان زنجان	تهیه اطلاعات زمینه ای در مورد گروه هدف برنامه و نیازسنجی	ترکیب کمی و کیفی جمعیت نیازمند بخش (زمان حال و پیش بینی آینده)
	بررسی متون و مطالعات مربوطه	مرور سیستماتیک مطالعات و منابع موجود در زمینه آمایش استان زنجان
	مصاحبه با مجریان و متصدیان برنامه در مورد درک و آشنایی آنان از نیاز گروههای هدف و جامعه و مسائلی که در پیش روی برنامه است و باید برطرف گردد	میزان تطابق نظرات مجریان و متصدیان برنامه کلان آمایش در مورد نیاز های کلان آمایش استان با رویکردهای جاری برنامه
	مصاحبه با افراد مطلع و صاحب نظر در مورد نیاز گروههای هدف و جامعه و مسائل بالقوه که در پیش روی برنامه است	میزان تطابق نظرات افراد مطلع و صاحب نظر در مورد نیازهای برنامه آمایش در استان با رویکردهای جاری برنامه
ارزشیابی ورودی برنامه	ارزیابی اهداف برنامه با توجه به نیازهای گروه هدف و امکانات بالقوه موجود	میزان تطبیق اهداف کلان و رویکردهای برنامه آمایش استان با نیازها و امکانات بالقوه موجود
	ارزیابی برنامه های مشابه و موجود برای مقایسه و مدلینگ برنامه جاری	- تعیین ضعف و قوت های برنامه آمایش استان زنجان در مقایسه با برنامه های قبلی استان - تعیین ضعف و قوت های برنامه آمایش استان زنجان در مقایسه با برنامه های سایر استانها

جدول شماره ۲۱: ماتریس راهنمای شاخصهای کلیدی پایش و ارزشیابی برنامه آمایش بخش بر مبنای مدل

سیپ

عناوین راهنمای شاخص ها	سرفصل موضوعات پایش و ارزشیابی	اجزای ارزشیابی
اجماع نظر متخصصین و صاحب نظران در مورد کم و کیف سیاستهای کلان و راهبردهای برنامه آمایش بخشی و کفایت آنها در پاسخگویی به نیازهای مشخص شده	ارزیابی سیاستهای کلان برنامه آمایش استان و راهبردهای برنامه آمایش در پاسخ به نیازهای گروه هدف و میزان دسترسی آنان به خدمات	
اجماع نظر دستگاههای مجری برنامه در مورد میزان کفایت بودجه فراهم شده برای برنامه آمایش	ارزیابی میزان کفایت بودجه برنامه	
تعیین تفاوت ها و ضعف وقوت‌های سیاستهای کلان برنامه آمایش استانی در مقایسه با سیاستهای راهبردهای قبلی	ارزیابی ارزش سیاستهای کلان و راهبردهای برنامه آمایش بخشها در در مقایسه با راهبردهای مشابه موجود	
– اجماع نظر متخصصین و صاحب نظران در مورد کم و کیف برنامه آمایش و کفایت اجرای آنها در ارتباط با سیاست های بالادستی و راهبردهای برنامه – اجماع نظردستگاه های اجرایی درمورد کم و کیف برنامه های عملیاتی و کفایت آنها در ارتباط با سیاست های بالادستی و راهبردهای برنامه	ارزیابی برنامه های اجرایی و فعالیت های پیش بینی شده از نظر قابلیت اجرایی ، کفایت و همسویی با سیاست های ملی	
– ارزیابی وضعیت اجرای برنامه و تهیه و تدوین گزارشات دوره ای – پیگیری روزمره روند اجرای برنامه های جاری و آتی و تهیه گزارشات	تهیه گزارش جامع در مورد نحوه تحقق و اجرای فعالیت ها و برنامه های پیش بینی شده در مدت زمان شروع برنامه و نحوه تخصیص منابع مالی و انسانی و هرگونه اتفاقات خاص در روند اجرایی	ارزشیابی فرایندهای برنامه
	مصاحبه با ذینفعان اعم از گروههای هدف ، ارایه دهندگان و شرکای اجرایی برنامه و سیاست گزاران و برنامه ریزان در مورد روند برنامه و ارزشیابی آنان از پیشرفت	
	تهیه و بروز رسانی مداوم پروفایل اجرایی برنامه آمایش تهیه گزارش های دوره ای از روند اجرای برنامه و به اشتراک گذاردن با مسئولین برنامه	
– میزان تحقق شاخص های کلیدی برنامه (در سطح ارایه خدمات) – شاخص های میزان فراهم بودن (Availability)، دسترسی (Accessibility)،	تجزیه و تحلیل کم و کیف خدمات ارایه شده به گروههای هدف برنامه ، میزان پوشش خدمات و میزان بهره مندی آنان از خدمات استاندارد (ارزشیابی با مشارکت سایر شرکای برنامه) در سطح برنامه آمایش استان	ارزشیابی بهره مندی گروه های هدف برنامه

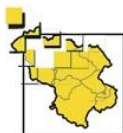

جدول شماره ۲۱: ماتریس راهنمای شاخصهای کلیدی پایش و ارزشیابی برنامه آمایش بخش بر مبنای مدل

سیپ

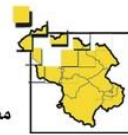
عناوین راهنمای شاخص ها	سرفصل موضوعات پایش و ارزشیابی	اجزای ارزشیابی
کمیت و کیفیت خدمات ارائه شده، میزان رضایت، هزینه کارایی (Cost -efficiency)، بهره‌وری	- ارزیابی میزان مطابقت دریافت کنندگان خدمات با گروههای هدف مورد نظر برنامه	
- میزان تحقق شاخص های کلیدی و کلان برنامه (در سطح ایجاد تغییر و تاثیرات بلند مدت) - شاخص های کمی و کیفی اندازه گیری تغییرات در وضعیت گروههای هدف اعم از رفتارهای فردی، اجتماعی، توانمندی ها و مهارت های ایجاد شده،	- مصاحبه با ذینفعان اعم از گروههای هدف، ارایه دهندگان و ... شرکای اجرایی برنامه و سیاست گزاران و برنامه ریزان در در مورد پیامدهای مثبت و منفی (Outcomes) برنامه آمایش استان - انجام مصاحبه دوره ای با گروههای اجتماعی از قبیل نمایندگان گروههای هدف و جامعه در مورد میزان تاثیر برنامه آمایش استان بر جامعه و مردم	ارزشیابی میزان اثر بخشی برنامه
	انجام مطالعه موردی و رفتاری بر روی دریافت کنندگان خدمات و تغییرات ایجاد شده در وضعیت آنان و کیفیت زندگی	
- شاخص های سرمایه اجتماعی، ارزش افزوده ایجاد شده، توسط برنامه آمایش استان	انجام مطالعه در مورد تغییرات ایجاد شده در جامعه	
- شاخص های اثرات و عوارض منفی برنامه آمایش در جامعه	انجام مطالعه در مورد اثرات و عوارض ناخواسته برنامه	
- شاخص های هزینه اثربخشی (Cost - effectiveness)	مقایسه عملکرد و نتایج بدست آمده (هزینه، ماهیت، نتایج) با دستاوردهای برنامه های مشابه و میزان ارزش برنامه و تفاوت هایی که ایجاد کرده است	
شاخص های پیش بینی پایداری دستاوردهای برنامه (Sustainability)	مصاحبه با مجریان و متصدیان برنامه در مورد آن دسته از دستاوردهای برنامه که باید پایداری داشته باشد مصاحبه با سایر ذینفعان برنامه در مورد آن دسته از دستاوردهای برنامه که باید پایداری داشته باشد مقایسه هزینه ها و منابع صرف شده در مقابل دستاوردهای برنامه و تعیین دستاوردهایی که بیشترین احتمال پایداری دارند یا باید داشته باشند	ارزشیابی میزان پایداری برنامه
ارزشیابی قابلیت بکارگیری برنامه در شرایط مشابه به منظور تولید نتایج مشابه		

فهرست شاخصهای کلیدی پایش و ارزشیابی برنامه آمایش براساس الگوی سیپ به شرح جدول زیر می باشد:

جدول شماره ۲۲: ماتریس شاخصهای کلیدی پایش و ارزشیابی برنامه آمایشی بخش بر مبنای مدل سیپ

اجزای ارزشیابی	شاخص‌ها
زمینه و محیط اجرای برنامه آمایشی بخش استان زنجان	نظر صاحب نظران بیرونی و مدیران، مجریان و کارشناسان خبره در زمینه میزان کفایت اهداف کلان برنامه آمایشی استان زنجان
ورودی برنامه	الف: شاخص‌های متمرکز بر کفایت سیاست‌ها و رویکردهای کلان برنامه آمایشی استان: نظر صاحب نظران بیرونی و مدیران، مجریان و کارشناسان خبره در زمینه میزان کفایت سیاست‌ها و رویکردهای کلان برنامه آمایشی استان زنجان
فرایندهای برنامه	الف: شاخص‌های متمرکز بر تحقق سیاستهای آمایشی استان با تاکید بر برنامه‌های اجرایی بخش‌های توسعه میزان تحقق سیاستهای برنامه آمایشی استان در بازه زمانی پیش‌بینی شده ب: شاخص‌های متمرکز بر نظر افراد صاحب نظر و مجریان نظر صاحب نظران بیرونی و مدیران، مجریان و کارشناسان خبره از کم و کیف تحقق سیاستهای کلان برنامه آمایشی استان زنجان
بهره‌مندی گروه‌های هدف برنامه	الف: شاخص‌های متمرکز بر فراهم بودن (Availability) خدمات برای گروههای هدف برنامه یا عموم جمعیت: میزان فراهمی خدمات پیش‌بینی شده در برنامه آمایشی استان بر اساس شاخصهای مصوب ب: شاخص‌های متمرکز بر دسترسی (Accessibility) و استفاده از خدمات فراهم شده توسط گروههای هدف برنامه یا عموم جمعیت: میزان دسترسی ایجاد شده به خدمات فراهم شده در برنامه آمایشی استان بر اساس شاخصهای مصوب ج: شاخص‌های متمرکز بر کیفیت و رضایت از خدمات فراهم شده: برآورد میزان رضایت مردم از خدمات فراهم شده توسط برنامه آمایشی
میزان اثر بخشی برنامه	شاخص‌های متمرکز بر توانمندسازی و مشارکت اجتماعی (Community participation and empowerment): نظر صاحب نظران بیرونی و مدیران، مجریان و کارشناسان خبره در زمینه میزان موفقیت برنامه آمایشی استان زنجان در توانمندسازی و جلب مشارکت‌های اجتماعی الف: شاخص‌های متمرکز بر پیامدها و عوارض مثبت و منفی و عدالت‌گستری برنامه آمایشی بخش استان زنجان: نظر صاحب نظران بیرونی و مدیران، مجریان و کارشناسان خبره در زمینه پیامدها و عوارض مثبت و منفی برنامه آمایشی استان زنجان ب: شاخص‌های متمرکز بر جلب حمایت و تعهد برای اقدام در مدیران، سیاست‌گزاران و برنامه‌ریزان (Advocacy rising): نظر صاحب نظران بیرونی و مدیران، مجریان و کارشناسان خبره در زمینه توانایی برنامه آمایشی استان زنجان در جلب حمایت و تعهد برای اقدام در مدیران، سیاست‌گزاران و برنامه‌ریزان

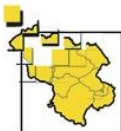
جدول شماره ۲۲: ماتریس شاخصهای کلیدی پایش و ارزشیابی برنامه آمایش بخش بر مبنای مدل سیپ

شاخص ها	اجزای ارزشیابی
<p>ج: شاخص های متمرکز بر هزینه - اثربخشی برنامه آمایش استان زنجان: هزینه تمام شده هر واحد اثر ایجاد شده در برنامه آمایش</p> <p>د: شاخص های متمرکز بر عدالت گستری برنامه آمایش بخش استان زنجان: نظر صاحب نظران بیرونی و مدیران، مجریان و کارشناسان خبره در زمینه توانایی برنامه آمایش استان زنجان در محرومیت زدایی و عدالت گستری در جامعه</p>	
<p>شاخص های متمرکز بر میزان پایداری و ماندگاری نتایج و اثرات ایجاد شده ناشی از اجرای برنامه نظر صاحب نظران بیرونی و مدیران، مجریان و کارشناسان خبره در زمینه پایداری و ماندگاری نتایج و اثرات ایجاد شده ناشی از برنامه آمایش استان زنجان</p>	<p>میزان پایداری برنامه</p>

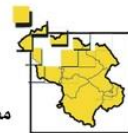
فهرست شاخصهای پایش و ارزشیابی سند برنامه آمایش بخش استان زنجان به شرح زیر است:

جدول شماره ۲۳. شاخصهای پایش و ارزشیابی سند برنامه آمایش بخش استان زنجان

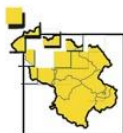
منبع و مرجع گردآوری داده ها و اطلاعات	نوع شاخص		شاخص ارزیابی	معیار	اهداف بنیادین
	کمی	کیفی			
اداره کل حفاظت محیط زیست	✓		نسبت واحدهای صنعتی و معدنی با فن آوری های موافق محیط زیست به کل واحدها	توسعه پایدار	سرزمین آرای بیرون سرزمین آلابی
اداره کل حفاظت محیط زیست	✓		میزان پسماند تولید شده شهری و روستایی	آلایندها	
اداره کل حفاظت محیط زیست	✓		سهم پسماند تولید شده شهری به نسبت جمعیت		
اداره کل حفاظت محیط زیست	✓		سهم پسماند تولید شده روستایی به نسبت جمعیت		
اداره کل حفاظت محیط زیست	✓		سرانه ی تولید پسماند جمعیت استان در مقایسه با کشور		
اداره کل حفاظت محیط زیست	✓		سرانه ی تولید پسماند جمعیت شهری و روستایی در مقایسه با کشور		
اداره کل حفاظت محیط زیست	✓		میزان فاضلاب تولید شده شهری و روستایی		
اداره کل حفاظت محیط زیست	✓		سهم فاضلاب تولید شده شهری به نسبت جمعیت		
اداره کل حفاظت محیط زیست	✓		سهم فاضلاب تولید شده روستایی به نسبت جمعیت		
اداره کل حفاظت محیط زیست	✓		نسبت بازیافت پسماند به تولید		
اداره کل حفاظت محیط زیست	✓		نسبت فاضلاب تصفیه شده به کل فاضلاب تولید شده		

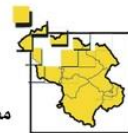
اداره کل حفاظت محیط زیست	✓		میزان امراض و بیماری‌ها	امنیت و سلامت	ایجاد تعادل در توزیع جمعیت و فعالیت متناسب با تنگناها و توان‌های توسعه شامل منابع طبیعی و ظرفیت تحمل زیست‌بوم‌ها
مرکز آمار ایران	✓		تعداد خانوارهای برخوردار از آب آشامیدنی بهداشتی		
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی	✓		تعداد بیمارستان‌ها و مراکز درمانی		
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی	✓		تعداد خانه‌های بهداشت		
نیروی انتظامی	✓		تعداد جرایم ارتكابی		
نیروی انتظامی		✓	نوع جرایم ارتكابی		
نیروی انتظامی	✓		نسبت جرم به جمعیت		
نیروی انتظامی	✓		نسبت جرایم خشونت‌بار به کل جرایم		
نیروی انتظامی	✓		تراکم جرم در شهرستان‌ها		
نیروی انتظامی	✓		درصد و نسبت جرایم شهری		
نیروی انتظامی	✓		درصد و نسبت جرایم روستایی		
نیروی انتظامی	✓		نسبت جرایم مردان به زنان		
اداره کل راهنمایی و رانندگی	✓		نرخ سوانح رانندگی		
سازمان پزشکی قانونی	✓		نرخ مرگ‌ومیر ناشی از سوانح رانندگی		
دادگستری	✓		نسبت تعداد زندانیان به جمعیت (شهری، روستایی)		
سازمان پزشکی قانونی	✓		نرخ مرگ‌ومیر ناشی از مخاطرات طبیعی		
اداره کل منابع طبیعی	✓		وسعت مراتع و جنگل‌های حفاظتی (ذخیره‌گاهی)	پوشش گیاهی (جنگل و مرتع)	
اداره کل منابع طبیعی		✓	گرایش پوشش گیاهی (مثبت، منفی، ثابت)		
اداره کل منابع طبیعی	✓		میزان تناسب دام و مرتع		
اداره کل منابع طبیعی	✓		میزان تناسب جمعیت انسانی و مرتع		
اداره کل منابع طبیعی	✓		تبدیل مراتع به سایر کاربری‌ها		
اداره کل منابع طبیعی	✓		تنوع گونه‌ای		
اداره کل منابع طبیعی		✓	شادابی و سلامتی		
اداره کل منابع طبیعی	✓		میزان بوته کنی و جمع‌آوری هیزم		
اداره کل منابع طبیعی		✓	سطح جنگل کاری، درختکاری و احیای مراتع		
اداره کل منابع طبیعی		✓	میزان پوشش سطح خاک		خاک

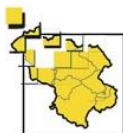
اداره کل منابع طبیعی	✓		فرسایش‌پذیری خاک	آب	
اداره کل منابع طبیعی		✓	پایداری خاک		
اداره کل منابع طبیعی	✓		مساحت زمین‌های در معرض کویرزایی		
اداره کل هواشناسی	✓		دوره‌ی خشک‌سالی		
اداره کل حفاظت محیط زیست	✓		میزان مصرف سموم کشاورزی و کودهای شیمیایی		
اداره کل حفاظت محیط زیست	✓		نسبت واحدهای صنعتی دارای دسترس به سیستم‌های تصفیه فاضلاب صنعتی		
اداره کل حفاظت محیط زیست	✓		نسبت خانوارهای شهری متصل به شبکه و سیستم بازیابی پساب‌های شهری		
شرکت آب منطقه‌ای	✓		کاهش سالانه‌ی عمق ایستابی		
شرکت آب منطقه‌ای	✓		تعداد چاه‌های عمیق و نیمه عمیق (به تفکیک حوضه)		
شرکت آب منطقه‌ای	✓		میزان برداشت اضافی از سفره‌های آب زیرزمینی		
شرکت آب منطقه‌ای	✓		نسبت شبکه‌های مدرن آبیاری به کل سیستم آبیاری		
سازمان جهاد کشاورزی	✓		نسبت اراضی آبیاری بارانی به کل اراضی		
سازمان جهاد کشاورزی	✓		مساحت اراضی تجهیز شده به روش‌های نوین آبیاری		
شرکت آب منطقه‌ای	✓		تعداد طرح‌های اجرا شده‌ی انتقال آب و حجم آب تأمین شده		
سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری	✓		تعداد پروژه‌های انجام شده‌ی آبخیزداری		
سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری	✓		تعداد پروژه‌های انجام شده‌ی آبخوانداری		
سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری	✓		نرخ رشد تراز شدن بیابان سفره‌های آب زیرزمینی		
سازمان جهاد کشاورزی	✓		ضریب بهره‌وری آب در بخش کشاورزی		
سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری	✓		سطح زیر پوشش طرح‌های آبخیزداری		
شرکت آب منطقه‌ای	✓		نسبت بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی به کل حجم آب‌های قابل تجدید و استحصال زیرزمینی		
شرکت آب منطقه‌ای	✓	✓	طول رودخانه‌ها و مسیل‌ها سازمان‌دهی شده با احتمال سیل‌خیزی بالا		
شرکت آب منطقه‌ای	✓	✓	تعداد اقدامات انجام شده در خصوص تعیین بستر و حریم رودخانه‌ها		
اداره کل حفاظت محیط زیست		✓	گونه‌های در معرض خطر، آسیب‌پذیری و انقراض	حیات وحش	

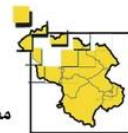
اداره کل منابع طبیعی	✓		تولیدمثل گونه‌های تحت حفاظت		
اداره کل منابع طبیعی	✓		تنوع بیولوژیک		
اداره کل منابع طبیعی	✓		تنوع جمعیت گونه‌ها		
اداره کل منابع طبیعی	✓		تنوع ژنتیک گونه‌ها		
اداره کل منابع طبیعی	✓		توزیع گونه‌ها		
اداره کل منابع طبیعی	✓		تراکم جمعیت گونه‌ها		
اداره کل منابع طبیعی		✓	کیفیت زیستگاه		
اداره کل منابع طبیعی	✓		نرخ بقا و متوسط طول عمر		
اداره کل حفاظت محیط زیست	✓		نرخ مرگ‌ومیر ناشی از صیادی، اتفاقی و طبیعی		
اداره کل منابع طبیعی		✓	نسبت مساحت مناطق حفاظت‌شده و پناهگاه حیات وحش به کل استان	مناطق حفاظت‌شده	
اداره کل منابع طبیعی		✓	وجود و کفایت قوانین و مقررات دقیق، رسا و به‌روز	مدیریت منابع آب و خاک و محیط‌زیست	
اداره کل منابع طبیعی		✓	سطح و کیفیت نظارت بر اجرای طرح‌های عمران و توسعه		
اداره کل منابع طبیعی		✓	میزان پاسخگویی پژوهش‌ها به نیازهای مدیریت منابع آب و خاک		
استانداری	✓		تعداد سازمان مردم‌نهاد حامی محیط‌زیست		
مرکز آمار	✓		تراکم نسبی جمعیت (کل و بیولوژیک، شهری و روستایی)	تغییر و تحول جمعیت	
مرکز آمار	✓		درصد شهرنشینی		
مرکز آمار	✓		درصد روستائینشی		
مرکز آمار	✓		بعد خانوار		
مرکز آمار	✓		ترکیب سنی و جمعیتی		
مرکز آمار	✓		نرخ مهاجرت (سهم و نسبت مهاجر فرستی و مهاجرپذیری به خالص مهاجرت) استانی و شهری و روستایی		
مرکز آمار	✓		نرخ مرگ‌ومیر نوزادان		
مرکز آمار	✓		نرخ مرگ‌ومیر مادران (شهری و روستایی)		
مرکز آمار	✓		سهم اشتغال در بخش صنعت و معدن از کل اشتغال استان	اقتصاد کلان	تأمین و تجهیز و حفظ منابع تولید در استان
مرکز آمار	✓		سهم اشتغال در بخش کشاورزی از کل اشتغال استان		
مرکز آمار	✓		سهم اشتغال در بخش خدمات بازرگانی و گردشگری از کل اشتغال استان		
مرکز آمار	✓		نرخ اشتغال در بخش خصوصی		

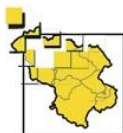
مرکز آمار	✓		نسبت شاغلین دارای تحصیلات دانشگاهی در فعالیتهای اقتصادی		
اداره کل امور اقتصادی و دارایی	✓		درآمد سرانه‌ی استان		
مرکز آمار	✓		نسبت نیروی کار زنان به مردان		
مرکز آمار	✓		نرخ اشتغال روستایی		
مرکز آمار	✓		نرخ اشتغال شهری		
مرکز آمار	✓		نرخ رشد اشتغال زنان		
سازمان جهاد کشاورزی	✓		میزان وام و تسهیلات دریافتی	کشاورزی	
سازمان جهاد کشاورزی	✓		تعداد واحدهای فرآوری محصولات کشاورزی		
سازمان جهاد کشاورزی	✓		سرانه‌ی اراضی کشاورزی (به تفکیک خانوارهای کشاورز و نوع فعالیت)		
سازمان جهاد کشاورزی	✓		سرانه‌ی تعداد دام		
سازمان جهاد کشاورزی	✓		سرانه‌ی تولید محصولات کشاورزی به تفکیک نوع محصول		
سازمان جهاد کشاورزی	✓		نسبت اراضی دیم به آبی		
سازمان جهاد کشاورزی	✓		نسبت راضی باغی به زراعی		
سازمان جهاد کشاورزی	✓		میزان پوشش‌های بیمه‌ای در بخش کشاورزی (گیاهی، دام، طیور، آبی، زنبورعسل)		
سازمان جهاد کشاورزی	✓		میزان محصولات استراتژیک خریداری شده		
سازمان جهاد کشاورزی	✓		تعداد انبار، سیلو و سردخانه نگهداری محصولات کشاورزی		
سازمان جهاد کشاورزی	✓		حجم انبار، سیلو و سردخانه نگهداری محصولات کشاورزی	خدمات بازرگانی و پشتیبان تولید	
سازمان جهاد کشاورزی	✓		میزان تولید محصولات کشاورزی فرآوری شده		
سازمان جهاد کشاورزی	✓		میزان ذخیره‌سازی محصولات کشاورزی		
سازمان جهاد کشاورزی	✓		ضریب ضایعات محصولات کشاورزی و دامی	تعداد مراکز ارائه‌ی خدمات گردشگری	
اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	✓		تعداد مراکز اقامت و پذیرایی گردشگران		
اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	✓		نرخ رشد گردشگری		
اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	✓		میزان درآمد از محل گردشگری داخلی و خارجی		

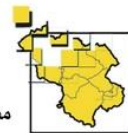
اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	✓		سهم استان از تعداد گردشگران کشور			
اداره کل صنعت، معدن و تجارت	✓		نرخ رشد صنایع تبدیلی			
اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	✓		تعداد مراکز ارثه‌ی خدمات گردشگری			
اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	✓		نسبت آثار حفاظت‌شده تاریخی به کل آثار نیازمند حفاظت			
اداره کل حمل و نقل و پایانه‌ها	✓		تعداد شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی	حمل و نقل		
اداره کل حمل و نقل و پایانه‌ها	✓		نرخ رشد شرکت‌های با عملکرد ملی و فراملی			
شرکت فرودگاهها و ناوبری هوایی	✓		تعداد پروازهای ورودی و خروجی استان			
اداره کل حمل و نقل و پایانه‌ها	✓		تعداد مراکز ارائه‌ی خدمات مسافری در سطح بین‌المللی			
اداره کل راه و شهرسازی	✓		تراکم آزادراه و بزرگراه و راه‌های اصلی، فرعی و روستایی به تفکیک شهرستان			
اداره کل صنعت، معدن و تجارت	✓		نسبت واحدهای نیمه‌تمام به کل طرح‌های بهره‌برداری شده	ایجاد واحدهای صنعتی و معدنی		
اداره کل امور اقتصادی و دارایی	✓		نسبت ارزش افزوده بخش صنعت استان به ارزش افزوده بخش صنعت کشور			
اداره کل صنعت، معدن و تجارت	✓		تعداد کارگاه‌ها (بزرگ، کوچک، صنایع دستی و خانگی)			
اداره کل صنعت، معدن و تجارت	✓		نسبت تعداد معادن فعال به کل معادن استان			
اداره کل صنعت، معدن و تجارت	✓		نسبت واحدهای صنعتی واقع در شهرک‌ها و نواحی صنعتی به کل واحدهای صنعتی استان			
مرکز آمار	✓		نسبت دانش‌آموختگان دانشگاهی نسبت به جمعیت (استان و کشور)	آموزش عالی	تأمین زیرساخت‌های تولید و سکونت در استان	
اداره کل امور اقتصادی و دارایی	✓		سهم آموزش عالی از کل منابع مالی استان			
مرکز آمار	✓		هزینه‌ی سرانه‌ی دانشجوی			
مرکز آمار	✓		نسبت دانشجوی به استاد			
مرکز آمار	✓		سرانه‌ی فضاهای آموزش عالی (کمک آموزشی و کتابخانه)			
شرکت مخابرات		✓	میزان رضایت مردم از خدمات ICT استان	علم و فناوری		
اداره کل حفاظت محیط زیست	✓		سطح اراضی کنترل‌شده‌ی آفات به روش‌های بیولوژیک و غیر شیمیایی			
شرکت مخابرات	✓		تعداد جایگاه‌های پرداخت الکترونیک (POS, ATM)			
شرکت مخابرات	✓		تعداد بازارهای مجازی برای تجارت الکترونیک			
شرکت مخابرات	✓		خط-کیلومتر فیبر نوری اجرا شده			

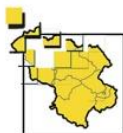
شرکت مخابرات	✓		تعداد دستگاه‌های اجرایی متصل به شبکه دولت		
شرکت مخابرات	✓		تعداد سرویس‌های ارائه‌شده در قالب شبکه دولت		
شرکت مخابرات	✓		تعداد داشبوردهای الکترونیک در دستگاه‌های دولتی		
شرکت مخابرات	✓		تعداد خدمات ارائه‌شده در دولت الکترونیک		
شرکت مخابرات	✓		تعداد کاربران اینترنت (شهری و روستایی)		
شرکت مخابرات	✓		تعداد کاربران اینترنت همراه (شهری و روستایی)		
شرکت مخابرات	✓		تعداد سکونتگاه‌های شهری و روستایی برخوردار از اینترنت پرسرعت همراه		
شرکت پست	✓	✓	نوع و میزان کیفیت ارائه‌ی خدمات پستی (شهری، روستایی)		
شرکت مخابرات	✓		پهنای باند فیبرهای نوری استان		
شرکت مخابرات	✓		تعداد واحدهای آموزشی و پژوهشی تجهیز شده به ICT		
شرکت مخابرات	✓		حجم مبادلات مالی و الکترونیکی		
شرکت مخابرات	✓		ضریب نفوذ اینترنت و تلفن همراه (شهری و روستایی)		
شرکت پست	✓		سرانه‌ی مرسولات پستی		
شرکت گاز	✓		نسبت خانوارهای با امکان دسترسی به شبکه‌ی گاز سراسری (شهری و روستایی)	دسترسی به زیرساخت‌ها	
بنیاد مسکن استان	✓		نرخ نوسازی مسکن روستایی		
اداره کل راه و شهرسازی	✓		نرخ نوسازی مسکن شهری		
اداره کل راه و شهرسازی	✓		میزان وام و تسهیلات اختصاص یافته به نوسازی واحدهای مسکونی (شهری و روستایی)	سکونتگاه‌های شهری و روستایی	
اداره کل راه و شهرسازی	✓		نسبت واحدهای مسکونی مقاوم در برابر زلزله به کل واحدهای مسکونی		
اداره کل راه و شهرسازی	✓		نسبت پوشش بیمه‌ای واحدهای مسکونی به کل واحدها		
اداره کل جهاد کشاورزی	✓		عملکرد در هکتار محصولات کشاورزی	توسعه کشاورزی	ارتقا درآمد و تولید سرانه استان در مقایسه با کشور
اداره کل جهاد کشاورزی	✓		درآمد از محل فعالیت‌های کشاورزی (خالص و ناخالص به تفکیک نوع فعالیت شامل فعالیت‌های زراعی، باغی، درختکاری، آبی‌پروری، تولیدات دامی، پرورش طیور و زنبورعسل)		
اداره کل امور اقتصادی و دارایی	✓		متوسط درآمد خانوار بهره‌بردار کشاورزی (خالص و ناخالص)		
اداره کل جهاد کشاورزی	✓		تعداد واحدهای دامی صنعتی		
اداره کل جهاد کشاورزی	✓		تعداد مرغداری‌های صنعتی		
اداره کل جهاد کشاورزی	✓		میزان توزیع بذر اصلاح‌شده		

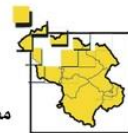
اداره کل جهاد کشاورزی	✓		تعداد مراکز تکثیر و پرورش آبزیان نظارت شده		
اداره کل جهاد کشاورزی	✓		تعداد کندوی زنبورعسل		
اداره کل امور اقتصادی و دارایی	✓		میزان صادرات محصولات کشاورزی		
اداره کل جهاد کشاورزی	✓		تعداد دام و طیور اصلاح شده		
اداره کل جهاد کشاورزی	✓		ضریب تبدیل علوفه و خوراک به تولید دام		
اداره کل جهاد کشاورزی	✓		تعداد شرکت‌ها و تشکل‌های تولید و تأمین نهاده‌های کشاورزی		
اداره کل جهاد کشاورزی	✓		سطح کشت سفارشی		
اداره کل امور اقتصادی و دارایی	✓		سهم ارزش افزوده بخش کشاورزی		
اداره کل امور اقتصادی و دارایی	✓		ارزش کل تولیدات (ارزش اقتصادی کل)	اقتصاد کلان	
اداره کل امور اقتصادی و دارایی	✓		نرخ سرمایه‌گذاری مستقیم		
مرکز آمار	✓		نرخ اشتغال		
اداره کل امور اقتصادی و دارایی	✓		نرخ تنوع اقتصادی		
اداره کل امور اقتصادی و دارایی	✓		سهم استان از تولید ناخالص داخلی		
اداره کل صنعت، معدن و تجارت	✓		تعداد واحدهای صنعتی و معدنی ایجاد شده دانش‌بنیان و با فناوری‌های برتر	بهره‌وری تولید	
اداره کل امور اقتصادی و دارایی	✓		میزان افزایش درآمد ناشی از ارتقای بهره‌وری عوامل تولید		
اداره کل صنعت، معدن و تجارت	✓		تعداد واحدهای نوسازی شده به واحدهای بهره‌بردار شده		
اداره کل جهاد کشاورزی	✓		ضریب مکانیزاسیون کشاورزی		
استانداری	✓		بهره‌وری نیروی انسانی		
مرکز آمار	✓		نسبت شاغلین ماهر به کل شاغلان		
اداره کل صنعت، معدن و تجارت	✓		سهم تولیدات دانش‌پایه از کل تولیدات		
اداره کل امور اقتصادی و دارایی	✓		نرخ بهره‌وری تولید (کشاورزی، صنعت، معدن، خدمات و گردشگری)		
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی	✓		نسبت تعداد مراجعین به مراکز خصوصی نسبت به مراکز دولتی	سلامت و بهداشت	ارتقاء شاخص‌های توسعه انسانی، سرمایه اجتماعی، هویت فرهنگی و احیاء میراث معنوی متناسب با مقتضیات و قابلیت‌های توسعه استان
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی	✓		نسبت مراکز خصوصی به مراکز دولتی		

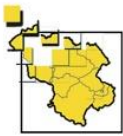
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی	✓		میزان واگذاری مراکز درمانی دولتی به بخش خصوصی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی	✓		تعداد برنامه‌های نظارت بر درمان
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی		✓	میزان رضایت مراجعین به مراکز خدمات درمانی و بهداشتی (خصوصی، دولتی)
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی	✓		تعداد برنامه‌های مشاوره و بیماریابی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی	✓		نسبت بیماران شناسایی شده به منتظره
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی	✓		میزان بیماری‌های مشترک دام و انسان
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی	✓		میزان پیشگیری از بیماری‌های ژنتیک
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی		✓	میزان آگاهی، نگرش و رفتارهای سالم و حفاظتی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی		✓	میزان پوشش پایگاه‌های فوریت‌های پزشکی راه‌اندازی شده
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی		✓	میزان پوشش پایگاه‌های امداد هوایی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی		✓	میزان پوشش گروه‌های امداد و نجات
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی		✓	میزان دسترسی ایمن و مناسب مردم به دارو
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی		✓	میزان رضایت بیماران از داروهای تجویز شده
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی		✓	میزان ترویج ورزش و فعالیت‌های جسمانی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی	✓		میزان برگزاری همایش‌های مختلف و ورزش‌های همگانی

اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی	✓		نسبت جمعیت بیمه شده		
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی	✓		سرانه‌ی مصرف گوشت و لبنیات (کیلوگرم به نفر)		
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی	✓		سرانه‌ی مصرف گوشت سفید و تخم‌مرغ		
مرکز آمار	✓		سرانه‌ی فضاهای فراغتی و ورزشی		
مرکز آمار	✓		نرخ اشتغال (شهری و روستایی) به تفکیک بخش‌های اقتصادی		معیشت
مرکز آمار	✓		تعداد شاغلین		
مرکز آمار	✓		بار تکفل (خالص و ناخالص)		
مرکز آمار	✓		نرخ باسوادی (شهری و روستایی)		
مرکز آمار	✓		سهم هزینه‌های خوراکی به کل هزینه‌ها		
اداره کل امور اقتصادی و دارایی		✓	اختلاف درآمد خانوارهای شهری و روستایی		
اداره کل امور اقتصادی و دارایی		✓	اختلاف درآمد در بین شهرستان‌های استان		
اداره کل امور اقتصادی و دارایی	✓		تعداد افراد زیرخط فقر (شهری و روستایی)		
مرکز آمار	✓		نسبت سواد و تحصیلات دانشگاهی مردان به زنان		
مرکز آمار	✓		نرخ مشارکت عمومی		
استانداری	✓		تعداد دوره‌های آموزشی ضمن خدمت		توانمندسازی منابع انسانی
استانداری	✓		تعداد نیروهای ماهر و آموزش‌دیده		
استانداری	✓		ضریب افزایش دانش و مهارت منابع انسانی		
استانداری	✓		نسبت افراد بازمانده از تحصیل واقع در سن تحصیل		مشارکت
استانداری		✓	سطح مشارکت ذی‌نفعان		
استانداری	✓		تعداد تشکلهای سازمان‌های مردم‌نهاد		اجتماعی- فرهنگی
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی	✓		تعداد روزنامه‌ها و نشریات محلی		
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی	✓		نرخ مصرف کالاهای فرهنگی		سکونت و فعالیت
اداره کل راه و شهرسازی-بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	✓		تعداد اتاق در مسکن (شهری و روستایی)		
اداره کل راه و شهرسازی-بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	✓		تعداد نفر در اتاق (شهری و روستایی)		
اداره کل راه و شهرسازی-بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	✓		تعداد خانوارهای برخوردار از واحد مسکونی کامل (شهری و روستایی)		

مسکن انقلاب اسلامی					
اداره کل راه و شهرسازی-بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	✓		قدمت واحدهای مسکونی (شهری و روستایی)		
اداره کل راه و شهرسازی-بنیاد مسکن انقلاب اسلامی		✓	استحکام نوع مصالح به کاررفته در واحدهای مسکونی (شهری و روستایی)		
اداره کل راه و شهرسازی-بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	✓		هزینه‌ی سرانه‌ی مقاوم‌سازی بنا و تأسیسات زیربنایی		
اداره کل راه و شهرسازی-بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	✓		هزینه‌ی سرانه‌ی طرح‌های جامعه‌ی ایمن		
اداره کل منابع طبیعی	✓		میزان تغییر کاربری اراضی طبیعی و کشاورزی به کاربری‌های شهری، روستایی و صنعتی		
اداره کل راه و شهرسازی	✓		نسبت بزرگ‌سری شهرهای استان		
اداره کل راه و شهرسازی	✓		نرخ کاهش ضریب رتبه-اندازه سکونتگاه‌های شهری		
استانداری	✓		نسبت مدیران بومی به غیربومی	مدیریت	
اداره کل صنعت، معدن و تجارت		✓	دسترسی به بازارهای عرضه محصولات		تقویت نقش استان در تعاملات منطقه‌ای، ملی و فراملی
اداره کل صنعت، معدن و تجارت	✓		سهم استان از فعالیت‌های بازرگانی		
اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	✓		سهم استان از فعالیت‌های گردشگری کشور		
سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای	✓		سهم استان از جابجایی بار و مسافر		
سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای	✓		سهم استان از راه‌های کشور (ریلی، آزادراه، بزرگراه و ...)	اقتصادی	
سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای	✓		سهم استان از مراکز خدمات رفاهی بین‌راهی		
شرکت فرودگاهها و ناوبری هوایی	✓		سهم پروازهای فرودگاه استان از کشور		
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی	✓		تعداد نمایشگاه‌ها و جشنواره‌های برگزار شده در سطح ملی		
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی	✓		تعداد نمایشگاه‌ها و جشنواره‌های برگزار شده در سطح فراملی		

۸.۲.۳. طراحی و پیاده‌سازی نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات مکانی و روندهای توسعه

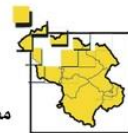
استان

نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات پایش و ارزیابی برنامه‌ی آمایش استان یکی از حساس‌ترین و مهم‌ترین اجزای پایش و ارزیابی به حساب می‌آید که امکان واکاوی تأثیر اقدامات اجرایی برنامه‌ی آمایش استان را مهیا می‌سازد. این نظام در فرایندی پویا و کارا مشخص می‌کند و سطوح مختلف برنامه‌ی آمایش تا چه حد به اهداف خود رسیده است. یا در مراحل اجرا دچار انحراف شده است، همچنین این نظام نقش ارزشمندی در بهبود عملکرد تصمیم‌گیری و اصلاح فرایندها و روندهای جاری برنامه آمایش دارد.

هدف اصلی طراحی و پیاده‌سازی نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات مکانی این است که مدیریت اجرایی و دستگاه‌های مرتبط با این برنامه با کمترین هزینه و کوتاه‌ترین زمان به داده‌ها و اطلاعات پایه‌ی پردازش شده، لایه‌بندی شده و به هنگام برنامه‌ی آمایش دسترسی داشته باشند. دیگر ویژگی مهم این نظام این است که فرایند جمع‌آوری داده‌ها ساختاری غیرمتمرکز دارد و از پایین‌ترین سطوح تصمیم‌گیری و مدیریت اعم از دولتی و خصوصی آغاز خواهد شد. در این ساختار تولیدکنندگان و گردآوری‌کنندگان داده‌ها با مشارکت و همکاری و با استفاده‌ی بهینه از امکانات و فناوری‌ها، داده‌ها و اطلاعات موردنیاز را تهیه و با دیگر عناصر این نظام به اشتراک می‌گذارند و بدین‌وسیله دسترسی و استفاده از این داده‌ها را فراهم می‌سازند. بی‌شک در یک ساختار سلسله‌مراتبی امکان دسترسی و استفاده از این داده‌ها و اطلاعات در سطوح مختلف تعریف خواهد شد؛ بنابراین نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات، مجموعه‌ای از زیرساخت‌ها، نیروی انسانی، داده‌ها، فناوری‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری و مدیریتی است که امکان تولید، ورود، ذخیره‌سازی، پردازش و پرس‌وجو و گزارش‌گیری از داده‌ها و اطلاعات مرتبط با برنامه‌ی آمایش را فراهم می‌سازد.

ازجمله مزایای نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات مکانی روند توسعه استان به شرح زیر است:

- تسهیل فرایند جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات مرتبط با اجرای برنامه‌ی آمایش و ذخیره‌سازی آن؛
- تبادل، داده‌ها و اطلاعات، یکپارچه‌سازی و بهره‌گیری از پایگاه داده‌ای دستگاه‌های اجرایی استان؛
- ایجاد حلقه‌های هم‌زمان پایش بخش‌های مختلف برنامه‌ی آمایش استان؛

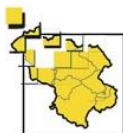
• صرفه‌جویی در هزینه، زمان و انرژی در فرایند تولید، پردازش، ذخیره‌سازی و استفاده از داده‌ها و اطلاعات مرتبط با آمایش استان؛

• هماهنگ کردن سیاست‌ها و برنامه‌های دستگاه‌های اجرایی و دست‌اندرکاران اجرای برنامه آمایش استان زنجان. نظام ارزیابی و پایش آمایش استان نیاز به آمار و اطلاعات معتبر از بخش‌های مختلف این برنامه دارد. در این نظام مدیریت آمایش نیازمند آن است تا اطلاعات دقیق و جزئی از فرایند اجرای طرح‌ها و برنامه‌های آمایش جهت دستیابی به چشم‌انداز و اهداف آن به دست آورد و تصمیمات خود را در خصوص ادامه‌ی این اقدامات یا اصلاح انحرافات از فرایندهای برنامه‌ی آمایش عملی سازد.

گرچه نقش و رسالت اصلی این نظام، گردآوری، ذخیره‌سازی داده‌ها و اطلاعات مرتبط با آمایش است اما به کمک این سامانه، پیشنهادهایی در راستای اصلاح اهداف و برنامه‌ی آمایش و تصمیم‌گیری فرایندها ارائه می‌شود و امکان تحلیل روندها، کالبدشکافی و واکاوی عوامل مؤثر در توسعه‌ی استان از منظر آمایش سرزمین فراهم می‌آید. برای استقرار سامانه جمع‌آوری آمار و اطلاعات مکانی زنجیره‌ای از تولید داده‌ها تا فرایند تصمیم‌گیری و پایش و نظارت موردنیاز است. در این زنجیره برخی عناصر اقدام به تولید داده‌ی خام می‌نمایند و برخی داده‌های خام را فرآوری، پردازش و تبدیل به اطلاعات می‌نمایند تا قابل‌استفاده شوند و درنهایت بخش استفاده‌کننده‌ی و تصمیم‌گیر از محصولات تولیدشده جهت تصمیم‌گیری پایش و ارزیابی اقدام نماید. بدون شک این زنجیره در یک نظام یکپارچه و جامع با همکاری بخش خصوصی، دولتی، عمومی و غیردولتی امکان‌پذیر خواهد شد.

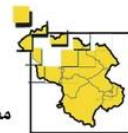
۸.۲.۳.۱. اهداف طراحی و پیاده‌سازی نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات مکانی

اهداف اصلی طراحی و پیاده‌سازی نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات مکانی و روندهای توسعه استان به شرح زیر است:
الف. شناخت صحیح نیازهای داده‌ای و اطلاعاتی پایش و ارزیابی برنامه آمایش استان در سطوح مختلف مدیریتی به‌گونه‌ای که از یک سو از گردآوری داده‌ها و اطلاعات زائد و غیرضرور پرهیز شود و از سوی دیگر تمامی زیرسامانه‌های اطلاعاتی موردنیاز در پیوند و تعاملی پویا و متقابل در کنار یکدیگر قرار گیرند.

ب. نظامی کارآمد و مناسب با ویژگی‌های جامعیت، یکپارچگی و مکان مرجع بودن با کمترین هزینه، وقت، انرژی و منابع مالی ایجاد شود که در فرایند پایش و ارزیابی برنامه آمایش استان ضمن دسترسی ساده و سریع به داده‌ها و اطلاعات موردنیاز در سطوح مختلف مدیریتی، این نظام در حجمی وسیع و با دقت موردنیاز تولید شود. قابلیت دیگر این نظام تلفیق و پیوند پایگاه داده‌ای آن با پایگاه‌های داده‌ای سایر دستگاه‌های اجرایی استان و کشور است. مهمترین اهداف فرعی طراحی نظام یادشده موارد زیر است:

- تسهیل و بهینه‌سازی فرایند پایش و ارزیابی برنامه آمایش استان؛
 - کمک به اصلاح فرایند اجرای برنامه آمایش توسط بخش مدیریت، بدنه اجرایی و کارشناسی برنامه آمایش استان؛
 - صرفه‌جویی مالی و زمانی در کنار افزایش بهره‌وری و کارایی فرایند پایش و ارزیابی برنامه‌ی آمایش در زمینه‌ی ورود، ذخیره‌سازی، لایه‌بندی، بهنگام‌سازی، پردازش و بازیابی اطلاعات؛
 - تشکیل پایگاه داده‌ای جامع متمرکز و یکپارچه با امنیت بالا؛
 - ایجاد سامانه‌ای پویا با امکان تحلیل‌های فضایی، زمانی، پرس‌وجو، گزارش‌گیری و نمایش اطلاعات به دو صورت متنی و گرافیکی؛
 - جمع‌آوری آمار و اطلاعات به صورت غیرمتمرکز از تمامی دستگاه‌های اجرایی مرتبط با برنامه‌ی آمایش استان؛
 - به کمک این نظام امکان انتخاب راهکار بهینه از بین مجموعه راهکارها فراهم می‌شود و این خود صرفه‌های مالی و زمانی ارزیابی و پایش را افزایش می‌دهد.
- در راستای رسیدن به اهداف یاد شده، علاوه بر طراحی سامانه و سازوکار گردآوری داده‌ها نیاز به نظام و سازوکار تحلیل داده‌ها و تولید شاخص‌های به‌صورت پویا وجود دارد. حضور بخش‌های اجرایی، دولتی و خصوصی غیر حاکمیتی، فرهنگ‌سازی و آموزش تولید و تبادل داده‌ها و اطلاعات دقیق و درست بسیار اهمیت داد. همچنین استفاده‌ی حداکثر از سامانه‌ها و پایگاه‌های اطلاعاتی موجود باهدف یکپارچه‌سازی این سامانه‌ها و داده‌های موجود در آن‌ها ضروری است.
- از جمله پیش‌نیازهای طراحی نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات مکانی برنامه آمایش می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

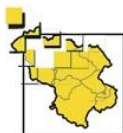

- بررسی نیازهای داده‌ای و اطلاعاتی بر اساس شاخص‌های ارزیابی؛
- بررسی مراجع تولید و اخذ داده‌ها و اطلاعات مورد نیاز؛
- ایجاد سازوکار دسترسی و تعامل داده‌ای و اطلاعاتی با مراجع تولید اطلاعات؛
- طراحی ساختار و سازوکار فرآوری و تحلیل داده‌ها و اطلاعات؛
- طراحی سامانه مدیریت و کنترل نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات؛
- طراحی و پیاده‌سازی یکپارچه و متمرکز داده‌ها و اطلاعات.

۸.۲.۳.۲. چالش‌های نظام جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات مکانی برنامه‌ریزی آمایش

در فرایند طراحی و ایجاد نظام یکپارچه و جامع گردآوری آمار و اطلاعات مکانی برنامه‌ریزی آمایش استان احتمال بروز چالش‌هایی به شرح زیر وجود دارد:

- نبود و عدم سابقه‌ی تهیه‌ی داده‌ها و اطلاعات مرتبط با ارزیابی و پایش؛
- عدم تعریف تولید داده‌های موردنیاز این نظام در شرح وظایف دستگاه‌های دولتی و اجرایی تولیدکننده‌ی داده‌ها و اطلاعات؛
- تعدد مراجع تولیدکننده‌ی آمار و اطلاعات و مسایل مرتبط با هماهنگی اخذ اطلاعات دقیق، جزئی و به‌هنگام؛
- گسترده بودن، تنوع و تعدد نیازهای اطلاعاتی و مشکلات فرایند یکپارچه‌سازی و تلفیق و ادغام این داده‌ها و اطلاعات؛
- تعدد روش‌ها، مدل‌ها، مقیاس‌ها و ابزارهای اندازه‌گیری بخش‌های مختلف تولیدکننده‌ی داده‌ها و اطلاعات؛
- تفاوت در گستره‌های موضوعی و جغرافیایی مراجع تولیدکننده‌ی داده‌ها و اطلاعات؛
- غیرهم‌زمانی دوره‌های تولید یا ارائه‌ی اطلاعات توسط مراجع تولیدکننده‌ی داده‌ها و اطلاعات.

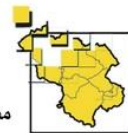

۸. ۲. ۳. عناصر و اجزای نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات مکانی پایش و ارزیابی آمایش

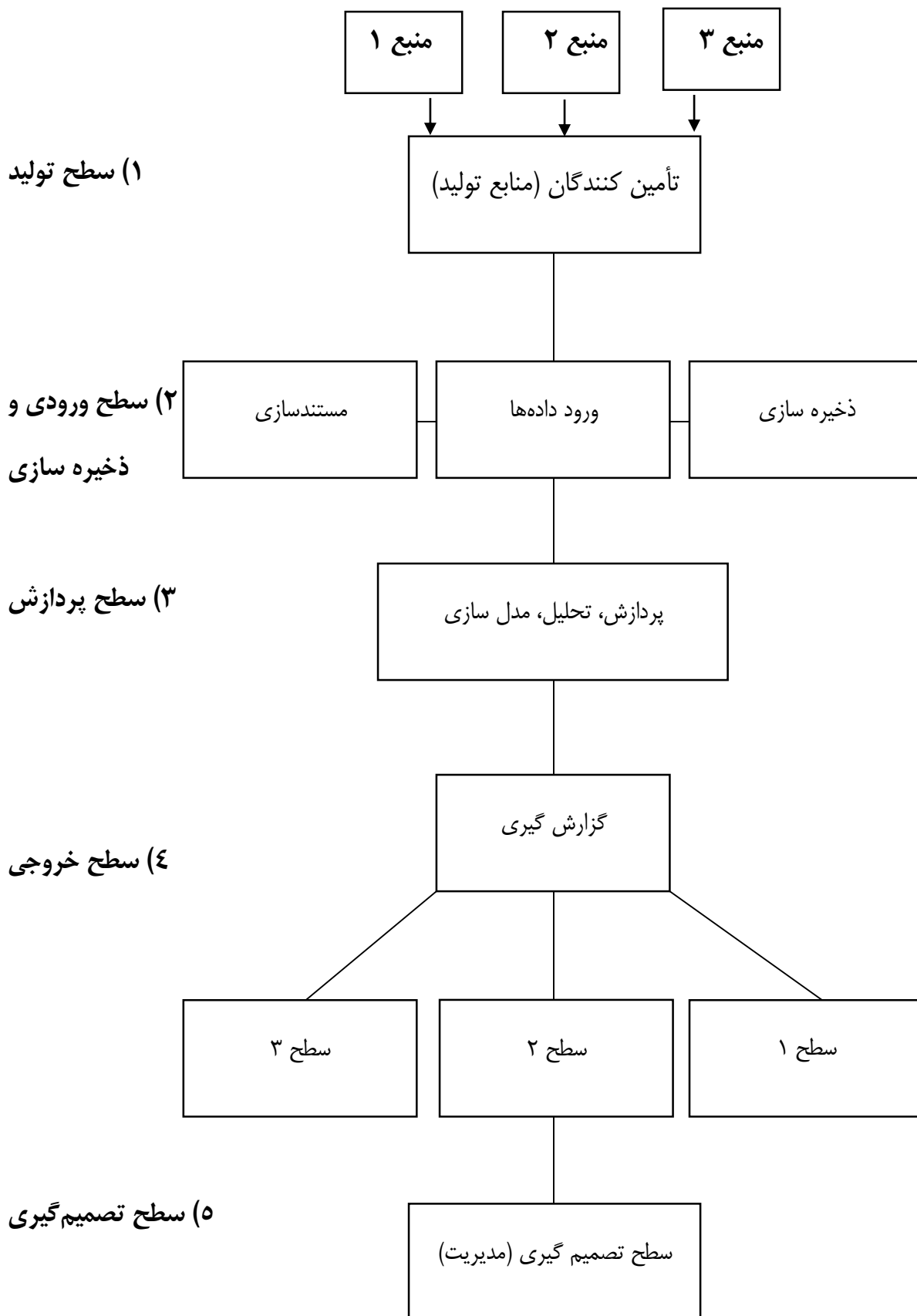
نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات مکانی پایش و ارزیابی برنامه آمایش استان، مجموعه‌های سخت‌افزار و نرم‌افزار و منابع انسانی است که به ذینفعان و دست‌اندرکاران تدوین و اجرای برنامه آمایش استان کمک می‌کند تا نسبت به گردآوری داده‌ها و اطلاعات مفید مناسب، اسناد، دانش مرتبط و مدل‌های تحلیلی اقدام نمایند و بدین‌وسیله مراحل اجرای این برنامه را تا انتها مورد پایش و ارزیابی قرار دهند؛ و بدین‌وسیله با کمترین هزینه و کوتاه‌ترین زمان در خصوص اصلاح فرایندها و تفسیر روزها تصمیم مقتضی اتخاذ و در این‌باره اقدام نمایند.

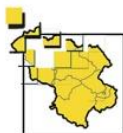
مدیریت کاربردی داده‌ها و اطلاعات تنها هدف این نظام نیست بلکه افزون بر پشتیبانی تصمیم‌گیری در خصوص نحوه‌ی اجرای برنامه آمایش، برای مدیران و کاربران این نظام این امکان را فراهم می‌کند تا حالات مختلف برنامه‌ریزی را انتخاب کنند و در این فرایند کیفیت اجرای برنامه و چگونگی فرایند انجام کار را تحلیل نمایند. در این فرایند نه تنها سطح کیفی عملکرد اجرای برنامه ارتقاء خواهد یافت بلکه ساختار داده‌ها و اطلاعات مرتبط با مدیریت و برنامه‌ریزی استان بهینه خواهد شد، مهم‌تر اینکه کاربران و مدیران دست‌اندرکار برنامه سطح مهارت و تحلیل خود را در این فرایند بهبود می‌دهند. در این راستا این سامانه قادر خواهد بود به بسیاری از پرسش‌های برنامه پاسخ دهد، از جمله اینکه عملکرد کدام بخش از مدیریت آمایش استان (طبیعی، زیست‌محیطی، کالبدی، شهری، روستایی، صنعت و معدن، بازرگانی، زیرساخت‌ها) دچار نقصان‌ها است یا در فرایند اجرا مشکل دارد و آیا مشکلات بخش‌های مختلف مدیریت برنامه آمایش تا چه کیفیت و کمیت برنامه را دچار اختلال خواهد کرد، چگونه و با چه روش‌هایی می‌توان در جهت رفع چالش‌های برنامه اقدام نمود و دسترسی به اهداف برنامه را مطابق برنامه زمانی تعیین شده محقق ساخت.

در شکل شماره ۲۵ چارچوب نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات مکانی نمایش داده شده است. در این شکل مهمترین عناصر و سطوح این نظام مشخص شده است. این نظام مجموعه‌ای یکپارچه، متعامل و جامع از داده‌ها و اطلاعات مرتبط با پایش و ارزیابی برنامه آمایش استان با هدف ورود، ذخیره‌سازی، پردازش، بازیابی و تصمیم‌گیری است که خود از زیرسامانه‌های پویا، مستقل و در ارتباط با یکدیگر تشکیل شده است.

شکل شماره ۲۵. چارچوب نظام طراحی آمار و اطلاعات مکانی برنامه آمایش استان زنجان

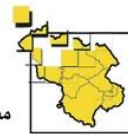

این زیرسامانه‌ها شامل بخش منابع انسانی، بخش نرم‌افزار و سخت‌افزار و ساختار می‌شود. عناصر این نظام از بخش منابع تولید داده‌ها، ورود داده‌ها، ذخیره‌سازی و انبار داده‌ها، مستندسازی، پردازش، تحلیل و مدلسازی، بخش گزارش‌گیری و تصمیم‌گیری تشکیل شده است. مشخصات هر یک از این بخش‌ها به شرح زیر است:

• منابع تولید داده‌ها

از ویژگی‌های نظام جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات برنامه‌ی آمایش غیرمتمرکز بودن آن در سطوح مختلف تولید، پردازش و دسترسی به داده‌ها و اطلاعات است، از این رو منابع تولید داده‌ها و اطلاعات به صورت غیرمتمرکز از منابع مختلف تولیدکننده آمار و اطلاعات در سطح استان و سطوح ملی یا فراملی خواهد بود، مجموعه دستگاه‌های اجرایی بخش دولتی، عمومی غیردولتی، اشخاص حقیقی و حقوقی بخش خصوصی و حتی شهروندان استان منابع اصلی تولید داده‌های این نظام خواهند بود. برای دسترسی به منابع تولید داده‌ها توجه به نکات زیر حائز اهمیت است:

- شناسایی نیازهای داده‌ای و اطلاعاتی برنامه آمایش بر اساس شاخص‌های ارزیابی و پایش برنامه؛
- شناسایی نوع داده‌ها و منابع دسترسی و چگونگی گردآوری آن در سطوح مختلف محلی، منطقه‌ای، استانی، ملی و فراملی؛
- شناسایی تأمین‌کنندگان اصلی داده‌ها و سطوح دسترسی؛
- تعیین مقیاس اندازه‌گیری، زمان و دوره گردآوری داده‌ها، روش‌های پردازش و تبدیل داده‌ها به اطلاعات موردنیاز؛
- شناسایی مجموعه دستگاه‌های اجرایی، نهادها، سازمان‌ها و اشخاص حقیقی و حقوقی دولتی، خصوصی و عمومی تأمین‌کننده نیاز داده‌ای و اطلاعات نظام و چگونگی تحصیل داده‌ها از آن‌ها؛
- تعیین شاخص‌ها و استانداردهای یکپارچه‌سازی قاب و چارچوب داده‌ها با دیگر عناصر نظام گردآوری آمار و اطلاعات برنامه آمایش.

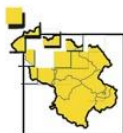

در تعیین شاخص‌ها و استانداردهای یکپارچه‌سازی داده‌ها معیارهای زیر بسیار اهمیت دارد: اعتبار داده‌ها و اطلاعات؛ داده‌ها و اطلاعات و فرایند گردآوری آن تا چه اندازه معتبر و قابل استفاده است. مورد اعتماد بودن مراجع تولید داده‌ها: تولیدکنندگان داده‌ها باید از صلاحیت لازم برای تولید داده‌ها برخوردار بوده و در فرایند تولید داده‌ها، استانداردها و معیارهای علمی مورد نیاز برنامه آمایش را رعایت سازند. بهنگام بودن: زمان یا دوره‌های زمانی گردآوری داده‌ها بسیار اهمیت دارد و با توجه به پویایی عوامل محیطی و انسانی و اقتصادی تأثیرگذار در فرایند توسعه‌ی استان نیاز است که گردآوری و تولید داده‌ها و اطلاعات نزدیک و بهنگام باشد. قابلیت مقایسه و تفسیر: از دیگر مشخصه‌های مهم و تأثیرگذار در تولید داده‌ها و اطلاعات قابلیت مقایسه این داده‌ها و اطلاعات با سایر داده‌ها و اطلاعات مورداستفاده در این نظام و همچنین قابلیت تفسیر و استنتاج این داده‌هاست. در این خصوص ضرورت دارد در فرایند تولید داده‌ها معیارهای استاندارد و یکسان تعریف به اجرا گذارده شود. هزینه: هزینه تولید و گردآوری داده‌ها از دیگر مؤلفه‌های مهم و تعیین کننده در طراحی و ساخت نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات برنامه آمایش استان است. هر چند همواره بین مقدار هزینه‌کرد تولید و جمع‌آوری داده‌ها و دقت و صحت و قابل اعتماد بودن آن‌ها رابطه وجود دارد اما نیاز است تا بین دقت و صحت و اعتبار داده‌ها و میزان هزینه‌کرد، تناسب و تعادل برقرار باشد.

• بخش ورودی

این بخش داده‌های خام یا پردازش شده (اطلاعات) را در فرمت‌های تعریف شده وارد سامانه می‌کند، فرمت‌های اصلی داده‌ها می‌تواند متنی، تصویر، صدا، فایل‌های برنامه‌های گرافیکی و اشکال دیگر داده‌ای باشد. مهم‌ترین اجزای این بخش مجموعه سخت‌افزاری و نرم‌افزاری مناسب برای اداره این بخش و کارشناسان مجرب و آموزش دیده است که با توجه به سطوح مختلف داده‌ای و دسترسی امکان ورود داده‌ها را به سامانه خواهند داشت. نکات حائز اهمیت در خصوص داده‌های خام یا پردازش شده که به‌عنوان ورودی به سامانه وارد خواهد شد دوره زمان جمع‌آوری داده‌ها و

1. Validity
2. Reliability
3. Uptodate
4. Comparability
5. Interpretability
6. Cost

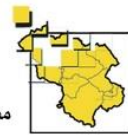
ضرورت هم‌زمانی داده‌های هم‌سنخ، چگونگی جمع‌آوری داده‌ها و استفاده از ابزار سنجش و گردآوری یکسان و همچنین قالب و چارچوب داده‌ها از نظر موضوع، مشخصه و صفات اندازه‌گیری می‌باشد.

• بخش ذخیره‌سازی و انبار داده‌ها

ذخیره‌سازی داده برای نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات یک ضرورت است. داده‌ها در قالب‌های مختلف با قابلیت خواندن، دسترسی و بازیابی ذخیره می‌شوند، آنچه در ذخیره‌سازی داده‌ها اهمیت دارد وجود یک ساختار مفهومی برای ذخیره‌سازی و روابط متقابل بین داده‌هاست. برای ذخیره‌سازی بهتر هر رکورد به صورت مجموعه‌ای از اجزای داده‌ای یا رویدادها سازمان‌دهی می‌شود، بخش بازیابی شده در هر پرسش به اطلاعاتی تبدیل می‌شود که برای رسیدن به یک تصمیم به کار می‌رود.

از آنجا که نظام پایگاه داده‌ای ارزیابی و پایش برنامه آمایش استان مجموعه‌ای از رکوردها یا تکه‌هایی از شناخت یا مبانی و منابع معرفت‌شناختی این برنامه است نیاز است تا این مجموعه به صورت ساخت‌یافته نگهداری و با یک الگوی مشخص مدل‌سازی شود. برای ذخیره‌سازی داده‌ها و اطلاعات در پایگاه‌های داده مکانی مدل‌های مختلفی وجود دارد. پرکاربردترین این مدل‌ها مدل رابطه‌ای است که به نمایش تمامی داده‌ها و اطلاعات به فرم جدول توصیفی (سطر و ستون‌ها) و مختصات مکانی این ویژگی‌ها در یک سیستم مختصات استاندارد است. در این مدل وابستگی‌ها به کمک مقادیر مشترک نشان داد می‌شود، مدل‌های سلسله‌مراتبی و شبکه‌ای دیگر از مدل‌های ذخیره‌سازی و بازیابی داده‌ها در پایگاه‌های داده مکانی است.

داده‌ها و اطلاعات مورد استفاده در نظام پایش و ارزیابی برنامه آمایش شامل تمامی حقایق، روندها، وقایع و مجموعه‌ای از منابع شناختی و معرفتی است که به نوعی با برنامه آمایش استان مرتبط و برای اجرای آن لازم و ضروری باشد. این داده‌ها بر اساس سامانه، سازوکار و برنامه‌ای منظم و منسجم و در ارتباط با یکدیگر در محیطی تعریف شده ذخیره می‌گردند. این سامانه دربرگیرنده ی مجموعه‌ای از نرم‌افزار و سخت‌افزارهایی است که کاربران را قادر می‌سازد تا با شیوه‌ی مدیریت تعریف شده نسبت به ورود، تولید، نگهداری، تحلیل و پردازش و بازیابی داده‌ها و اطلاعات اقدام نمایند. مهمترین مشخصه‌های سامانه‌ی ذخیره‌سازی داده‌ها و اطلاعات، پایایی، پویایی، چند کاربر بودن و ایمنی آن است. مسئولیت اداره و مدیریت این بخش به عهده‌ی کسانی است که نسبت به طراحی پایگاه داده، تحلیل، توسعه برنامه و

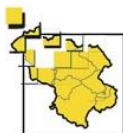
سطوح دسترسی داده‌ها و اطلاعات موجود در آن اقدام می‌نمایند، همچنین مسئولیت شناسایی داده‌های موردنیاز، طبقه‌بندی داده‌ها با توجه به موضوع و سطوح دسترسی به این داده‌ها را بر عهده دارند و مدل بهینه برای ذخیره‌سازی، تلفیق، ادغام، بازیابی و نمایش داده‌ها و اطلاعات را انتخاب می‌کنند.

دیگر بخش مهم این نظام انتخاب ساختار و مدل بهینه ذخیره‌سازی و نمایش داده است تا نیازمندی‌های کاربران در سطوح مختلف برنامه آمایش تأمین شود.

از ویژگی‌های بخش ذخیره‌سازی و انبار داده‌ها، امکان به اشتراک‌گذاری داده‌ها، کنترل افزونگی، تأمین فضای ذخیره‌سازی پایا، محیط‌های مناسب واسط برای کاربران مختلف، امکان ایجاد روابط پیچیده بین داده‌ها و اطلاعات، بهنگام سازی، انعطاف‌پذیری، اعمال توابع شرط و پرس‌وجو، پشتیبان‌گیری و بازگردانی اطلاعات و داده‌ها است، همچنین این بخش دارای سطح بالای امنیت برای دسترسی و اعمال محدودیت‌های خاص برای استفاده کاربران غیرمجاز از داده‌ها و اطلاعات سامانه می‌باشد. برخی ملاحظات این بخش هزینه‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری و برنامه‌نویسی در مرحله طراحی و ساخت اولیه می‌باشد، همچنین خطر ایمنی و دستبرد به این سامانه، خرابکاری و تخریب سامانه و همچنین پیچیده و تخصصی بودن فرایند ترمیم این خرابی‌ها از دیگر ملاحظات مهم این بخش به حساب می‌آید.

• بخش مستندسازی

مستند به آنچه به آن استناد می‌شود، گفته می‌شود، سند به معنی تکیه‌گاه، دست‌آویز و معتمد است و در مفهوم متعارف مستندسازی تدوین دانش عملی، مجموعه شیوه‌ها و روش‌هایی است که در عمل کاربرد و آثار آن دیده شده و به فعلیت رسیده باشد، به دیگر سخن مستندسازی گردآوری، تنظیم و تدوین، دسته‌بندی و نگهداری اطلاعات، سوابق و تجاری است که به دلیل نقصان‌پذیری و قرار گرفتن در معرض نابودی نیازمند ثبت، حفظ و نگهداری است یا اینکه در شکل کنونی قابل استفاده نیست و پس از ثبت، گردآوری و طبقه‌بندی، استفاده از آن با اهدافی خاص میسر می‌شود، در نهایت اینکه مستندسازی مکتوب نمودن بخشی از دانسته‌ها و آگاهی‌های انسان است (جزایری و همکاران، ۱۳۸۱، ۷۹).

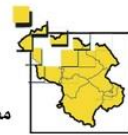

از آنجاکه هدف از طراحی نظام گردآوری آمار و اطلاعات ارزیابی و پایش برنامه آمایش استان زنجان، آگاهی از مشخصات و ویژگی‌های این برنامه و اطلاع از روند دستیابی به اهداف آن می‌باشد، یکی از ابزارهای کارآمد برای ارزیابی این روند و فرایند، مستندسازی است، بدین‌وسیله بخش مدیریت برنامه آمایش و دیگر دست‌اندرکاران، در انتقال هر چه بهتر اقدامات و تجربیات کسب‌شده برای برنامه آمایش استان در بستر زمان موفق خواهد بود.

هدف اصلی مستندسازی، ثبت وقایع، روندها، فرایندها و مراحل اجرا است تا در طول مدت اجرای برنامه، این مجموعه قابلیت انتقال به افراد، سازمان‌ها و دست‌اندرکاران برنامه را داشته باشد، در وقایع به‌موازات اجرای برنامه آمایش، انبوهی از دانش و تجربه تولید خواهد شد که در کنار داده‌ها و اطلاعات برنامه قابلیت ارزیابی و انتقال خواهد داشت. به کمک این بخش و با استفاده از دانش و تجربه به‌دست‌آمده صرفه‌جویی‌های فراوانی از نظر مالی، اعتباری، زمانی و انرژی در پی خواهد داشت. از ضرورت‌های وجود بخش مستندسازی در نظام گردآوری داده‌ها و اطلاعات برنامه آمایش اینکه سبب حذف تکرار خطاها به‌عنوان عامل بازدارنده خواهد شد و از دوباره‌کاری و در جا زدن‌های بی‌مورد پرهیز خواهد شد. همچنین این بخش به نظم‌سازمانی و شفافیت عملکردها کمک نموده و سبب بهبود مستمر امور و فرایندها خواهد شد و از همه مهم‌تر اینکه تجربیات برنامه آمایش به شیوه‌ای کارآمد در اختیار مدیران و ذی‌نفعان بعدی دست‌اندرکار این برنامه قرار خواهد گرفت. مسندات می‌تواند شامل اسناد برنامه، نقشه‌ها، دستورالعمل‌ها، ضوابط، آمار و اطلاعات جاری و دیگر مدارک و اطلاعاتی باشد که در فرایند اجرای برنامه آمایش نیازمند حفظ، بازبینی و بازنگری است.

• بخش تحلیل، داده‌کاوی، پردازش و مدل‌سازی

مهم‌ترین ویژگی نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات برنامه آمایش، در کنار امکان ذخیره، مستندسازی و ارزیابی اطلاعات، تحلیل داده‌کاوی و پردازش داده‌ها و اطلاعات برنامه آمایش است. به کمک این بخش امکان تحلیل داده‌ها و کشف الگوها و روابط موجود بین داده‌ها و اطلاعات فراهم می‌شود و بر این اساس مدل‌های آماری، الگوریتم‌های ریاضی و روش‌های یادگیری ماشین فراهم می‌شود. به تعبیری می‌توان گفت رسالت و مأموریت اصلی این بخش کشف دانش از نظام جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات ارزیابی و پایش برنامه آمایش می‌باشد. به کمک این بخش امکان استخراج دانش از انبوه داده‌های مخفی و پنهان‌شده در نظام فراهم می‌شود. کارکردهای اصلی این بخش توصیف و تحلیل، شبیه‌سازی

و پیش‌بینی خواهد بود؛ بنابراین تحلیل داده‌ها و اطلاعات در ۳ بستر گذشته، حال و آینده رخ خواهد داد و انجام هر یک از کارکردهای فوق‌مستلزم پالایش و انتخاب دقیق و صحیح داده‌ها و اطلاعات و انتخاب روش مناسب تحلیل و توصیف خواهد بود. از روش‌های رایج تحلیل و پردازش و همچنین داده‌کاوی می‌توان به توابع جستجو، پرس‌وجو،^۲ تشابه،^۳ تفاوت،^۴ تحلیل‌های آماری و تحلیل‌های فضایی، شبیه‌سازی و مصورسازی یا نمایش دیداری و بصری داده‌ها به کمک ابزار نمایش گرافیکی چون نقشه و نمودار اشاره کرد، همچنین پردازش تحلیلی پیوسته و روابط یک، دو یا چندبعدی لایه‌های داده‌ای از دیگر توابع تحلیلی این بخش است. همچنین به کمک تکنیک‌ها و الگوریتم‌های یادگیری ماشینی مانند شبکه‌های عصبی می‌توان عملکرد بخش تحلیلی را بهبود بخشید.

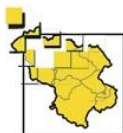
• بخش گزارش‌گیری

بخش گزارش‌گیری محصول نهایی نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات برنامه آمایش استان است، این بخش شامل استخراج اطلاعات تحلیلی و نتایج و کاربردهای عملی و عینی داده‌ها و اطلاعات نظام می‌باشد. گزارش می‌تواند در قالب متنی، جدول، نمودار، نقشه و دیگر قالب‌های متداول خروجی پایگاه‌های داده مکانی باشد. در بیشتر موارد گزارش‌گیری در فرایند تعاملی و با توجه به نیازهای بخش مدیریت و امکانات و سطوح دسترسی به منابع اطلاعات و روش‌های تحلیل و پردازش انجام‌شده به خروجی یا گزارشی خاص منتهی خواهد شد. بخش گزارش‌گیری حد واسط و پیونددهنده‌ی بخش ورود و ذخیره‌سازی داده یا مجموع داده‌ها و اطلاعات، بخش تحلیل و پردازش و بخش مدیریت و تصمیم‌گیری است تا با استخراج داده‌ها و اطلاعات معتبر و از پیش شناخته یا ناشناخته به صورت خروجی‌های دقیق، قابل فهم و معتبر و قابل اعتماد، امکان ارزیابی و تصمیم‌گیری در سطوح مختلف مدیریت را فراهم سازد، به گونه‌ای که داده‌ها و اطلاعات گزارش‌شده روابط مطمئن بین داده‌ها و اطلاعات و روابط موجود بین اجزای برنامه را روشن می‌سازد.

• بخش تصمیم‌گیری

عنصر کلیدی نظام گردآوری آمار و اطلاعات مکانی بخش مدیریت نظام است که وظیفه کنترل سایر عناصر نظام را برعهده دارد. وظیفه بخش مدیریت نظام، تهیه، تولید، ذخیره‌سازی، بازیابی و انتشار اطلاعات از منابع مختلف بیرونی

1. Find, Search
2. Query
3. Similarity
4. Diffrence

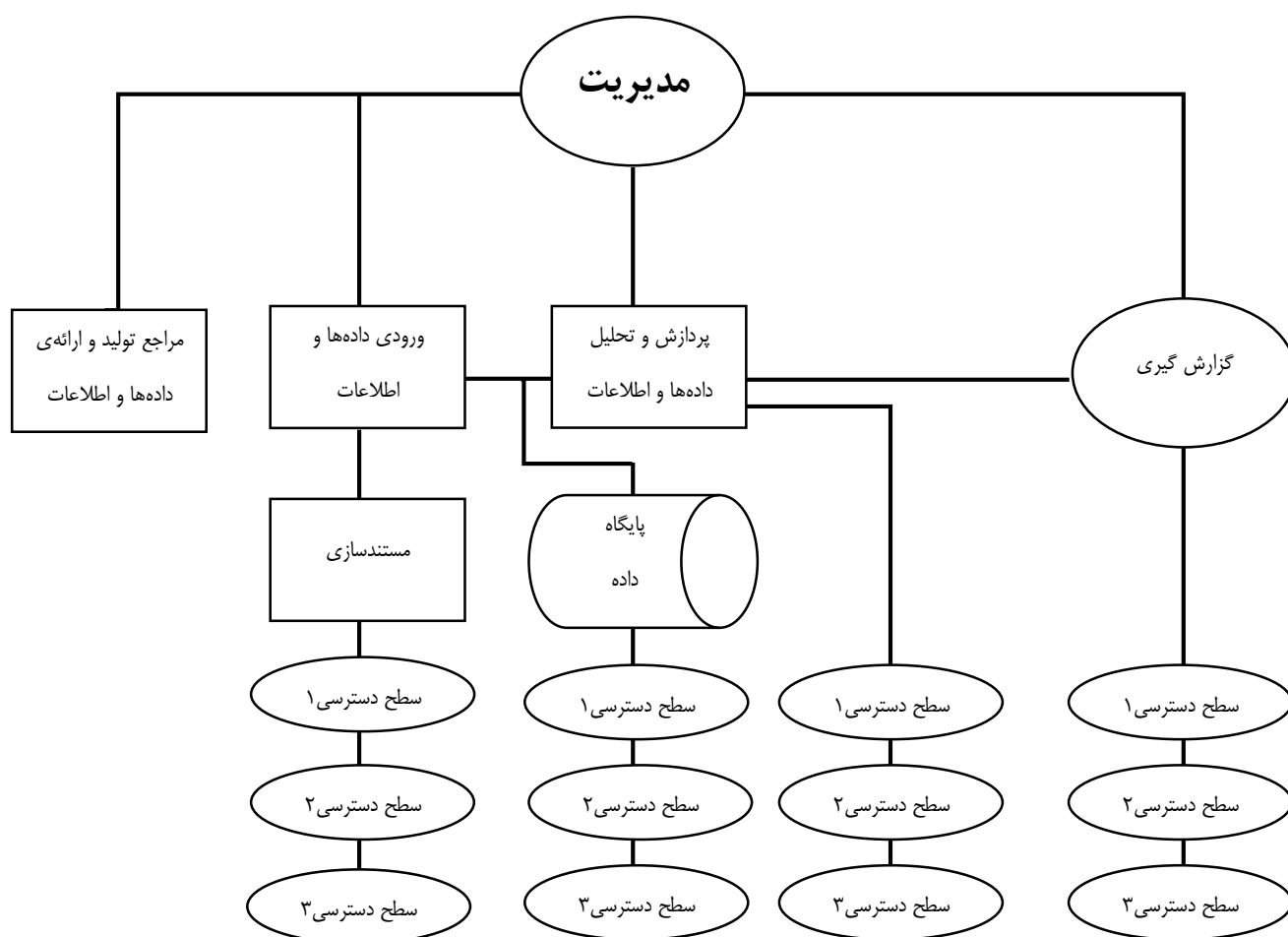

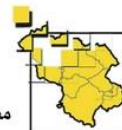
و درونی است. در واقع این بخش علاوه بر مدیریت بر نظام جمع‌آوری بر کمیت و کیفیت داده‌ها نیز مدیریت می‌کند. سرعت، دقت و کامل بودن از ویژگی‌های یک مدیریت کارآمد و مناسب است.

۸. ۲. ۳. ۴. سطوح و دسترسی به نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات مکانی

نظام جمع‌آوری آمار و اطلاعات مکانی هم در مرحله‌ی تولید، هم پردازش و هم خروجی و به‌کارگیری نیازمند ساختار سلسله‌مراتبی است به این مفهوم که نوع و داده‌های تولیدشده و مراجع تولیدکننده در سطوح مختلف اقدام می‌نمایند همچنین فرایند پردازش و تحلیل داده‌ها با توجه به نوع داده‌های مورد ارزیابی و پایش در سطوح مختلف انجام می‌گیرد. همچنین سطوح و دسترسی به اطلاعات، تبادل و به‌کارگیری در سطوح مختلفی از سلسله‌مراتب انجام می‌کند.

شکل شماره ۲۶. سطوح دسترسی به داده‌ها و اطلاعات در نظام گردآوری داده‌ها و اطلاعات مکانی

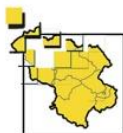

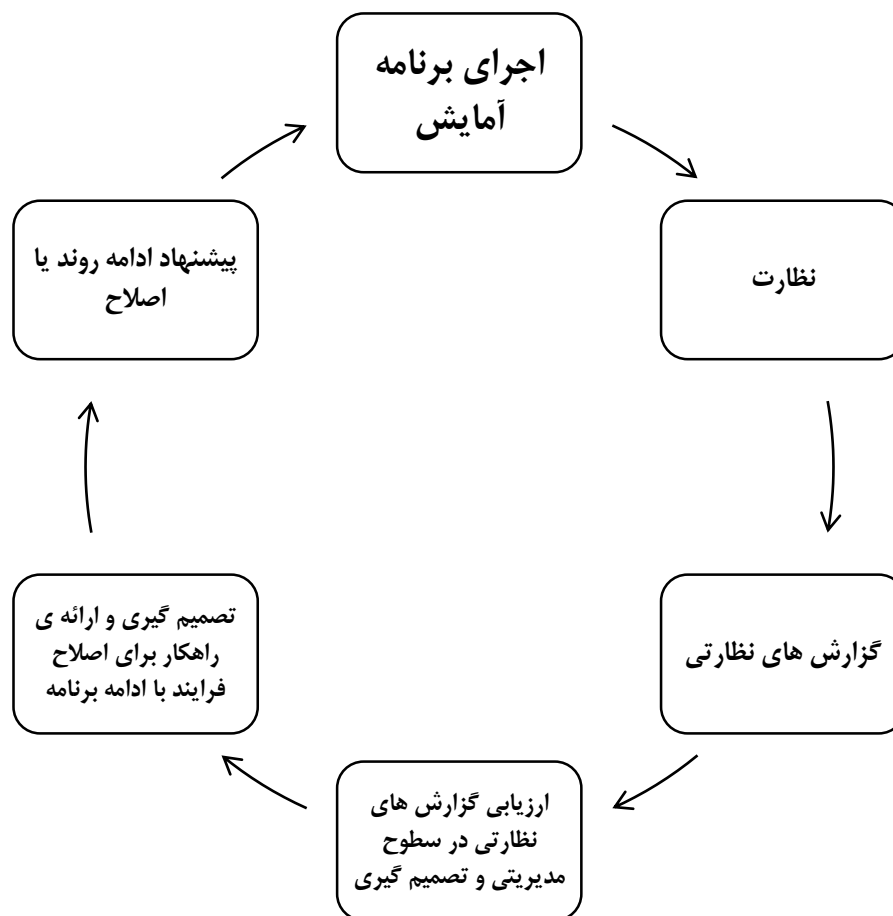
۸. ۲. ۴. تدوین چارچوب گزارش‌های نظارتی برنامه آمایش استان

آخرین مرحله از فرایند ارزیابی و پایش برنامه‌ی آمایش استان تدوین چارچوب گزارش نحوه‌ی عملکرد هر یک از بخش‌ها و حوزه‌های فعالیت دست‌اندرکاران و مجریان این برنامه است. هدف از گزارش‌های نظارتی آگاهی از نحوه‌ی اجرا و عملیاتی شدن برنامه، طرح و پروگرام‌های آمایش بر پایه‌ی مفاد اسناد این برنامه و اطمینان از اثربخشی آن و کمک به ارتقای سطح و نقش نظارتی و حاکمیتی آن است. با استفاده از گزارش‌های نظارتی میزان انطباق یا انحراف از اسناد برنامه مشخص خواهد شد و بدین‌وسیله با استفاده از مفاد این گزارش‌ها، تصمیم‌گیری‌های مدیریتی با اتخاذ سیاست‌ها و اقدامات مناسب برای اصلاح این فرایند صورت خواهد گرفت. بخش مدیریت برنامه آمایش قادر خواهد بود با استفاده از این گزارش‌ها نسبت به جمع‌بندی وضعیت اجرای برنامه و رفع موانع و مشکلات اجرایی برنامه به تفکیک هر حوزه و بخش اقدام نماید.

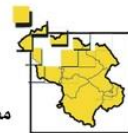
تدوین چارچوب گزارش‌های نظارتی راهکاری مناسب برای یکسان‌سازی و ایجاد وحدت رویه در فرایند گزارش دهی و نظارت بر بخش‌های مختلف آمایش می‌باشد. همچنین میزان تطابق اقدامات با اسناد برنامه و حدود توفیق در اجرای برنامه معلوم می‌شود. افزون بر این گزارش‌های نظارتی نوعی مستندسازی فرایند اجرای برنامه‌ی آمایش محسوب می‌شود و با استفاده از دانش و تجربه‌ی حاصل از اجرای برنامه از پیامدهای نامطلوب پیش‌بینی نشده در اثر اجرای برنامه جلوگیری به عمل می‌آید و آثار منفی آن به حداقل می‌رسد. چارچوب کلی گزارش‌های نظارتی و تأثیر آن بر فرایند اجرای برنامه‌ی آمایش در شکل شماره ۲۷ نشان داده شده است.

شکل شماره ۲۷. فرایند اجرای برنامه و ارائه‌ی گزارش نظارتی

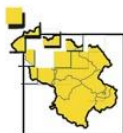
نکته‌ی حائز اهمیت در فرایند پیش از نظارت، حین نظارت و در تنظیم گزارش‌های نظارتی این است که دستگاه ناظر یا تیم نظارت‌کننده در خصوص موضوع طرح، برنامه یا پروگرام موضوع نظارت، اطلاع کافی کسب نماید. همچنین محورهای نظارت و موضوعات آن در هر بخش به صورت شفاف، منطقی و عینی تعیین شود. در این ارتباط شناخت کافی در خصوص دستگاه نظارت شونده یا مجری، حیطه‌ی وظایف، توان، امکانات و نحوه‌ی عملکرد وی حاصل شود. آشنایی با محیط اجرای طرح و محدوده‌ی آن و ویژگی‌های طبیعی و اجتماعی و فرهنگی و اداری بخش دیگر از اقدامات پیش از نظارت به حساب می‌آید. در این خصوص لازم است دستگاه ناظر، اهداف طرح، زمان شروع و دوره‌ی اجرا را مدنظر قرار دهد و اصل سرعت، دقت و نظم را در فرایند نظارت و ارائه‌ی گزارش‌های نظارتی رعایت کند. اطلاع از ضوابط، مقررات، شرح وظایف و تشکیلات دستگاه نظارت شونده یا مجری، بخش دیگر اقدامات دستگاه ناظر یا گروه نظارت است.

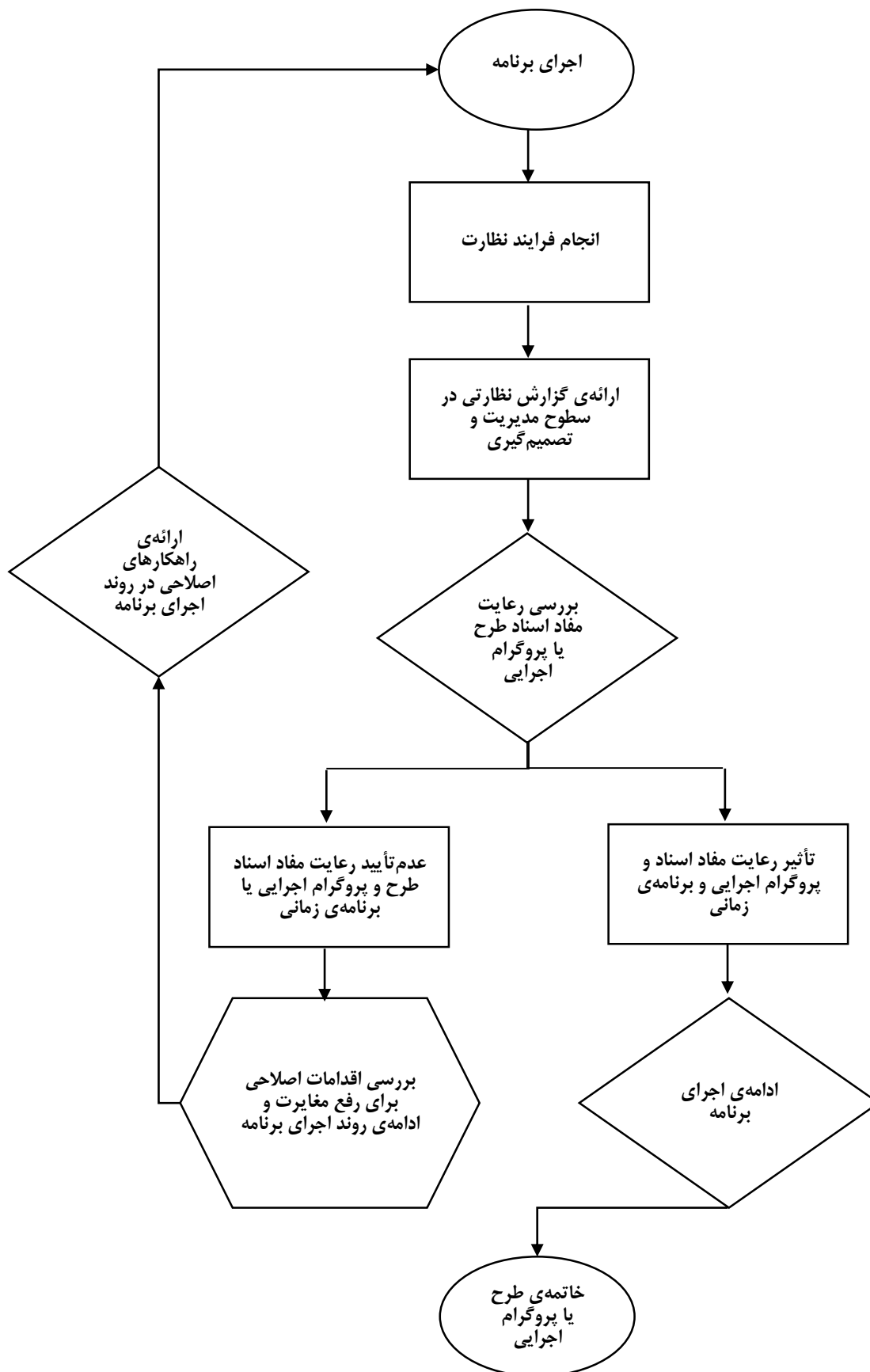
تنظیم پیشنهاد برنامه‌ی اجرای نظارت و دوره‌ی زمانی نظارت با در نظر گرفتن مجموعه ملاحظات کمی و کیفی، زمان و قلمرو بازرسی، نیروی انسانی، تجهیزات و اعتبار موردنیاز و نحوه‌ی گردآوری اطلاعات حین نظارت به صورت تفصیلی از دیگر اقدامات مهم پیش از انجام نظارت به حساب می‌آید.

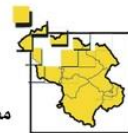
کسب اطلاعات در خصوص منابع انسانی، ویژگی‌های مدیریتی، کارکنان و دست‌اندرکاران اجرای طرح، منابع مالی و اعتباری طرح بخش دیگری از این فرایند محسوب می‌شود. نکته‌ی حائز اهمیت دیگر در تدوین گزارش نظارتی، شناسایی عوامل تأثیرگذار طبیعی، انسانی، مدیریتی، اداری، مالی و اعتباری در فرایند طولانی شدن اجرای طرح یا عدم رعایت دوره‌های زمانی تعیین شده، تعجیل یا تأخیر در اجرای طرح می‌باشد.

تعیین روش گردآوری اطلاعات و منابع داده‌ای شامل مشاهده، مصاحبه، برداشت میدانی، جامعه‌ی آماری، جامعه‌ی نمونه، روش نمونه‌گیری مناسب، استفاده از ابزار و تجهیزات گردآوری اطلاعات، تصاویر ماهواره‌ای و نقشه‌برداری زمینی از جمله موارد دیگری است که در تدوین گزارش‌های نظارتی، دقت و صحت این گزارش‌ها بسیار مؤثر است. در شکل شماره ۲۸ فرایند اجرای طرح، نظارت و ارائه‌ی گزارش‌های نظارتی نشان داده شده است.

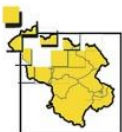
شکل شماره ۲۸. فرایند اجرای طرح، نظارت و ارائه گزارش‌های نظارتی

مؤلفه‌های اصلی گزارش‌های نظارتی برنامه‌ی آمایش به شرح زیر است:

- نام و مشخصات طرح یا پروگرام اجرایی؛
 - نام مجری یا دستگاه اجرایی؛
 - نام و مشخصات دستگاه یا واحد نظارت‌کننده یا گروه نظارتی؛
 - زمان و دوره‌ی اجرای طرح؛
 - مشخصات جغرافیایی مکان اجرای طرح از نظر حدود و قلمرو اداری و سیاسی (استان، شهرستان، بخش، دهستان، شهر و روستا) و مختصات جغرافیایی محل اجرای طرح و محدوده‌ی تقریبی سطح اشتغال؛
 - تشریح اقدامات انجام شده با توجه به زمان و مدت اجرا و اعتبار مصرف‌شده؛
 - تعیین میزان و درصد پیشرفت طرح از زمان تصویب تا زمان ارزیابی؛
 - تبیین میزان رعایت مفاد طرح یا پروگرام اجرایی بر اساس اسناد طرح و ذکر موارد مغایرات این اقدامات با اسناد یاد شده؛
 - جمع‌آوری دلایل و مستندات در خصوص موارد مغایرت و انحراف اجرای طرح از اسناد طرح؛
 - شرح اقدامات و راهکارهای اصلاحی برای رفع مغایرت همراه با مدارک، دلایل و مستندات موردنیاز؛
 - زمان تقریبی مورد نیاز برای انجام امور اصلاحی.
- با توجه به تعدد و تنوع موضوعات گزارشات نظارتی برنامه‌ی آمایش موارد یادشده جزء اصول و مؤلفه‌های مشترک در تمامی طرح‌های نظارتی می‌باشد و لازم است در خصوص هر یک از این طرح‌ها گزارش نظارتی جداگانه تدوین و مورد استفاده قرار گیرد. در ادامه فرم نظارت بر عملیات اجرای طرح‌ها و پروگرام‌های برنامه آمایش و پیش‌بینی وضعیت اعتبارات و هزینه‌کرد آورده شده است:

جدول شماره ۳۰. فرم نظارت بر عملیات اجرای طرح‌ها و پروگرام‌های برنامه‌ی آمایش و پیش‌بینی وضعیت اعتبارات و هزینه (به تفکیک طرح یا برنامه)

ردیف	نام طرح	دوره طرح	مشخصات مجری	مشخصات دستگاه نظارتی یا گروه نظارت	مکان جغرافیایی طرح (استان، شهرستان، بخش یا مختصات جغرافیایی)	برآورد کل اعتبار مورد نیاز	برآورد اعتبار جزء به جزء				تخصیص ۱ سال	تخصیص ۲ سال	تخصیص ۳ سال	جمع کل تخصیص دوره‌ی اجرا	پیش‌بینی اعتبار مورد نیاز سال‌های آتی
							جزء ۱	جزء ۲	جزء ۳	جزء ۴					

فهرست منابع

۱. ال دفت، ریچارد (۱۳۷۴)، تئوری سازمان و طراحی ساختار- جلد اول و دوم، ترجمه علی پارسائیان و سید محمد اعرابی، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی
۲. رایبیز، استیفن پی و دیوید ای دی سنزو (۱۳۷۹)، مبانی مدیریت، ترجمه سید محمد اعرابی و محمدعلی حمید رفیعی و بهروز اسراری ارشاد، دفتر پژوهش‌های فرهنگی
۳. رایبیز، استیفن پی (۱۳۷۶)، مبانی رفتار سازمانی، ترجمه: علی پارسائیان و سید محمد اعرابی، دفتر پژوهش‌های فرهنگی
۴. آیین‌نامه اجرایی تأسیس و فعالیت سازمان‌های مردم‌نهاد (۱۳۸۴)، مصوب هیئت دولت به شماره ۲۷۸۶۲ ت/۳۱۲۸۱ هـ مورخ ۱۳۸۴/۵/۸
۵. معاونت برنامه‌ریزی استانداری زنجان، (۱۳۸۸)، مطالعات برنامه آمایش استان بخش نخست: تحلیل وضعیت و ساختار، جلد ششم: تحلیل سیاسی، اداری و سازمانی، انتشارات معاونت برنامه‌ریزی استانداری زنجان
۶. معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور (۱۳۸۷)، آیین‌نامه شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و کارگروه‌های تخصصی مصوبه معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور و وزارت کشور، پیوست بخشنامه شماره ۷۲۸۴۸/۲/۲۴ تاریخ ۱۳۸۷/۶/۱۱ معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزارت کشور.
۷. مجتهد، احد، حسن‌زاده، علی (۱۳۸۰)، پایش و ارزیابی طرح یکپارچه توسعه روستایی، مطالعه موردی حوضه آبریز حبله رود، فصلنامه اقتصاد کشاورزی و توسعه، سال نهم، شماره ۳۶ زمستان ۸۰، صص ۴۵-۷۴
۸. مهندسین مشاور رویان (۱۳۸۶)، دستورالعمل‌های پایش و ارزشیابی طرح‌های مدیریت منابع طبیعی و آبخیزداری در اکوسیستم‌ها، تهران، مدیریت و برنامه‌ریزی کشور.
۹. کریمی زاده، کیوان، سلاجقه، علی (۱۳۸۸)، ضوابط عمومی پایش و ارزشیابی طرح‌های منابع طبیعی و آبخیزداری، همایش ملی بحران آب در کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر ری، آبان ۸۸
۱۰. جزایری ماندانا، فراهی، احمد و نوروزی، مهدی (۱۳۸۹) بررسی ضرورت استفاده از سیستم‌های اطلاعاتی در مستندسازی فنی پروژه‌های عمرانی، مجله حسابداری مدیریت، سال سوم، شماره پنجم، تابستان ۱۳۸۹، صص ۸۶-۷۵